AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYALBİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Adil Mesut ACAR

BURSA MİSİ (GÜMÜŞTEPE) KÖYÜ GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ

Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2020

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYALBİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Adil Mesut ACAR

BURSA MİSİ (GÜMÜŞTEPE) KÖYÜ GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ

Danışman
Dr. Öğretim Üyesi Serkan KILIÇ

Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2020

T.C.

Akdeniz Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Adil Mesut ACAR'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan	: Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ	(İmza)
Üye (Danışmanı)	: Dr. Öğretim Üyesi Serkan KILIÇ	(İmza)
Üye	: Doç. Dr. Lokman TAY	(İmza)

Tez Başlığı: BURSA MİSİ (GÜMÜŞTEPE) KÖYÜ GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 23.10.2020

Mezuniyet Tarihi :

(İmza)

Prof. Dr. Suat KOLUKIRIK

Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum Bursa Misi (Gümüştepe) Köyü Geleneksel Konut Mimarisi adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımca yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

(İmza)

Adil Mesut ACAR

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	**Adil Mesut ACAR**
Öğrenci Numarası	**20175247010**
Enstitü Ana Bilim Dalı	**Sanat Tarihi**
Programı	**Tezli Yüksek Lisans**
Programın Türü	**(X) Tezli Yüksek Lisans ( ) Doktora**
Danışmanının Unvanı, Adı-Soyadı	**Dr. Öğretim Üyesi Serkan KILIÇ**
Tez Başlığı	**Bursa Misi (Gümüştepe) Köyü Geleneksel Konut Mimarisi**
Turnitin Ödev Numarası	**1447550680**

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 250 sayfalık kısmına ilişkin olarak, 16/11/2020 tarihinde tarafımdan Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nda belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan ve ekte sunulan rapora göre, tezin/dönem projesinin benzerlik oranı;

alıntılar hariç % 5

alıntılar dahil % 6'dır.

Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:

(**X**) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise;
Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylarım.

( ) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esasları'nda öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlerin ışığı altında tarafımca yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

16/11/2020

(imzası)
Danışmanın Unvanı-Adı-Soyadı
Dr. Öğretim Üyesi Serkan KILIÇ

İ Ç İ N D E K İ L E R

HARİTA LİSTESİ ..... **v**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **vii**
TABLO LİSTESİ ..... **vii**
ÇİZİM LİSTESİ ..... **viii**
FOTOĞRAF LİSTESİ ..... **x**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **xxix**
ÖZET ..... **xxx**
SUMMARY ..... **xxxi**
ÖNSÖZ ..... **xxxii**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM
GELENEKSEL TÜRK EVİ

1.1. Geleneksel Türk Evi Kavramı ve İnsan 7
1.2. Geleneksel Türk Evi'nin Tarihsel Gelişimi 9
1.2.1. Orta Asya Türk Evleri 9
1.2.2. Selçuklu Dönemi Türk Evleri 11
1.2.3. Osmanlı Dönemi Türk Evleri 13
1.2.3.1. 15 ve 16. Yüzyıl Evleri 16
1.2.3.2. 17. Yüzyıl Evleri 17
1.2.3.3. 18. Yüzyıl Evleri 19
1.2.3.4. 19. Yüzyıl Evleri 21
1.3. Geleneksel Türk Evi Plan Tiplerinin Gelişimi 25
1.3.1. Sofasız Plan Tipi 25
1.3.2. Sofalı Plan Tipleri 26
1.3.2.1. Dış Sofalı Plan Tipi 26
1.3.2.2. İç Sofalı Plan Tipi 28
1.3.2.3. Orta Sofalı Plan Tipi 29

İKİNCİ BÖLÜM
BURSA'NIN GELENEKSEL TÜRK EVLERİ

2.1. Bursa'nın Geleneksel Türk Evleri Hakkında Kaynaklar.....31
2.2. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerinin Genel Özellikleri.....33
2.3. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerindeki Değişiklikler ve Batılılaşma Etkisi..... 34
2.3.1. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerindeki Değişiklikler.....34
2.3.2. Batılılaşma Etkisinde İnşa Edilen Bursa'nın Geleneksel Evleri.....35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KATALOG: MİSİ EVLERİ

3.1. Osmanlı Dönemine Ait Evler.....37
3.1.1. Dış Sofalı Plan Tipli Evler.....37
3.1.1.1. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi.....37
3.1.1.2. Özel Mülkiyete Ait Ev 1.....40
3.1.1.3. Misi Yazı Evi.....42
3.1.1.4. Özel Mülkiyete Ait Ev 2.....45
3.1.1.5. Özel Mülkiyete Ait Ev 3.....47
3.1.1.6. Özel Mülkiyete Ait Ev 4.....50
3.1.1.7. Misi Konaklama Evi (Günümüzde Mis Gibi Otel & Restaurant).....52
3.1.1.8. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi.....54
3.1.2. İç Sofalı Plan Tipli Ev.....56
3.1.2.1. Misi Koza Evi.....56
3.2. Cumhuriyet Dönemine Ait Evler.....58
3.2.1. Dış Sofalı Plan Tipli Evler.....58
3.2.1.1. Misi Nilüfer Sanat Evi.....58
3.2.1.2. Özel Mülkiyete Ait Ev 5.....61
3.2.1.3. Misi Fotoğraf Müzesi.....63
3.2.1.4. Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi.....65
3.2.1.5. Misi İpek Evi.....67
3.2.1.6. Özel Mülkiyete Ait Ev 6.....69

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
DEĞERLENDİRME

4.1. Plan Özellikleri.....73
4.1.1. Plan Tipleri.....74
4.1.2. Taşlık.....77
4.1.3. Sofa.....77
4.1.4. Oda.....78
4.2. Yapı Elemanları.....79
4.2.1. Dış Yapı Elemanları.....79
4.2.1.1. Kapılar.....79
4.2.1.2. Pencereler.....80
4.2.1.3. Balkon.....80
4.2.1.4. Çıkmalar.....80
4.2.1.5. Çatılar.....81
4.2.1.6. Saçaklar.....82
4.2.2. İç Yapı Elemanları.....82
4.2.2.1. Kapılar.....82
4.2.2.2. Merdivenler.....82
4.2.2.3. Tavanlar.....83
4.2.2.4. Döşemeler.....83
4.2.2.5. Duvarlar.....83
4.2.2.6. Nişler.....84
4.2.2.7. Ocaklar.....84
4.3. Malzeme Özellikleri.....85
4.3.1. Taş.....86
4.3.2. Kerpiç.....86
4.3.3. Ahşap.....86
4.3.4. Sıva.....87
4.3.5. Kiremit.....87
4.4. Cephe Özellikleri.....87
4.5. Süsleme Özellikleri.....89
4.5.1. Taş.....91
4.5.2. Ahşap.....91

4.5.3. Maden.....92
4.5.3.1. Pirinç.....92
4.5.3.2. Demir.....92

SONUÇ.....96
ÖNERİLER.....98
ÇİZİMLER.....99
FOTOĞRAFLAR.....118
KAYNAKÇA.....201
EKLER.....205
ÖZGEÇMİŞ.....213

HARİTA LİSTESİ

Harita 1.1. Nilüfer'in Bursa içindeki konumu 4
Harita 1.2. Nilüfer İlçe Haritası ve Misi'nin konumu 4
Harita 3.1. Kataloğa dâhil edilen Misi Evlerinin haritadaki konumları 71

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1. Topkapı Sarayı Fatih Köşkü'nün planı 16
Şekil 1.2. Bursa Muradiye'de bir Türk evinin planı 18
Şekil 1.3. Bursa Yenişehir Şemaki Evi'nin planı 21
Şekil 1.4. Bursa Hisar içindeki bir evin planı 23
Şekil 1.5. Sofasız plan tipi 25
Şekil 1.6. Dış sofalı plan tipi 27
Şekil 1.7. İç sofalı plan tipi 28
Şekil 1.8. Orta sofalı plan tipi 29

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.1. Misi Evlerinin Genel Özellikleri 94

ÇİZİM LİSTESİ

Çizim 1. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi Zemin Kat Planı 99
Çizim 2. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. Kat Planı 99
Çizim 3. Özel Mülkiyete Ait Ev 1 Zemin Kat Planı 100
Çizim 4. Özel Mülkiyete Ait Ev 1 1. Kat Planı 100
Çizim 5. Misi Yazı Evi Bodrum Kat Planı 101
Çizim 6. Misi Yazı Evi Zemin Kat Planı 101
Çizim 7. Misi Yazı Evi 1. Kat Planı 101
Çizim 8. Özel Mülkiyete Ait Ev 2 Zemin Kat Planı 102
Çizim 9. Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. Kat Planı 102
Çizim 10. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Zemin Kat Planı 103
Çizim 11. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. Kat Planı 103
Çizim 12. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Cephe 104
Çizim 13. Özel Mülkiyete Ait Ev 4 Zemin Kat Planı 104
Çizim 14. Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. Kat Planı 105
Çizim 15. Misi Konaklama Evi Zemin Kat Planı 105
Çizim 16. Misi Konaklama Evi 1. Kat Planı 105
Çizim 17. Misi Konaklama Evi 2. Kat Planı 106
Çizim 18. Misi Konaklama Evi Cephe Çizimi 106
Çizim 19. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi Zemin Kat Planı 107
Çizim 20. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1. Kat Planı 107
Çizim 21. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi Cephe Çizimi 108
Çizim 22. Misi Koza Evi Zemin Kat Planı 108
Çizim 23. Misi Koza Evi 1. Kat Planı 108
Çizim 24. Misi Koza Evi 2. Kat Planı 109
Çizim 25. Nilüfer Sanat Evi Zemin Kat Planı 109
Çizim 26. Nilüfer Sanat Evi Ara Kat Planı 109
Çizim 27. Nilüfer Sanat Evi 1. Kat Planı 110
Çizim 28. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 Zemin Kat Planı 110

Çizim 29. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 1. Kat Planı 111
Çizim 30. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 Cephe 111
Çizim 31. Misi Fotoğraf Müzesi Bodrum Kat Planı 112
Çizim 32. Misi Fotoğraf Müzesi Zemin Kat Planı 112
Çizim 33. Misi Fotoğraf Müzesi 1. Kat Planı 112
Çizim 34. Misi Halk Odası Bodrum Kat Planı 113
Çizim 35. Misi Halk Odası Zemin Kat Planı 113
Çizim 36. Misi İpek Evi Bodrum Kat Planı 114
Çizim 37. Misi İpek Evi Zemin Kat Planı 114
Çizim 38. Misi İpek Evi 1. Kat Planı 114
Çizim 39. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 Zemin Kat Planı 115
Çizim 40. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1. Kat Planı 115
Çizim 41. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 Cephe 116
Çizim 42. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Giriş Kapısı Dıştan Detay 116
Çizim 43. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Giriş Kapısı İçten Detay 116
Çizim 44. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Oda Kapısı Dıştan Detay 117
Çizim 45. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Oda Kapısı İçten Detay 117
Çizim 46. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Pencere Dıştan Detay 117
Çizim 47. Maksem Sk. No 11 A Pencere İçten Detay 117

FOTOĞRAF LİSTESİ

Foto. 1 : Nilüfer Edebiyat Müzesi genel görünümü 118
Foto. 2 : Nilüfer Edebiyat Müzesi cumbanın görünümü 118
Foto. 3 : Nilüfer Edebiyat Müzesi giriş kapısı ve pencerenin görünümü 118
Foto. 4 : Nilüfer Edebiyat Müzesi zemin kat sergi alanının genel görünümü 118
Foto. 5 : Nilüfer Edebiyat Müzesi zemin kattaki rampanın görünümü 118
Foto. 6 : Nilüfer Edebiyat Müzesi iç bahçenin genel görünümü 118
Foto. 7 : Nilüfer Edebiyat Müzesi iç bahçenin genel görünümü 119
Foto. 8 : Nilüfer Edebiyat Müzesi lavabo kapısının görünümü 119
Foto. 9 : Nilüfer Edebiyat Müzesi merdivenin görünümü 119
Foto. 10 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. kat sofanın doğu duvarı 119
Foto. 11 : Nilüfer Edebiyat Müzesi sofanın güney duvarı 119
Foto. 12 : Nilüfer Edebiyat Müzesi sofanın kuzey duvarı 119
Foto. 13 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. odanın kapısı 120
Foto. 14 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. odanın batı duvarındaki pencereleri 120
Foto. 15 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. odanın kuzey duvarı 120
Foto. 16 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. odanın doğu duvarı 120
Foto. 17 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. odanın güney duvarı 120
Foto. 18 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 2. odanın kapısı 120
Foto. 19 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 2. odanın pencereleri 121
Foto. 20 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 2. odanın kuzey duvarı 121
Foto. 21 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 2. odanın güney ve doğu duvarları 121
Foto. 22 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın kapısı 121
Foto. 23 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın batı duvarı 121
Foto. 24 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın güney duvarı 121
Foto. 25 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın kuzey duvarı 122
Foto. 26 : Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın doğu duvarı 122
Foto. 27 : Nilüfer Edebiyat Müzesi sofanın penceresi 122
Foto. 28 : Özel Mülkiyete Ait Ev 1 genel görünüm 122
Foto. 29 : Özel Mülkiyete Ait Ev 1 giriş kapısının görünümü 122

Foto. 30 : Özel Mülkiyete Ait Ev 1 yıkılmış olan batı cephenin görünümü 122
Foto. 31 : Özel Mülkiyete Ait Ev 1 ayakta kalan batı cephesi 123
Foto. 32 : Misi Yazı Evi genel görünümü 123
Foto. 33 : Misi Yazı Evi cumbadan detay 123
Foto. 34 : Misi Yazı Evi giriş kapısı 123
Foto. 35 : Misi Yazı Evi bodrum kapısı 123
Foto. 36 : Misi Yazı Evi bodrum katın penceresi 123
Foto. 37 : Misi Yazı Evi bodrum kat detay 124
Foto. 38 : Misi Yazı Evi taş basamaklar 124
Foto. 39 : Misi Yazı Evi taşlıktan zemin katın görünümü 124
Foto. 40 : Misi Yazı Evi zemin katın doğu duvarı 124
Foto. 41 : Misi Yazı Evi güney duvarı 124
Foto. 42 : Misi Yazı Evi batı duvarı 124
Foto. 43 : Misi Yazı Evi 124
Foto. 44 : Misi Yazı Evi zemin kattaki odanın genel görünümü 124
Foto. 45 : Misi Yazı Evi zemin kattaki odanın doğu duvarı 125
Foto. 46 : Misi Yazı Evi odada bulunan banyo kapısı 125
Foto. 47 : Misi Yazı Evi odanın taşlığa bakan penceresi 125
Foto. 48 : Misi Yazı Evi mutfağın kapısı 125
Foto. 49 : Misi Yazı Evi mutfağın genel görünümü 125
Foto. 50 : Misi Yazı Evi mutfağın bahçeye bakan pencereleri 125
Foto. 51 : Misi Yazı Evi bahçedeki lavabolar ve tesisat odası 126
Foto. 52 : Misi Yazı Evi bahçedeki lavabo ve tesisat odalarının kapıları 126
Foto. 53 : Misi Yazı Evi sofanın doğu ve güney duvarlarının görünümü 126
Foto. 54 : Misi Yazı Evi sofanın batı duvarı ve merdivenin görünümü 126
Foto. 55 : Misi Yazı Evi sofanın güneyindeki pencerelerden detay 126
Foto. 56 : Misi Yazı Evi sofanın doğusundaki pencerelerden detay 126
Foto. 57 : Misi Yazı Evi sofanın kuzeyindeki 2 oda kapısının görünümü 126
Foto. 58 : Misi Yazı Evi 1. odanın pencerelerinden detay 126
Foto. 59 : Misi Yazı Evi 2. odanın genel görünümü 127
Foto. 60 : Misi Yazı Evi güney cephedeki odanın kapısı 127

Foto. 61 : Misi Yazı Evi odanın iç görünümü 127
Foto. 62 : Misi Yazı Evi odadan sofaya bakış 127
Foto. 63 : Misi Yazı Evi odanın doğu duvarındaki pencereleri 127
Foto. 64 : Misi Yazı Evi odanın batı duvarının görünümü 127
Foto. 65 : Misi Yazı Evi bahçeden genel görünüm 128
Foto. 66 : Misi Yazı Evi bahçeden doğu cepheye bakış 128
Foto. 67 : Misi Yazı Evi bahçedeki taş merdiven 128
Foto. 68 : Misi Yazı Evi bahçede bulunan teras 128
Foto. 69 : Misi Yazı Evi bahçe kapısı 128
Foto. 70 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 genel görünüm 128
Foto. 71 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 cumba 128
Foto. 72 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşme 128
Foto. 73 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşmeden detay 129
Foto. 74 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşmeden detay 129
Foto. 75 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşme havuzundan detay 129
Foto. 76 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 taşlığın genel görünümü 129
Foto. 77 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 bahçe kapısının görünümü 129
Foto. 78 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 merdiven ile taşlığın görünümü 129
Foto. 79 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 taşlıktan kapının görünümü 129
Foto. 80 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın taşlığa bakan cephesi 129
Foto. 81 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın genel görünümü 130
Foto. 82 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odada yer alan niş 130
Foto. 83 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odadan taşlığın görünümü 130
Foto. 84 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfağın genel görünümü 130
Foto. 85 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfaktan detay 130
Foto. 86 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfaktan taşlığa bakış 130
Foto. 87 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfak ile bitişik oda kapısının görünümü 131
Foto. 88 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın penceresi 131
Foto. 89 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odadaki nişin görünümü 131
Foto. 90 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. katın sofası 131
Foto. 91 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 sofadan detay 131

Foto. 92 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 sofanın iki farklı zemini 131
Foto. 93 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 sofada bulunan merdiven ve pencere 132
Foto. 94 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. odanın penceresi 132
Foto. 95 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. odadan detay 132
Foto. 96 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. odadan sofaya bakış 132
Foto. 97 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. ve 2. oda kapılarına sofadan bakış 132
Foto. 98 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 2. odadan sofaya bakış 132
Foto. 99 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 2. odanın pencereleri 133
Foto. 100 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 3. odanın kapısı 133
Foto. 101 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 3. odanın genel görünümü 133
Foto. 102 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 3. odanın pencereleri 133
Foto. 103 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 3. odanın pencereleri 133
Foto. 104 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 3. odadan detay 133
Foto. 105 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 4. odanın kapısı 133
Foto. 106 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 4. odanın pencereleri 133
Foto. 107 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 4. odadan detay 134
Foto. 108 : Özel Mülkiyete Ait Ev 2 4. odadan sofaya bakış 134
Foto. 109 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 genel görünüm 134
Foto. 110 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. katın görünümü 134
Foto. 111 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 giriş kapısı 134
Foto. 112 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 taşlık ve odanın genel görünümü 134
Foto. 113 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın tavanı 135
Foto. 114 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın zemini 135
Foto. 115 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın dıştan görünümü 135
Foto. 116 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 bahçeden sofa altının görünümü 135
Foto. 117 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofa altının tavanı 135
Foto. 118 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfağın sofa altından görünümü 135
Foto. 119 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfağın genel görünümü 136
Foto. 120 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfak penceresinin bahçeden görünümü 136
Foto. 121 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluyu çevreleyen depo ve banyo 136
Foto. 122 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 depo ve banyonun görünümü 136

Foto. 123 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluyu çevreleyen banyonun içten görünümü 136
Foto. 124 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda bulunan oda ve depo 136
Foto. 125 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda bulunan odanın genel görünümü 137
Foto. 126 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın genel görünümü 137
Foto. 127 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın tavanı 137
Foto. 128 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın zemini 137
Foto. 129 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ile bitişik odanın merdivenleri 137
Foto. 130 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın genel görünümü 137
Foto. 131 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın tavanından detay..... 138
Foto. 132 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın bahçeden genel görünümü 138
Foto. 133 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 depodan detay 138
Foto. 134 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 deponun tavanı 138
Foto. 135 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer deponun görünümü 138
Foto. 136 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer deponun tavanı 138
Foto. 137 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ile bitişik odanın deposundan detay 138
Foto. 138 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ile bitişik odanın deposunun tavanı 138
Foto. 139 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda yer alan ahırın genel görünümü 139
Foto. 140 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahırın tavanı 139
Foto. 141 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ve lavabo kapısı 139
Foto. 142 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 lavabonun görünümü 139
Foto. 143 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın kuzey cephesi 139
Foto. 144 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın güney cephesi 139
Foto. 145 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın pencereleri 140
Foto. 146 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın pencereleri 140
Foto. 147 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 merdiven 140
Foto. 148 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odanın kapısı 140
Foto. 149 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odanın pencereleri 140
Foto. 150 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odadan detay 140
Foto. 151 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odanın kapısı 141
Foto. 152 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odanın pencereleri 141
Foto. 153 : Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odadan detay 141

Foto. 154 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 genel görünümü 141
Foto. 155 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 cumbanın görünümü 141
Foto. 156 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 giriş kapısı 141
Foto. 157 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlık ve merdiven 142
Foto. 158 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 giriş kapısının taşlıktan görünümü 142
Foto. 159 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlığın genel görünümü 142
Foto. 160 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlıkta yer alan deponun kapısı 142
Foto. 161 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 depodan detay 142
Foto. 162 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlığın tavanından detay 142
Foto. 163 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 sofanın doğu duvarı 143
Foto. 164 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 sofanın pencereleri 143
Foto. 165 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfak ve banyo kapısı 143
Foto. 166 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 odaların kapıları 143
Foto. 167 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfaktan detay 143
Foto. 168 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfağın penceresi 143
Foto. 169 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfaktan sofanın görünümü 144
Foto. 170 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 banyo 144
Foto. 171 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın kapısından görünümü 144
Foto. 172 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın penceresi 144
Foto. 173 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın doğu duvarı 144
Foto. 174 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın kuzey duvarı 144
Foto. 175 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın güney duvarı 145
Foto. 176 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın güney duvarında yer alan niş 145
Foto. 177 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 2. odanın genel görünümü 145
Foto. 178 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 2. odanın kapısı 145
Foto. 179 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 2. odanın güneyinde yer alan pencere 145
Foto. 180 : Özel Mülkiyete Ait Ev 4 2. odanın doğusunda bulunan pencere 145
Foto. 181 : Misi Konaklama Evi genel görünümü 146
Foto. 182 : Misi Konaklama Evi cumbanın görünümü 146
Foto. 183 : Misi Konaklama Evi giriş kapısı 146
Foto. 184 : Misi Konaklama Evi giriş kapısı 146

Foto. 185 : Misi Konaklama Evi holün girişinin görünümü 146
Foto. 186 : Misi Konaklama Evi bahçeden holün görünümü 146
Foto. 187 : Misi Konaklama Evi holün batı ve güney duvarının görünümü 147
Foto. 188 : Misi Konaklama Evi holün güney duvarının görünümü 147
Foto. 189 : Misi Konaklama Evi holün kuzey duvarının görünümü 147
Foto. 190 : Misi Konaklama Evi holün güneyinde bulunan merdiven 147
Foto. 191 : Misi Konaklama Evi holün kuzeyinde bulunan merdiven 147
Foto. 192 : Misi Konaklama Evi holün doğusunda yer alan oda kapısı 147
Foto. 193 : Misi Konaklama Evi holün doğusunda yer alan odanın kapısı 148
Foto. 194 : Misi Konaklama Evi kapıdan odanın görünümü 148
Foto. 195 : Misi Konaklama Evi odanın genel görünümü 148
Foto. 196 : Misi Konaklama Evi odanın pencereleri 148
Foto. 197 : Misi Konaklama Evi bahçenin güney duvarından detay 148
Foto. 198 : Misi Konaklama Evi bahçenin güney ve batı duvarı 148
Foto. 199 : Misi Konaklama Evi bahçenin güney ve batı duvarından detay 149
Foto. 200 : Misi Konaklama Evi bahçenin batı duvarı 149
Foto. 201 : Misi Konaklama Evi bahçenin kuzey duvarındaki mutfak 149
Foto. 202 : Misi Konaklama Evi bahçenin kuzey duvarının genel görünümü 149
Foto. 203 : Misi Konaklama Evi bahçede yer alan taş ocak 149
Foto. 204 : Misi Konaklama Evi bahçenin tavanından detay 149
Foto. 205 : Misi Konaklama Evi 1. kat sofada yer alan oda kapısı 149
Foto. 206 : Misi Konaklama Evi sofanın doğusunda bulunan odalar 149
Foto. 207 : Misi Konaklama Evi sofanın güneyinden kuzeyine bakış 150
Foto. 208 : Misi Konaklama Evi sofanın kuzeyinden güneyine bakış 150
Foto. 209 : Misi Konaklama Evi 1. katta yer alan oda kapısı 150
Foto. 210 : Misi Konaklama Evi odanın kuzey duvarının görünümü 150
Foto. 211 : Misi Konaklama Evi odanın doğusunda bulunan pencereler 150
Foto. 212 : Misi Konaklama Evi odanın pencerelerinden detay 150
Foto. 213 : Misi Konaklama Evi odanın pencereleri 150
Foto. 214 : Misi Konaklama Evi odanın güney duvarı 150
Foto. 215 : Misi Konaklama Evi sofada bulunan diğer odanın kapısı 151

Foto. 216 : Misi Konaklama Evi odanın genel görünümü 151
Foto. 217 : Misi Konaklama Evi odanın kuzey ve doğu duvarı 151
Foto. 218 : Misi Konaklama Evi odanın kuzey duvarı 151
Foto. 219 : Misi Konaklama Evi odanın güney duvarı 151
Foto. 220 : Misi Konaklama Evi odadan sofaya bakış 151
Foto. 221 : Misi Konaklama Evi 2. kat odaya eklenmiş sofaya bakış 152
Foto. 222 : Misi Konaklama Evi 2. kat odaya eklenmiş sofadan odaya bakış 152
Foto. 223 : Misi Konaklama Evi 2. kat odanın pencereleri 152
Foto. 224 : Misi Konaklama Evi 2. kat odanın genel görünümü 152
Foto. 225 : Misi Konaklama Evi 2. kat diğer odaya eklenmiş sofaya bakış 152
Foto. 226 : Misi Konaklama Evi 2. kat diğer odanın genel görünümü 152
Foto. 227 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi genel görünümü 153
Foto. 228 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi cumbanın görünümü 153
Foto. 229 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi giriş kapısı ve ana cephenin görünümü 153
Foto. 230 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi girişte yer alan hol 153
Foto. 231 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın kapısı 153
Foto. 232 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın görünümü 153
Foto. 233 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofada yer alan oda ve lavabo 153
Foto. 234 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi zemin katta yer alan oda kapısı 153
Foto. 235 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın sofaya bakan penceresi 154
Foto. 236 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın genel görünümü 154
Foto. 237 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odadan detay 154
Foto. 238 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın kapısı ve penceresi 154
Foto. 239 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi merdiven 154
Foto. 240 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1.kat sofanın doğu ve güney duvarı 154
Foto. 241 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofadan detay 154
Foto. 242 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın güney ve batı duvarı 154
Foto. 243 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın batı duvarı 155
Foto. 244 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofadan detay 155
Foto. 245 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın pencereleri 155
Foto. 246 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın doğusunda yer alan odalar 155

Foto. 247 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1. katta yer alan odanın kapısı 155
Foto. 248 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın genel görünümü 155
Foto. 249 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın güney duvarı 156
Foto. 250 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencereleri 156
Foto. 251 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın kapısı 156
Foto. 252 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın genel görünümü 156
Foto. 253 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın pencereleri 156
Foto. 254 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odadan sofanın görünümü 156
Foto. 255 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi köşe odanın kapısı 157
Foto. 256 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odada bulunan ocak 157
Foto. 257 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencereleri 157
Foto. 258 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencerelerinden detay 157
Foto. 259 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın kuzey ve batı duvarı 157
Foto. 260 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odadaki ocağın dıştan görünümü 157
Foto. 261 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odaların dıştan görünümleri 157
Foto. 262 : Nilüfer Çocuk Kütüphanesi kuzey cephedeki odanın pencereleri 157
Foto. 263 : Misi Koza Evi genel görünüm 158
Foto. 264 : Misi Koza Evi cumba 158
Foto. 265 : Misi Koza Evi giriş kapısı 158
Foto. 266 : Misi Koza Evi giriş kapısından hol 158
Foto. 267 : Misi Koza Evi holün kapısı 158
Foto. 268 : Misi Koza Evi sofanın güney duvarı 158
Foto. 269 : Misi Koza Evi sofa 158
Foto. 270 : Misi Koza Evi sofanın kuzey duvarı 158
Foto. 271 : Misi Koza Evi sofadan hol 159
Foto. 272 : Misi Koza Evi merdivenden sofa 159
Foto. 273 : Misi Koza Evi mutfak kapısından mutfak 159
Foto. 274 : Misi Koza Evi mutfağın genel görünümü 159
Foto. 275 : Misi Koza Evi mutfaktan sofaya bakış 159
Foto. 276 : Misi Koza Evi dıştan mutfak pencereleri 159
Foto. 277 : Misi Koza Evi sofanın kuzey cephesindeki lavabo 159

Foto. 278 : Misi Koza Evi sofanın batısında yer alan bahçe kapısı 159
Foto. 279 : Misi Koza Evi sofanın batısında bulunan pencere 160
Foto. 280 : Misi Koza Evi bahçe 160
Foto. 281 : Misi Koza Evi 1. kat sofasının güney cephesi 160
Foto. 282 : Misi Koza Evi sofanın kuzey cephesi 160
Foto. 283 : Misi Koza Evi sofanın batısındaki odalar 160
Foto. 284 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki odalar 160
Foto. 285 : Misi Koza Evi sofanın batısındaki 1. oda 160
Foto. 286 : Misi Koza Evi 1. odanın güney duvarı 160
Foto. 287 : Misi Koza Evi 1. odanın pencerelerinden detay 161
Foto. 288 : Misi Koza Evi sofanın batısındaki 2. oda 161
Foto. 289 : Misi Koza Evi 2. odanın pencereleri 161
Foto. 290 : Misi Koza Evi 2. odanın tavanından detay 161
Foto. 291 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 1. oda 161
Foto. 292 : Misi Koza Evi 1. odanın güney ve doğu duvarları 161
Foto. 293 : Misi Koza Evi 1. odanın pencerelerinden detay 161
Foto. 294 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 2. oda 161
Foto. 295 : Misi Koza Evi 2. odanın kuzeyindeki pencereleri 162
Foto. 296 : Misi Koza Evi 2. odanın doğusundaki pencereleri 162
Foto. 297 : Misi Koza Evi 2. katın sofası 162
Foto. 298 : Misi Koza Evi sofanın batısındaki odalar 162
Foto. 299 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki odalar 162
Foto. 300 : Misi Koza Evi sofanın güneyindeki döner merdiven 162
Foto. 301 : Misi Koza Evi 2. kat sofanın batısındaki 1. oda 162
Foto. 302 : Misi Koza Evi odanın pencereleri 162
Foto. 303 : Misi Koza Evi odadan sofaya bakış 163
Foto. 304 : Misi Koza Evi sofanın batısındaki 2. oda 163
Foto. 305 : Misi Koza Evi odanın pencereleri 163
Foto. 306 : Misi Koza Evi odadan sofaya bakış 163
Foto. 307 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 1. oda 163
Foto. 308 : Misi Koza Evi odanın pencereleri 163

Foto. 309 : Misi Koza Evi sofadan 2. odaya bakış 164
Foto. 310 : Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 2. oda 164
Foto. 311 : Misi Koza Evi odanın kuzey duvarındaki pencereleri 164
Foto. 312 : Misi Koza Evi odanın sokağa bakan pencereleri 164
Foto. 313 : Nilüfer Sanat Evi genel görünümü 164
Foto. 314 : Nilüfer Sanat Evi dışa taşkın 1. katın görünümü 164
Foto. 315 : Nilüfer Sanat Evi giriş kapısı 165
Foto. 316 : Nilüfer Sanat Evi taşlıktan giriş kapısının görünümü 165
Foto. 317 : Nilüfer Sanat Evi taşlıktan bahçe kapısının görünümü 165
Foto. 318 : Nilüfer Sanat Evi ana cephede yer alan pencereler 165
Foto. 319 : Nilüfer Sanat Evi taşlıktan lavabo kapısı 165
Foto. 320 : Nilüfer Sanat Evi taşlıkta bulunan çeşme 165
Foto. 321 : Nilüfer Sanat Evi taşlığın kuzeyindeki merdiven 165
Foto. 322 : Nilüfer Sanat Evi taşlıktan sofanın genel görünümü 165
Foto. 323 : Nilüfer Sanat Evi taşlıkta yer alan odanın kapısı ve penceresi 166
Foto. 324 : Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü 166
Foto. 325 : Nilüfer Sanat Evi odanın ana cephedeki pencereleri 166
Foto. 326 : Nilüfer Sanat Evi odanın taşlığa bakan cephesi 166
Foto. 327 : Nilüfer Sanat Evi sofa merdiveni 166
Foto. 328 : Nilüfer Sanat Evi sofanın genel görünümü 166
Foto. 329 : Nilüfer Sanat Evi sofada yer alan niş 166
Foto. 330 : Nilüfer Sanat Evi ara katta bulunan odanın kapısı 166
Foto. 331 : Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü 167
Foto. 332 : Nilüfer Sanat Evi odadaki nişlerin görünümü 167
Foto. 333 : Nilüfer Sanat Evi odanın taşlığa bakan penceresi 167
Foto. 334 : Nilüfer Sanat Evi odanın sofaya bakan penceresi 167
Foto. 335 : Nilüfer Sanat Evi mutfağın genel görünümü 167
Foto. 336 : Nilüfer Sanat Evi mutfakta bulunan ocak ve niş 167
Foto. 337 : Nilüfer Sanat Evi mutfaktan sofanın görünümü 167
Foto. 338 : Nilüfer Sanat Evi mutfaktan bahçe kapısına bakış 167
Foto. 339 : Nilüfer Sanat Evi bahçede yer alan tesisat odası 168

Foto. 340 : Nilüfer Sanat Evi bahçenin görünümü 168
Foto. 341 : Nilüfer Sanat Evi bahçedeki merdiven 168
Foto. 342 : Nilüfer Sanat Evi bahçeden mutfağın görünümü 168
Foto. 343 : Nilüfer Sanat Evi diğer odanın kapısı 168
Foto. 344 : Nilüfer Sanat Evi odanın pencereleri 168
Foto. 345 : Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü 168
Foto. 346 : Nilüfer Sanat Evi odanın tavanı 168
Foto. 347: Nilüfer Sanat Evi odada bulunan banyonun kapısı 169
Foto. 348 : Nilüfer Sanat Evi banyonun genel görünümü 169
Foto. 349 : Nilüfer Sanat Evi merdiven 169
Foto. 350 : Nilüfer Sanat Evi 1. kat sofasının genel görünümü 169
Foto. 351 : Nilüfer Sanat Evi sofanın güney cephesi 169
Foto. 352 : Nilüfer Sanat Evi sofanın batısında bulunan pencereleri 169
Foto. 353 : Nilüfer Sanat Evi sofanın güneyindeki pencere 170
Foto. 354 : Nilüfer Sanat Evi doğu cephedeki odanın kapısı 170
Foto. 355 : Nilüfer Sanat Evi doğu cephedeki odanın pencereleri 170
Foto. 356 : Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü 170
Foto. 357 : Nilüfer Sanat Evi odadan kapının ve sofanın görünümü 170
Foto. 358 : Nilüfer Sanat Evi batı cephedeki odanın kapısı 170
Foto. 359 : Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü 170
Foto. 360 : Nilüfer Sanat Evi odanın batı duvarındaki pencereleri 170
Foto. 361 : Nilüfer Sanat Evi odanın kuzey ve doğu duvarı 171
Foto. 362 : Nilüfer Sanat Evi odanın güney duvarı ve giriş kapısı 171
Foto. 363 : Nilüfer Sanat Evi güney cephedeki odanın kapısı 171
Foto. 364 : Nilüfer Sanat Evi odada yer alan niş ile pencereler 171
Foto. 365 : Nilüfer Sanat Evi odanın batı duvarındaki pencereleri 171
Foto. 366 : Nilüfer Sanat Evi odanın kuzey cephesi 171
Foto. 367 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 genel görünüm 171
Foto. 368 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 cumbanın genel görünümü 171
Foto. 369 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 giriş kapısı 172
Foto. 370 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 zemin kattaki odanın pencereleri 172

Foto. 371 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 batı cephedeki pencereler 172
Foto. 372 : Özel Mülkiyete Ait Ev 5 kuzey cephedeki pencereler 172
Foto. 373 : Misi Fotoğraf Müzesi genel görünüm 172
Foto. 374 : Misi Fotoğraf Müzesi balkonun görünümü 172
Foto. 375 : Misi Fotoğraf Müzesi giriş kapısı 173
Foto. 376 : Misi Fotoğraf Müzesi taşlıktan bahçenin görünümü 173
Foto. 377 : Misi Fotoğraf Müzesi bahçeden taşlığa bakış 173
Foto. 378 : Misi Fotoğraf Müzesi bahçenin tavanından detay 173
Foto. 379 : Misi Fotoğraf Müzesi taşlığın genel görünümü 173
Foto. 380 : Misi Fotoğraf Müzesi taşlıkta yer alan merdivenler 173
Foto. 381 : Misi Fotoğraf Müzesi giriş kapısı ve pencereler 173
Foto. 382 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının güney duvarı 173
Foto. 383 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının güney ve batı duvarı 174
Foto. 384 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarı 174
Foto. 385 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarından detay 174
Foto. 386 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının batı duvarı 174
Foto. 387 : Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanının güney duvarı 174
Foto. 388 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanından merdivenlerin görünümü 174
Foto. 389 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanından merdiven ve taşlık 175
Foto. 390 : Misi Fotoğraf Müzesi merdiven 175
Foto. 391 : Misi Fotoğraf Müzesi odanın kapısı 175
Foto. 392 : Misi Fotoğraf Müzesi 1. kattaki sergi alanının güney duvarı 175
Foto. 393 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarı 175
Foto. 394 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının genel görünümü 175
Foto. 395 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının pencereleri 176
Foto. 396 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzeyindeki merdiven 176
Foto. 397 : Misi Fotoğraf Müzesi odanın batı duvarı 176
Foto. 398 : Misi Fotoğraf Müzesi odanın kuzey duvarı 176
Foto. 399 : Misi Fotoğraf Müzesi odanın doğu duvarındaki penceresi 176
Foto. 400 : Misi Fotoğraf Müzesi odanın kapısının içten görünümü 176
Foto. 401 : Misi Fotoğraf Müzesi diğer odanın kapısı 177

Foto. 402 : Misi Fotoğraf Müzesi diğer odada yer alan pencere 177
Foto. 403 : Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanı 177
Foto. 404 : Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanının kuzey ve doğu duvarı 177
Foto. 405 : Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının genel görünümü 177
Foto. 406 : Misi Fotoğraf Müzesi balkon kapısı 177
Foto. 407 : Misi Halk Odası genel görünüm 178
Foto. 408 : Misi Halk Odası genel görünüm 178
Foto. 409 : Misi Halk Odası giriş kapıları 178
Foto. 410 : Misi Halk Odası kafe ve terasın genel görünümü 178
Foto. 411 : Misi Halk Odası kafe kapısı 178
Foto. 412 : Misi Halk Odası terasa bakan pencereler 178
Foto. 413 : Misi Halk Odası terasın görünümü 178
Foto. 414 : Misi Halk Odası terasa bakan pencerelerden detay 178
Foto. 415 : Misi Halk Odası sofanın kapısı 179
Foto. 416 : Misi Halk Odası sofanın ilk bölümü 179
Foto. 417 : Misi Halk Odası sofayı çevreleyen oda ve lavabo kapıları 179
Foto. 418 : Misi Halk Odası sofaya girişi sağlayan bahçe kapısı 179
Foto. 419 : Misi Halk Odası odadan sofaya bakış 179
Foto. 420 : Misi Halk Odası odanın genel görünümü 179
Foto. 421 : Misi Halk Odası odanın pencereleri 180
Foto. 422 : Misi Halk Odası odanın pencereleri 180
Foto. 423 : Misi Halk Odası diğer odanın genel görünümü 180
Foto. 424 : Misi Halk Odası diğer odanın kuzey duvarındaki pencereleri 180
Foto. 425 : Misi Halk Odası diğer odanın batı duvarındaki pencereleri 180
Foto. 426 : Misi Halk Odası diğer binanın ana cephesi 180
Foto. 427 : Misi Halk Odası sofanın zemini 180
Foto. 428 : Misi Halk Odası sofanın genel görünümü 180
Foto. 429 : Misi Halk Odası sofanın kuzey ve doğusundaki pencereleri 181
Foto. 430 : Misi Halk Odası 1. odanın batı duvarındaki pencereleri 181
Foto. 431 : Misi Halk Odası 1. odanın kuzey ve batı duvarı 181
Foto. 432 : Misi Halk Odası 1. odadan sofaya bakış 181

Foto. 433 : Misi Halk Odası 2. odadan sofaya bakış 181
Foto. 434: Misi Halk Odası 2. odanın batı duvarındaki penceresi 181
Foto. 435 : Misi İpek Evi genel görünüm 182
Foto. 436 : Misi İpek Evi 1. katın görünümü 182
Foto. 437 : Misi İpek Evi zemin kat 182
Foto. 438 : Misi İpek Evi bodrum kat 182
Foto. 439 : Misi İpek Evi bodrum kat merdiveni 182
Foto. 440 : Misi İpek Evi holden taşlığın görünümü 182
Foto. 441 : Misi İpek Evi merdivenden holün görünümü 182
Foto. 442 : Misi İpek Evi holden giriş kapısı 182
Foto. 443 : Misi İpek Evi holün görünümü 183
Foto. 444 : Misi İpek Evi holün doğu cephesi 183
Foto. 445 : Misi İpek Evi odanın hole bakan penceresi 183
Foto. 446 : Misi İpek Evi odanın genel görünümü 183
Foto. 447 : Misi İpek Evi odanın pencereleri 183
Foto. 448 : Misi İpek Evi odanın dıştan görünümü 183
Foto. 449 : Misi İpek Evi banyo ve bahçe kapıları 183
Foto. 450 : Misi İpek Evi banyo 183
Foto. 451 : Misi İpek Evi banyonun bahçeden görünümü 184
Foto. 452 : Misi İpek Evi bahçe kapısından bahçenin görünümü 184
Foto. 453 : Misi İpek Evi bahçe 184
Foto. 454 : Misi İpek Evi bahçeden taşlık ve zemin kat 184
Foto. 455 : Misi İpek Evi mutfak 184
Foto. 456 : Misi İpek Evi mutfağın penceresinden detay 184
Foto. 457 : Misi İpek Evi mutfaktan merdivenin görünümü 185
Foto. 458 : Misi İpek Evi 1. katın sofası 185
Foto. 459 : Misi İpek Evi sofanın bahçeye bakan cephesi 185
Foto. 460 : Misi İpek Evi 1. odadan sofaya bakış 185
Foto. 461 : Misi İpek Evi 1. odanın genel görünümü 185
Foto. 462 : Misi İpek Evi 2. odanın kapısı 185
Foto. 463 : Misi İpek Evi dıştan 1. odanın pencereleri 185

Foto. 464 : Misi İpek Evi dıştan 2. odanın pencereleri 185
Foto. 465 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 genel görünüm 186
Foto. 466 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 cumba 186
Foto. 467 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 giriş kapısı ve aydınlık penceresi 186
Foto. 468 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 odanın pencereleri 186
Foto. 469 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1.kat odanın sokağa bakan pencereleri 186
Foto. 470 : Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1.kat diğer odanın sokağa bakan pencereleri 186
Foto. 471 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Evler 187
Foto. 472 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Evler 187
Foto. 473 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Evler 187
Foto. 474 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Balkonlu Ev 187
Foto. 475 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Masal Evi 187
Foto. 476 : Tescil Dışında Kalan Pınar Cd.'deki Masal Evi 187
Foto. 477 : Tescil Dışında Kalan Misi Cd.'deki Ev 187
Foto. 478 : Tescil Dışında Kalan Misi Cd.'deki Ev 187
Foto. 479 : Tescil Dışında Kalan Maksem Sk.'taki Evler 188
Foto. 480 : Tescil Dışında Kalan Maksem Sk.'taki Evler 188
Foto. 481 : Tescil Dışında Kalan Maksem Sk.'taki Ev 188
Foto. 482 : Tescil Dışında Kalan Maksem Sk.'taki Ev 188
Foto. 483 : Tescil Dışında Kalan Maksem Sk.'taki Ev 188
Foto. 484 : Tescil Dışında Kalan Bardakçı Sk.'taki Ev 188
Foto. 485 : Tescil Dışında Kalan Bardakçı Sk.'taki Ev 188
Foto. 486 : Tescil Dışında Kalan Bardakçı Sk.'taki Ev 188
K.F. 1 : Bursa Yeşil Cami'nin doğusundaki Tâbhane odasında yer alan ocak 189
K.F. 2 : Bursa Yeşil Cami'nin batısındaki Tâbhane odasında bulunan ocak 189
K.F. 3 : Akçakoca'da iki katlı inşa edilmiş Rafiye Kolçak Evi 189
K.F. 4 : Sakarya'da üç katlı inşa edilmiş Alicanlar Evi 189
K.F. 5 : Bolu'da iki katlı inşa edilmiş Ali Bey Konağı 189
K.F. 6 : Safranbolu'da iki katlı inşa edilmiş Mehveş Hanım Konağı 189
K.F. 7 : Misi'de üç katlı inşa edilmiş Nilüfer Sanat Evi 190
K.F. 8 : Avanos'ta iki katlı eve örnek 190

K.F. 9 : Odunpazarı'nda üç katlı evlere örnekler 190
K.F. 10 : Sivas'ta iki katlı eve örnekler 190
K.F. 11 : Uşak'ta iki katlı eve örnek 190
K.F. 12 : Malatya'da üç katlı eve örnek 190
K.F. 13 : Erzurum'da iki katlı eve örnek 191
K.F. 14 : Akçakoca'da ön cepheye örnek: Ayşe Şen Evi 191
K.F. 15 : Bolu'da ön cepheye örnek: Benliay Konağı 191
K.F. 16 : Safranbolu'da ön cepheye örnek: Asmazlar Bağ Evi 191
K.F. 17 : Sakarya'da ön cepheye örnek: Orhan Gürev Evi 191
K.F. 18 : Misi'de ön cepheye örnek: Misi Konaklama Evi 191
K.F. 19 : Avanos'ta ön cepheye örnek 191
K.F. 20 : Odunpazarı'nda ön cepheye örnek 191
K.F. 21 : Sivas'ta ön cepheye örnek 192
K.F. 22 : Uşak'ta ön cepheye örnek 192
K.F. 23 : Malatya'da ön cepheye örnek 192
K.F. 24 : Erzurum'da ön cepheye örnek 192
K.F. 25 : Akçakoca'da cumbalı ev örneği: Bankacılık ve Sigortaya ait ev 192
K.F. 26 : Bolu'da cumbalı ev örneği: Emine Tağcı Evi 192
K.F. 27 : Safranbolu'da cumbalı eve örnek: Mümtazlar Konağı 192
K.F. 28 : Sakarya'da cumbalı eve örnek: Sabahattin Berber Evi 192
K.F. 29 : Misi'de cumbalı eve örnek: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 193
K.F. 30 : Avanos'ta cumbalı eve örnek 193
K.F. 31 : Odunpazarı'nda cumbalı evlere örnekler 193
K.F. 32 : Sivas'ta cumbalı eve örnek 193
K.F. 33 : Uşak'ta cumbalı eve örnek 193
K.F. 34 : Malatya'da cumbalı eve örnekler 193
K.F. 35 : Erzurum'da cumbalı eve örnek 193
K.F. 36 : Giriş kapısına Akçakoca'dan örnek: Talat Uğur Evi 193
K.F. 37 : Giriş kapısına Bolu'dan örnek: Fethiye Sarı Evi 194
K.F. 38 : Giriş kapısına Safranbolu'dan örnek: Selvili Köşk 194
K.F. 39 : Giriş kapısına Misi' den örnek: Misi Fotoğraf Müzesi 194

K.F. 40 : Giriş kapısına Sakarya'dan örnek: Ali Efendi Evi 194
K.F. 41 : Avanos'ta giriş kapısına örnek 194
K.F. 42 : Odunpazarı'nda giriş kapısına örnek 194
K.F. 43 : Sivas'ta giriş kapısına örnek 195
K.F. 44 : Uşak'ta giriş kapısına örnek 195
K.F. 45 : Malatya giriş kapısına örnekler 195
K.F. 46 : Erzurum giriş kapısına örnek 195
K.F. 47 : Saçaklı eve Akçakoca'dan örnek: Murat Aksu Evi 195
K.F. 48 : Saçaklı eve Bolu'dan örnek: Ali Bey Konak 195
K.F. 49 : Saçaklı eve Safranbolu'dan örnek: Hüma Hatun Konağı 196
K.F. 50 : Saçaklı eve Sakarya'dan örnek: Halk Evi 196
K.F. 51 : Saçaklı eve Misi'den örnek: Misi İpek Evi 196
K.F. 52 : Avanos'ta saçaklı eve örnek 196
K.F. 53 : Odunpazarı'nda saçaklı eve örnek 196
K.F. 54 : Sivas'ta saçaklı eve örnek 196
K.F. 55 : Uşak'ta saçaklı eve örnek 196
K.F. 56 : Malatya'da saçaklı eve örnek 196
K.F. 57 : Erzurum'da saçaklı eve örnek 197
K.F. 58 : Çatılı eve Akçakoca'dan örnek: Feyzullah Akan Evi 197
K.F. 59 : Çatılı eve Bolu'dan örnek: Emine Tağcı Evi 197
K.F. 60 : Çatılı eve Safranbolu'dan örnek: Mümtazlar Konağı 197
K.F. 61 : Çatılı eve Sakarya'dan örnek: Fenerli Ev 197
K.F. 62 : Çatılı eve Misi'den örnek: Misi Koza Evi 197
K.F. 63 : Avanos'ta çatılı eve örnek 198
K.F. 64 : Odunpazarı'nda çatılı evlere örnek 198
K.F. 65 : Sivas'ta çatılı eve örnek 198
K.F. 66 : Uşak'ta çatılı eve örnek 198
K.F. 67 : Malatya'da çatılı eve örnek 198
K.F. 68 : Erzurum'da çatılı evlere örnekler 198

K.F. 69 : Tavan süslemesine Akçakoca'dan örnek: Talat Uğur Evi 199
K.F. 70 : Tavan süslemesine Bolu'dan örnek: Erva Sultan Evi 199
K.F. 71 : Tavan süslemesine Safranbolu'dan örnek: Sipahioğlu Konağı 199
K.F. 72 : Tavan süslemesine Sakarya'dan örnek: Yanık Ertekinler Evi 199
K.F. 73 : Tavan süslemesine Misi'de yıkılmış bir evden örnek: Maksem Sk. No: 5 199
K.F. 74 : Tavan süslemesine Misi'den örnek: Nilüfer Sanat Evi 199
K.F. 75 : Avanos'ta tavan süslemesine bir örnek 200
K.F. 76 : Odunpazarı'nda tavan süslemesine bir örnek 200
K.F. 77 : Sivas'ta tavan süslemesine bir örnek 200
K.F. 78 : Erzurum kırlangıç örtüye bir örnek 200
K.F. 79 : Erzurum mertekli örtüye bir örnek 200
K.F. 80 : Erzurum tavan süslemesine bir örnek 200

KISALTMALAR LİSTESİ

Ans. : Ansiklopedi
Bld. : Belediye
Bil. : Bilimler
BKVKBK : Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Böl. : Bölüm
C. : Cilt
Çev. : Çeviren
DİA : Diyanet İslam Ansiklopedisi
Ed. : Editör
Ens. : Enstitü
Fak. : Fakülte
Foto. : Fotoğraf
Drl. : Derleyen
İmp. : İmparatorluk
İst. : İstanbul
K. F. : Karşılaştırmalı Fotoğraf
km. : Kilometre
m : Metre
m^2 : Metrekare
Mah. : Mahalle
Mad. : Madde
MÖ : Milattan Önce
MS : Milattan Sonra
NO : Numara
Prog. : Program
s. : Sayfa
S. : Sayı
SDÜ : Süleyman Demirel Üniversitesi
Sok. : Sokak
Sos. : Sosyal
Üni. : Üniversite
Y.y. : Yüzyıl

ÖZET

Geleneksel Türk Evleri, halkımızın katkılarıyla oluşmuş kültürel değerler bütünüdür. Orta Asya'da ilk şeklini çadır yaşamından alan ve gelenekselleşen ev tipleri, esas şeklini Anadolu'da bulmuştur.

Şamanizm ile biçimlenmeye başladığı tahmin edilen geleneksel Türk evleri, İslamiyet'le birlikte daha farklı şekle dönüşmüştür. Türk örf ve adetleri ile İslamiyet'in getirdiği kurallar çerçevesinde planlanan evlerde iç ve dış mekânlar, bu kuralların getirdiği esaslara göre şekillenmiştir.

Anadolu'da esas ve son şeklini alan bu evler, değişik bölgelerde görülen farklı iklim ve yöre özelliklerine göre, farklı nitelikler taşıyan malzemelerden yapılmıştır.

Marmara Bölgesi'nde en çok kullanılan malzeme ahşaptır. Bursa'ya bağlı Nilüfer İlçesi'ndeki, eski adı Misi Köyü, günümüzdeki adıyla Gümüştepe Mahallesi evlerinin asıl malzemesi de ahşaptır. Osmanlı döneminde önemli bir yerleşim yeri olan Misi'deki evler, yapıldığı dönemin kültürünü, sosyo – ekonomik yapısını gözler önüne sermektedir. Ayrıca, her ne kadar göz ardı edilmişlerse de, Misi'nin tarihi değerini artıran kültür varlıklarımızdır.

Bu tez çalışmasının amacı, kapsamı, kaynak araştırması, materyal kullanımı, uygulanan metod ve yöntem, Misi'deki Geleneksel Türk Evlerinin özellikleri hakkında bilgi vermektedir.

Tezin birinci bölümünde; Geleneksel Türk Evi ve İnsan ilişkisi, Geleneksel Türk Evlerinin tanımı, özellikleri, mimari ve tarihsel gelişimi, plan özellikleri ve tipleri konusunda bilgiler yer almaktadır.

İkinci bölüm; Bursa'nın merkezindeki Geleneksel Türk Evlerinin özellikleri konusuna ayrılmıştır.

Üçüncü bölümde; Misi'deki Geleneksel Türk Evleri'nin özellikleri tanıtılmış, bunlar plan tiplerine göre tasnif edilerek incelenmişlerdir.

Dördüncü bölümde; tanıtılan evlerin yöresel açıdan değerlendirmeleri ve karşılaştırmaları yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Evler, Bursa, Misi Köyü, Plan, Tipoloji

SUMMARY

TRADITIONAL HOUSING ARCHITECTURE IN BURSA MİSİ VILLAGE (GÜMÜŞTEPE)

Traditional Turkish House is a cultural value formed with the contribution of the Turkish people. Traditional Turkish House the first form of shape, life began to be formed from the tent in Central Asia, has found its original form in Anatolia.

Shaped the traditional Turkish house with shamanism, has a different way with Islam. Turkish customs and traditions with Islam brought by the rules within the framework of planned homes, interior and exterior spaces have also shaped according to the permissions and prohibitions imposed these rules.

Basis and last form of the traditional Turkish house in Anatolia, according to the different climate and local features observed in different regions of Anatolia, a traditional Turkish house is built with local materials and the climate.

Materials used by the climate and the local feature in the Marmara Region has been wood. In the Nilüfer District of Bursa, the old name is Misi Village, and the actual material of the houses of Gümüştepe Mahallesi, as it is called, is wooden. Houses in Misi, an important settlement in the Ottoman period, reveal the culture and socio-economic structure of the period it was built. In addition, although they are neglected, they are our cultural assets that increase the historical value of Misi.

In this thesis, the purpose of the study, scope, resources research, use of materials, method method used, the traditional Turkish house provides information about in Misi.

In the first part, the traditional Turkish house and human relations, Traditional Turkish description of the house, features, architecture and history, background characteristics, sofas – sofa includes information about plan types.

In the second part, the traditional Turkish house provides information about the sample in Bursa.

In the third chapter, which describes the characteristics of traditional Turkish Houses in Misi, classified according to plan types, houses were examined.

The fourth section reviews the results and recommendations are included.

Keywords: Traditional Houses, Bursa, Misi Village, Plan, Typology

ÖNSÖZ

Bursa'nın Nilüfer ilçesine bağlı olan eski adıyla Misi Köyü, günümüzdeki adıyla Gümüştepe Mahallesi, antik dönemlerden itibaren önemli yerleşim yerlerinden biri olmuştur. Bu önemini Osmanlı döneminde de devam ettirmiştir. Bundan dolayı da Misi'de Osmanlı dönemine ait izleri bulmak mümkündür. Misi'deki XIX. il XX. yy.'dan kalan evler de bu izlerin son örnekleri arasındadır. Geleneksel Türk Evleri grubunda yer alan bu yapılar, Türk ev geleneğinin özelliklerini günümüze ulaştıran eserler olmalarından dolayı incelenip, araştırmaya değer görülmüştür.

Misi'de Osmanlı'dan ve Cumhuriyet'ten kalan, Bölge Koruma Kurulunca tespitleri yapılıp tescillenen, sivil mimari eser grubunda yer alan evlerin incelenerek, günümüze ulaşabilenleri ele alınıp, tanıtmayı sağlamak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Tezin hazırlanmasında, çalışmama her daim destek veren danışman hocam Sayın Dr. Öğretim Üyesi Serkan KILIÇ'a değerli katkı ve emekleri için içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Tez için yönlendirmelerde ve katkılarda bulunan Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ'a ve Doç. Dr. Lokman TAY'a yardımlarından dolayı teşekkür ediyorum. Tezin planlarına ulaşmamda bana yardımcı olan; mimar Sayın Kağan ATABEY, mimar Sayın Aysel ATABEY, restoratör Merve GÜRGEN ve mimar Sayın Ahmet AYDIN'a minnettarım. Nilüfer Belediyesi Tarihi Çevre Birimi'ne, Nilüfer Belediyesi Kütüphaneler Müdürlüğü'ne ve Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi'ne katkılarından dolayı teşekkürlerimi bir borç bilirim. Son olarak bugünlere ulaşmamda katkıda bulunan ve emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim başta rahmetli babam, annem ve ablam olmak üzere bütün aileme teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Adil Mesut ACAR

Antalya, 2020

GİRİŞ

Ev, insanoğlunun fizyolojik, sosyolojik, estetik ve ekonomik ihtiyaçlarını karşıladığı bir mekândır. Yontma Taş çağından itibaren sürekli gelişim gösteren bir yapı olmuştur. İnsanoğlu, barınmak ve hayatını sürdürebilmek için yaşamış olduğu evi inşa ederken, başta kendi ihtiyaçları olmak üzere, birçok faktörü göz önünde bulundurmuştur. Evin mimarisini bölgenin iklimi, coğrafi şartları, malzemesi ile toplumların kültürü ve etnik özellikleri belirlemiştir. Ama her ne kadar farklı olsa da toplumlarda aile yapısı, ailenin toplumdaki yeri, önemi ve işlevleri, dünyanın bütün bölgelerinde, evlerin genel tasarımlarına etki eden ortak değerler olarak öne çıkmaktadır[1].

A - Çalışmanın Amacı

Bu tez çalışmasında; 19. yy.'ın ikinci yarısından, 20. yy.'ın ilk çeyreğinin sonuna kadar olan (1925 - 30 yıllarını kapsayan) süreçte, Osmanlı döneminde önemli bir yerleşim yeri olan, Misi Köyü geleneksel ev mimarisi, mekân kurgusu, malzeme ve teknik, plan ile süsleme özellikleri kapsamında ele alınmıştır.

Misi Köyü'nde tarihi doku özellikle de Nilüfer Belediyesi tarafından yapılan restorasyon, cephe sağlıklaştırma projeleri vb. gibi çalışmalarla korunmuş ve bu durum, doğal güzelliğinin yanında tarihi ve kültürel mirasın korunması sayesinde, günümüzde Misi Köyü'nü önemli bir turizm merkezi haline getirmiştir. 30 yıl önce Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından Misi'de yapılan araştırmalarda, 31 adet ev tespit ve tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Koruma altına alınan tescilli yapılardan bazıları bilinçsizce davranışlardan dolayı ya yıkılmış ya da zaman içinde kısmen yenilenmiştir. Bunun dışında bazı evler ise yıkılarak yerine betonarme evler inşa edilmiştir. Günümüze ulaşan tescilli evlerdeki, belediyenin restorasyon çalışması yaptırdığı evler dışında, ev sahiplerinin çoğu, evlerinin araştırılmasına izin vermediği için mimari anlamda çok az çalışmalar yapılmıştır. Evlerin zamanla terk edilmesiyle, tescilli evlerden bazıları harap ve bakımsız duruma düşmüştür.

Yaptığımız inceleme ve araştırmalar sonucunda; Misi'de tescillenen evlerin, sanat tarihi ve mimarlık açısından incelenmeye değer oldukları tespit edilmiştir. Öncelikle bu yapıların fotoğrafları çekilmiş, ölçüleri alınmış, plan ve çizimleri yapılmıştır. Çalışmamızın gelecek kuşaklara aktarılmasında kaynak olacak çalışmalara katkı sağlanması amaçlanmıştır.

---

[1] Sahure Çınar, "Cephe Bezemeleri ile Öne Çıkan Bir Grup Erzurum Evi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Vol.5., No.22, Haziran 2012, s. 367.

B - Çalışmanın Kapsamı

Çalışma kapsamında, toplumların en küçük temel taşını ifade eden aile ve onun tüm özelliklerini bir maddi kültür verisi olarak yansıtan ev kavramını, Geleneksel Türk Evleri adıyla incelemek esas olmuştur. Bu anlamda, tarihi dokusunu birçok olumsuzluğa rağmen, Nilüfer Belediyesi'nin katkılarıyla da korunan Bursa Misi köyünde yer alan 19. ve 20. yy.'lara tarihlenen ve Osmanlı evlerinde karşılaşılan mimari özellikleri bünyesinde barındıran geleneksel evler araştırma konusu olarak seçilmiştir. Tez kapsamında, Burs Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından tescillenmiş evlerden, araştırılabilen toplam 15 adet evin katalogları yapılmıştır.

C - Kaynak ve Araştırmalar

Bursa Misi(Gümüştepe) Köyü Geleneksel Konut Mimarisi hakkında bazı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların başında devlet ve özel kütüphanelerdeki konuyla alakalı bilimsel yayınlar, dergiler, tezler, makaleler ve kitaplar gelmektedir. Bunların yanı sıra Nilüfer İlçe Belediyesi'nden, mimarlık ofislerinden ve mimarlardan, Misi Köyü sakinleri ile yapılan söyleyişiden ve arşivlerden yararlanılmıştır.

Bu tezin hazırlanmasında başlıca kaynak, Geleneksel Türk Evi'nin ana hatlarını ortaya koyan ve belli bir tipolojiye göre sınıflandıran, Sedat Hakkı Eldem'in Türk Evi[2] adlı eseridir.

Reha Günay Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri[3] adlı eserinde, Türk Evinin geleneksel ve Safranbolu evlerinin genel özellikleri hakkında bilgiler mevcuttur.

Leman Tomsu'nun Bursa Evleri[4] adlı doçentlik tezi, Bursa'nın Geleneksel Türk Evleri hakkında bu zamana kadar yapılmış olan en önemli araştırmalardan biridir. Leman Tomsu bu araştırmasında Bursa evlerini plan başta olmak üzere birçok özelliğiyle ele almıştır. Bu çalışmada plan ve o dönemde ayakta olan Bursa evlerinin fotoğraflarına yer verilmiştir. Bu sayede Bursa evlerinin karakteristik özellikleri ortaya çıkartılmıştır.

Önder Küçükerman, Kendi Mekânının arayışı içinde Türk Evi[5] ile Cengiz Eruzun Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi[6] adlı eserlerinde, Orta Asya Türk evi ile Anadolu Türk evi arasındaki ilişkilere değinen çalışmalar yapmışlardır. Bu çalışmalarda; çadır ile Türk evi arasında benzerlik kurulmuş ve Türk Evinin ana hatlarının çadıra göre şekillendiğini belirtmişlerdir.

---

[2] Sedat Hakkı Eldem, *Türk Evi,* C.1 - 3, İstanbul: Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ), 1984.
[3] Reha Günay, *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, 1998.
[4] Leman Tomsu, *Bursa Evleri*, Doçentlik Tezi, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, 1950.
[5] Önder Küçükerman, *Kendi Mekânının Arayışı İçinde Türk Evi*, İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını, 1985.
[6] Cengiz Eruzun, "Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi", *Mimarlık*, Yıl: 27, S.4, Ankara: Yayın İletişim, 1989.

Engin Yenal, Osmanlı (Baş) Kenti Bursa adlı eserinde; vakfiyeler, kadı belgeleri (Şer'iye Sicillerinde) ve hüccetlerden yola çıkarak, Bursa evleriyle ilgili olarak genel bilgiler vermiştir. Engin Yanal bu belgelerden; evlerin işlevsel ya da mekânsal düzenleri ile şekilleri ve mülkiyetleri yani sahiplik durumları gibi konularda birtakım bilgiler elde etmiştir[7].

Engin Güneş, Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması[8] adlı yüksek lisans tezinde, Misi köyünde kendisinin tespit ettiği sivil mimarlık örneklerini incelemiş ve bu örneklere yönelik ne şekilde restorasyon yapılması gerektiğine dair, bir çalışma yapmıştır.

D - Yöntem

Öncelikle tez konusuyla ilgili doküman toplanmış, arşivleme yapılmış, konuyla alakalı ya da benzer hususlarda yazılmış tezler incelenerek sınıflandırılma yapılmıştır.

Sahada arazi çalışması yapılmış, dikkate değer ev örnekleri belirlenmiş ve belgeleme çalışmalarına girişilmiştir.

Tezi oluşturan belgeleme çalışmaları yapılırken öncelikle Bölge Koruma Kurulu'ndan ve Nilüfer İlçe Belediyesi'nden bilgi ve belgeler toplanmış, daha sonra tescil edilmiş olan konutların iç ve dış mekân fotoğrafları çekilmiştir. Bunu takiben belediye tarafından restorasyonu gerçekleştirilmiş olan evleri, restore eden mimarlık ofisleri ile mimarlardan gerekli bilgi, belge ve dokümanlar alınmıştır.

Misi Köyü sakinlerinden olan yaşlılarla şifahi konuşmalar yapılarak evler konusunda bilgi toplanmıştır. Ayrıca tescilli evlerde yaşayanlardan da evlerle ilgili sözlü bilgiler derlenmiştir. Misi'deki mahalle muhtarları aracılığıyla ev sahipleri tespit edilmiş, bazı evler için gerekli izinler alınarak söz konusu evlerin ölçüleri alınmıştır.

Misi'deki evlerle ilgili verilerin hazırlanması konusunda öncelikle elde edilen bilgiler değerlendirilmiş; fotoğraflar ve planları karşılaştırılarak analizleri yapılmıştır. 30 yıl önce ayakta olduğu tespit edilen evlerin bir kısmının ne yazık ki günümüze ulaşamadığı anlaşılmıştır. Bu evler ile ilgili B.K.V.K.B.K. ve Nilüfer Belediyesi'nin arşivinde ve mimarlık ofislerinde bulunan planlara ulaşılmış ve planlar revize edilerek yeniden çizilmiştir. 13 adet evin planına ulaşılmış, 2 adet evin planı ilk defa tarafımca çizilmiştir.

---

[7] Engin Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi, 2013, s. 159.

[8] Engin Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Ekim 1990.

E - Misi Köyü (Gümüştepe Mahallesi)'nün Tarihçesi

Harita 1.1. Nilüfer'in Bursa içindeki konumu **Harita 1.2. Nilüfer İlçe Haritası ve Misi'nin konumu**

Kaynak: Nilüfer Belediyesi, Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı, Bursa, 2016, s. 20.

Kaynak: Nilüfer Belediyesi, Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı, Bursa, 2016, s. 20.

Misi' nin bilinen tarihi; bölgeye Mysia adını veren Mysler' in, M.Ö. 2 binlerin sonunda Trakya'dan İstanbul'a, ardından M.Ö. 1800'lü yıllarda Bursa'ya geldikten sonra, bugünkü Misi Köyü'nün olduğu yerde Misipolis adıyla bir yerleşim yeri kurmaları ile başlamıştır. Misi Köyü önce Roma İmparatorluğunun sonra da Doğu Roma İmp.'nun egemenliği altına girmiştir. Bu bölgede yaşayan Mysler de M.S. 5. yy.'a kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir[9].

Misi' nin en önemli tarihi olayı, M.S. 183'te Bursa'ya ve Misi' ye 85 kişi ile gelen keşiş Alex olmuştur. Alex ve beraberindekiler buraya yerleştikten sonra, günümüzde kalıntıları duran, Misipolis Manastırı'nı inşa etmişlerdir. Burada Alex ve beraberindekilerin öncülüğünde bir konsül toplanmış, o döneme kadar 3 defa yazılmış olan İncil derinlemesine incelenmiş ve Misipolis Manastırı'nda İncil tartışmaları yapılmıştır. Bundan dolayı da bugün kalıntıları kalan manastırda, o döneme ait bir İncil'in gömülü olduğu düşünülmektedir[10]. Misipolis Manastırı dışında, misyonerler bu bölgede çok sayıda manastır kurmuş, böylece de Misi, antik dönemlerde olduğu gibi, zaman içinde önemli bir dini merkez haline gelmiştir.

Misi; fethedildiği tarih olan 1316 yılına kadar, Hristiyanlığın önemli bir dini merkezi olarak varlığını sürdürmüştür. 1316 yılında, Orhan Gazi tarafından, Osmanlıların askeri stratejisi gereği, Bursa'nın fethi için hazırlık amaçlı, etraftaki yerleşim birimleri ile birlikte Misi de fethedilmiştir. Bu strateji ile birlikte Misi, Bursa'dan 10 yıl önce, Osmanlı toprağı haline getirilmiştir[11]. Bursa'nın fethi için hem Misi'de hem de Kestel'de bir kale inşa edilmiş böylece Bursa'nın fethi kolaylaşmıştır. Hem Misi'nin konumu hem de Misi'de kale inşa edilmiş

[9] Mustafa Şahin, *Bursa ve İlçeleri Kültür Envanteri - III Nilüfer İlçesi II. Kitap,* Nilüfer Belediyesi Yayınları, Bursa, 2017, s. 180.
[10] Onur Ulutaş, *Nilüfer'in Hikâyesi*, Nilüfer Belediyesi Yayınları, Bursa, 2014, s. 226.
[11] Şahin, *Bursa ve İlçeleri Kültür Envanteri - III Nilüfer İlçesi II. Kitap,* s. 180 - 181.

olmasından dolayı, Misi'nin, Bursa'nın fethine kadar, başkentlik yaptığı düşünülmektedir[12]. Böyle bir düşünce olsa da tarihte böyle bir durumun olduğunu gösteren herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır[13]. Günümüzde ise bu kaleden geriye kalıntılar kalmıştır.

Osmanlı döneminde de önemini her daim korumuş olan Misi; Sultan I. Murat'ın vakfettiği bir köy olmuştur. Köyün geliri de Çekirge' deki kendi adına yaptırdığı Murad Hüdavendigar Külliyesi'nin imareti için ayrılmıştır[14].

1895 ile 1907 yıllıklarına göre Misi' de, 174 hanenin yaşadığı tespit edilmiştir. Özellikle de Kurtuluş Savaşı'na kadar Rum nüfusun ağırlıkta olduğu Misi köyünde, Hristiyan nüfus, Kurtuluş Savaşı'nda ve sonrasında Misi' den ayrılmışlardır[15]. Bundan dolayı zamanla nüfusta büyük değişikliklerin olduğu Misi köyünde, TÜİK'in açıkladığı Aralık 2019 verilerine göre toplamda 1.215 kişi yaşamaktadır[16].

Misi'nin adı 1961 yılında Gümüştepe olarak değiştirilmiştir. 1987 yılında Bursa, Büyükşehir Belediyesi statüsüne ulaşıp, Büyükşehir Belediyesi kurulana kadar, Misi, köy olarak kalmıştır. Bu tarihten itibaren Nilüfer Belediyesi sınırlarında kalan Misi, köyden, mahalle statüsüne geçirilerek, Nilüfer Belediyesine bağlı Gümüştepe Mahallesi olarak günümüze kadar gelmiştir. 1989 yılında Kentsel Sit Alanı olarak ilan edilerek, Misi Köyü koruma altına alınmıştır[17].

Bu tezin konusu olan ve B.K.V.K.B.K. tarafından da tescillenen, 31 adet sivil mimarlık örnekleri, Misi'nin günümüze ulaşan en önemli tarihi eserleridir. Evler dışında, eski okul binası da, tarihi eserlerden biri olarak Misi'de ayakta durmaktadır. B.K.V.K.B.K. tarafından tescili yapılan iki adet çeşme ve bir adet anıt ağaç Misi'nin önemli eserleri arasındadır.

Bunlar dışında Misi Köyünün mezarlığı da önemlidir. Bu mezarlıkta, 130 yıl öncesine dayanan, mezar taşları bulunmaktadır[18]. 130 yıllık mezar taşları bir anlamda Misi'nin tarihini belgeler niteliktedir.

---

[12] http://www.bursadakultur.org/niluferin_tarihi.htm (16.11.2020)
[13] http://www.nilufer.gov.tr/misi-koyu (16.11.2020)
[14] Ulutaş, *Nilüfer'in Hikâyesi*, s. 226.
[15] Ulutaş, *Nilüfer'in Hikâyesi*, s. 226.
[16] https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr (16.11.2020)
[17] Şahin, *Bursa ve İlçeleri Kültür Envanteri - III Nilüfer İlçesi II. Kitap,* s. 181; Aksoy, *17 ve 18. yy. Evleri Yapı Çözümlemesi*, s. 50.
[18] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, s. 10.

BİRİNCİ BÖLÜM
GELENEKSEL TÜRK EVİ

Geleneksel Türk Evleri tiplerinden biri kubbeli olanlardır. Kubbeli evlerin kökenini Proto Türkler'de, Hunlar'da ve diğer Türk topluluklarında kullanılmış olan yurt tipi çadırlar oluşturmuştur. Yurt tipi çadırların ilk örnekleri Sibirya, Orta ve İç Asya'da ortaya çıkmış ve eski dönemlerden itibaren sürekli gelişim göstermiştir. Bu gelişimin neticesinde Sibirya- Buret bölgesinde çadırın iskeleti yapılırken, ağaç dalları en tepede dik olarak değil de bükülerek ve esnetilerek birleştirilmiş böylece de kubbeli çadır tipi ortaya çıkmıştır. Kubbeli çadır tipinden de zamanla kubbeli meskenler (evler) meydana getirilmiştir.[19] Kubbeli evlerin Ön Asya örneklerinde üst örtüleri bindirme (taşırtma) tekniğiyle yapılmıştır. Taşırtma tekniğiyle oluşturulmuş olan bu kubbeye; 'yalancı kubbe' veya 'sahte kubbe' ismi verilmiştir. Bu yalancı kubbede; kerpiç, taş veya tuğla sıralarından oluşan her dairevi tabaka, kasnaktan itibaren bir alttakine göre biraz içeriye doğru taşırılmıştır. Bu plan tipinde inşa edilmiş ilk evler; M.Ö. 6. bin yılın ortaları ile 5. bin yılın ortalarına kadar sürmüş olan döneme aittir[20].

Geleneksel Türk Evleri tiplerinden diğeri eyvanlı ve avlulu olanlardır. Bu evlerin kökeni Partlar'a kadar dayanmaktadır. Partlar'daki gibi, Sasaniler'de de tek cepheli ve eyvanlı bir şekilde inşa edilmiş olan yapılar; kesin bir simetrik eksene göre düzenlenmiştir. Part döneminde başlayan, birden fazla avlu kullanımı, aynı şekilde Sasaniler'de de devam etmiştir. Bu ev tipi, daha sonraki dönemlerde büyük bir süreklilik göstermiştir. 6-7. yy.'lara tarihlendirilen, Türkistan Karatepe'deki eyvanlı ve avlulu evleri, 11. yy.'ın ilk yarısına tarihlendirilen Leşker-i Bazar Sarayı'ndaki eyvanlı avluyu, Gazne'deki 3. Mesud'un dört eyvanlı avlu içeren sarayının kalıntılarını ve 13. yy.'a tarihlendirilen Bamyan'daki dört eyvanlı evleri, bu gruba dâhil edilebilir[21].

Türkler; derin ve köklü tarihleri boyunca, göçebe ve yerleşik yaşam tarzıyla değişik coğrafyalarda, yüzyıllar hatta binyıllar boyunca birçok kültürle ilişki kurarak, farklı özelliklerden ve değişik coğrafyalardan beslenerek devam eden bu kültür birikimi neticesinde Türk kültür ve benliğine ait fiziksel çevre meydana getirilmiş böylece kendi kültür ve benliklerini oluşturmuştur[22].

---

[19] Yaşar Çoruhlu, *Erken Devir Türk Sanatı*, İkinci Basım, İstanbul: Kabalcı Yayıncılık, Ocak 2017, s. 119-120.
[20] Bozkurt, "Ev", s. 507.
[21] Bozkurt, "Ev", s. 507.
[22] Serap Ekşi, *Sakarya İli Sapanca İlçesi Geleneksel Konut Mimarisi*, Sakarya Üni., Sosyal Bilimler Ens., Sanat Tarihi Böl., Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, Ekim 2011, s. 1.

1.1. Geleneksel Türk Evi Kavramı ve İnsan

Dünyanın her yerinde genel olarak; büyük ya da çekirdek bir ailenin oturabileceği, büyük ebatta yapılmış olan barınaklara "ev" denilmiştir. Arkeolojik kazılar neticesinde insanların mağaraları bırakıp, yerleşik yaşama geçtikleri ve kendilerine özenli şekilde evler yaptıkları ortaya çıkarılmıştır. Evlerin, ilk başlarda, en temel gereksinimlere, en pratik çözümler sunacak şekilde tasarlandığı, insanın kendi yaşam biçimini şekillendirdiği, zamanla toplumun kültür ve geleneklerinin ayrılmaz bir parçası olarak inşa edildikleri görülmektedir[23].

Türkler'in geçmişten gelen gelenekleri ile yerleşmiş oldukları farklı bölgelerin coğrafi özelliklerine göre şekillenmiş ve 'Türk Evi' olarak adlandırılan bir kavram ortaya çıkmıştır[24]. Kaynaklarda ev kelimesinin Türkçe karşılığının; 'iv', 'yiv', 'eb' olduğu belirtilmiştir[25]. Türkçede ev sözcüğü, Latincedeki 'domus' kelimesinin karşılığı olup antik dönemde ailenin barındığı temel yapı olan ev terimiyle ilişkilidir[26].

Türk evi kavramının kökeni, evin şekillenmesinde çok etkili olan göçebelik dönemine kadar uzanmaktadır. Bazı bilim adamları başlangıçta Türklerin, sürekli yer değiştiren göçebe toplumu olduğunu öne sürmekteyken, diğerleri yaylak ve kışlak olarak kullanılan bölgelerde yerleşik yaşama geçildiğini ancak, yaylalara gidiş gelişlerle sürdürülen yarı göçebe yaşamının geçerli olduğunda ısrar etmektedirler. Ancak bu yerleşik yaşama geçiş Hazar Denizi'nin etrafında ve Horasan'da tarımsal üretimle birlikte mümkün olmuştur. Günümüzde hala güçlü bir şekilde devam eden eski geleneklerin de etkisi ile yarı göçebe bir şekilde yaşamını sürdüren yöreler bulunmaktadır. Türk evinin tarihsel gelişimine bakıldığında, çadır yaşamındaki temel ilkelerin, yerleşik düzene geçildikten sonra da devam ettirildiği ve 20. yy. ortalarına kadar inşa edilen Türk evindeki odaların, tüm insan gereksinimlerini karşılayabilecek bir şekilde ve çok amaçlı düzenlenmiş olmasından anlaşılmaktadır. Evdeki her oda, tıpkı çadırda olduğu gibi, oturma, dinlenme, yemek yeme, çalışma, yatma ve hatta yıkanma eylemlerinin sürdürülebildiği bir iç ortam şeklinde tasarlanmıştır. Yörük çadırında (Karaçadır) gerektiğinde yük çuvallarının diziliş biçimi değiştirilerek iki göz elde edilebilmektedir. Benzer çözüm; bir mekândan oluşan Yayla Evlerinde hasır paravanın odayı bölmesiyle sağlanmıştır[27].

Türk yaşamında dışarısı erkeğin dünyasıyken ev, kadının sayılmıştır. Evin günlük yaşamında kadına ait olan günlük işler; yemek pişirme, ekmek yapma, dikiş nakış, çamaşır yıkamaydı. Ayrıca köylerde küçük taşra kentlerinde; meyve kurutma, odun kesme ve hayvan

---

[23] Doğan Demirci, "Geleneksel Isparta Evlerinde Giriş Düzenlemeleri", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Aralık 2009, S. 20, s. 188.
[24] Çınar, "Cephe Bezemeleri ile Öne Çıkan Bir Grup Erzurum Evi", s. 368.
[25] Demirci, "Geleneksel Isparta Evlerinde Giriş Düzenlemeleri", s. 188.
[26] Doğan Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, İst, 1995, s. 20.
[27] Eruzun, "Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi", s. 68.

bakımı için gerekli olan geniş mekânları bulmak da kadının vazifeleri arasındaydı. Türkler'in çadır yaşamında da kadının görevleri aynıdır: 'çadır işleri, araba sürmek, çadır kurmak-bozmak, hayvanları sağmak, yağ yapmak, derileri hazırlamak, çarık yapmak, çadır ve giyim eşyası için dokumak, yemek pişirmek ve çocuklara bakmak' gibi görevler, kadının günlük çadır işleriydi. Çadır ve ev yaşamında, bütün bu günlük işleri yapan kadın olduğundan, temel ev kavramının biçimsel, mimari ve geleneksel gelişiminin, Türk ailesinin özellikle de kadınların karakteristik yaşamının sonucu olduğu ortaya çıkmaktadır. Evin girişi, geçilmez bir kale kapısı şeklinde tasarlanmıştır. Bu anlamda Türk evindeki harem, özel iç mekân şeklinde düzenlenmiştir. Erkek günlük işlerinden eve döndüğünde, kadın için yapılan bir mikrokozma girerdi. Evin, kadın için yapıldığı düşüncesi, İslam literatüründe yer almaz. Fakat kadının toplumsal statüsü her daim vurgulanmıştır. Ayrıca Türkçe'de evlenmek fiili de; bir eve sahip olmayı ifade eder[28].

Türkler İslam dinini benimsedikten sonra, 10. yy.'da geniş kitleler halinde Selçuklular önderliğinde Anadolu'yu fethederek buraya yerleşmişler ve burada kesin olarak yerleşik hayata geçmeye başlamışlardır. Bu dönemde 'göçebelik kavramı' ile İslamiyet'in dünya görüşü ve Anadolu'nun verileriyle birlikte üç kültürün birleşerek yeni bir yaşama kavramı ve biçimi ortaya çıkmıştır[29].

Yerleşik yaşama geçmiş olmakla birlikte, Anadolu'da hareketli bir göçebe kültür geleneğinin izleri devam ettirilmiştir. Bunun da göstergesi, hafif ahşap iskeletli yapı tekniğiyle yapılmış olan Türk çadırıdır. Zamanla Osmanlı döneminde Türk çadırının yerini alan Geleneksel Türk evi; Osmanlı devletinin çok geniş sınırları içerisinde önce Anadolu'da daha sonra Rumeli'de oluşmuş[30], Kafkaslar, Hazar Denizi çevresi ile Kırım'ı kapsayan bölgelerde uygulanmış[31] ve yaklaşık 500 yıl yaşamını devam ettirebilmiş olan bir ev tipidir[32]. Osmanlı döneminde inşa edilen evlere verilen Türk evi adı; genelde Osmanlı'nın son döneminde giriştiği Batılaşma hareketlerine karşı, özelde ise batılı tarzda inşa edilen evlere karşı tepki amacıyla ve Türkçülük akımının görsel sembolü olması için Öğretmen Okulunda öğretmenlik yapan Hamdullah Suphi Tanrıöver tarafından 1912 yılında verilmiştir[33].

---

[28] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 20.
[29] Küçükerman, *Kendi Mekânının Arayışı İçinde Türk Evi*, s. 33.
[30] Turgut Cansever, "Türk Evinin Mimarisi", *Türkler Ansiklopedisi*, C. 12, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 200.
[31] Eldem, *Türk Evi*, 1984, s. 16.
[32] Cansever, "Türk Evinin Mimarisi", s. 200.
[33] Muhammet Ateş, *Geleneksel Türk Konutlarının Plan Kurgusu Ve Karakteristik Özelliklerinin İrdelenmesi, Restorasyon İle Birlikte Yeni İşlev Verilen İstanbul Konaklarının İncelenmesi*, Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilimdalı, Yüksek Lisans Tezi, İst., 2008, s. 3.

1.2. Geleneksel Türk Evi'nin Tarihsel Gelişimi

Türk evleri özelliklerin başında öncelikle uygulanan plan gelir. Çok uzak mesafelerde ve çok değişik bölgelerde, birçok farklı koşullar altında inşa edilmiş olan evlerin ortak özelliği olan plan ve bu planın ana hatları her daim aynı olmuştur[34].

Yerleşik düzene geçtikten sonra Türklerin inşa ettiği basit ev; tek mekânlı ve sofasız olarak yapılmıştır. Türk evinde plan, odaların bir sofa çevresine dizilmesiyle meydana getirilmiştir. Oda; biçimi, büyüklüğü ve nitelikleri pek az değişen bir yaşama birimi olmuştur. Odalar arası alan olarak adlandırılan sofa ise, her özelliğiyle her zaman değişkenlik göstermiştir. Bundan dolayı da sofa, evin planını ve tipini belirleyen en önemli eleman olarak görülmüştür[35]. Zamanla iki oda ve daha sonra aralarında bağlantılarla yeni sofalar oluşmuş ve ihtiyaca göre de kat sayısı iki veya üçe çıkmış, sofa da zamanla geliştirilmiş ve oda sayıları da gitgide çoğalmıştır. Bu odaların; gerek temel ilkeler, gerekse mekân örgütlenmesi açısından birbirine benzemeleri sayesinde, plan tipolojisi meydana getirilmiş, böylece de sofanın şekline ve etrafında yerleştirilmiş olan odaların dizilişine göre de bir plan sınıflandırılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır[36].

Türk konut mimarisinin gelişim evreleri şu başlıklar altında değerlendirilebilir: Orta Asya Türk Evleri, Selçuklu Döneminde Türk Evleri ve Osmanlı Döneminde Türk Evleri.

1.2.1. Orta Asya Türk Evleri

Türkler'de çadır sözü, 'ev' ile eş anlamlıdır. Göktürk çağında bir ailenin kuruluşu 'evlenmek' yani bir eve sahip olarak nitelendirilmiştir. Orta Asya Türk topluluklarının en önemli meskeni olan çadır ayrıca; 'topak ev', 'yurt', 'alaçik' olarak da adlandırılmıştır. Çadırın tam ortasında bir ocak vardır. Sağ tarafta ise bir çitle perdelenmiş olan bölüme kımız tulumları ve bazı yiyecek maddeleri konulmuştur. Hemen bu kısmın yanında ise ev büyüğünün kerevetli yatağının olduğu bu bölümde yani bugünkü yatak odasında yer almıştır. Ocağın arkasına da yüklükler yerleştirilmiştir. Girişin solunda ise koşum takımları yer almıştır. Eğer evin gelini varsa, oğul ve gelinin yatağı da bu bölüme serilmiştir[37].

Türk Evinin kökenleri Orta Asya'da, göçebelik dönemine kadar uzanmaktadır. Türklerde yerleşik yaşamın, M.Ö. III. yy.'larda başladığı kabul edilmektedir. Maveraünnehir,

[34] Metin Sözen, Türklerde Ev Kültürü, İst., 2001, s. 82 - 84.
[35] Günay, Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri, 1998, s. 59.
[36] Sözen, Türklerde Ev Kültürü, 2001, s. 84.
[37] Haşim Karpuz, Erzurum Evleri, Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı, 1995, s. 2.

Dehistan, Sistan, Harezmî, Cürcan, Talas ve Çu ovalarındaki mimari kalıntılar, yerleşik döneme ait izleri taşımaktadır[38].

Orta Asya'da en eski ve ilk teşkilatlı Türk devletini kuran Hunlar; yazın yaylalarda çadırları, kışın ise kerpiç, tuğla ve toprak damlı evleri mesken olarak kullanmışlardır [39.] Oktay Aslanapa; Ivalga'nın Selenga nehrine aktığı bölgede bulunan Ulan Ude'de, Hunlardan kalma birçok evin olduğunu, hatta büyük ve etrafı surlarla çevrili bir iskân yerinin izlerine rastlanıldığını, ayrıca bu evlerin döşemelerinin altında sıcak hava ve duman için ısıtma yollarının bulunduğunu belirtmiştir[40].

Hunlardan sonra egemenlik kuran Göktürkler; ilk şehirleşmeyi yoğun bir biçimde gerçekleştirmiştir[41]. Bu şehirlerden biri olan ve kale, şehristan ile rabaddan oluşan Ak Beşim şehridir. Ak Beşim'de yapılan kazılar sonucunda şehrin caddelerinin düzgün yapıldığı ve taş döşeli olduğu, kesme taştan yapılmış kaldırımların bulunduğu ve drenaj sistemine sahip olduğu ortaya çıkartılmıştır. Ayrıca evlerin ve iki adet Budist tapınağın da kalıntıları da tespit edilmiştir. Evler ve iki tapınak da kerpiçten malzemeden inşa edilmiş olup, tapınaktan biri uzun dikdörtgen şeklinde diğeri de kare şeklinde yapılmıştır. Göktürkler de kullanılmış olan en yaygın meskenler yurt tipi olarak adlandırılmış çadırlardır. Bu çadırın en gelişmiş ve süslü olanlarında günlük kullanım eşyalarının dahi altından olduğu ve çadır direklerinin de altından yapıldığını Göktürklerin, Bizans elçisini ağırladığı dönemi anlatan Menander'in notlarından bilinmektedir. Göktürkler dönemindeki yurt tipi meskenlerin yanı sıra, Göktürk şehirleri olan ordu-kentlerde diğer mesken türleri de kullanılmıştır[42].

Uygur evleri hakkında bugün bilinen bilgiler; o döneme ait kaynaklardır ve bu kaynaklar arasında duvar resimleri önemli bir yer tutar. Bahaeddin Ögel; Uygur evlerinin plan tiplerinin Güney Anadolu'daki evlerin plan tipleriyle aynı olduğu ve aynı şekilde bir avluya sahip olduğunu belirtmiştir[43]. Uygurlar genellikle çift kanatlı kapı ile açılan, küçük bir giriş yeri bulunan, yarı yüksekliğe sahip duvarla çevrili evlerde iskân ediyorlardı. Evler; yarım metre yükseklikteki tuğla duvar üzerinde yükseliyordu. Evin uzun kenarın ortasından geçen merdivenle üst kata çıkılmaktaydı. Uygurlardaki asıl ev; çoğu zaman tek katlı, duvarları masif örgülü, pencereler ilk zamanlarda yuvarlak kemerli, sonradan ise dört köşeli olarak yapılmıştır. Evler çoğunlukla bir avlu veya bahçe içindeydi. Çin evlerine benzeyen bu evlerin dik sırtlı

---

[38] Mustafa Cezar, *Anadolu Öncesi Türkler'de Şehir ve Mimarlık***,** İş Bankası Kültür Yayınları, İst, 1977, s. 21.
[39] Cezar, *Anadolu Öncesi Türkler'de Şehir ve Mimarlık***,** s. 22.
[40] Oktay Aslanapa, *Türk Sanatı***,** İstanbul: Remzi Yayınevi, 1984, s. 7.
[41] Cezar, *Anadolu Öncesi Türkler'de Şehir ve Mimarlık***,** s. 8.
[42] Çoruhlu, *Erken Devir Türk Sanatı*, s. 171 - 175.
[43] Bahaeddin Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, İst., 1996, C. 3, s. 43.

kıvrık çatıları; rulo şeklindeki kiremitle örtülüydü. Bu çatıların iki ucu ise bir kuş figürü ile sonlandırılmıştı[44].

Orta Asya'daki kazılarda; kare planlı bir mekân ile dört sütunlu ve üzeri tütekli (kırlangıç) örtüyle kapatılmış, bölgenin ev mimarisinde yoğun bir şekilde uygulanmış yapı kalıntıları ortaya çıkartılmıştır. Kare mekân içinde, dört eyvanlı, merkezi kubbeli, sivil mimarlık örneklerine, V. yy.'dan itibaren Maveraünnehir ve Horasan bölgelerinde rastlanılmıştır. VI. yy.'daki Horasan evleri; merkezi bir sofanın çevresinde dizilen eyvanlar ve köşe odaları şeklinde planlanmıştır[45].

Bütün evlerde olduğu gibi avludan sonra evlerin önemli kısmı odalardır. Türklerde oda kelimesi de büyük ihtimalle 'otağ'dan gelmiştir. Yine benzer bir şekilde evlerin salonları ve sofaları da bulunmaktaydı. Ayrıca aynı ailenin kurmuş olduğu çadırlara 'avul' denilmiştir. Bu birkaç avuldan da 'oba' meydana gelmiştir. Bundan dolayıdır ki; çadır ile yer kavramı yani 'vatan veya yurt duygusu' ile aynı anlama gelmektedir. Anadolu'da hala çeşitli çadırlar, Türkmen toplumları tarafından kullanılmaktadır. Çadır; yüz yıllar hatta bin yıllardır Türkler tarafından, içinde oturulan önemli bir mesken türü olarak kullanılmıştır. Çadırın; günümüzde sivil mimari örnekleri olan Türk evinin yanı sıra, dini mimari örnekleri olan kümbetlerle de biçim yönünden benzerliği çok dikkat çekicidir[46].

1.2.2. Selçuklu Dönemi Türk Evleri

Türklerin Anadolu'ya geldikten sonra burada karşılaştığı ve örnek aldığı ev tipleri de Anadolu-Türk evinin daha doğrusu Geleneksel Türk evinin kökeni olarak gösterilebilir[47].

Selçuklu dönemindeki ev mimarisi ve ev yaşantısı hakkında henüz yeterli bilgi yoktur. Bu konu ile ilgili en ayrıntılı bilgileri; Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Divan-ü Lügat-it Türk adlı eserde bulabilmekteyiz. Bu eser dışında Merv ve Tirmiz bölgelerinde yapılan kazılarda 12. ve 13. yy.'lara ait evler ortaya çıkarılmıştır. Araştırmalar neticesinde ortaya çıkan bu evlerin planı ise; tam ortada geçiş avlunun dört bir tarafında eyvanlar ve bu eyvanların köşelerine yerleştirilmiş odalar şeklindeydi[48]. Hem Büyük Selçuklu hem de Anadolu Selçuklu ev geleneği, aynı şekilde tekrarlanmış olup derin temeller kazılarak inşa edilmişlerdir. Evlerdeki yapı

---

[44] Aslanapa, *Türk Sanatı*, s. 13.
[45] Hakan Altınçekiç - S. Gülçin Azezli (Bozkurt), "Anadolu'da Geleneksel Konut ve Avluların Özellikleri ile Tarihsel Gelişiminin Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi", *Journal of the Faculty of Forestry*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, 2013, 63(1), s. 71.
[46] Karpuz, *Erzurum Evleri*, s. 2 - 3.
[47] Altınçekiç - Azezli (Bozkurt), "Anadolu'da Geleneksel Konut ve Avluların Özellikleri ile Tarihsel Gelişiminin Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi", s. 71.
[48] Rasim Deniz, *Bursa'da Cumalıkızık Evleri*, Atatürk Üniversitesi, Fen - Ede. Fak., Sanat Tarihi Böl., Bitirme Tezi, Erzurum, 2007, s. 13.

malzemeleri olarak da, genellikle kerpiç ve tuğla kullanılmıştır. Ayrıca evler inşa edilirken, birçok evin ortak özelliği olarak, ahşap da ana malzeme olarak yerini almıştır. Osmanlı'da olduğu gibi, Selçuklu dönemindeki evlerin; kiriş ve direk gibi evi ayakta tutan ana unsurlar, evin dışarıya açılmasını sağlayan kapı ve pencere söveleri ile kapı kanatları, ayrıca evin en önemli bölümleri olan odaların tavan ve döşemeleri, çoğunlukla ahşaptandı. Selçuklu Döneminde birçok evin ortak özelliği olarak önlerinde bir avlu ve çitle çevrilmiş bir bahçe vardır. Bahçeye açılan ara kapıdan, evin başlıca bölümlerinden olan ve odalara geçilmesini sağlayan, hayat ya da sofanın karşılığı olarak kullanılan ve 'begküm' denilen bölüme geçilirdi. 'Aşlık', 'aş ocağı' ve 'aş damı' gibi kelimelerle adlandırılan mutfak, zamanla Selçuklu evlerinin önemli bir bölümü haline gelmiştir. Selçuklu mutfağında; 'görünçlük' veya 'seyran' olarak isimlendirilen raflar, ayrıca ocak ve tandır da yer almıştır. Bunlardan başka mutfakta kadınların oturabileceği sedirler de vardı[49].

Anadolu Selçuklu evleri ile ilgili diğer bilgileri Anadolu'ya gelmiş olan coğrafyacı ve gezginlerin aktardıklarından öğrenmekteyiz. Endülüs Emevi'de doğmuş coğrafyacı İbn Said, Anadolu'ya gelmiş ilk gezginlerden biridir. İbn Said; Konya'da halkın kerpiç evlerde yaşadığını, tüccarların ve zanaatkârların evlerinin dıştan beyaz renkte boyadığını ve ümera ile eşraf evlerinin beyaz ve renkli mermerlerle kaplı olduğunu söylemiştir. Ancak İbn Said'in bu anlattıkları Geleneksel Selçuklu Mimarisi ile örtüşmemektedir. Selçuklu evlerinde çini veya alçı kaplama tercih edilmediği durumlarda, sıva üzerine nakışlar bezenmiştir. Bundan dolayı mermer kaplamalar Selçuklu'nun değil, Doğu Roma mimarisinin bir özelliğidir. Bu mimarinin Selçuklu evlerinde kullanılmış olarak algılanmasının nedeni, fetihten sonra şehre yerleşen ve yerleşik yaşama geçen Selçuklu devlet adamlarının veya hanedan üyelerinin, Doğu Roma evlerinde yaşamış olmasından kaynaklanmıştır[50].

İbn Said Anadolu Selçuklu sultanlarına "kümbetin ve kilin sultanı" ünvanını vermiştir. Halk ile birlikte Selçuklu sultanları, ev ve çadırı Anadolu'da yaygın bir şekilde kullanmışlardır. İbn Said dışında Anadolu'ya gelen diğer gezgin İbn Batuta olmuştur. Batuta; Birgi'de bir Türkmen Beyi ile hem evde hem de çadırda ayrı ayrı görüşmüştür. Memluk Sultanı Baybars Anadolu'ya geldiğinde, evde değil otağda kalmıştır. Bu bilgilerden yola çıkarak Anadolu'da tam anlamıyla yerleşik bir yaşam kültürü oluşmamıştır. Evin yanında çadır hem daim önemini korumayı başarmıştır[51].

---

[49] Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, s. 43.
[50] Alptekin Yavaş, *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, Ankara Üni., Sos. Bil. Ens., Sanat Tarihi, ABD., Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2000, s. 53.
[51] Yavaş, *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, s. 53 - 54.

Memluk Sultanı Baybars ile Anadolu'ya gelen Kadı İbn Abduz Zahir Elbistan'da o dönemli adıyla Er Rumman köyü hakkında bizlere bilgiler vermektedir. Köyün bir dağın yamacında kurulduğu, evlerde ahşap korkuluklu cumba veya çardak bulunduğu, evlerin kırma çatılı ve etrafının duvarla çevrili olduğu bilinmektedir[52].

Anadolu'ya İlhanlı egemenliği döneminde gelen bir başka gezgin ise Eflâki'dir. Eflâki; Konya'da tüccar ve iğdişlere (devlet görevlisi) ait evlerin, halkın oturduğu evlere göre daha yüksek yapıldığını, diğer zengin ve emirlere ait evlerin bunlara göre daha yüksek olduğunu, sultan ve hanedan üyelerine ait kasır ve köşklerin en yükseğe sahip evler olarak inşa edildiğini ifade etmektedir[53].

Coğrafyacı ve gezginler ile diğer bilgilerden yola çıkarak Selçuklu Döneminde Anadolu'ya gelen ve yerleşik yaşama geçen halk, sade ve gösterişsiz evlerde, esnafların ve tüccarların dışı renkli evlerde, âlim ve diğer eşrafın Doğu Roma evlerinde, Asya'dan Anadolu'ya yeni göç eden diğer toplulukların ise çadırda yaşadıkları sonucuna varılmaktadır. Bunun dışında her ne kadar yerleşik düzene geçmesine rağmen, halk, belirli sürelerde çadırda yaşamını sürdürmüştür[54].

1.2.3. Osmanlı Dönemi Türk Evleri

Anadolu'ya yerleşen atalarımız, hem kendi kültür ve geleneklerinin oluşturduğu ev mimarisini, hem de Anadolu'da var olan eski medeniyetlerden gelen ev mimarisini bir sentez içinde birleştirerek Osmanlılara kadar, geleneksel Türk evinin hazırlık evresini oluşturmuşlardır. Osmanlılar diğer sanat kollarında olduğu gibi, mesken mimarisinde de Orta Asya'dan getirdiği ve Selçuklularla az da olsa Anadolu'da şekillenen ev mimarisiyle, Anadolu'da hazır bulduklarını, Türk - İslam inanç, örf, adet ve gelenekleriyle sentezleyerek, Osmanlı Evi veya Türk Evi denilen konut tipini oluşturmuşlardır.

İslam dininin getirdiği mahremiyet yani aile hayatının gizliliği, Osmanlı ev mimarisinin de bu yaşama göre şekillenmesini sağlamıştır. Buna bağlı olarak da ev; yüksek duvarlarla sınırlandırılmış bir avlu ve iç bahçeye açılmış yapı şeklinde düzenlemiştir. Osmanlı döneminde inşa edilen evlerde; zemin katlar ya tamamen sağır, ya da çok az açıklık olacak şekildedir. Zemin katta, avluya açılımı sağlayan mekânlar (ahır, depo, kiler gibi bölümler) yer almıştır. Bütün evlerin ortak özelliği olarak evin esas birimi; ahşap merdivenlerle çıkılan üst katlarıdır.

---

[52] Yavaş, *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, s. 55.
[53] Yavaş, *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, s. 55.
[54] Yavaş, *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, s. 56.

Ayrıca dış cephede yer alan, üç tarafı kafesli pencerelerle çevrili, üstü kapalı balkonlardan oluşan ve adına 'cumba' denilen mimari ögeye de yer verilmiştir[55].

Geleneksel Osmanlı Evlerinde; sofaya göre şekillenen bir plan tipolojisi oluşturulmuştur. Anadolu'da inşa edilmiş evlerin genelinde, dış ve iç sofalı plan tipleri yoğun olarak uygulanmıştır. Bütün evlerin üst katlarının en önemli mekânı sofadır. Bütün odaların buraya açılması sebebiyle sofa; her daim dağılım mekânı olmuştur. Zemin kata göre sofa, üst katta daha fazla yer kaplamıştır. Sofalar; ev işlerinin yapıldığı, yemek yeme, oturma ve yatma gibi birçok fonksiyona sahip mekânlar olarak kullanılmışlardır. Sofayı zenginleştiren mimari elemanların başında "eyvan" gelir. Eyvanlar, ya iki odanın ortasında bahçeye bakar şekilde, ya da sokağa bakar şekilde yapılmışlardır. Üst katta, genelde sokağa bakan ve evin tam köşesinde yer alan, büyük boyutlu oda, 'başoda' olarak isimlendirilmiştir. Genellikle de burası misafir kabul odası olarak kullanılmıştır. Odanın iç düzenlemesinde esas kullanılan kısımların başında, orta mekân gelmektedir. Odaların kapısından, 'seki altı' (pabuçluk) denilen kısma girilir. Bu kısım, ahşap bir perde sayesinde, sekinin üstünden, orta mekândan ayrılmıştır. Ayrıca seki üstünde, duvarlar boyunca yapı ile birlikte inşa edilmiş, genellikle oturma ve yatma amacıyla kullanılan sedirler yer almıştır[56].

Evlerin duvarlarının birinde, genellikle odanın kapısının tam karşısına denk gelen duvarda, bazen seki altında ocak bulunmaktadır. Ocağın iki yanında da nişler yer alırdı. Raf şeklinde yapılan nişler; kandil, kap, kacak ve daha başka şeyler koymak için günümüz mutfak dolapları tarzında kullanılmıştır. Odalarda ayrıca, Türk odasının vazgeçilmez öğelerinden olan "yüklük" yer almıştır. Odalardaki yüklükler, çoğunlukla, seki altındadır. Bundan başka niş veya yüklükler, farklı boyutlarda ve büyüklükte, diğer duvarlarda da yer almıştır. Odalar her ne kadar günlük kullanımına göre farklı amaçlarla kullanılmış olsalar da, aslında bütün odalar birer yatak odası işlevini de gördüklerinden, yüklükler her odada var olmuştur. Odalarda bir başka özellik de yüklüklerin ve ocağın üzerinden geçen ve ön cephede yer alan iki sıra pencereyi birbirinden ayıran, küçük bir "rafa" (yemişlik terek) yer verilmiş olmasıdır. Evlerin planlarının belirlenmesinde her ne kadar sofalar önemli olsa da, geleneksel evlerin asıl planlamasında odaların yeri ve yönü, başlıca faktör olmuştur. Bu planlamada güneş ve rüzgârın etkileri de hesaba katılmıştır. Bundan dolayıdır ki, güneşin ve rüzgârın durumlarına göre odalar, "kış" ve "yaz odası" ayrımı yapılarak şekillenmiştir. Ayrıca odaların sayısı, evin sahibinin maddi gücüyle de orantılıdır[57].

---

[55] Küçükerman, *Anadolu'daki Geleneksel Türk Evinde Mekân Organizasyonu Açısından Odalar*, İstanbul, 1973, s. 121.
[56] Eldem, *Türk Evi*, s. 17.
[57] Karpuz, *Erzurum Evleri*, s. 1 - 5.

Geniş ailelerin yaşam alanı olması nedeniyle "konaklar", Geleneksel Osmanlı evleri bünyesinde yer almıştır. Bu yapıların da diğer evlerde olduğu gibi, zemin katları kâgir, üst katları ahşaptır. Diğer evlerden farklı olarak bu konakların üst katları; sokağı ve manzarayı geniş görebilecek şekilde yapılmış, fakat dışarıdan bu kata bakış kafes, kepenk gibi öğelerle sınırlandırılmamıştır[58].

Orta Anadolu'da inşa edilen köy evleri, eski Hititlerin 'hilani' evleri gibi tek katlı olarak inşa edilmiştir. Köylerden farklı olarak, kasaba ve şehirlerde iki katlılık (ara kat varsa üç katlılık) söz konusudur. Alt katlar genellikle; 'ahır' ve 'ambar'(depo) amacıyla kullanılmıştır. Bu evlerin ikinci katında; avluya bakan ve önü açık sofa, Ankara'da 'sergen', Kütahya'da 'yazlık', İzmir'de 'hanay' ve kimi bölgelerde ise 'tahtepus, hayat veya divanhane' olarak adlandırılmıştır[59]. Geleneksel Osmanlı evlerinden Rumeli'de inşa edilenler ise alan ve görünüş bakımından Anadolu evlerinden farklıdır. Çoğunlukla tek katlı ve bahçe içinde inşa edilen bu evlerin ortasında bir hayat veya sofa ve etrafına yerleştirilmiş odalar bulunmaktadır[60].

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan (1299) 17. yy.'a kadar geçen süreçte inşa edilmiş evlerden günümüzde hiçbir iz kalmamıştır. Ancak 17. yy.'ın ortalarından itibaren yapılan ve ayakta kalarak günümüze ulaşan evler hakkında bilgi sahibi olunmaktadır[61]. Osmanlı döneminde, 17. yy.'dan önce inşa edilen evler hakkında bilgi sahibi olunamayışının sebebi, Türk anlayışına göre ev geçici bir mekân olmasındandır. Yani ev, o dönemde yaşamış olan nesile bağlıdır. Aile yuvası, nesilden nesile yaşatılacak ve korunacak bir kavram olmamıştır. Bundan dolayı da evler; imkân oldukça yeniden yapılmıştır veya babadan oğula geçmiş olsa da zamanla orijinalitesini kaybetmiş ve dönemin koşullarına ayak uydurmak zorunda kalmıştır. Ancak eğer bir ev; ağa veya beye ait ise o zaman bu ağa veya bey makamının sürdürülmesi için evler nesilden nesile aktarılmıştır. Ancak bu evlerin yok oluşunda bir başka sebep de sıklıkla meydana gelen yangınlar ve deprem gibi doğal afetlerdir. Bu doğal afetlerin sonucunda Türkiye'de ve özellikle de İstanbul'da eski evler (özellikle de 15 ve 16. yy. evleri) yok olmuştur. Bu yüzden Anadolu'da, 16 ve 17. yy.'a kadar uzanan ev sayısı oldukça azdır. Ne yazık ki İstanbul'da dahi 18. yy.'dan kalma evlerin sayısı yarım düzineyi geçmez. Bütün bu nedenlerden dolayı, geleneksel konut mimarisinin plan tipolojisi belirlenirken, 17. yy.'dan daha öncelerine gidilmesine olanak yoktur[62].

---

[58] Kuban, "Türk Ev Geleneği Üzerine Gözlemler", *Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler*, İstanbul, 1982, s. 195.
[59] Kuban, "Türk Ev Geleneği Üzerine Gözlemler", s. 195.
[60] Kuban, "Türk Ev Geleneği Üzerine Gözlemler", s. 213 - 216.
[61] Eldem, *Türk Evi*, s. 3.
[62] Eldem, *Türk Evi*, s. 40 - 41.

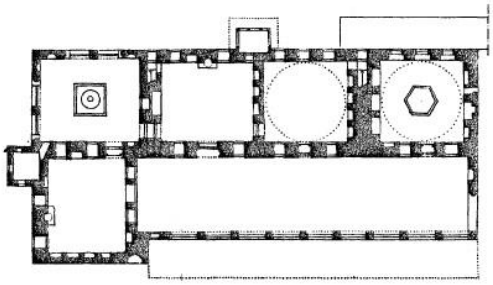
1.2.3.1. 15 ve 16. Yüzyıl Evleri

17.yy.'dan önceki evler hakkında dolaylı yollardan, kesin olmayan bilgiler edinilebilmiştir. Bilgi edinmede faydalanılan yapılar ise; ev mimarisine yakın olan ve mimari özellikleri sayesinde ayakta duran mescitler, küçük camiler, mahfiller, zaviyeler, kitaplıklardır. Bu birimlerin minyatürlerde tespit edilebilen süslemeleri, ya da yapım tekniklerinden hareketle evlerin süslemeleri ve iç dekorları hakkında fikir edinmekteyiz[63].

15 ve 16. yy. evlerinin; tek katlı, bazen de zemininden biraz yükseltilmiş olan bu kata, asma kat ilavesiyle yapılmış duvarları (Anadolu'nun belirli bölgelerinin dışında) kerpiç malzemeden inşa edildiği gibi, zamanla çatı örtüsü olarak da kiremitin kullanıldığı bilinmektedir[64].

Günümüzde 17. yy'dan daha önceki döneme ait Osmanlı ev örneklerine rastlamak güçtür. Bununla birlikte, Osmanlı saraylarının bir bütün olarak değil de, birbirinden bağımsız kasır ve köşklerden meydana gelmiş olması, geleneksel evlerin daha önceki tipleri hakkında fikir vermektedir. Özellikle de günümüze kadar ayakta kalabilen Topkapı Sarayı, 15. yy.'dan itibaren Osmanlı konut mimarisinin en önemli kaynağını oluşturmaktadır[65].

Topkapı Sarayı içindeki Fatih Köşkü; 15. yy.'ın ikinci yarısındaki evlerin planı ve şekli hakkında bize bir fikir vermektedir. Fatih Köşkü'nün ev yaşamına uygun şekilde sofanın uzunluğunda dizilen odalardan oluşmasıyla bu dönemde inşa edilen Türk evlerinde dış sofalı plan tipinin uygulandığı düşünülmektedir. Ayrıca bu devirde, sofasız ev tiplerinin de olduğu bilinmektedir[66].

Şekil 1.1. Topkapı Sarayı Fatih Köşkü planı 15.yy.

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem ve Feridun Akozan, Topkapı Sarayı: Bir Mimari Araştırma, Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, İstanbul, Levha: 71; Nadide Seçkin, Topkapı Sarayı'nın Biçimlenmesine Egemen Olan Tasarım Gelenekleri Üzerine Bir Araştırma, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı Başkanlığı, Doktora Tezi, İstanbul, s. 98.

---

[63] Eldem, *Türk Evi*, s. 3.
[64] Eldem, *Türk Evi*, s. 3.
[65] Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, s. 230.
[66] Eldem, *Türk Evi*, s. 3 - 4.

15. yy. evlerinin oda süslemeleri hakkında bir kanıya varabilmek için, Bursa Yeşil Cami'nin yan mekânları ile üst kattaki Hünkâr mahfili örneklerine bakmak gerekir. Bu örneklerde görülen ocak, hücre ve dolapların mimari düzeni ile çevresindeki alçı süslemeler, büyük ihtimalle aynı dönemdeki zengin evlerinde de vardı (K. F. 1 - 2). Bu süslemelere benzeyen alçı bordürler, Bursa'daki evlerde de görülmüştür. Anadolu'daki bazı eski evlerde, benzer şekilde yapılan odalar ile ocaklı cepheler yer almaktadır. Konya, Bartın ve Akşehir gibi şehirlerde tahta, alçı ve kesme taştan inşa edilmiş; ocaklı, hücreli ve dolaplı oda cepheleri de vardır. Bu mimari düzen, Türk evinin en eski planlamasıdır. Yumuşak bir taştan oyularak yapılmış olan ocak duvarları, özellikle de 18. yy.'a ait olmasına rağmen 16., hatta 15. yy.'a ait ilkeleri ve sistemi sayesinde değişimsiz olarak günümüze kadar ulaşmışlardır[67].

Topkapı Sarayı dışında, tarihi kesin olmamakla birlikte, 15. yy.'a ait olduğu düşünülen Kayseri'deki Güpgüboğlu Ailesine ait evin, en eski örnek olduğu düşünülmektedir. Bu ev; Geleneksel Türk Evinin karakteristik özelliklerini taşımaktadır. Bu özelliklerin başında sofalı plan tipi ve çıkma şeklinde yapılmış olan başoda gelmektedir[68].

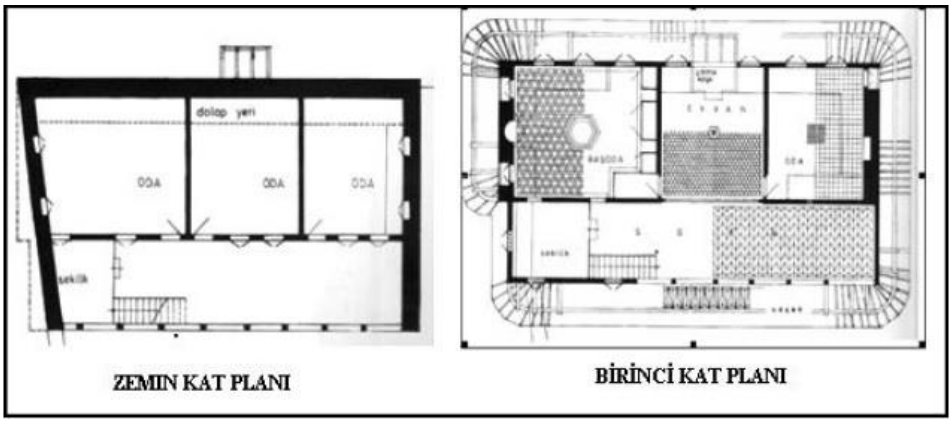
Geleneksel Türk Evlerinin asıl gelişim çizgisi 17. yy'dan itibaren izlenebilmektedir. 17., 18. ve 19. yy. evleri şeklinde üç devirde incelenen[69] ve 17. ile 19. yy. dönemlerinin üslubu olarak kabul edilen Türk Evi üslubu, devletin sınırlarının ulaştığı her yerde etkisini göstermiştir[70]. Bu bakımdan Türk evleri, 17 - 18 ve 19. yy. evleri olmak üzere üç farklı evrede incelenebilir[71]. Birinci evre olarak kabul edilen 17. yy. evlerinin örneklerine Batı ve Kuzeybatı Anadolu'da (Ege ve Marmara Bölgeleri) rastlanmaktadır. İkinci evre 18. yy.'ı kapsamaktadır. Bu döneme ait evler başta İstanbul olmak üzere Marmara Bölgesi'nde bulunmaktadır. Üçüncü ve sonuncu evre olarak kabul edilen 19. yy. evleri, batılılaşmanın etkisinde yapılmış olup, devletin başta orta bölgeleri olmak üzere hâkim olduğu topraklarda yaygın bir şekilde karşımıza çıkmaktadır[72].

1.2.3.2. 17. Yüzyıl Evleri

17. yy. evlerinin plan tipleri genelde dış sofalıdır. Sofalar; her iki yandan, odaları da içine alan duvarlarla sınırlıdır. Duvarların önlerinde yer alan sütunlar, revak sütunları olarak da kullanılmıştır. Evi üç cepheden kuşatan duvarlar; nadiren az pencereli, çoğu zaman da

[67] Eldem, *Türk Evi*, s. 43.
[68] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 52.
[69] Eldem, *Türk Evi*, s. 43.
[70] Eldem, *Türk Evi*, s. 11.
[71] Eldem, *Türk Evi*, s. 41.
[72] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 51.

penceresizdir. Bu evlerin duvar kalınlıkları 0.80 m. dolaylarında olup, örgüleri genellikle taştan, daha ucuz evlerde ise kerpiçtendir. Evlerde duvarların iç tarafında ihtiyaca göre ocak, dolap ve hücreler bulunmaktadır. Bu özellikler haricinde, odalar arasında bölmeler yapabilmek için ahşap yüklük ve musandıralar eklenmiştir. Odaların sofaya bakan duvarları asıl pencereli cepheyi teşkil ettiğinden duvarlar yığma taş yerine, dolma duvarlı şekilde yapılmışlardır. Evler, genelde iki katlıdır. Çoğu zaman alt katlar daha basık olup kış aylarında kullanılan ve günlük ev işlerinin yapıldığı odalara dönüştürülmüştür. Evler, genellikle parselin bir kenarına oturtulmuştur. Evlerin güney cepheleri ekseriya avluya ve bahçeye bakacak şekilde planlanmıştır. Evlerin en önemli unsuru olan üst kat sofaları da güneye ve manzaraya bakar şekildedir. En önemli bölüm olmasından dolayı sofanın direkli cephesine de itina gösterilmiştir. Bazen bu direkler; Bursa kemeri diye adlandırılan ve çok önemli bir mimari eleman olan yanları yarım daire, ortası düz bir şekil alan kemerlerle birbirine tutturulmuştur. Sofa direklerinin gövdeleri, rumi ve benzeri süslemelerle zenginleştirilmiştir. Bu plan tipinde merdiven, çoğu zaman dış tarafta, sofa cephesinin tam ortasında yer almıştır. Bazen sofaların bir veya iki ucu, bir basamak yükseltilmiş ve böylece de sekilik oluşturulmuştur. Sofanın bu bölümü genellikle oturma odası olarak kullanılmış ve bundan dolayı da bazen sofanın bir ucunda bir adet pişirme ocağı yer almıştır. Evlerin üst katları; 2 ya da 3 veya nadiren de olsa daha fazla odalardan meydana gelmiştir. Birinci devir evleri olarak adlandırılan 17. yy. evlerinde sokağa açılan cumbalar, hemen hemen yok gibidir. Nadiren de olsa cumbalı evlerde odaların çıkıntıları sofa tarzında ve birbirinden farklı şekiller oluşturarak meydana getirilmiştir[73].

Şekil 1.2. Bursa, Muradiye'de bir evin planı 17. yy.

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 100.

[73] Eldem, *Türk Evi*, s. 43.

17. yy.'ın ikinci yarısından itibaren odaların dış cephelerinde pencere sayıları artmıştır. Pencerelerin artmasıyla cumba şeklinde çıkmalar yapılmıştır. Pencereler, duvarın içine açılır şekilde ve genellikle kapaklı olarak yapılmıştır. Cam çerçeveye sahip olan pencereler, oldukça küçük olup içeriye doğru açılırlar. İçeri açılan pencerelerin aksine, dolma duvarlardaki pencereler dışa açılmıştır. Cephesinde birçok penceresinin olduğu ve cumbanın yer aldığı duvarlar, hımıştan inşa edilmiştir. Dolma duvarlar; kalın ve düzgün direkler ile örgüyle örülerek tuğla tabakalardan meydana getirilmiştir. Bu dolma duvarın kalınlığı da 0.20 m. civarındadır. Çoğunlukla ince şekilde inşa edilmiş olsalar da, dolap ve ocakları taşıyan duvarlar, eski kalınlıklarını korumuşlardır. Sofaya bakan odaların iç yüzeyleri sıvalı olup, diğer yüzeylere derzler işlenmiştir.[74].

Birinci devre örnek olabilecek evler; Manisa Ayşe Kadın Evi, Tire Malike Evi, Bursa Halıcı İzzet Evi ve Kütahya Çıyanzade Evi'dir[75]. Ayrıca İstanbul'daki Yeni Camii Hünkâr köşkü birinci devir örneklerinden biri olarak kabul edilmektedir[76].

1.2.3.3. 18. Yüzyıl Evleri

İkinci devir evleri olarak adlandırılan tipteki evler, 18. yy.'ın tümünü kapsamakta, ev sahiplerinin daha fazla dışarıya açılma ihtiyacına karşılık bir araştırma dönemini ortaya koymaktadır. Böylece evdeki günlük yaşamda ferahlık, doğa ve şehir ile uyum ön plana çıkmıştır. Bunun neticesinde odalar ve sofalar daha büyük yapılmıştır. Kalın duvar anlayışından uzaklaşılarak yerine, çatkılı sistemli dolma duvarlar veya bağdadi duvarlar tercih edilmiştir. Dolma veya bağdadi ile hafifletilen duvarlar üzerindeki üst katta, çok havadar ve ferah bir plan ortaya çıkmıştır. Bu şekildeki yeni yapılarda çıkmaların furuşları veya eli böğründeler üzerine alınmaları sayesinde, çıkmanın baş tarafına denk gelen yerler de özel surette şekillendirilmiş ve o dönemde çok iyi bilinen karakteristik konsol dizileri ortaya çıkmıştır. Bu şekilde inşa edilen evlerin görünüşleri ve cepheleri de yeni tekniğe göre yapılmışlardır[77].

18. yy.'da evler kırsal hayata göre kentsel hayata uyum sağlayacak şekilde inşa edilmiştir. Bu uyumla birlikte çok sayıda oda yapılmıştır. Bu odalar uzatılmış veya küçültülmüş sofanın etrafına yerleştirilmiştir. Sofa - oda ve eyvan ilişkisi zaman içinde çok farklı şekillerde uygulanmıştır[78].

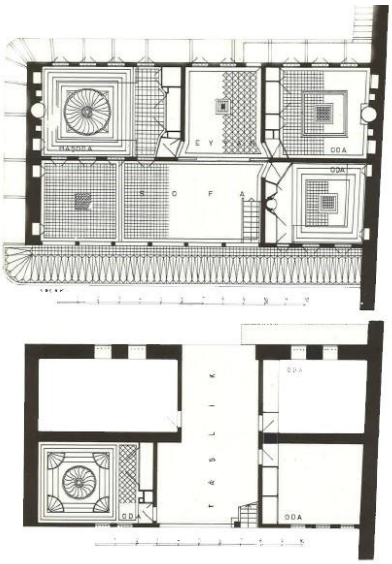
---

[74] Eldem, *Türk Evi*, s. 43 - 44.
[75] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 54.
[76] Eldem, *Türk Evi*, s. 44.
[77] Eldem, *Türk Evi*, s. 135.
[78] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 59.

18. yy.'a ait evlerin planlarında büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Bu plan değişikliğiyle içeriye alınan sofa sayesinde, iç mekânlar daha da zenginleştirilmiş ve çeşitlilik artırılmıştır. 17. yy.'a göre daha seyrek de olsa, dış sofanın kullanıldığı durumlarda sofalar eyvanlarla genişletilmiştir. Yapının dış cephelerinde uygulanan cumbalar sayesinde odalara 3, hatta 4 yönde pencere açma imkânı sağlanmıştır. Böylece kendi içinde kapalı ve sağır bir ev yerine, her yönden dışarıya açılan, dış dünyayla ilişkili bir ev tipi ortaya çıkmıştır. Böylece bu dönem evleri; yeni olanaklarla, en gelişmiş ve en olgun seviyeye ulaşmıştır. Bu devirdeki iç sofalı plan tiplerine eyvanlarda eklenmiş, böylece merkezi sofalı plan tipine hazırlık safhası başlamıştır. Zamanla sofadaki sıra odaların yerini, orta ve merkezi sofa etrafında gruplaşmış odalar almıştır. İç sofadan farklı olarak merkezi sofa; yeni yapılmış olan bir evin olgunlaşmış düzeyinin ne kadar geliştiğini gösterir. Merkezi sofa; kol şeklinde oluşturulmuş olan eyvanlar ile ön sofalarla "T" veya haç şekline bürünmüştür. Böylece ev dışa doğru açılarak, gün ışığından daha fazla istifade edilmiş ve manzara görünümü arttırılmıştır. Bununla birlikte merkezi sofanın köşeleri pahlanarak dörtgen formdan, sekizgene geçiş sağlanmıştır. Zamanla değişen ve gelişen merkezi sofalı evler, önce aksiyal, hatta git gide simetrik bir plana sahip olmuştur. Ayrıca bu devirde inşa edilen evlerin duvar yüzeyleri, hımış çatkı üzerine sıvalı olarak örülmüştür. Dış cephe yüzeyleri, saman ve kıtık karışımı bir tür horasan harcı ile sıvanmıştır. İç cephe yüzeylerinde, beyaz sıva olarak adlandırılan kireç harçlı alçı malzeme kullanılmıştır. Evin cephe yüzeyleri de; aşı, yeşil veya mavi renkte boyanmıştır. Evlerin daha zengin olanlarında duvar yüzeyleri, diğer evlere nazaran tamamen nakışlıdır. Ancak bu nakışları yapan nakkaşlar hem o dönemin getirdiği yenilik hem de fırçanın verdiği serbestlik ve olanaklardan yararlanarak, duvar yüzeylerinde yepyeni bir hat dekorasyonu meydana getirmişlerdir[79].

Evlerin üst katlarındaki pencerelerde uygulanan sivri kemerler de, bir tür taş veya tuğla örgüsü ile meydana getirilmiş dekorlarla süslenmiştir. Buradan da bu devrin pencerelerinin aslında sahici örgü kemerlerle örtülmüş oldukları anlaşılmıştır. Bu da, Bursa'nın ilçesi konumundaki Mudanya evlerinde olduğu gibi pencerelerin seyrek olarak açılımlarına neden olmuştur. Duvarların yığma olmaktan çıkmasıyla ve pencerelerin sıklaşmasıyla birlikte kemerler de taklit kemerlere dönüşmüştür[80].

[79] Eldem, *Türk Evi*, s. 135 - 136.
[80] Eldem, *Türk Evi*, s. 136.

Şekil 1.3. Bursa Yenişehir Şemaki Evi planı 18. yy.

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 126.

18. yy. evlerin giriş kapıları üzerine veya müsait yerlerine, yapılış tarihini ve bazı özlü sözleri taşıyan kitabeler de yerleştirilmiştir. Ayrıca nadir de olsa ev sahibi ile ilgili amblemlere de rastlanmaktadır[81].

Bursa Yenişehir'deki Şemaki Evi, Birgi'deki Çakırağa Konağı, Kula'daki Beyler Evi ve İstanbul'daki Sadabad Sarayı'nın Hasoda Dairesi ikinci devir ev tiplerine başlıca örneklerdir[82].

1.2.3.4. 19. Yüzyıl Evleri

Türk evleri en önemli değişikliklerini 19. yy.'da geçirmiş ve son evresini de yine bu dönemde tamamlamıştır. Diğer bir deyişle Türk evleri üçüncü dönüşümünü 19. yy.'da almıştır. Üçüncü devir evlerinin planında barok etkiler ortaya çıkmış ve sıkça uygulanmıştır. Bu etkileşim özellikle daha çok detaylarda görülür. Evlerin en önemli bölümü sofalara açılan ve köşe odaların pahlı kenarları yumuşatılarak, odalar oval bir görünüme kavuşturulmuştur. Barok üslupla birlikte oval planda inşa edilen evler, daha gösterişli ve göz alıcı bir şekle bürünmüştür. Aynı zamanda kullanış şekliyle bu evler de oldukça rağbet görmüştür. Bunun neticesinde İstanbul'da elit sınıfın yaşamını temsil eden ilk değişim; bazı hünkâr köşklerinde uygulanmıştır. Bu değişim, 19. yy.'ın ortalarına kadar şehir evlerinde de etkisini göstermiştir. Zamanla çok sevilmiş olan bu plan sistemi; Anadolu'ya ve Rumeli'ye de yayılmıştır[83].

---

[81] Eldem, *Türk Evi*, s. 136.
[82] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 63.
[83] Eldem, *Türk Evi*, s. 201.

19. yy.'da planlarda radikal değişiklikler meydana gelince, büyük evlerde sofalarda dönüşümlere neden olmuştur. Bu dönüşümler simetrik veya merkezi planların uygulanmasını sağlamıştır. Planların değişmesi neticesinde evlerde görülen kırsal mimari etkiler tamamen yok olmuştur[84].

Türk evlerinin son şekli; 19. yy.'daki mimari ve dekorasyonda, baroktan sonra uygulanan ampir üslubunun hâkim olduğu dönemde de görülür. Barok üslupta ortaya çıkan hareketli planların ve cephelerin yerini, ampir üslupta düz hatlar ile girinti ve çıkıntılardan kaçınan bir mimari almıştır. Evlerin cephelerinde ve süslemelerinde bu dönemde sadelik ön plandadır[85].

Evler önceki dönemlere göre küçük araziler üzerine ve sıralı olacak şekilde inşa edilmiştir. Evin mahremiyetinde önemli bir etken olan bahçe, bu dönemde küçültülerek, evin arka tarafına alınmıştır. Evler böylece sokakla bütünleşmiştir. Odalar, eyvanlar ve sofalar merkezi bir plana göre düzenlenmiştir. Önceki dönemlerde evin çok önemli bir elemanı olan eyvan, bu dönemde çoğunlukla odaya çevrilmiştir. Evin zemin katında giriş kapısı direkt taşlığa açılmaktadır. Bu dönemde ara kat veya asma kat çok tercih edilmiştir. Kışın kullanımı için tasarlanan bu kat ile üst katın planları zamanla birbirinin kopyası şeklinde yapılmıştır[86].

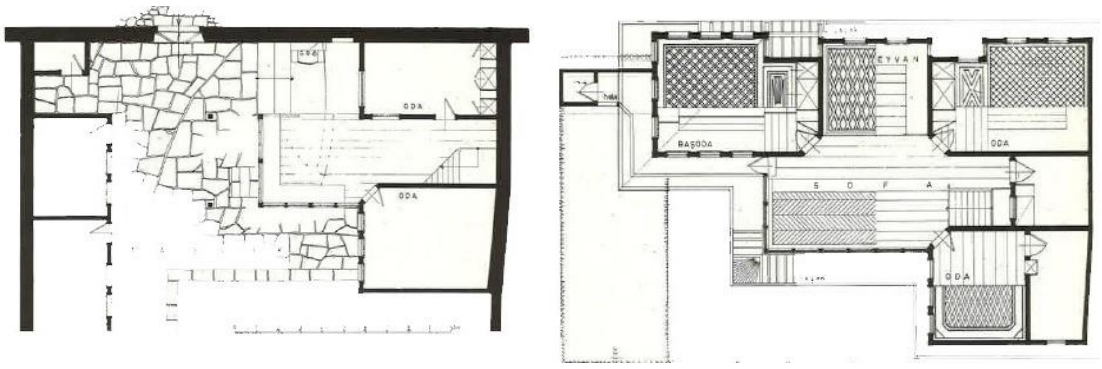
Planlarda göze çarpan bir diğer özellik; sıkça tercih edilen iç sofalı tiplerdir. Bu devrin sofalarında, köşe pahları kalkmış ve böylece odalarda düzgün ve kesin dörtgenler tercih edilmiştir. Dış sofa tipleri bu dönemde genellikle taşrada uygulanmıştır. Cephelerde pencereler, daha sık açılmıştır. Üsluba göre yenileşme hareketleri, devletin başkenti İstanbul'da başlamış ve zamanla diğer bölgelerde, özellikle İstanbul'a yakın olanlar başta olmak üzere, birçok bölge bu gelişmeleri izlemiştir[87].

19. yy.'daki bir başka değişiklik; İstanbul başta olmak üzere şehirlerde yapılan 3 katlı evlerde, birinci ve ikinci katın birbirinin kopyası şeklinde tasarlanması olmuştur. Kırsal yerleşimlerde genellikle 2 kat tercih edilmiştir. Ancak ara veya asma kat ile birlikte 3 katlı yapılar kırsal yerleşimlerde karşımıza çıkmaktadır[88].

Evlerin cephelerinde artan pencere sayıları ile cephe düzeni ve boyutları katlara göre ölçülü ayarlanmış ve böylece dış görünüme yeni bir düzen ve uyum gelmiştir. Yeni üslupta, tepe pencereleri tamamen terk edilmiş ve zamanla alt pencerelerin kapakları kaldırılarak, yerine kafesler yapılmıştır. Sofa pencereleri de maksimum derecede büyütülerek, yükseltilmiştir. Çatı

[84] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 64.
[85] Eldem, *Türk Evi*, s. 201.
[86] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 64.
[87] Eldem, *Türk Evi*, s. 201.
[88] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 69.

saçakları, silme tahtalarla kaplanmış ve çıkıntıları azaltılarak, mertekler de artık görünmez hale getirilmiştir. Cumbaların altında uygulanan furuşlar ise tahta kaplamalar ile volütlü konsollara bürünmüş ve zamanla bu konsolların biçimleri de değişmiştir[89].

Şekil 1.4. Bursa Hisar İçi'ndeki bir evin planı 19. yy.

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 197.

Evlerin iç dekorlarında, 19. yy.'ın başında, 'Selimi' olarak adlandırılan ince alçı zırhlardan yapılan kitabeler önem kazanmıştır. Alçı kabartma şeklindeki çiçek ve demet motifleri sıkça uygulanmıştır. Odalarda yer alan dolapların yüzeyleri, düz ve sade hale getirilmiş ve oda duvarların ortasındaki büyük nişler, dekorun esas motifi olmuştur. Bu nişlerin içleri, bahçe, kır ve dağ gibi manzara resimleri ile süslenmiştir. Taşradaki evlerde sıkça İstanbul ve Boğaziçi manzaraları yer almıştır[90].

Bu dönemde odalara, genellikle çift kanatlı kapılarla girilmektedir. Odaların duvarları zeminden 0.70 m. civarında yükseklikteki silmelerle kaplanmıştır. Tavanlar ise genellikle sıvalı ve manzara resimleriyle süslüdür. Bu dönemde evlerde çiçeklik ve şerbetliklerin sayısı azaltılmıştır. Mutfakta ve başodada kullanılan ocağın yerini, çini sobalar almıştır[91].

Sultan II. Abdülhamid dönemi (1876-1909), İstanbul'un Göztepe ve Erenköy gibi semtlerinin yerleşime açıldığı bir dönemdir. Bu dönemde İsviçre şelale evleri ile İngiliz yazlık evlerinde uygulanan plan tipi, Türk evi senteziyle "Erenköy" tarzı olarak tanımlanan yeni bir ev tipini ortaya çıkartmıştır. Ahşaptan yapılmış, kuleli, çok süslü, duvarları da galerilerle zenginleştirilen, pervaz ve korkuluklarıyla alınlıklı çatıları ve pencere panjurları ile süslü bahçeler içerisinde oluşturulan bu evler, halk arasında, Erenköy Köşkleri olarak adlandırılan

[89] Eldem, *Türk Evi*, s. 201.
[90] Eldem, *Türk Evi*, s. 201 - 202.
[91] Günay, *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, s. 43.

yeni köşklerin yapımını hızlandırmıştır. Bu tipteki evler, önce İstanbul'da, daha sonra da Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde uygulanmıştır[92].

19. yy.'ın ortalarında batıdan gelen akımlar, Geleneksel Türk Evleri'nin de mimarisini etkilemiştir. Bu dönemde saraylarda, Osmanlı coğrafyasında yaşayan zengin gayrimüslimlerin ve Müslümanların evlerinde olmak üzere barok, neo-klasik, gotik ve Art-nouveau üslubu karmaşık bir şekilde tercih edilmiştir[93].

Batıdan gelen ve 20. yy'ın başlarında İtalyan mimar d'Aronco tarafından tanıtılan art-nouveau üslubu, ilk önce kâgir, daha sonra ahşap yapılarda başarı ile uygulanmıştır. Türkler tarafından çok sevilen bu tarz; İstanbul art-nouveau'su denilebilecek kadar yerli mimar ve kalfalar tarafından da özümsenerek 1920'lere kadar sürmüştür. Bu üslup; o dönemlerde etkisini gösteren eklektik akımıyla da karışık sentez biçiminde işlenmiştir. Bu akıma bir örnek; bir bölümü Barok, diğer bölümü Osmanlı, bir başka bölümü de art-nouveau olacak şekilde çokça gerçekleştirilmiştir. Süsleme ağırlıklı olan art-nouveau daha çok, oyma ve aplike tekniği ile çiçek, dal ve sarmaşık motifleri, birbirlerine paralel düz çizgiler, benzer ve farklı merkezdeki daireler ile kimi zaman da elips biçimindeki süsleme özellikleriyle dikkati çeker[94].

19. yy.'da Osmanlı topraklarına göç eden muhacirler ve siyasi sığınmacılar Türk Ev mimarisinde farklılıklara yol açmıştır. Edirne'de azınlıkların çok olması neticesinde, Orta Avrupa etkisinde evler yapılmıştır. Batı Anadolu ve Ege kıyılarında bölgesel bir üslup gelişmiştir. Samsun, Trabzon ve Batum'da neo klasik üslupta evler inşa edilmiştir. Eskişehir'de Kırım'dan gelen göçmenlerden dolayı farklı tarzda evler tasarlanmıştır. Rus işgalinde kalan Kars'ta tamamen yabancı etkisinde yapılmış olan evlerin olduğu görülmektedir[95].

Üçüncü devir olarak kabul edilen 19. yy.'da inşa edilmiş evlere örnekler başta saraylar olmak üzere köşkler, yalılar ve konaklar gelmektedir. Bu dönemde yukarıda bahsedilen barok, rokoko, neo klasik ve Art Nouveau üslupları ile karmaşık bir şekilde Geleneksel Türk Evleri'nin son örnekleri tasarlanmıştır.

Osmanlı döneminde en fazla İstanbul'da etkili olan Art-Nouveau üslubunun etkisi, uzun sürmemiştir. Geleneksel Türk Evleri 19. yy.'ın bitimiyle birlikte, büyük şehirlerde artık zamanını tamamlamış, taşrada bir süre daha devam ettikten sonra, şehirlerde olduğu gibi taşrada

[92] Eldem, *Türk Evi*, s. 202 - 203.
[93] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 90.
[94] Günay, *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, s. 44.
[95] Kuban, *Türk Hayatlı Evi*, s. 90.

da önemini kaybetmiş ve böylece geleneksel tarzdaki Türk Evleri plan tipolojisi ortadan kalkmıştır[96].

1.3. Geleneksel Türk Evi Plan Tiplerinin Gelişimi

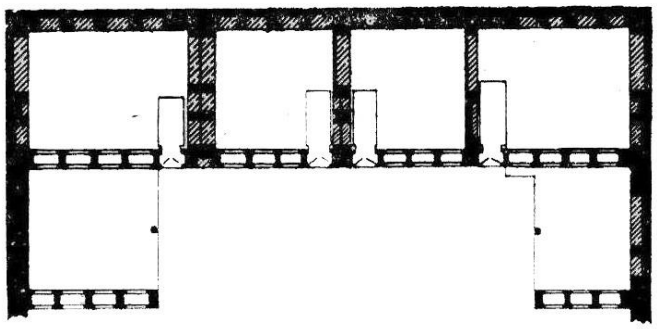
Türk evlerinin plan tipleri, ilk kez Sedat Hakkı Eldem tarafından sınıflandırmaya tabi tutulmuştur. Bu sınıflandırmada çeşitli tiplerin geçirdikleri gelişimler sırasıyla ve en basitinden, en zengine doğru incelenmeye çalışılmış, bazı tiplerin diğerleriyle olan ortak yönleri ve tiplerin yakınlık ve akrabalıkları incelenmiştir.

Sedat Hakkı Eldem, Türk evlerinin plan tiplerini sofasız ve sofalı plan olmak üzere iki ana bölüme, sofalı plan tipini de kendi içinde; dış, iç ve orta sofalı olmak üzere üç alt bölüme ayırmıştır[97].

1.3.1. Sofasız Plan Tipi

Yerleşik hayata geçildikten sonra sofasız plan tipinde yapılan ilk evler; odaların yan yana dizilmesiyle ortaya çıkan ve çadırdan sonraki yerleşik hayatın ilk aşaması olan yapı tipleridir. Bu tipteki evlerin en eski örnekleri VI. yy.'a kadar uzanmaktadır[98].

Bu plan tipinde odaların önü, avlu ile bağlandığından avlular, sofa görevini üstlenmiştir. Bu evler çoğunlukla tek katlıdırlar. İki katlı olanlarda, odalar arası geçişi sağlayan balkona yer verilmiştir. Bu planlar genelde, iklimin sıcak olduğu güney bölgelerinde uygulanmıştır. Ancak bu tarz geçişler, soğuk yerlerde büyük bazı sıkıntılar yaratmış, buna bir çözüm olarak da üstü kapalı balkonların oluşturulmasıyla bu tipin kullanımı terk edilmiştir[99].

Şekil 1.5. Sofasız plan tipi örneği Antakya Ahmet Kavukçu Evi

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 32.

---

[96] Eldem, *Türk Evi*, s. 202.
[97] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[98] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 84.
[99] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.

Sofasız plan tiplerinin ilk şekli, tek hücreli ev biçiminde olanlardır. Bu oda direkt olarak avluya açılmakta, iki veya daha fazla odası olan evlerde ise ekseriyetle kapı ve pencerelerin düzgün olması için bu elemanlar aynı yüzeyde yer almaktadır. Giderek oda sayılarının artmasıyla birlikte, odalar birer kol şeklinde uzanmıştır. Ayrıca eyvan, doğrudan avluyla bağlantılı hale getirilmiştir. Zamanla geliştirilen ev mimarisiyle köşkler yapılmış ve böylece de ev planları giderek zenginlik kazanmıştır. Köşkler genelde, iki tarafı direkli veya kısmî olarak pencereli şekilde yapılmıştır. Köşkler bu plan tipinde, havadar oturma yerleri olarak kullanılmıştır[100].

Anadolu'ya gelen Türkler, yerleşik yaşama geçerken Anadolu'nun eski medeniyetlerine ait ev tiplerini benimsemişlerdir. Eski evlerin, Anadolu'nun yerel koşullarına göre şekillenmiş ve antik Anadolu yaşamının da Türklere uygunluğu sebebiyle, Anadolu'nun eski evlerinde toptan bir değişikliğe uğramaması sağlanmıştır[101].

1.3.2. Sofalı Plan Tipleri

Sofalı plan tipleri de kendi arasında üçe ayrılır. Bunlar; Dış sofalı plan tipi, İç sofalı plan tipi ve Orta sofalı plan tipi.

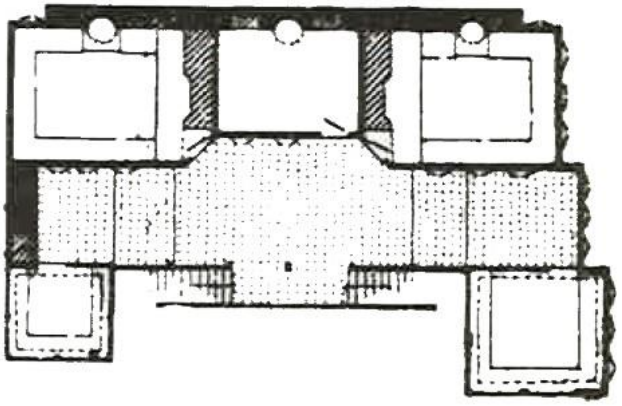
1.3.2.1. Dış Sofalı Plan Tipi

Dış diğer adıyla açık sofalı evler, sofalı plan tipinin ilk varyasyonu olup sofasız plan tipini de izleyen ilk aşamadır. Üstü örtülü ortak kullanım alanlarıyla odaların düzenlerine göre ya üç yüzü açık ya da iki yüzü açık olacak şekilde bir dış sofa meydana getirilmiştir[102].

Bu plan tipinde inşa edilmiş olan evler; Türkler'in Anadolu'yu fethinden çok önce, Hititlerde ve sonradan Helenistik dönem evlerinde de uygulanmıştır. Bu tipler; biçimine ve yerine göre ön sofalı, köşeli açık sofalı, sergahlı ve sayvanlı ev olarak da tanımlanmıştır. Dış sofalı plan tipinde sıralanan odalar, bir sofa ile birbirlerine bağlanmıştır. En basit ve ilk tiplerde bu sofa, açık bir direklikten ibaretti. Sofanın üzerinde de dam yer almaktaydı. Anadolu ikliminin elverişli olduğu hemen her yerde uygulanan bu tip, zamanımıza kadar fazla değişikliğe uğramadan gelebilmiştir. Dönemin koşullarına göre değişen ve gelişen ev mimarisi ile oturma ve yaşama seviyesinin yükselmesi neticesinde sofalar, zamanla kapatılmıştır. Buna ilk adım da sofa yanlarının pencereli duvarlar ile korunması olmuştur. Daha sonra uygulanmış olan direk aralarının camekânlarla kapanması da bu değişimin ikinci adımıdır[103].

---

[100] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[101] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 84 - 86.
[102] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, 2001, s. 86.
[103] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.

Şekil 1.6. Dış sofalı plan tipi örneği Kula Beyoğlu Evi

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 33.

Bu plan tipinde inşa edilen evlerde, simetri kullanımına çok önem verilmiştir. Dış sofalı plan tipi; en basit, ilk ve orijinal şekliyle, bir sıra oda ve önüne yerleştirilen sofadan meydana gelmektedir. Sade yapılan bu plan tipine zenginlik katan öğeler; eyvanın ve köşkün eklenmesidir. Eyvanlar, sıralanmış olan odaları kesmiş ve böylece sofanın genişlemesini sağlamıştır. Köşkler de bu sade plana büyük değişiklik getirmiştir. Köşkler, zamanla köşk-oda şeklinde gelişmiş ve bunun sonucunda da sofanın bir veya iki yüzünün odayla sınırlanması sağlanmıştır[104].

Zamanla gelişen ve büyüyen evlerde, oda sayısının artmasıyla birlikte sofanın fazla uzamaması için, sofa "L" veya "U" biçimine dönüştürülmüş ve böylelikle plan tiplerinde çeşitlilik oluşmuştur[105]. Ayrıca oda sıralarının L veya U şeklinde uygulanmasıyla odalar, sofa çevresinde kümelenmiş, böylece daha derli toplu ve ısınma açısından daha ekonomik plan tipleri meydana getirilmiştir[106].

Dış sofalı evlerin; Anadolu'nun en eski medeniyetlerinde görülmüş olmalarına rağmen, Horasan bölgesinde de karşımıza çıkması, bu plan tipinin, Batı kökenli değil, Doğu kökenli olduğunu göstermektedir[107]. Doğu kökenli olan dış sofalı plan tipleri; tek odalı, iki odalı, eyvanlı, iki odalı ve köşklü, köşklü ve eyvanlı, bir ucu odalı, dış ve köşe sofalı, bir veya iki kollu oda sırasıyla çevrilmiş dış sofalı plan tipleri olmak üzere, kendi içinde çeşitlere ayrılmaktadır[108].

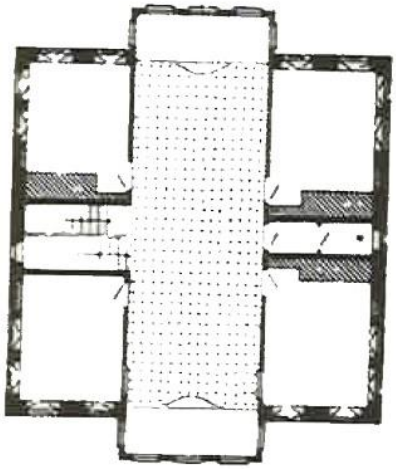
---

[104] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[105] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 86.
[106] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[107] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 86.
[108] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.

1.3.2.2. İç Sofalı Plan Tipi

İç sofalı plan tipleri; sıralı odaların, dış sofa etrafında karşılıklı olarak belirli bir düzende yer almasıyla ortaya çıkmıştır. Bu plan tipine halk arasında "karnıyarık" adı verilmiştir[109]. İç sofalı plan tipi; karşılıklı yerleştirilmiş oda sayılarının artmasıyla uzatılmış, merdivenin boşluğu, eyvan ve yan sofanın eklenmesiyle daha da büyütülmüştür[110].

Bu plan tipinin bazı örneklerinde; sofanın iki yanına dizilmiş odalardan birisinin küçük yapılmasıyla birlikte iç sofa, çok az dışarı taşmıştır. Nadiren de olsa, sofanın pencereli duvarına, bir köşk veya sekilik eklenmiştir. İç sofalı evlerde, ekseriyetle iki cephesi de açık veya penceresi olan sofa yeğlenmiştir. Bazı sofa cephelerinden birisinin önünün kapatılmış olması, kullanılma ihtiyacına göre veya topoğrafik sebeplerle açıklanabilir[111].

Şekil 1.7. İç sofalı plan tipi örneği Konya Dede Evi

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 35.

İç sofalının en yaygın plan tipi olmasının nedeni, daha sağlıklı ve masrafsız olmasına da bağlanabilir. Odalar; sofanın iki tarafına dizilmiş, böylece de hem sofa sahasından hem de dış duvarlardan tasarruf yapılmıştır. Bu plan tipinde, odalar arasında da bağlantı kurulmuştur. Fakat sofanın doğa ve bahçeye olan yakınlığı da azaltılmıştır. Bu plan tipleri daha çok, şehir evleri karakterine de bürünmüştür. Odaların kapıları pahlanmış ve oda köşelerine denk getirilerek sofanın orta kısmının genişlemesi sağlanmıştır. Bu sayede de iç sofalı plan tipi, orta sofalı plan tipiyle yakınlaşmıştır[112]. Ayrıca iç sofalı plan tipleri, dış sofalıya göre daha korunaklı

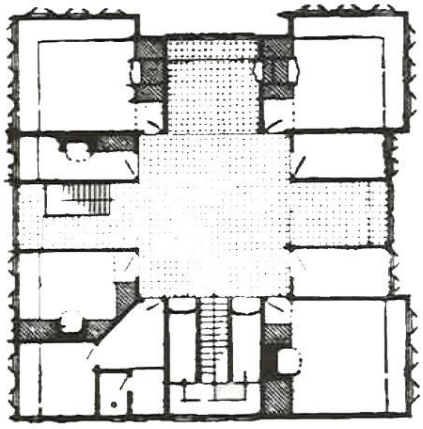
[109] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[110] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 86 - 87.
[111] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[112] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.

olmuşlardır. Bundan dolayı da dış sofalı plan tipleri daha soğuk olan kuzey Anadolu'da iç sofalıya dönüştürülmüştür. İç sofalı ev tiplerinin, Hazar Denizi güneyinde yapılan kazılar neticesinde, Anadolu öncesinde de var olduğu belgelenmiştir[113].

İç sofalı plan tipi; iki yüzlü, iki odalı, iki yüzlü ikiden fazla odalı, bir yüzlü, eyvanlı ve yan sofalı plan tipleri olmak üzere dörde ayrılır[114].

1.3.2.3. Orta Sofalı Plan Tipi

Orta sofalı plan tiplerinde sofa, evin merkezine oturtulmuş ve dört taraftan simetrik odalarla çevrilmiştir. Ayrıca sofanın aydınlık olması amacıyla, oda sıralarının arasına eyvanlar yerleştirilmiştir. Bu eyvanlar sofanın merkezinde yer alarak, sofa ile bir uyum sağlamıştır. Sofaya açılan eyvan sayısı, zamanla artarak birden dörde kadar çıkartılmış ve böylece orta sofalı plan tipinin en gelişmiş biçimleri meydana getirilmiştir. Bu plan tipi; büyük şehirlerde oldukça sık kullanılmıştır. Orta sofalı planda; sofa, havanın etkilerinden korunmuş, plan toplu bir şekilde uygulanmış ve odaların arasında mesafe azalmıştır[115].

Şekil 1.8. Orta sofalı plan tipine örnek: Bolu Vasıf Bey Evi

Kaynak: Sedat Hakkı Eldem, Türk Evi, C.1., Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ) Yayınları, İstanbul, 1984, s. 36.

Orta sofalı plan tipleri, kendi aralarında, şekil olarak farklılıklar gösterir. Bunlar; kare ya da dikdörtgen biçimli sofalar, köşeleri pahlanmış sofalar veya dairesel ya da oval figürlü sofalar şeklinde uygulanmıştır. Anadolu'ya henüz yerleşmemiş olan Türklere kadar da uzanan; köşeleri pahlı ve haçvari sofalı plan tipleri, bu tipin en güzel ve en gelişmiş örnekleri arasında sayılmaktadır.[116] Köşeleri pahlı ve haçvari sofalı plan tipleri, giderek düzgün olmayan bir sekiz

[113] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 87.
[114] Eldem, *Türk Evi*, s. 18.
[115] Eldem, *Türk Evi*, s. 18 - 19.
[116] Sözen, *Türklerde Ev Kültürü*, s. 87.

köşe halini almıştır. Bu pahlı köşeler, bombeli olarak da yapılmıştır. Bu özellik sayesinde sofa planı tamamen yuvarlak, hatta beyzi biçime dönüşmüştür[117].

Dış ve iç sofalı plan tiplerinde, arsanın plan üzerinde etkisi çok fazla hissedilirken orta sofalı plan tipinde bu etki, oldukça azdır. Ama düzgün olmayan arsa üzerine inşa edilen evlerin yerleştirilmesinde birtakım güçlükler de olmuştur. Bu güçlüklere karşı bir çözüm olarak, genelde çarpık vaziyette inşa edilen evlerin duvarları üzerine, eğimli çıkmalar yapılarak çarpıklıkların önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Bunun neticesinde bazı evler, hatta bütün sokaklar, testere dişi biçiminde yapılan cephelerden meydana gelmiştir. Bu tarzdaki çıkmalar, 19. yy.'da inşa edilen Türk evinin en önemli karakteristik özelliklerinden biri haline gelmiştir. Bu çıkmaların yapılış biçimleri, görünümü etkilemiş olsa da plan tipinde herhangi bir değişikliğe neden olmamıştır. Çıkmalar; çoğunlukla pencerelerin bulunduğu duvarlarda yapılmış olmaları nedeniyle çıkmaların sayıları da oda sayılarına bağlı kalmış ve çıkma sayısı duvarlarda farklı bir şekilde uygulanmıştır[118].

[117] Eldem, *Türk Evi*, s. 19.
[118] Eldem, *Türk Evi*, s. 19.

İKİNCİ BÖLÜM
BURSA'NIN GELENEKSEL TÜRK EVLERİ

2.1. Bursa'nın Geleneksel Türk Evleri Hakkında Kaynaklar

1326 yılında Osmanlılar tarafından fethedilen Bursa'nın evleriyle ilgili yapılan araştırmalardan elde edilen bilgilere göre 20. yy.'a kadar ulaşılabilmiş olan evlerin en eskisi 16. yy.'a aittir. Bundan dolayı, yaklaşık 400 yıllık bir zaman boşluğu süresince evlerin ne şekilde yapıldığı konusunda, elle tutulur hiçbir bilgi bulunamamıştır. Ancak yine de bu bilgi yetersizliğinin, her ne kadar göreceli olsa da yazılı kaynaklardan elde edilen bilgilerle giderilmesi amaçlanmıştır[119].

Bursa hakkındaki belgelerin en önemlileri arasında yer alan Şer'iye sicillerine göre; gayrimüslimler Bursa nüfusunda çok önemli bir yere sahiptiler. Gayrimüslimlerin bazıları fetihten önce de Bursa'da yaşayanlarken, bazıları da daha sonra Bursa'ya yerleşenlerdi. Rumlar bu gayrimüslim nüfus içinde en kalabalık olanıydı. Ardından Ermeniler ve Yahudiler gelmekteydi[120].

Şer'iye sicillerine göre Bursa'da 9 Rum, 7 Ermen, 6 Yahudi ile 1 Kıpti mahallesi vardı. Bursa'nın Demirkapı, Kocanaib, Kayabaşı ve Hacıbaba mahallelerinde gayrimüslim nüfus çoğunluktayken, kendilerinin kurduğu mahallelerde ise nüfusun tamamını oluşturmuşlardı. Müslümanlarla birlikte yaşadıkları mahallelerden olan Demirkapı mahallesinde ölen Mihal kızı Selva'nın borcuna karşılık rehin bıraktığı evin üç tarafında gayrimüslimlere ait evlerin olduğu tespit edilmiştir. Bir başka örnek ise Hacıbaba mahallesinde Mehmed adlı şahsın, gayrimüslim babasından satın aldığı evin sınırları belirlenirken, iki tarafında gayrimüslimlere ait evlerin bulunduğu tespit edilmiştir[121].

Belgelere göre evlerle ilgili eşanlamlı kelimeler yer almakta, evler; 'beyt', 'hane' ve 'menzil' gibi isimlerle tanımlanmıştır. Ayrıca bu evlerden tek katlılara 'sufli' veya 'tahtani', iki katlılara da 'fevkani' ifadeleri kullanılmıştır[122].

Bursa'da evler hakkında önemli bilgi veren belgelerin en eskisi; 1442 tarihli İsa Bey'in (Bin Bayezid Paşa) Vakfiyesidir. Vakfedilmiş yapılar içinde geçen bir ev hakkında; 'muhavvata' (çevre duvarı) içinde bahçede iki kışlık oda, üç sofa, matbah, mahbeze (fırın) ve

---

[119] Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, s. 159.
[120] Hasan Basri Öcalan, "Şer'iye Sicillerine Göre Bursa'da Sosyal Hayat", ed. Engin Yenal, *Bir Masaldı Bursa*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1996, s. 83.
[121] Öcalan, "Şer'iye Sicillerine Göre Bursa'da Sosyal Hayat", s. 83.
[122] Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, 2013, s. 160.

altta küçük bir hamamın bulunduğuna dair bilgi yer almıştır (Bu konutun, Hisar'da, Bey Sarayı çevresinde bulunan, İmaret-i İsa Bey Mahallesi'nde yer aldığı sanılmaktadır)[123].

1546 tarihli İstanbul Vakıfları Tahrir Defterlerinde, evlerin mekânsal oluşumları hakkında ayrıntılı bilgiler vardır. Bu defterlerde; Bursa evlerinin tanıtımına ait bilgilere rastlanmaktadır. Ayrıca bu terimlerin sonraki tarihlerde de kullanılmaya devam edilmiş olması, Osmanlı kültüründe, özellikle de evlerde, devamlılığın vurgulanması açısından dikkat çekicidir[124].

Bursa'da Ali Paşa (Çandarlı)'nın 1390'larda yaptırmış olduğu külliyenin yakınlarında 'Ali Paşa Köşkü' olarak adlandırılan bir köşkün var olduğu, 1493 ve 1507 tarihli belgelerden anlaşılmaktadır. Yıktırılan Bursa Eski Saray'ının, bu köşk olması ihtimali oldukça yüksektir[125].

15. ve 16. yy.'larda Bursa'ya gelen gezginler, maalesef evler hakkında yararlı hiçbir bilgi aktarmamışlardır. 17. yy. Türk gezgini olan Evliya Çelebi'nin aktardıkları bilgiler, o dönemki evler için en önemli bilgi kaynağıdır. Bursa'nın fethinden yaklaşık 310 yıl sonra, Evliya Çelebi'nin görüp naklettiği Hisar'daki evlerin, 'eski usul' oldukları bildirilmiştir. Bizans döneminden kaldığı veya onlara benzerliklerinden dolayı, Bizans yapısı olarak ileri sürülmüş olan evler; 1450'lerde İstanbul'da inşa edilen sıra evlerin (muttasıl) benzeri olduğu düşünülmüştür. Evliya Çelebi, bu evlerin kârgir malzeme ile yapıldıklarını, çatı örtüsünün kiremit olduğunu, şimale yani kuzeye doğru verimli ovalara ve yıldız yönüne (kuzeye) çevrildiklerini belirtmiştir. Evliya Çelebi, Bursa Kalesi'nin yanında Orhan Gazi'den itibaren yerleşilmeye başlanan Aşağı Şehir'den de söz etmiş, ayrıca yaklaşık kırk yedi bin kadar bağ, bahçe ve gülistanın yapıldığını, bütün evlerin bahçeli olduğunu, bahçede de mutlaka bir havuz ve şadırvanın bulunduğunu belirtmiştir. Kimi meydancıklarda büyük çınarların var olduğunu, sokakların da salkım söğütle süslendiğini ifade eden Evliya Çelebi; 'Zira bu şehir bağ i İrem misali bir ravza i Rıdvanlı şehirdir'* sözüyle de, Bursa'ya hayranlığını belirtmiştir[126].

Günümüzdeki Bursa evlerinin ekseriyeti 19. ile 20. yy. arasına tarihlenebilir. 15. ile 16. yy. evleri ilk önce kerpiçten yapılmış ancak sonraları ahşap malzemeli ve bağdadi sıvalı evlere dönüşmüştür. Ahşabın ağırlığının artmasıyla da Bursa evleri temel karakterini almıştır[127].

---

[123] Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, s. 159 - 161.
[124] Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, s. 159 - 161.
[125] Yenal, *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, s. 159 - 161.
* Günümüz Türkçesi: Zira bu şehir İrem bağı gibi cennet bahçeli bir şehirdir.
[126] Evliya Çelebi**,** *Seyahatname*, Yapı Kredi Yayınları, drl. Zekeriya Kurşun - Seyit Ali Kahraman - Yücel Dağlı, C. 2., İst., 1999, s. 10 - 11.
[127] Hüseyin Akdeniz, "Bursa Evi", *Bursa Köylerinde Geleneksel Mimari ve Arkeoloji*, ed. Aziz Elbas, C.1., Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi, 2014, s. 14.

2.2. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerinin Genel Özellikleri

Bursa evleri genellikle iki katlı olarak inşa edilmiştir. Üç katlı örnekler mevcut olsa da sayıları oldukça azdır. Evin en üst katı her zaman en önemli yeri olmuştur. Üç katlı evlerde, ara kat kışlık olarak kullanıldığı için basık tavanlı ve küçük pencereli yapılmıştır. Bundan dolayı burada sadece kış mevsiminde yaşam olmuş, üst kat ise bahar ve yaz mevsiminde kullanılmıştır[128].

Bursa evlerinde avlu ve bahçeye bakan sofa direkleri açık bırakılarak, duvarla kapatılmıştır. Burada yer alan direklerin parmaklıkları, dış merdiven ile direk başlıklarının üzerine kurularak, yapı malzemesine ve yapım tekniğine uygun biçimlendirilmiştir[129].

Bursa evlerinin yapımında kullanılan dolgu tuğlalar; her zaman yassı formda olup derz aralıkları geniştir. Örgü kaidelerinden ayrılmayan dolgu duvarları arasındaki örgü, zamanla bir dekorasyon aracı haline getirilmiştir. Tuğla dolgu ile inşa edilen duvarların, testere şeklinde pahlanmaları sayesinde, çıkmalar oluşturarak elde edilen baca motifleri, ahşap konsolların üzerine oturtularak, ahşap hatıllarla birbirine kilitlenerek karkasa bağlanmıştır[130]. Evlerin üst katları; ahşap karkas ile düşey dikmelerin arası tuğla dolguludur. Bu tuğla dolgunun farklı şekilde oluşturulması, nadiren derzlerin meyilli olması ve böylece motifler meydana getirmesi yapının estetiğine daha da değer katmıştır[131].

Evlerin kiriş başları, alt kata göre, daha çıkıntılı yapılmış ve konsol olarak şekillendirilmiştir. Köşe furuşları, özellikle itina ile seçilmiş ve üzerlerine de saksı, ibrik gibi motifler veya tarih kitabesi işlenmiştir[132].

İç dekorasyonda en önemli kısımlar; tavanlar ve yüklüklerdir. Özellikle tavan göbeği oldukça zengin motif ve nakışlarla süslenmiştir. Tavan süslemelerinde; dört köşe, altı köşe veya bir, hatta bazen de birkaç yıldızlı motifler kullanılmıştır. Tavanlardan kubbe şeklinde yapılanlar da vardır. Bunlar, Anadolu'daki en değerli tavan tipi olarak kabul edilmiştir. Bilhassa dört köşede yer alan baklavalarla kubbe yuvarlağına geçilmiş, kubbe yüzeyi de boydan boya, ince nakışlarla bezenmiştir. Bu tavana bir örnek, Bursa'daki Üftade Tekkesi'nin tavanıdır[133].

Genellikle sade yapılan evlerin kapı kanatlarında, geçmeli ve aynalı yerine, geniş ve yekpare tahtalı şeklinde düzenlemelere gidilmiştir. Bunlara zenginlik katan unsurlar; askılıkların demirleri ve bronz takımlar olmuştur[134]. Bursa evlerinde alçıdan yapılan baş

---

[128] Akdeniz, "Bursa Evi", s. 14.
[129] Eldem, "Bursa Evleri", *Bir Masaldı Bursa*, ed. Engin Yenal, Yapı Kredi Yayınları, Bursa, 1996, s. 191.
[130] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 191.
[131] Akdeniz, "Bursa Evi", s. 15.
[132] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 191.
[133] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 191.
[134] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.

pencereler, dekor unsuru olmuştur. Ayrıca bu pencerelerden mihrap tarzında işlenenler de bulunmaktadır. Kimilerinde "minareli cami" ya da "selvili köşk" betimlemeleri de yer almıştır[135].

Evlerin iç mimarlığında uygulanan ve en önemli karakteristik mimari unsurlardan biri de Bursa kemeridir. Bu kemerlerin, odaların ve sofaların bölümlerini tavana adapte ettiği için mimari bakımdan önemi büyüktür. Kemeri oluşturan kısımlar, göğüsleme vaziyetini üstlenmiş olan köşebentlerdir. Bu tarzda yapılan şekil, çok eskilerden beri mimari süsleme haline getirilerek, 19. yy.'a kadar çeşitli biçimlerde kullanılmıştır[136].

2.3. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerindeki Değişiklikler ve Batılılaşma Etkisi

2.3.1. Bursa'nın Geleneksel Türk Evlerindeki Değişiklikler

15. yy.'da duvarlar hücrelere bölünmüş, bu duvarların etrafı ve arasındaki kitabeler boydan boya alçı kabartmalarla süslenmiştir. Ne yazık ki bu döneme ait sadece camilerin mahfilleri günümüze ulaşabildiğinden bu tarzın, evlerde de uygulanıp uygulanmadığı kesinlikle bilinmemektedir[137].

17. yy.'ın sonuyla, 18. yy.'ın başlarından itibaren, mimaride stil ve dekor değişmiştir. Bu dönemde inşa edilen binaların dış yüzeyleri, artık sade tuğladan yapılmamıştır. Tuğla örgülerinde giderek derzler yer almış, böylece tuğlalar saklanmış ve sonunda duvar, sıva biçiminde bütünü kaplamıştır. Sıva uygulamasının yeni imkânları sayesinde, kalem ile yapı tekniğinden tamamen ayrı süslemeler tatbik edilmiştir. Taş ile tuğla işçiliğini stilize etmelerinin yanında bunlar, ilk olarak 'kitabe ve çerçeve' şeklinde ortaya çıkmışlardır. Bu değişiklikle pencerelerin üst başlıkları, tahta saçaklarla bağlanmış ve böylece duvar canlandırılarak bölünmüştür. Beyaz zemin üzerine kırmızı ve siyah hat şeklinde tatbik edilen dekorun yanında, zamanla bütün duvar sathı, aşı rengine boyanmış, çizgiler de beyaz olarak bırakılmış, ahşap karkaslar ise sıvaların altında gizlenmiştir. Ancak köşelerin dikmeleri ve tabanın ağaçları açıkta bırakılmıştır[138].

Avlu tarafındaki direklerin arasında yer alan parmaklıklar tahtayla kaplanarak korkuluk haline getirilmiştir. Bu kaplamalarda, yepyeni motifler oluşturularak ve araları da ince çıtalarla örülerek, böylece kitabe ve sular vücuda getirilmiştir. Sofadaki dikmelerin başlıkları zamanla örtülerek sofaların kapanmaları sağlanmıştır[139].

---

[135] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 191.
[136] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.
[137] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.
[138] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.
[139] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.

Evin iç dekorasyonunda da değişiklikler görülür. Odaların duvarlarını bölmek amacıyla eklenen raflar çok önemli olmuş, alçı süslemeler de kitabe ve pano çerçevesi biçiminde işlenmişlerdir. Bu değişimlerden başka, kapılardaki süslemeler zenginleşmiş, bunlar arasında özellikle de hurda perçin tarzı çok kıymetli olmuştur[140].

2.3.2. Batılılaşma Etkisinde İnşa Edilen Bursa'nın Geleneksel Evleri

18. yy.'da barok etkilerle birçok ev yapılmasına rağmen, bu dönemden günümüze neredeyse ev kalmamıştır. Baroğun devamı olan ampir üslupta yapılan ev sayısı, oldukça fazladır. Bununla birlikte bu iki tarzın uygulandığı zamanları kesin olarak birbirinden ayırmak imkânsızdır. Barok üsluptaki evlerden; 1768, 1785, 1802, 1810, hatta 1843 tarihlerinde yapılanlar da vardır. Bu dönem, geçiş dönemi şeklinde adlandırılmış ve Osmanlı'ya birçok yenilik getirmiş olan III. Selim'in (1789 - 1808) saltanat yıllarını kapsamıştır. Ampir üslubu da, her ne kadar iç içe geçmesine rağmen, barok tarzından sonra Osmanlı'da etkisini göstermiş, bu etki Sultan II. Mahmud (1808 - 1839) döneminde başlamış, Sultan Abdülaziz (1861 - 1876) döneminin sonlarına kadar da devam etmiştir. Ancak barok tarz, bu dönemde etkisini göstermeye devam etmiştir. Bu etki özellikle Sultan Abdülmecid (1839 - 1861) döneminde yoğun bir şekilde görülmüş, bu dönemde barok yeniden biçimlendirilerek canlanmış ve Sultan Abdülhamid (1876 - 1909) zamanına kadar devam etmiştir. Bunun için bu iki tarz konusunda, dönemlerine göre değil de stillerine göre araştırma yapılması gerekmektedir[141].

Barok döneme ait en eski tarihli ev, H. 1182 (M. 1768 – 69) tarihli Hacı Mustafa'nın konağıdır. Bu evin üst katı, bütünüyle barok tarzda yapılmıştır. Barok tarzı başlangıçta, sadece süslemede gözükmüştür. Bilhassa evin iç tezyinatında çok büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Mimari elemanlar olduğu gibi kalmış, ama motifler oldukça serbest bırakılmıştır. Tavan kenarlarıyla birlikte, kirişler de yuvarlatılmış ve sıvanmıştır. Ocaklar, eski görünümlerini tamamen yitirmişlerdir. Bundan böyle evlerin eski saygınlığı ve ciddiyeti yok olmuş, bunun yerine de çok çocuksu bir neşe ve süslemelerle birlikte zenginlik getirilmiş, pencereler de genişletilmiş ve büyütülmüş, ayrıca tavanlar da yükseltilmiştir[142].

19. yy.'ın ortalarından itibaren etkisini gösteren ampir üslup, ilk defa, cephelerin üzerinde tahta kaplamalar biçiminde ortaya çıkmıştır. Bu dönemde kullanılan sıva, her zaman geçerlilikte kalarak kaplamayla birlikte kullanımı tercih edilmiştir. Köşelerin dikmeleri de,

[140] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193.
[141] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 197.
[142] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 193 - 197.

toskan başlıklı şekilde yapılan plastırla kaplanmış, saçaklar da her zaman kapatılmış ve baş pencereler de tamamen kaldırılmıştır[143].

Bursa evlerinde, 19. yy.'ın yarısına kadar, dış sofalı plan tipi uygulanmıştır. 19. yy.'daki değişimlerle birlikte Anadolu'da kullanılan pencere camlarıyla, aynı zamanda soğuklardan korunabilmek için açık olan sofa, kapalı sofa haline dönüştürülmüştür[144]. Böylece şehir evlerinde, açık sofalı evler yerine, kapalı sofalı evler tercih edilmiştir[145].

19. yy.'da batı etkilerden biri de, evlerin dış yüzeylerinin tümüyle sıvanmasıyla cephelerin karakterinin değişmesi olmuştur. Bu değişim neticesinde, sıvanın üzeri, zıtlıklardan kaçınılarak, hafif renklerle boyanmış ve bu da Bursa evlerine çok farklı bir özellik katmıştır[146].

Bu dönemde evlerin iç dekorunda büyük değişimler meydana gelmiş, tavanlar gittikçe sadeleşmiş, genelde geniş ve düz yüzeyli hatlar yapılmıştır. Yüzeylerde uygulanan nakışlarda yoğun olarak benek ile nokta biçimleri ve degrade tonlar kullanılmıştır. Diyagonal hat şeklinde yapılan tavanlarda bir başka yenilik ise tavan göbeklerinin genişletilmesidir. Ampir üslubunda dekorasyon ile ahenk arasında bir bütünlük meydana getirilmiştir. Bu üslupta, Türkiye'nin genelinde olduğu gibi, Bursa'da da çok güzel eserler oluşturulmuştur. Sultan Abdülmecid döneminde, barok tarzında ampir süslemeleri değiştirilerek kullanılmış ve böylece bir sentez meydana getirilmiştir. Bu sentez; gayet hareketli olmuştur. Hareket plana da yansımış ve böylece yuvarlak sofalar ve köşeler ile birlikte içbükey ve dışbükey bölümler, birbirini izleyen cephe yüzeyleri gibi özelliklerin hepsi, dönemin tercihleri olup yaygın şekilde kullanılmıştır[147].

Sultan Abdülaziz'in saltanat yıllarında, ampir üsluba önem verilmiştir. Bu dönemde inşa edilen evler, oldukça sade ve sakin bir görünüm kazanmıştır. Farklı bir şekilde gerçekleştirilen dekorun büyük yükünü; süslü kafesler ile saçakların altında uygulanan ve "selimi" olarak adlandırılan kalem işleri taşımıştır. Kendine göre çok çekici olan bu dönemde Anadolu'nun ve Rumeli'nin birçok kentinde, günümüze kadar ulaşmayı başarabilen evlerin çoğu, ampir üslubunda yapılmıştır[148].

---

[143] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 197.
[144] Akdeniz, "Bursa Evi", s. 14.
[145] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 197.
[146] Akdeniz, "Bursa Evi", s. 14.
[147] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 197.
[148] Eldem, *Bir Masaldı Bursa*, s. 197.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KATALOG: MİSİ EVLERİ

Bu bölümde, tarih boyunca her daim önemini korumuş Misi köyünün, Geleneksel Türk Evleri içinde yer alan, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait olan sivil mimarlık örnekleri, genel bir kategoriye tabi tutularak tanıtılmaya çalışılmıştır.

3.1. Osmanlı Dönemine Ait Evler

Misi'de araştırılan 15 adet geleneksel konutlardan, 9 adedi Osmanlı Dönemine aittir. Bu evler Osmanlı'nın son dönemi olan 19. yy. ikinci yarısı ile 20. yy. başlarına tarihlenir.

Osmanlı'ya ait 9 evin 8'i dış sofalı, 1'i ise iç sofalı plan tipindedir. Dış sofalı evlerden 6'sı iki katlı, 2'si ise üç katlı olarak inşa edilmiştir. İç sofalı tek ev ise üç katlıdır. Bu evlerden de 5'si belediyeye, 4'ü ise özel mülkiyete aittir.

3.1.1. Dış Sofalı Plan Tipli Evler

3.1.1.1. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi

Çizim: 1 - 2

Foto: 1 - 27

Adres: Ev; Gümüştepe Camii'nin arkasında yer alan ve Misi'nin iç kısımlarını birbirine bağlayan, Dere Sk. No: 9'da yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3654 / 14

Harita No: 1

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Yapı; zemin ve üst kat olmak üzere, iki katlı ve toplamda 136,5 m² olarak inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı, kuzey-güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının bütün cepheleri sıvanmış ve kırmızı renge boyanmıştır (Foto 1).

Zemin katın üstüne inşa edilen üst kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 2).

Eve; zemin katta, önceden taşlık olan, günümüzde sergi alanının bir ucunda yer alan ve komşu binaya bitişik kuzey ile batı duvarın köşesinde yer alan, 2.05x1.95 m. ölçülerinde, iki kanatlı bir kapı ile girilir. Kapıya da taştan yapılmış üç basamaklı bir merdiven ile ulaşılır. Kapının hemen üzerinde, 0.75x0.75 m. ölçülerinde, kare formlu bir pencere konumlandırılmıştır (Foto 3).

Zemin katta; 55 m² lik bir alana sahip, sergi alanı mevcuttur. Alanın zemini doğal taştan, duvarı sıvalı ve boyalı iken tavanı ise ahşap kiriştendir. Alanın batı duvarında, yapının ana cephesinde, 0.75x0.75 m. ölçülerinde üç adet pencere bulunmaktadır. Sergi alanından, iç bahçeye bitişik güney ile doğu duvarı arasında, engellilerin kullanımına uygun, üç m. uzunluğunda bir adet rampa vardır. Bu rampa ile 1.10x1.95 m. ölçülerinde, iç bahçe kapısına ulaşılmaktadır (Foto 4 - 5).

Bahçe kapısından; 14,5 m²'lik bir alana sahip iç bahçeye ulaşılır. Bahçenin zemini doğal taş olup, duvarları ise sıvalı ve boyalıdır. Bahçenin, güney ile batı duvarına bitişik, batı duvarında, 1x2 m. ölçülerinde, tek kanatlı ahşap bir bahçe kapısı yer almaktadır. Bahçenin güney duvarına bitişik kısmında ise 5,5 m²'lik normal ve engelli lavabosu bulunmaktadır. Lavabo kapısı ahşap olup; 1x2 m. ölçülerindedir (Foto 6 - 8) (Çizim 1).

Sergi alanının kuzey duvarında yer alan, basamakları 0.9 m. genişliğinde ve derinliği 0,25 m. olan, 14 basamaklı ahşap bir merdiven ile üst kattaki sofaya çıkılır. Sofa 25 m²'lik alana sahiptir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap kaplama, duvarı da sıvalı ve boyalıdır (Foto 9 - 12).

Sofanın batısında üç adet oda yer almaktadır. Odalar evin ana cephesindedir. Odalardan ilki yapının kuzey ve batı duvarıyla çevrilidir. Odaya güneydoğuda bulunan kapı ile girilir. Oda; 14,5 m²'lik bir alana sahiptir. Odanın batı duvarında 2 adet pencere açılmıştır (Foto 13 - 17).

İlk odaya bitişik ve diğer odalara göre daha küçük olan, ikinci oda da sofanın batısındadır. Odaya doğuda yer alan kapı ile girilir. Oda; 7,5 m²'dir. Odanın batı cephesinde iki adet pencere bulunmaktadır. Bu oda, ilk odaya göre, dışa taşkın bir şekilde tasarlanmıştır (Foto 18 - 21).

Üçüncü oda, hem batı duvarı hem de ikinci oda ile yapının, bahçeye bakan, güney duvarı arasındadır. Odaya kuzeydoğuda bulunan kapı ile girilir. Oda; 14,5 m²'ye sahiptir. Odanın batı duvarında, iki adet pencere vardır. Bahçeye bakan güney duvarında ise bir adet pencere yer almaktadır. Bu oda da, ikinci oda gibi, dışa taşkındır (Foto 22 - 26) (Çizim 2).

Kuzey - güney doğrultusunda uzanan sofanın güney duvarı bahçeye bakmaktadır. Bu duvarda bir adet pencere mevcuttur (Foto 27).

Her üç odaya girişi sağlayan kapılar 0.70x1.75 m. ölçülerindedir. Odaların zemini ve tavanı ahşap olup, duvarları da sıvalı ve boyalıdır. Sofadaki ve odalardaki bütün pencereler ahşaptandır. Pencereler; 0.75x1.60 m. ölçülerindedir.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından restore edilmiştir. Yapı günümüzde Nilüfer Edebiyat Müzesi olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

3.1.1.2. Özel Mülkiyete Ait Ev 1

Çizim: 3 - 4

Foto: 28 - 31

Adres: Ev; Gümüştepe Camii'nin arkasında yer alan ve Misi'nin iç kısımlarını birbirine bağlayan, Dere Sk. No: 18'de, Nilüfer Edebiyat Müzesi'nin karşısında, yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3677 / 39

Harita No: 2

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve üst kat olmak üzere, iki katlı ve toplamda 235 m² olarak, köşe parsel üzerine, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı, kuzey ve güney yönde uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri çamurla sıvanarak, mavi renkte boyanmıştır (Foto 28).

Üst katın batı cephesindeki odanın bir kısmı, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 29).

Eve; zemin katta, doğu duvarında yer alan, 2x2.25 m. ölçülerinde, tek kanatlı ahşaptan bir kapı ile girilir. Evin zemini yola göre yüksek yapıldığı için, kapıya, taştan yapılmış olan iki basamaklı bir merdiven ile ulaşılır (Foto 30).

Zemin katta; 150 m²'lik bir alana sahip taşlık yer almaktadır. Taşlığın zemini taştan, duvarı çamur sıvalı ve boyalı iken, tavanı da ahşaptır. Taşlığa, evin giriş kapısından, beş basamaklı bir merdiven ile ulaşılmaktadır. Taşlıkta, evin kuzey duvarında, 12 basamaklı ve ahşaptan bir merdiven bulunmaktadır.

Zemin katta, taşlık dışında, evin köşesinde, bir oda yer almaktadır. Oda; 16 m²'lik alana sahiptir. Oda, evin, güney ve doğu duvarı eksenindedir. Odaya 0.90x1.95 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile girilmektedir (Çizim 3).

Üst kat sofasına; 12 basamaklı bir merdiven ile çıkılmaktadır. Sofa; 25 m²'lik bir alana sahiptir. Sofanın zemini ve tavanı ahşaptan, duvarı ise çamur sıva ile boyalıdır. Sofada, biri güney yönünde, diğerleri de doğu yönlerinde olmak üzere, 3 adet oda vardır. Sofanın batı duvarında 3 pencere bulunmaktadır. Sofanın güney yönündeki oda, evin, batı ve güney duvarları ile çevrelenmiştir. Odanın kuzey duvarındaki ahşap bir kapıdan geçilerek, odaya girilir. Oda; 11,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı ise çamur sıvalı ve boyalıdır.

Odanın güney duvarında bir adet, batı duvarında ise bir adet büyük bir adet küçük olmak üzere iki adet pencere bulunmaktadır (Foto 31).

Sofanın doğu yönünde ve ilk odaya bitişik olan ikinci oda; güney ile doğu duvarı arasındadır. Bu oda ayrıca iki sokağın kesişiminde olduğu için, köşe oda konumundadır. Odaya, batı duvarında bulunan, ahşap bir kapı ile girilir. Oda; 16,5 m²'ye sahiptir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı ise çamur sıvalı ve boyalıdır. Odada üç büyük pencere vardır. Bir büyük pencere güney duvarında, iki büyük pencere ise doğu duvarındadır.

İkinci odaya bitişik olan üçüncü oda; kuzey ile doğu duvarı arasında ve yapının ana cephesinde bulunmaktadır. Odaya, batı duvarındaki, ahşap bir kapı ile girilir. Oda; 16,5 m²'lik alana sahiptir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı ise çamur sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğu cephesinde ve yapının ana cephesinde iki büyük pencere yer almaktadır (Çizim 4).

Yapının üst kattaki odalarına; 0.75x2 m. ölçülerinde, ahşap kapılar ile girilmektedir. Odaların ahşap büyük pencereleri; 0.75x1.50 m. ölçülerindedir.

Yapı yakın zamana kadar genel olarak ayaktayken, son zamanda büyük bir kısmı yıkılmıştır. Taşlık, taşlıktan sofaya çıkılan merdiven, sofa, giriş kapısının üst kısmında yer alan, kuzey ve doğu duvarı arasındaki oda yıkılmıştır. Zemin kattaki oda, üst katta güney ve batı duvarındaki oda ile güney ve doğu duvarındaki köşe oda ayakta kalmıştır. Ancak bu kalan kısımlar da her an yıkılma tehlikesi altındadır.

3.1.1.3. Misi Yazı Evi

Çizim: 5 - 7

Foto: 32 - 69

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarını birbirine bağlayan ve Misi'nin önemli caddesi olan Misi Caddesi ile kesişen, İpekyolu Sk. No: 11'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3659 / 92

Harita No: 3

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; bodrum, zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 210 m² olarak, ters L şeklinde, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı, doğu ve batı doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri çamurla sıvanarak, mavi renge boyanmıştır (Foto 32).

Üst kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 33)

Eve; bodrum katın kuzey duvarında yer alan, 2x2.25 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Kapıya da taştan yapılmış iki basamaklı bir merdiven ile ulaşılır (Foto 34).

Zemin katta; 15 m²'lik bir alana sahip taşlık yer almaktadır. Taşlığın zemini taştan, duvarı çamur sıvalı ve boyalı iken, tavanı da ahşaptandır. Taşlığa bitişik, evin kuzey ile doğu duvarının ekseninde, bodrum bulunmaktadır. Bu bodrum; 12 m²'dir. Bodrumun zemini taş, duvarı çamur sıvalı ve boyalı, tavanı da ahşaptandır. Bodruma; 1.20x0.50 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Bodrumda, 0.30x0.30 m. ölçülerinde, ahşap bir pencere vardır. Taşlıkta, zemin katın sofasına ulaşılmasını sağlayan, altı basamaklı bir merdiven mevcuttur. Merdivenin yanında, engelliler için rampa da bulunmaktadır (Çizim 5) (Foto 35 - 39).

Zemin kat; sofa, bir oda ve odada banyo, mutfak, iki lavabo, bir tesisat odası ile evin doğusunda ve güneyinde yer alan büyük bir bahçeden oluşur (Plan 6).

Sofa; 21 m²'lik bir alana sahiptir. Sofanın zemini taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı da ahşaptandır. Sofanın kuzeyinde ve yapının ana cephesinde bir oda, güneyinde bir mutfak, bahçe kapısı ve kapının yanında bir pencere, doğusunda bir bahçe kapısı ve kapının yanında bir pencere ile batısında 12 basamaklı ahşaptan bir merdiven bulunmaktadır. Sofanın güneyi ve doğusunda yer alan bahçe kapıları; 1x2 m. ölçülerindedir. Bahçe kapıların yanında yer alan pencereler de; 2x1.5 m. ölçülerindedir. Kapılar ve pencereler ahşaptır (Foto 40 - 43).

Evin ana cephesinde ve kuzey ile doğu duvarı arasında, bir oda vardır. Odada bir banyo mevcuttur. Oda ve banyo 6 m²'lik bir alana sahiptir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odaya, odanın güney duvarındaki, ahşap bir kapı ile girilir. Kapı 1x2 m. ölçülerindedir. Odada bir büyük ve küçük pencere, banyoda ise bir büyük pencere bulunmaktadır. Odadaki ve banyodaki büyük pencere, evin kuzey duvarında ve ana cephesindedir. Bu pencereler; 0.73x1.20 m. ölçülerindedir. Odadaki küçük pencere, odanın batı duvarında ve taşlığa bakan cephede yer almaktadır. Bu pencere; 0.55x0.65 m. ölçülerindedir (Foto 44 - 47).

Sofanın güney duvarında mutfak bulunmaktadır. Mutfak; 15 m²'dir. Mutfağa, 0.85x2.10 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile girilir. Kapıya taştan bir basamak ile ulaşılır. Mutfağın doğu duvarında, biri büyük biri de küçük, ahşap iki adet pencere vardır. Büyük pencere; 1.25x1.20 m. ölçülerinde, küçük pencere; 0.95x1.20 m. ölçülerindedir. Mutfağın güney duvarında, 0.90x2.10 m. ölçülerinde, ahşap bir bahçe kapısı mevcuttur. (Foto 48 - 50).

Mutfağın güney duvarı ile bitişik iki lavabo bulunmaktadır. Bu lavaboların biri 4,5 m², diğeri de 3,5 m²'dir. Lavaboların güney duvarı ile bitişik, bir tesisat odası mevcuttur. Bu oda; 5 m²'dir (Foto 51 - 52).

12 basamaklı, ahşap merdiven ile 1. kat sofasına çıkılır. Sofa; 34,5 m²'lik alana sahiptir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Sofanın kuzey duvarında ve yapının ana cephesinde, yan yana iki oda bulunmaktadır. Sofanın güney duvarında bir oda ve iki pencere vardır. Sofanın doğu cephesinde iki pencere yer almaktadır (Çizim 7) (Foto 53 - 57).

Evin ana cephesinde, kuzey ile batı duvarı ekseninde, büyük bir oda vardır. Bu oda; 20 m²dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Odaya, 0.80x2 m. ölçülerinde, tek kanatlı ve ahşap bir kapı ile girilir. Odada, güney ile batı duvarı arasında, bir banyo mevcuttur. Bu banyo da; 3,5 m²'ye sahiptir. Odanın kuzey duvarında, yapının ana cephesinde, üç pencere bulunmaktadır (Foto 58).

Büyük odaya bitişik, evin ana cephesinde, kuzey ile doğu ekseninde, bir oda vardır. Bu oda; 16 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odaya, 0.80x2 m. ölçülerinde, tek kanatlı ve ahşap bir kapı ile girilir. Odanın kuzey duvarında üç, doğu duvarında bir adet pencere yer almaktadır (Foto 59).

Sofanın güney duvarında, bir oda bulunmaktadır. Oda; 16 m²'dir. Oda; güney, doğu ve batı eksenlidir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odaya 0.90x2.10 m. ölçülerinde, ahşap, tek kanatlı bir kapı ile girilir. Kapıya; ahşap iki basamak ile ulaşılır.

Odada dört pencere vardır. Üçü büyük, biri de küçüktür. Büyüklerden ikisi doğu, biri de güney duvarındadır. Küçük olan pencere ise batı duvarındadır (Foto 60 - 64).

Üst kattaki odalarda yer alan büyük pencereler; 0.73x1.20 m. ölçülerindedir. Üst katta, evin güney ekseninde yer alan, odadaki küçük pencere; 0.30x0.60 m. ölçülerindedir.

Evin doğusu ile güneyinde yer alan bahçe; 75 m²'dir. Bahçeyi; 0.50x0.80 m. ölçülerinde, moloz taştan yapılmış, bir duvar çevrelemektedir. Bahçenin güneydoğusunda, taştan, 22 basamaklı, bir merdiven bulunmaktadır. Merdivenin bitiminde, sokağa çıkılmasını sağlayan, demirden bir bahçe kapısı vardır (Foto 65 - 69).

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından restore edilmiştir. Yapı günümüzde Misi Yazı Evi olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

3.1.1.4. Özel Mülkiyete Ait Ev 2

Çizim: 8 - 9

Foto: 70 - 108

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarında, eski yerleşimin olduğu, Maksem Sk. No: 1'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 5120 / 12

Harita No: 4

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 161 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı, kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve mavi renge boyanmıştır (Foto 70).

Üst kattaki bir oda, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 71).

Eve; zemin katın batı duvarında yer alan, 2.x2.25 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapıdan girilir. Evin ana cephesinde ve batı duvarına bitişik, barok süslemeye sahip, bir adet hayrat çeşmesi mevcuttur (Foto 72 - 75).

Zemin katta; 31 m²'ye sahip taşlık yer almaktadır. Taşlığın zemini taştan, duvarı sıvalı ve boyalı iken, tavanı da ahşaptandır. Taşlığın kuzey duvarına bitişik, yan yana hizalanmış, bir oda ile mutfak vardır. Taşlığın doğu duvarında, demirden bir bahçe kapısı mevcuttur. Taşlığın güney duvarında, ahşap, 11 basamaklı, bir merdiven yer almaktadır (Çizim 8) (Foto 76 - 79).

Zemin katta yer alan oda; 13,5 m²'dir. Oda; kuzey ve batı duvarı arasındadır. Odanın zemini taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı da ahşaptır. Odaya, 1.95x0.90 m. ölçülerinde, tek kanatlı ahşap bir kapı ile girilir. Odada biri büyük biri de küçük olmak üzere iki pencere vardır. Yapının ana cephesinde ve batı duvarında bulunan büyük pencere; 1.70x1.40 m. ölçülerindedir. Odanın güney duvarında bulunan ve taşlığa bakan küçük penceresi kare formlu olup, 0.75x0.75 m. ölçülerindedir (Foto. 80 - 83).

Odanın doğu duvarının bitişiğinde, mutfak bulunmaktadır. Mutfak; 14 m²'dir. Mutfağın güneyinde, 0.95x1.80 m. ölçülerinde, bir mutfak kapısı mevcuttur. Mutfağın güney duvarında, taşlığa bakan, 2x2 m. ölçülerinde, kare formlu bir pencere vardır (Foto 84 - 86).

Mutfağın bitişiğinde, bir oda mevcuttur. Oda; 10,5 m²'dir. Odanın zemini taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı da ahşaptır. Odanın güneyinde, 0.80x1.80 m. ölçülerinde, ahşap bir oda kapısı vardır. Odanın kuzey duvarında, 1.65x1.75 m. ölçülerinde, ahşap bir pencere bulunmaktadır. Odanın batı duvarında ise 0.50x2x0.25 m. ölçülerinde, bir niş yer almaktadır (Foto 87 - 89).

Ahşap merdivenle, üst kat sofasına çıkılır. Üst katta sofa, sofanın kuzeyinde bir oda, sofanın batısında üç oda vardır. Sofanın doğusunda iki pencere vardır (Çizim 9).

Sofa; 30,5 m²'ye sahiptir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Sofanın zeminin bir bölümü, diğerine göre, daha yüksektir. Bu iki zemin arasında geçişi, iki basamak sağlamaktadır. Sofanın doğusundaki iki pencereden biri büyük biri de küçüktür. Küçük pencere 0.90x1.5 m., büyük pencere ise 1.80x1 m. ölçülerindedir (Foto 90 - 93).

Sofanın kuzeyinde bir oda yer almaktadır. Oda; 8,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odanın güneyindeki ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odanın kuzey duvarında, bir pencere vardır (Foto 94 - 96).

Sofanın batısında, sofanın kuzeyinde bulunan oda ile bitişik, bir oda vardır. Bu oda, evin kuzey ile batı duvarı arasındadır. Oda; 15,5 m²'ye sahiptir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğusundaki ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odada, ikisi kuzey duvarında, birisi de batı duvarında olmak üzere, üç pencere vardır (Foto 97 - 99).

Sofanın batısında, iki oda arasında kalan, büyük oda yer almaktadır. Oda; 20 m²'ye sahiptir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğusundaki ahşap bir kapı ile odaya girilir. Kapıya üç basamak ile ulaşılır. Bu oda dışa taşkın bir şekilde tasarlanmıştır. Odanın taşkın kısmı, cumbalarla desteklenmiştir. Ana cephede iki büyük ve iki küçük pencere vardır. Büyük pencereler odanın batı duvarında, küçük pencereler ise odanın kuzey ve güney duvarında bulunmaktadır (Foto 100 - 104).

Sofanın batısında, büyük odanın güney duvarı ile bitişik, bir oda yer almaktadır. Oda; 17,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğusundaki ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odanın batı duvarında ve evin ana cephesinde üç pencere bulunmaktadır (Foto 105 - 108).

Yapının üst katındaki dört odanın kapısı, tek kanatlı ve ahşaptır. Kapılar; 0,85x1.80 m. ölçülerindedir. Odalardaki pencereler ahşaptır. Büyük pencereler; 1x1.50 m. ölçülerindedir. Küçük pencereler; 0.55x1.25 m. ölçülerindedir.

Yapı orijinal bir şekilde ayakta olan nadir eserlerden biridir. Yapının ana cephesinde, başka bir örneği bulunmayan, Osmanlı döneminde yapılmış ve barok süslemesine sahip, bir hayrat çeşmesi bulunmaktadır. Bundan dolayı da bu yapı diğerlerinden ayrılmaktadır.

3.1.1.5. Özel Mülkiyete Ait Ev 3

Çizim: 10 - 12

Foto: 109 - 153

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarında, eski yerleşimin olduğu, Maksem Sk. No: 11 A'da yer almaktadır.

Ada / Parsel: 5120 / 7

Harita No: 5

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 228 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı doğu ve batı doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve pembe renge boyanmıştır (Foto 109).

Üst kat, sokağa doğru, dışa taşkındır. Üst katın dışa taşkın kısmı ahşap ile desteklenmiştir (Foto 110).

Eve; zemin katın batı duvarında yer alan, 2.15x2.40 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapıdan girilir. Kapının iki kanadında, dökme demirden yapılmış, iki kapı tokmağı bulunmaktadır (Foto 111).

Zemin kat; taşlık, sofa altı, dört oda ve odaların deposu, mutfak, depo, banyo, avlu, ahır ve iki lavabodan oluşmaktadır (Çizim 10).

Zemin kattın girişinde yer alan taşlık; 10 m²'dir. Taşlığın güneyinde bir oda bulunmaktadır. Oda; 12 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da sıvalı ve boyalıdır. Odanın kuzeyindeki, 1.75x1.75 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odada, biri taşlığa biri de sokağa bakan, iki ahşap pencere vardır. Taşlığa bakan pencere 0.82x0.92 m. ölçülerinde; sokağa bakan pencere ise 1.15x0.90 m. ölçülerindedir (Foto 112 - 115).

Taşlık ile avlu arasında, 19,5 m²'ye sahip, bir sofa altı vardır. Bu alan bir geçiş alanı şeklindedir. Sofa altının güneyinde, bir mutfak mevcuttur. Sofa altının zemini toprak ve kayrak taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı ahşaptır. Mutfak; 5,5 m²'dir. Mutfağın zemini taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı ise kontraplaktır. Mutfağın kuzeyindeki, 0.81x1.90 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile mutfağa girilir. Mutfakta, biri bahçeye biri de sofa altına bakan, iki pencere vardır. Mutfağın kuzey duvarındaki, sofa altına bakan, pencere; 1.10x1.5 m. ölçülerindedir.

Mutfağın doğu duvarına, 1.40x1.40 m. ölçülerinde, kare formlu bir pencere konumlandırılmıştır (Foto 116 - 120).

Sofa altından sonra, genişçe bir avluya ulaşılır. Avlu; 55 m²'dir. Avluyu; bir depo, banyo ve ahır, üç oda ile iki lavabo çevrelemektedir. Avlunun kuzeyinde yan yana sıralamış depo ve banyo bulunmaktadır. Depo; 5 m²'ye, banyo; 3 m²'ye sahiptir. Deponun zemini toprak ve dere taşı, duvarı tahta, tavanı ahşaptır. Banyonun zemini beton, duvarı tahta, tavanı ahşaptır (Foto 121 - 123).

Avlunun doğusunda; üç oda ile bir ahır mevcuttur. Avluda, kuzey ile doğu duvarının çevrelediği, bir oda bulunmaktadır. Oda; 10 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Odanın batısındaki, 0.80x1.10 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile odaya girilir (Foto 124 - 125).

Avluda, doğu duvarının çevrelediği, büyük bir oda bulunmaktadır. Oda; 16 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalıdır. Odanın batısındaki, 0.70x1.50 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile odaya girilir (Foto 126 - 128).

Avlunun doğusunda, ahır ve büyük oda ile bitişik, bir oda yer almaktadır. Odaya, beş basamaklı, ahşap bir merdiven ile ulaşılır. Oda; 10 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Odanın kuzeyindeki, 0.80x1.50 m. ölçülerinde, tek kanatlı ahşap bir kapı ile odaya girilir (Foto 129 - 132).

Avluyu çevreleyen odaların alt katlarında, depolar vardır. Sırasıyla depolar; 8,5 m², 15 m² ve 7,5 m²'dir. Depoların zeminleri toprak ve dere taşı, duvarları sıvalı ve boyalı, tavanları da ahşaptandır. Depoların ikisine; 0.95x1.70 m. ölçülerinde, birisine de 0.75x0.95 m. ölçülerinde, ahşap kapılar ile girilir (Foto 133 - 138).

Avluda, doğu ile güney duvarının çevrelediği, büyük bir ahır vardır. Ahır, oda ve lavabolara bitişiktir. Ahır; 20,5 m²'dir. Avlunun zemini topraktan, tavanı ahşaptan, duvarı boyalıdır ve tahtadandır. Ahıra, 2 m. genişliğinde, ahşap bir kapı ile girilir (Foto 139 - 140).

Avlunun güneyinde lavabo bulunmaktadır. Lavabo 2 m²'dir. Lavabonun kuzeyindeki, 0,80x1.70 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile lavaboya girilir (Foto 141 - 142).

Üst kat sofasına, mutfak ile oda arasında bulunan, 18 basamaklı, ahşap bir merdiven ile çıkılır. Sofada iki oda, iki pencere ve bir bulaşıklık bulunmaktadır. Sofa; 33,5 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Sofadaki ahşap pencereler 0.80x1 m. ölçülerindedir. Bulaşıklık ise 0.44x1.22 m. ölçülerindedir (Çizim 11) (Foto 143 - 147).

Sofanın batısında yer alan odaların ilki, evin batı ve güney duvarları ile çevrelenmiştir. Oda; 11 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğusundaki,

ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odanın üç penceresi evin ana cephesindedir. Bu pencerelerden ikisi büyük, biri de küçüktür. Ayrıca odada bir gusülhane de mevcuttur (Foto 148 - 150).

İlk odanın kuzeyinde, büyük bir oda vardır. Oda; 16 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı sıvalı ve boyalıdır. Odanın doğusundaki, ahşap bir kapı ile odaya girilir. Odanın iki büyük penceresi evin ana cephesindedir (Çizim 12) (Foto 151 - 153).

Yapının üst katındaki iki odanın kapısı, tek kanatlı ve ahşaptır. Kapılar; 0.75x1.85 m. ölçülerindedir. Odalardaki pencereler de ahşaptır. Büyük pencereler 0.77x1.40 m., odadaki tek küçük pencere ise 0.35x1.40 m. ölçülerindedir.

Yapı orijinal bir şekilde ayakta olan nadir eserlerden biridir. Yapıyı diğer eserlerden ayıran özelliği ise, geniş bir avluya sahip olması, avluda farklı amaçlar için kullanılmış olan depoların olması ve büyük ihtimalle bunlardan en azından birinin müştemilat hane olması, yapıyı diğer eserlerden farklı kılan özellikleridir.

3.1.1.6. Özel Mülkiyete Ait Ev 4

Çizim: 13 - 14

Foto: 154 - 180

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarında, eski yerleşimin olduğu, Maksem Sk. No: 14'te yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3657 / 23

Harita No: 6

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 112 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve pembe renge boyanmıştır (Foto 154).

Üst kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 155).

Eve, zemin katın doğu duvarında yer alan, 1.30x2.35 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir (Foto 156).

Zemin kat; taşlık, depo ve merdivenden oluşmaktadır. Taşlık; 20 m²'dir. Taşlığın batı duvarında, kare formlu, 0.80x0.80 m. ölçülerinde, iki niş bulunmaktadır. Taşlığın güney duvarında, 1x2.35 m. ölçülerinde, bir niş yer almaktadır. Taşlığın batı duvarında, bir depo vardır. Depo; 20 m²'dir. Deponun güneyindeki, 1.20x2.35 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile depoya ulaşılır. Taşlığın kuzeyinde, 17 basamaklı, ahşap bir merdiven mevcuttur (Çizim 13) (Foto 157 - 162).

Üst kat; sofa, mutfak, banyo ile iki odadan oluşur. Sofa; 22 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Sofanın kuzeyinde küçük, doğusunda büyük bir pencere vardır. Büyük pencere 0.65x1.15 m., küçük pencere ise 0.55x0.85 m. ölçülerindedir. Sofanın batısında, yan yana hizalanmış, mutfak ve banyo bulunmaktadır. Sofanın güneyinde iki oda yer almaktadır (Çizim 14) (Foto 163 - 166).

Mutfak; 6,5 m²'dir. Mutfağın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Mutfağın doğusundaki bir kapı ile mutfağa ulaşılır. Mutfakta, bahçeye bakan, bir pencere vardır. Mutfak ile oda arasında, banyo bulunmaktadır. Banyo 5,5 m²'dir (Foto 167 - 170).

Sofanın güneyinde, banyo ile bitişik, bir oda mevcuttur. Oda; 17,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Odanın kuzeyindeki bir kapı ile odaya girilir. Odanın batı duvarında, bahçeye bakan, bir pencere vardır. Odanın güney duvarında, 1x1.10 m. ölçülerinde, bir niş bulunmaktadır (Foto 171 - 176).

Sofanın güneyinde, ilk oda ile bitişik, diğer oda yer almaktadır. Oda; 20,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı da boyalıdır. Odada, biri güney ve biri doğu duvarında olmak üzere, iki büyük pencere bulunmaktadır Pencereler 1.55x1.45 m. ölçülerindedir (Foto 177 - 180).

Odalarının kapıları günümüzde yenilenmiştir. Kapılar; 0.85x2 m. ölçülerindedir. Mutfaktaki ve odadaki pencere; 1.90x1.40 m. ölçülerindedir.

Ev genel olarak orijinalliğini korumaktadır. Ancak sofa, mutfak, odaların ve kapıların zeminleri ile tavanları, günümüzde kullanılan ahşap malzemelerle, değiştirilmiştir. Kapılar, günümüzdeki kapılar ile değiştirilmiştir.

3.1.1.7. Misi Konaklama Evi (Günümüzde Mis Gibi Otel & Restaurant)

Çizim: 15 - 18

Foto: 181 - 226

Adres: Ev; Misi'nin girişinde, Nilüfer Çayı'nın batısında, Bursa - Orhaneli karayoluna bağlanan ve Misi'nin ulaşımı için çok önemli olan, Nilüfer Cd. No: 5'e yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3647 / 6 - 7

Harita No: 7

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; bodrum, zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 539 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve mavi renge boyanmıştır (Foto 181).

2. kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollar eğri şekillerle süslenmiştir (Foto 182).

Eve; zemin katın doğu duvarında yer alan, 1.85x2.30 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Kapının bir kanadında, dökme demirden yapılmış, bir tokmak mevcuttur (Foto 183 - 184).

Zemin kat; giriş holü, iki oda, engelli lavabosu, bahçe, bahçede taş ocak, mutfak ve iki lavabodan oluşur (Çizim 15).

Hol; 100 m²'dir. Hol hem doğu - batı hem de kuzey - güney eksenlidir. Holün zemini kayrak taş, duvarı sıvalı ve boyalı, tavanı da ahşaptır. Holün güney ile batı duvarının kesiştiği yerde, engelli lavabosu bulunmaktadır. Lavabo; 3 m²'dir. Lavabonun kapısı; 0.90x2 m. ölçülerindedir (Foto 185 - 191).

Zemin katta, ana cephede, iki oda bulunmaktadır. Odalar; 14,5 m²'dir. Odaların batısındaki, 0.90x1.85 m. ölçülerinde, ahşap kapılar ile odalara girilir. Odalarda, 3 m²'lik iki banyo mevcuttur (Foto 192 - 196).

Zemin katta, holün batısında, büyük bir bahçe vardır. Bahçe; 130 m²'dir. Bahçe; doğu - batı eksenlidir. Bahçenin duvarları moloz taştan yapılmıştır. Bahçede; taş ocak, mutfak ve iki lavabo yer almaktadır. Bahçenin kuzey duvarında bulunan taş ocak 3,5 m²'dir. Taş ocağın batısında, bir mutfak mevcuttur. Mutfak; 20,5 m²'dir. Mutfak, bahçe gibi, doğu - batı eksenlidir.

Mutfağın güneyindeki, 0.80x1.85 m. ölçülerinde, ahşap bir kapı ile mutfağa girilir. Mutfağın batısında, iki lavabo vardır. Lavabolar toplamda 5 m²'dir (Foto 197 - 204).

1. kata, holün kuzey ve güneyinde bulunan, her biri 16 basamaktan oluşan, iki ayrı ahşap merdiven ile çıkılır. 1. kat; sofa, üç oda ile iki merdivenden oluşur. Sofa; 56,5 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Sofanın batı duvarında, beş adet ahşap pencere vardır. Pencereler 0.70x1.40 m. ölçülerindedir (Çizim 16) (Foto 205 - 208).

Sofanın doğusunda üç oda yer almaktadır. Odalar; 17,5 m²'dir. Odaların zeminleri ve tavanları ahşap, duvarları boyalıdır. Odaların ikisine, 0.75x2.10 m. ölçülerinde, tek kanatlı, bir kapı ile girilir. Bir odaya, 1.60x2.10 m. ölçülerinde, iki kanatlı, bir kapı ile ulaşılır. Kapılar odaların batısındadır. İki odada 3 m²'lik banyo bulunmaktadır. İki odada iki adet pencere, bir odada üç adet pencere vardır. Bu pencereler ahşaptır. Pencereler 0.70x1.40 m. ölçülerindedir (Foto 209 - 220).

2. kat, 1. katın tekrarı şeklinde, yapılmıştır. 2. katta da; sofa, üç oda ile iki merdiven vardır. Sofa; 56,5 m²'dir. Sofanın batı duvarında altı adet ahşap pencere yer almaktadır. Bu pencereler, 1. kat pencereleri ile aynı ölçülerdedir (Çizim 17 - 18).

2. kattaki odalar; 19,5 m²'dir. Bu odaların da zeminleri ve tavanları ahşap, duvarları boyalıdır. Odaların kapı ölçüleri de, 1. kattaki kapılarla aynıdır. Odaların her birinde, 3 m²'lik, banyo bulunmaktadır. İki odada ikişer büyük ve ikişer küçük pencere, bir odada üç büyük ve iki küçük pencere vardır. Büyük pencereler 0.75x1.55 m., küçük pencereler ise 0.33x1.55 m. ölçülerindedir. Üç odada bulunan pencereler, ana cephede, dışarıya taşkın şekilde yapılmıştır.

2. kattaki bir oda ve sofa, günümüzde değişikliğe uğramıştır. Üç odanın ortasındaki oda, sofa ile birleştirilerek, kuzey ile güneydeki odalardan, ahşap paravanlarla ayrılmıştır (Foto 221 - 226).

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından restore edilmiştir. Yapı eskiden Misi Konaklama Evi, günümüzde ise Mis Gibi Otel ve Restaurant olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

3.1.1.8. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi

Çizim: 19 - 21

Foto: 227 - 262

Adres: Ev; Misi Köyü (Gümüştepe Mah.)'nün girişindeki Gümüştepe Camii'nin batısında, Dağyenice Caddesi'ne bağlanan, Pınar Cd. No: 1'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3677 / 29

Harita No: 8

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 245 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve mavi renge boyanmıştır (Foto 227).

1. katın üstüne inşa edilen 2. katın doğu cephesindeki odaları, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 228).

Eve; zemin katın kuzey duvarında yer alan, 2x2.20 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Kapının bir kanadında, dökme demirden yapılmış, bir tokmak mevcuttur (Foto 229).

Zemin kat; hol, mutfak, sofa, iki oda ve iki lavabodan oluşur (Çizim 19).

Zemin katta, mutfak ile sofaya ulaşılmasını sağlayan, bir hol vardır. Hol; 21,5 m²'dir. Zemini kayrak taşı ile döşenmiş olan holün üstü açıktır. Güneyinde bir mutfak mevcuttur. Mutfak; 6,5 m²'dir. Mutfağın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Hol ve mutfağın batı duvarı, komşu bina ile bitişiktir (Foto 230).

Holün doğusunda zemin kat sofası bulunmaktadır. Sofa; 34 m²'dir. Sofanın zemini taş, duvarı moloz taş ve boyalı, tavanı ahşaptır. Sofanın batısındaki, 1x2.75 m. ölçülerinde, bir kapı ile sofaya ulaşılır. Sofanın doğusunda bir oda, güneyinde merdiven, oda ve iki adet lavabo vardır (Foto 231 - 233).

Sofanın doğusundaki oda, evin ana cephesine konumlandırılmıştır. Oda; 17,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Odanın batısındaki, tek kanatlı ve ahşap bir kapı ile odaya girilir. Kapı; 0.90x2.10 m. ölçülerindedir. Odanın, sofaya bakan, iki adet penceresi vardır. Ahşap olan bu pencereler; 0.75x1.40 m. ölçülerindedir.

Sofada, merdivenin güneyinde, bir oda bulunmaktadır. Oda; 22,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Odanın kuzeyinde, 0.90x2.10 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile odaya ulaşılır (Foto 234 - 238).

Üst kat sofasına, 15 basamaklı, ahşap bir merdiven ile ulaşılır. Sofa; 70 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Sofanın kuzeyinde ve doğusunda, ikişer oda mevcuttur (Çizim 20) (Foto 239 - 246).

Sofanın doğusunda, evin güney ile doğu duvarının çevrelediği, bir oda bulunmaktadır. Oda; 14,5 m²'dir. Odanın iki penceresi vardır. Bu pencereler odanın doğu duvarında ve evin ana cephesine konumlandırılmıştır (Foto 247 - 250).

Odanın kuzeyinde, diğer oda vardır. Bu oda dışa taşkındır. Oda; 14,5 m²'dir. Odanın üç penceresi vardır. İkisi büyük, birisi küçük olan bu pencereler odanın doğu duvarındadır (Foto 251 - 254).

Sofanın kuzeyinde, yan yana sıralanmış, iki oda vardır. Bu odalardan biri, evin kuzey ve doğu cephesinde olup, köşe konumdadır. Diğer oda ise evin kuzey cephesindedir. Köşe konumdaki oda 17,5 m²'dir. Odada bulunan ocak, odanın doğu duvarındadır. Odanın dört adet penceresi vardır. İki pencere odanın doğu duvarında, iki pencere ise kuzey cephededir (Çizim 21) (Foto 255 - 260).

Sofanın kuzeyinde ve evin ana cephesindeki oda dışa taşkın tasarlanmıştır. 17,5 m²'lik odanın üç penceresi vardır. İkisi büyük, birisi küçük olan pencereler odanın kuzey duvarındadır (Foto 261 - 262).

Evin üst katında bulunan odaların zeminleri ve tavanları ahşap, duvarları boyalıdır. Dört odanın kapıları, tek kanatlı ve ahşaptır. Kapılar 0.90x2.10 m. ölçülerindedir. Odalarda bulunan pencereler ahşaptır. Büyük pencereler 0.75x1.40 m., küçük pencereler ise 0.40x1.40 m. ölçülerindedir.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Yapı günümüzde Nilüfer Çocuk Kütüphanesi olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

3.1.2. İç Sofalı Plan Tipli Ev

Misi'de araştırılan 15 adet geleneksel konutlardan, sadece 1 adet konut iç sofalı plan tipindedir. İç sofalı plan tipli tek ev Osmanlı döneminde, 3 katlı olarak, inşa edilmiştir.

3.1.2.1. Misi Koza Evi

Çizim: 22 - 24

Foto: 263 - 312

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarını birbirine bağlayan ve en önemli caddesi olan, Misi Cd. No: 34'te yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3654 / 13

Harita No: 9

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin, 1. ve 2. kat olmak üzere, toplamda 225 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı doğu ve batı doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve mavi renge boyanmıştır (Foto. 263).

2. kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollar, eğri şekillerle süslenmiştir (Foto. 264).

Eve; zemin katın doğu duvarında yer alan, 2.25x2.20 m. ölçülerinde, iki kanatlı ve ahşap bir kapı ile girilir. Kapıya, taş iki basamakla ulaşılır. Kapının iki yanında, dökme demirden yapılmış, tokmaklar mevcuttur (Foto. 265).

Zemin kat; hol, sofa, mutfak ve lavabodan oluşur (Çizim 22).

Zemin katta, sofaya ulaşılmasını sağlayan, bir hol vardır. Hol; 9,5 m²'dir. Hol ile sofa, ahşap bir paravan ile ayrılmıştır. Bu paravanda iki kapı bulunmaktadır (Foto. 266 - 267).

Holün batısında, büyük bir sofa yer almaktadır. Sofa; 53,5 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşaptır. Sofanın kuzeyinde merdiven ve lavabo, doğusunda mutfak, batısında pencere ve bahçe kapısı vardır (Foto. 268 - 272).

Zemin katta, evin doğu ve kuzey duvarıyla çevrili, bir mutfak mevcuttur. Mutfak; 14 m²'dir. Mutfağın zemini ve tavanı ahşaptır. Mutfağın batısındaki kapı ile mutfağa ulaşılır. Mutfağın doğu cephesinde, iki pencere bulunmaktadır (Foto. 273 - 276).

Sofanın kuzeyinde, merdivenden paravanla ayrılmış, lavabo vardır. Lavabo 4 m²'dir. Sofanın batısında, iki büyük pencere mevcuttur. Bu pencereler; 2x2.20 m. ölçülerindedir. İki pencerenin tam ortasında bahçe kapısı vardır. Kapı 1x2.20 m. ölçülerindedir (Foto. 277 - 280).

1. kat sofasına, 17 basamaklı, ahşap bir merdiven ile çıkılır. 1. kat; sofa, dört oda, iki merdiven ve lavabodan oluşur (Çizim 23).

1. kat sofası; 14 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşaptandır. Sofanın kuzeyinde bir pencere, güneyinde merdiven, batısında oda, mutfak, merdiven ve lavabo, doğusunda iki oda yer almaktadır (Foto. 281 - 284).

Sofanın batısında, merdiven ile bitişik, bir mutfak bulunmaktadır. Mutfak; 14 m²'dir. Mutfakta, bahçeye bakan, iki pencere mevcuttur. Mutfağın güneyinde bir oda yer almaktadır. Oda; 13 m²'dir. Odanın batı duvarında, bahçeye bakan, iki pencere vardır. Doğu duvarındaki kapılar ile mutfak ve odaya girilir (Foto. 285 - 290).

Sofanın doğusunda, evin ana cephesinde, bir oda bulunur. Oda; 14 m²'dir. Odanın dört penceresi vardır. İkisi kuzey, ikisi doğu cephesindedir. Odanın güneyinde, diğer oda konumlandırılmıştır. Odada, sokağa bakan, iki pencere vardır. Batı duvarındaki kapılar ile iki odaya girilir (Foto. 291 - 296).

2. kat sofasına, 15 basamaklı, ahşap bir merdiven ile ulaşılır. Bu kat, 1. kat ile aynı plandadır. 2. kat; sofa, dört oda ve bir merdivenden oluşur (Çizim 24)

2. kat sofası; 14 m²'dir. Sofanın batısında ve doğusunda, ikişer oda sıralanmıştır. Sofanın kuzeyinde bir pencere ve güneyinde bir merdiven yer almaktadır (Foto. 297 - 300).

Sofanın batısında, kuzey ve batı duvarının çevrelediği, bir oda bulunur. Oda; 14 m²'dir. Odanın güneyinde, diğer oda yer almaktadır. Oda; 13 m²'dir. Odalarda, bahçeye bakan, ikişer pencere vardır. Doğu duvarındaki kapılar ile odalara ulaşılır (Foto. 301 - 306).

Sofanın doğusunda, merdiven ile bitişik, bir oda mevcuttur. Oda; 17 m²'dir. Odanın doğu duvarında, sokağa bakan, iki pencere vardır. Odanın kuzeyinde, diğer oda bulunur. Oda; 18 m²'dir. Odada, dört pencere yer almaktadır. İkisi kuzey, ikisi doğu cephesindedir. Batı duvarındaki kapılar ile odalara girilir (Foto. 307 - 312).

Yapının 1. ve 2. katı aynı şeklinde inşa edilmiştir. İki kattaki sofanın ve odaların zeminleri ve tavanları ahşap malzeme ile kaplanmıştır. Evin kapıları, tek kanatlı ve ahşaptandır. Kapılar 0.90x2.05 m. ölçülerindedir. Ahşaptan pencereler 0.75x1.45 m. ölçülerindedir.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Yapı, Misi'de zamanla unutulmuş olan, koza üretimini tekrar canlandırmak amacıyla Misi Koza Evi olarak işlevlendirilmiştir. Günümüzde adı Misi Koza Kafe ve Rastaurant olarak değiştirilmiştir.

3.2. Cumhuriyet Dönemine Ait Evler

Misi'de araştırılan 15 adet geleneksel konutlardan, 6 adedi Cumhuriyet Dönemine aittir. Bu evler 20. yy.'ın ilk çeyreğinin sonuna tarihlenir (1925 - 30).

Cumhuriyet Dönemine ait 6 evin 6'sı da dış sofalı plan tipindedir. Evlerden 3'ü iki katlı, 3'ü ise üç katlı olarak inşa edilmiştir. Bu evlerden 4'ü belediyeye, 2'si ise özel mülkiyete aittir.

3.2.1. Dış Sofalı Plan Tipli Evler

3.2.1.1. Misi Nilüfer Sanat Evi

Çizim: 25 - 27

Foto: 313 - 366

Adres: Ev; Misi'nin iç kısımlarında ve Misi'de son evlerinin olduğu, Misi Cd.'sinin devamı olan, Bayramyeri Sk. No: 13'te yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3686 / 35

Harita No: 10

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin, ara ve 1. kat olmak üzere, toplamda 264 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı batı ve doğu doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve yeşil renge boyanmıştır (Foto 313).

2. katın batı cephesindeki odalar, sokağa doğru, çıkma yapmıştır. 2. katın dışa taşkın kısmı, ahşaplarla desteklenmiştir (Foto 314).

Eve; zemin katın batı duvarında yer alan, 2x2.15 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşaptan bir kapı ile girilir (Foto 315).

Zemin kat; taşlık, oda, iki depo, bahçe ve lavabodan oluşur (Çizim 25).

Zemin katta, bahçe ile evin diğer kısımlarını birbirine bağlayan, taşlık vardır. Taşlık; 40 m²'dir. Taşlığın zemini doğal taş, duvarı boyalı, tavanı ahşaptır. Taşlığın güneyinde oda, merdiven ve depo, kuzeyinde lavabo, çeşme, depo ve merdiven, doğusunda bahçe ile batısında giriş kapısı yer almaktadır (Foto 316 - 323).

Taşlığın güneyinde ve evin ana cephesinde, bir oda vardır. Oda; 10,5 m²'dir. Odanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Odaya, odanın kuzeyindeki, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Odanın batı duvarında, sokağa bakan, 2 pencere mevcuttur. Pencereler; 0.65x0.85 m.

ölçülerindedir. Odada, sofa altına denk gelen kısımda, lavabo bulunur. Lavabo; 3,5 m²'ye sahiptir (Foto 324 - 326).

Taşlığın kuzeyinde, bir lavabo holü ile lavabo bulunur. Hol ve lavabo; 3 m²'lik alanı kaplamaktadır. Lavabonun güney duvarına bitişik bir çeşme mevcuttur. Çeşme tamamen taştandır.

Taşlığın güneyinde, oda ile bitişik, dokuz basamaklı, ahşap bir merdiven ile ara kata çıkılır. Ara kat; sofa, 3 oda, mutfak ve bahçeden oluşmaktadır. Sofa; 13 m²'dir. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Sofanın kuzeyinde taşlık, güneyinde merdiven ve niş, batısında oda ve doğusunda mutfak bulunmaktadır. Sofada yer alan niş; 0.90x1.05x0.50 m. ölçülerindedir (Çizim 26) (Foto 327 - 329).

Sofanın batısında ve ana cephede, bir oda mevcuttur. Oda; 12 m²'dir. Odada ikişer adet büyük ve küçük pencere ile niş vardır. Büyük pencereler, evin ana cephesindedir. Küçük pencerelerden biri taşlığa, biri de sofaya bakmaktadır. Küçük pencereler 0.30x0.40 m. ölçülerindedir. Odanın güney cephesinde, biri büyük, biri de küçük olmak üzere iki niş bulunmaktadır. Küçük niş; 0,60x1x0,50 m. ölçülerindedir. Büyük niş 1.20x1.50x0.50 m. ölçülerindedir. Nişlerde 3'lü raflar mevcuttur (Foto 330 - 334).

Sofanın doğusunda, bahçeye bitişik, mutfak yer almaktadır. Mutfak; 20 m²'dir. Mutfağın batısındaki kapı ile mutfağa girilir. Mutfakta iki pencere, niş ve ocak vardır. Pencereler; 1.05x1.35 m. ölçülerindedir. Niş ve ocak mutfağın güney duvarındadır. Ocak 0.90x1x0.40 m., niş ise 0.35x0.40x0.30 m. ölçülerindedir (Foto 335 - 338).

Mutfağın kuzeyinde, mutfak ile diğer odalar arasında, büyük bir bahçe bulunmaktadır. Bahçenin zemini doğal taş ile kaplanmıştır. Bahçenin kuzeyinde, tesisat ve ısı sisteminin yer aldığı, bir oda mevcuttur. Oda; 8 m²'dir. Odanın güneyindeki kapı ile odaya girilir. Odanın küçük penceresi bahçeye bakmaktadır. Küçük pencere 0.30x0.40 m. ölçülerindedir (Foto 339 - 342).

Ara katta, taşlığın kuzeyinde yer alan, 7 basamaklı, ahşap merdiven ile ulaşılan, bir oda bulunmaktadır. Oda; 9 m²'dir. Odanın batısındaki kapı ile odaya girilir. Odada iki pencere ve banyo vardır. Banyo; 5 m²'lik alanı kaplamaktadır. Banyo, bahçeye bakan, küçük bir pencereye sahiptir. Küçük pencere 0.30x0.40 m. ölçülerindedir (Foto 343 - 348).

11 basamaklı, ahşap bir merdiven ile üst kata çıkılır. 1. kat; üç oda, bir banyo ve merdivenden oluşur. Sofa; 50 m²'ye sahiptir ve ters L şeklinde planlanmıştır. Sofanın zemini ve tavanı ahşap, duvarı boyalıdır. Sofanın kuzeyinde iki oda, batısında 2 pencere, banyo ve oda, doğusunda bir pencere ile güneyinde merdiven yer almaktadır (Çizim 27) (Foto 349 - 353).

Sofanın kuzeyinde, kuzey ile doğu duvarının çevrelediği, bir oda bulunmaktadır. Oda; 14,5 m²'dir. Odanın güneyindeki kapı ile odaya girilir. Odanın doğu duvarında iki pencere vardır. (Foto 354 - 357).

1. katta, kuzey ve batı duvarının çevrelediği, bir oda mevcuttur. Oda; 15,5 m²'dir. Odanın güneyindeki kapı ile odaya girilir. Odada, biri küçük, ikisi büyük pencere ile bir niş yer almaktadır. Küçük pencere ve niş, odanın kuzey cephesindedir (Foto 358 - 362).

Sofanın batısında, evin ana cephesinde, iki pencere vardır. Pencerelerin güneyinde, batı ve güney duvarının çevrelediği, bir oda bulunmaktadır. Oda; 15,5 m²'dir. Odanın kuzeyindeki kapı ile odaya girilir. Odada, biri küçük, ikisi büyük pencere ile bir niş yer almaktadır. Küçük pencere ve niş, odanın güney cephesindedir (Foto. 363 - 366).

Yapının 1. katında, evin kuzey ve güney cephesinde, bulunan odalar birbirinin aynısı olarak planlanmıştır. Odalarda mevcut olan büyük pencereler, odanın batı duvarında ve evin ana cephesindedir. Aynı şekilde planlanan küçük pencereler ve nişler, bir odada kuzey cepheye, diğer odada ise güney cepheye konumlandırılmıştır. İki odadaki küçük pencereler; 0.50x1.35 m. ölçülerindedir. Bu odalardaki nişler; 0.55x1x0.25 m. ölçülerindedir.

Yapının ara ve 1. katında bulunan büyük pencereler; 0.70x1.35 m. ölçülerindedir. Evdeki kapılar; ahşap olup, tek kanatlıdır. Kapılar; 0.75x1.85 m. ölçülerindedir.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Yapı günümüzde Nilüfer Sanat Evi olarak işlevlendirilmiştir.

3.2.1.2. Özel Mülkiyete Ait Ev 5

Çizim: 28 - 30

Foto: 367 - 372

Adres: Ev; Misi Köyü (Gümüştepe Mah.)'nün girişindeki Gümüştepe Camii'nin batısında, Dağyenice Caddesi'ne bağlanan Pınar Cd. ile kesişen, Bilim Sk. No: 1'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3677 / 16

Harita No: 11

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 192 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve yeşil renge boyanmıştır (Foto 367).

1. kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto 368).

Eve; zemin katın batı duvarında yer alan, 1.75x1.95 m. yüksekliğe sahip, iki kanatlı, ahşaptan bir kapı ile girilir (Foto 369).

Zemin kat; kiler, taşlık, lavabo, tuvalet, sofa, mutfak, hol ve odadan oluşur (Çizim 28).

Zemin katta, evin güneyinde, bir kiler vardır. Kiler; 15,5 m²'dir. Kilerin kuzeyindeki kapı ile kilere ulaşılır. Kilerde, biri küçük biri de büyük, iki pencere mevcuttur. Büyük pencere taşlığa, küçük pencere de sokağa bakmaktadır. Büyük pencere 0.60x1 m. ölçülerindedir. Küçük pencere 0.60x0.80 m. ölçülerindedir.

Zemin katta, sofaya ulaşılmasını sağlayan, taşlık yer almaktadır. Taşlık; 40 m²'dir. Taşlığın kuzeybatısında bir lavabo vardır. Lavabo; 3 m²'dir. Lavaboda, mutfağa ve sokağa bakan, iki pencere mevcuttur. Pencereler; 0.60x0.80 m. ölçülerindedir.

Taşlığın kuzeyinde sofa bulunmaktadır. Sofa; 17,5 m²'dir. Sofanın doğusunda bir merdiven ve hol yer almaktadır. Sofanın batısında, lavabonun bitişiğinde, tuvalet vardır. Tuvalet; 2,5 m²'dir. Tuvaletin kuzeyinde, sofanın batısında, mutfak mevcuttur. Mutfak; 16 m²'dir. Mutfakta bulunan pencere sokağa bakmaktadır. Pencere 0.60x0.80 m. ölçülerindedir.

Sofanın kuzeyindeki büyük oda, iki cepheye hâkim konumdadır. Oda; 28 m²'dir. Odanın güneyindeki kapı ile odaya girilir. Odada iki pencere vardır. Pencerelerden biri batı diğeri de kuzey cephededir. Pencereler; 0.90x1.30 m. ölçülerindedir (Foto. 370).

Üst kata, 10 basamaklı, ahşap bir merdiven ile çıkılır. Üst kat; sofa, merdiven ve odadan oluşur (Çizim 29).

Sofa; 25 m²'dir. Sofa, evin batı cephesinde, dışa taşkın şekilde yapılmıştır. Sofanın doğusundaki kapı ile sofaya girilir. Sofada iki pencere vardır. Pencerelerin ikisi de sofanın batı duvarında ve evin ana cephesindedir (Foto. 371).

Sofanın kuzeyinde bulunan oda, iki cepheye de hâkimdir. Oda; 42 m²'dir. Odada 4 pencere vardır. Pencerelerden ikisi batı, ikisi kuzey cephededir (Çizim 30) (Foto. 372).

Yapının oda kapıları, tek kanatlı olup, ahşaptır. Kapılar; 0.80x1.95 m. ölçülerindedir. Yapının bütün pencereleri ahşaptır. Üst kattaki pencerelerin ölçüleri aynı olup; 0.80x1.50 m. ölçülerindedir.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile evin mülk sahipleri tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Bu ev ile Pınar Cd. No:25'te yer alan ev, büyük ihtimalle, önceki zamanlarda birleşik tek bir ev olarak kullanılmıştır. Ancak zamanla mülk sahipleri tarafından, birleşik olan ev, ayrılmıştır. Böylece günümüzde iki ayrı ev olarak kullanılmaktadır.

3.2.1.3. Misi Fotoğraf Müzesi

Çizim: 31 - 33

Foto: 373 - 406

Adres: Ev; Gümüştepe Camii'nin kuzeybatısında, Misi Köyü'nün girişinde, Dere Sk. No: 2 /1'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3647 / 10

Harita No: 12

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; bodrum, zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 168 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı doğu ve batı doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve kırmızı renge boyanmıştır (Foto 373).

1. katta bulunan balkon, sokağa doğru, dışa taşkındır. Balkon zemininin alt kısmı, ahşaplarla desteklenmiştir (Foto 374).

Eve; zemin katın doğu duvarında yer alan, 1.80x2.20 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşaptan bir kapı ile girilir (Foto 375).

Bodrum kat; bahçe, taşlık, mutfak, oda ve lavabodan oluşur (Çizim 31).

Bodrum katta, evin kuzey cephesinde, bir bahçe vardır. Bahçe; 15 m²'dir. Bahçenin kuzeyindeki bahçe kapısı tamamen camdan yapılmıştır. Bahçenin üstü cam tavan ile kapatılmıştır. Bahçenin güneyindeki bir kapı ile taşlığa girilir (376 - 378).

Bahçenin güney cephesinde bir taşlık bulunmaktadır. Taşlık; 5 m²'dir. Taşlığın batısında lavabo, doğusunda mutfak ve oda yer almaktadır. Lavabo; 3 m²'dir. Lavaboda bulunan pencere bahçeye bakmaktadır. Mutfak ve günümüzde baskı arşivi olarak kullanılan oda; beşer m²'dir. Taşlıktan, zemin kata, iki ayrı merdiven ile ulaşılır (379 - 380).

Zemin kat; günümüzde ikisi sergi alanı biri de karanlık oda olmak üzere üç odadan oluşur (Çizim 32).

Zemin katın doğu ve evin ana cephesinde, günümüzde sergi alanı olan bir oda bulunmaktadır. Sergi alanı; 32 m²'dir. Alanın doğusunda giriş kapısı ve iki pencere yer almaktadır. Bu bölümden sonra ikinci bir sergi alanı mevcuttur. İkinci sergi alanı; 16 m²'dir. Bu alanın kuzeyinde bulunan, beş basamaklı, bir merdiven ile hem taşlığa hem de odaya ulaşılır (Foto 381 - 389).

Zemin katta üçüncü bir oda yer almaktadır. Bu oda günümüzde karanlık oda olarak kullanılmaktadır. Oda, sergi alanlarının bulunduğu zemine göre, daha yüksektedir. Odaya sekiz basamaklı, ahşap bir merdiven ile ulaşılır. Odanın doğusundaki bir kapı ile odaya girilir (Foto 390 - 391).

1. kata, 10 basamaklı, ahşap bir merdiven ile çıkılır. 1. kat; seminer odası, çok amaçlı salon, iki sergi alanı ve balkondan oluşmaktadır (Çizim 33).

1. katta, eskiden sofa, günümüzde sergi alanı bulunmaktadır. Alan; 27 m²'dir. Alanın kuzeyinde merdiven ve büyük bir pencere, batısında iki oda, doğusunda iki pencere ve yine sergi alanı olarak kullanılan bir bölüm vardır. Sergi alanının kuzeyinde bulunan pencere, bahçeye bakmaktadır. Pencere; 2.5x1.90 m. ölçülerindedir (Foto 392 - 396).

Sergi alanının batısında, kuzey ve batı duvarı ile çevrili, bir oda bulunmaktadır. Oda; 18 m²'dir. Oda günümüzde seminer odası olarak kullanılmaktadır. Odanın doğusundaki bir kapı ile odaya girilir. Odada üç pencere vardır. Pencereler; kuzey, batı ve doğu cephededir. Kuzeydeki pencere; 0.80x1.20 m. ölçülerindedir. Batıdaki pencere; 0.80x1.5 m. ölçülerindedir. Doğudaki, sergi alanına bakan, pencere; 1x1.5 m. ölçülerindedir (Foto 397 - 400).

Sergi alanının batısında, güney ve batı duvarının çevrelediği, bir oda yer almaktadır. Oda; 15 m²'dir. Oda günümüzde çok amaçlı salon olarak kullanılmaktadır. Odanın doğusundaki bir kapı ile odaya girilir. Oda iki pencereye sahiptir. Pencereler; batı ve kuzey cephededir. Kuzey cephede yer alan pencere, diğer odaya bakmaktadır (Foto 401 - 402).

Sergi alanın doğusunda, evin ana cephesinde, ikinci bir sergi alanı vardır. Bu alan; 15 m²'dir. Alanın doğusunda, evin ana cephesinde, bir balkon ve iki pencere bulunmaktadır. Balkon; 2 m²'dir. Balkon dışa taşkın ve oval bir şekilde yapılmıştır (Foto 403 - 406).

Evde bulunan kapılar, tek kanatlı ve ahşaptandır. Kapılar; 0.90x2.10 m. ölçülerindedir. Yapının bütün pencereleri ahşaptandır. Zemin katta, giriş kapısının her iki yanında bulunan, pencereler ile üst kattaki balkonun her iki yanında olan, pencereler aynı ölçülere sahiptir. Bu pencereler 0.75x1.5 m. ölçülerindedir.

Yapının en önemli mimari özelliği, bir balkona sahip olmasıdır. Bu özellik Misi'de araştırılan evlerin hiçbirinde yoktur. Balkon; 19. ve 20. yy.'daki batı mimarisinin etkisiyle yapılmıştır. Bu özelliğinden dolayı yapı, Misi'deki diğer eserlerden, ayrılmaktadır.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Yapı günümüzde Misi Fotoğraf Müzesi olarak işlevlendirilmiştir.

3.2.1.4. Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi

Çizim: 34 - 35

Foto: 407 - 434

Adres: Ev; Gümüştepe Camii'nin doğusunda ve camiin yan tarafında, Misi'nin iç kısımlarını birbirine bağlayan ve en önemli caddesi olan, Misi Cd. No: 20'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3654 / 26

Harita No: 13

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

İki ayrı bina şeklinde tasarlanan ev; bodrum ve zemin kat olmak üzere, toplamda 180 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı kuzey ve güney doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve kırmızı renge boyanmıştır (Foto. 407 - 408).

Evin iki ayrı kapısı vardır. Birisi, zemin katın doğu duvarında bulunan, tek kanatlı, ahşap kapıdır. Diğeri, ahşap kapının güneyinde yer alan, demirden yapılmış, bahçe kapısıdır (Foto. 409).

Bodrum kat; kafe, teras ve depo olarak kullanılan kısımlardan oluşur (Çizim 34)

Bodrum katta yer alan kafe; doğu - batı eksenlidir. Kafe; 11,5 m²'ye sahiptir. Kafeye; 0,90x1.90 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Kafenin beş penceresi ve bir deposu vardır. Pencerenin biri doğu cephede, dördü ise kuzey cephededir. Kare formlu pencereler 1.40x1.40 m. ölçülerindedir. Kafenin kuzey cephesinde teras yer almaktadır. Terasın zemini, kafeye göre, daha düşük kottadır. Teras; 24 m²'dir. Kafede bulunan dört pencere, terasa bakmaktadır. Kafeden terasa, dört basamak ile ulaşılır (Foto. 410 - 414).

Kafe ve terasın olduğu bodrum kattan, dokuz basamak ile zemin kata çıkılır. Zemin kat iki ayrı binanın kısımlarından meydana getirilmiştir. Bu kısımlar sofa, iki oda, balkon, lavabo ve tuvalet ile bahçe, sofa, iki oda, lavabo ve tuvalettir (Çizim 35).

Bodrum katın üzerinde bulunan zemin katta, doğu - batı eksenli, bir sofa yer almaktadır. Sofa; 9 m²'dir. Sofa iki bölümden oluşur. İlki, evin giriş kapısı ile bahçe kapısı arasındaki bölümdür. Bu bölüm günümüzde depo olarak kullanılmaktadır. İkincisi ise odalara, lavaboya ve bahçeye geçişi sağlayan bölümdür (Foto. 415 - 418).

Sofanın kuzeyinde bir oda bulunmaktadır. Oda evin kuzey ve doğu cephesine konumlandırılmıştır. Oda; 21,5 m²'dir. Odanın güneyindeki kapı ile odaya girilir. Odada dört

pencere vardır. Üç pencere kuzey, biri de doğudadır. Doğudaki pencere, bodrum katın giriş kapısının üzerinde yer alan, balkona bakmaktadır (Foto. 419 - 422).

Odanın batısında, diğer oda yer almaktadır. Oda; kuzey ve batı cephesindedir. Oda; 20,5 m²'dir. Odada beş pencere mevcuttur. Üç pencere kuzey, iki pencere batıdadır (Foto. 423 - 425).

Sofanın güneyinde büyük bir bahçe ve diğer bina bulunmaktadır. Bina tek katlıdır. Bu katta; sofa, 2 oda, lavabo ve tuvalet bulunmaktadır. İkinci binaya, 0.85x1.85 m. ölçülerinde, tek kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. İkinci binada, kuzey - güney eksenli, bir sofa yer almaktadır. Sofa; 17,5 m²'dir. Sofanın zemini bir metre yükseltilmiştir. Sofanın zeminine üç basamak ile ulaşılır. Sofada biri büyük biri de küçük iki pencere vardır. Sofanın kuzeyinde bulunan büyük pencere, bahçeye ve ilk binaya bakmaktadır. Sofanın doğusunda var olan küçük pencere, bahçeye bakan, ana cephededir. Büyük pencere 0.65x1.25 m. ölçülerindedir. Kare formlu küçük pencere ise 0.80x0.80 m. ölçülerindedir (Foto. 426 - 429).

Sofanın batısında bir oda yer almaktadır. 13 m² olan oda, evin kuzey ve batı cephesine konumlandırılmıştır. Odanın doğusundaki kapı ile odaya girilir. Odada ikisi büyük, biri küçük, üç pencere mevcuttur. Büyük pencereler odanın batısında, küçük pencere odanın kuzeyindedir. Küçük pencere 0.45x0.70 m. ölçülerindedir (Foto. 430 - 432).

İlk odanın güneyinde, ikinci oda bulunmaktadır. Oda; 10,5 m²'dir. Odanın batısında büyük bir pencere vardır. Odanın doğusundaki, tek kanatlı ve ahşap bir kapı ile odaya girilir. Kapı 0.70x1.75 m. ölçülerindedir (Foto. 433 - 434).

İki ayrı evde bulunan kapılar, tek kanatlı olup, ahşaptır. Kapılar 0.90x2.10 m. ölçülerindedir. İki yapıdaki bütün pencereler ahşaptır. Pencereler 0.70x1.40 m. ölçülerindedir.

İki yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. İlk yapı; Misi Halk Odası ve Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi; ikinci yapı, Nilüfer Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı, Tarih ve Turizm Bürosu olarak kullanılmaktadır.

3.2.1.5. Misi İpek Evi

Çizim: 36 - 38

Foto: 435 - 464

Adres: Ev; Misi Köyü (Gümüştepe Mah.)'nün girişindeki Gümüştepe Camii'nin batısında, Dağyenice Caddesi'ne bağlanan, Pınar Cd. No: 16/1'de yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3647 / 20

Harita No: 14

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; bodrum, zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 290 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı batı ve doğu doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve yeşil renge boyanmıştır (Foto. 435).

1. kat, sokağa doğru, çıkma yapmıştır. 1. katın dışa taşkın kısmı, ahşaplarla desteklenmiştir (Foto. 436).

Eve; zemin katın batı duvarında yer alan, 1.60x2 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Evin zemin katı, sokağa göre, düşük kot şeklinde planlanmıştır. Bundan dolayı evin zemini; üç basamak düşürülmüştür (Foto. 437).

Bodrum kat; oda ve merdivenden oluşur (Çizim 36).

Bodrum katın güney cephesinde bir oda bulunmaktadır. Oda; 22 m²'dir. Oda günümüzde çok amaçlı salon olarak kullanılmaktadır. Odanın kuzeyindeki kapı ile odaya girilir. Odanın kuzey cephesinde yuvarlak formlu iki küçük pencere vardır. Pencereler taşlığa bakmaktadır. Odaya, yedi basamaklı, taş bir merdiven ile inilir (Foto. 438 - 439).

Zemin kat; hol, oda, banyo, taşlık, bahçe, mutfak ve merdivenlerden oluşur. Hol, oda ve mutfağın zemini, taşlığa ve banyoya göre, altı basamak yükseltilmiştir (Çizim 37) (Foto. 440 - 441).

Zemin katta, kuzey - güney eksenli, bir hol bulunmaktadır. Hol; 6,5 m²'dir. Holün kuzeyinde merdiven, doğusunda oda, güneyinde giriş kapısı yer almaktadır (Foto. 442 - 444).

Zemin katta, evin ana cephesinde, bir oda vardır. Oda; 18,5 m²'dir. Odanın kuzeyindeki kapı ile odaya girilir. Odada üç pencere mevcuttur. İkisi sokağa, birisi hole bakmaktadır (Foto. 445 - 448).

Holün kuzeyinde bulunan merdiven ile sofaya ulaşılır. Sofanın kuzeybatısında ve hol merdiveninin kuzeyinde, banyo yer almaktadır. Banyo; 5 m²'dir. Banyoda bulunan küçük pencere, bahçeye bakmaktadır. Taşlık ile banyonun zemini aynı seviyededir (Foto. 449 - 451).

Taşlığın kuzeyinde bahçe kapısı ve büyük bir bahçe yer almaktadır. Bahçe; 130 m²'dir. Bahçenin zemini, taşlığa göre, dört basamak aşağıdadır. Bahçe kapısı; 1.80x2 m. ölçülerindedir (Foto. 452 - 454).

Taşlığın doğusunda bulunan altı basamak ile mutfağa ulaşılır. Mutfak; 8,5 m²'dir. Mutfakta iki pencere vardır. Biri bahçe kapısı ve banyoya, diğeri de bahçeye bakmaktadır (Foto. 455 - 456).

Mutfağın güneyinde var olan, 21 basamaklı, ahşap merdiven ile 1. kata çıkılır. 1. kat; sofa, iki oda ve merdivenden oluşur. Sofa; 26,5 m²'dir. Sofanın kuzey duvarı açık olup, bahçeye bakan cephededir (Çizim 38) (Foto. 457 - 459).

Sofanın güneyinde iki adet ikiz oda vardır. Biri giriş kapısının üzerine, diğeri zemin kattaki odanın üzerine, denk gelecek şekilde planlanmıştır. İki oda; 20 m²'lik alanı kaplamaktadır. Odaların kuzey cephesindeki kapılar ile odalara ulaşılır. Odaların güney ve evin ana cephesinde, toplamda beş pencere yer almaktadır. Pencereler sokağa bakmaktadır (Foto. 460 - 464).

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile Nilüfer Belediyesi tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Yapı, yaklaşık 40 önce Misi'nin önemli gelir kaynaklarından biri olan, hem ipekböcekçiliği ve ipek üretiminin önemini vurgulaması hem de Misi'nin turizmine ve kültürüne katkı sağlaması amacıyla Misi İpek Evi olarak kullanılmıştır. Günümüzde Misi'de yaşayan gençlerin, kendi aralarında etkinlikler düzenlediği, bir yapı olarak faaliyettedir.

3.2.1.6. Özel Mülkiyete Ait Ev 6

Çizim: 39 - 41

Foto: 465 - 470

Adres: Ev; Misi Köyü (Gümüştepe Mah.)'nün girişindeki Gümüştepe Camii'nin batısında, Dağyenice Caddesi'ne bağlanan, Pınar Cd. No: 25'te yer almaktadır.

Ada / Parsel: 3677 / 17

Harita No: 15

İnceleme Yılı: 2019 - 2020

Tescil Tarihi: 23.01.1991 / 1541 sayılı karar gereği BKVKBK tarafından tescil edilmiştir.

Dönemi: Cumhuriyet

Planı ve Mimari Özellikleri

Ev; zemin ve 1. kat olmak üzere, toplamda 268 m² olarak, inşa edilmiştir. İnşa malzemesi olarak ahşap ve kabayonu taş malzeme kullanılmıştır. Karkas tekniğinde inşa edilen yapı batı ve doğu doğrultusunda uzanmaktadır. Yapının dış cepheleri sıvanmış ve sarı renge boyanmıştır (Foto. 465).

1. kat, sokağa doğru, cumba şeklinde çıkma yapmıştır. Bu cumbalar, ahşap konsollarla desteklenmiştir. Konsollarda herhangi bir süsleme yoktur (Foto. 466).

Eve; zemin katın kuzey duvarında yer alan, 2.05x2.20 m. ölçülerinde, iki kanatlı, ahşap bir kapı ile girilir. Kapının hemen üzerine, sofayı aydınlatmak amaçlı, 0.60x0.60 m. ölçülerinde, kare formlu küçük bir pencere konumlandırılmıştır (Foto. 467).

Zemin kat; sofa, oda, mutfak, taşlık, banyo, lavabo ve merdivenden oluşur (Çizim 39).

Zemin katta, kuzey - güney eksenli, bir sofa bulunmaktadır. Sofa 40 m²'ye sahiptir. Sofanın güneyinde taşlık; doğusunda mutfak, merdiven ve oda; batısında banyo ve lavabo yer almaktadır.

Zemin katın güneyinde bulunan taşlık, evin batı, doğu ve güney duvarları ile çevrilidir. Taşlık 34 m²'dir. Taşlığın kuzeyinde bir mutfak yer almaktadır. Mutfak 16 m²'dir. Mutfağa, sofanın doğusundaki, beş basamaklı bir merdiven ile ulaşılır. Mutfakta, biri sofaya biri de taşlığa bakan, iki adet pencere vardır.

Mutfağın kuzeyinde, evin ana cephesinde, bir oda bulunmaktadır. Oda; 20 m²'dir. Odanın batısındaki kapı ile odaya girilir. Odada üç pencere vardır. İki pencere sokağa, bir pencere sofaya bakmaktadır. Kare formlu sokağa bakan pencereler 1x1 m. ölçülerindedir. Sofaya bakan pencere 0.50x0.60 m. ölçülerindedir (Foto. 468).

1. kata, mutfağın doğusundaki, 15 basamaklı, ahşap bir merdiven ile çıkılır. 1. kat; sofa, iki adet ikiz oda ve merdivenden oluşur (Çizim 40).

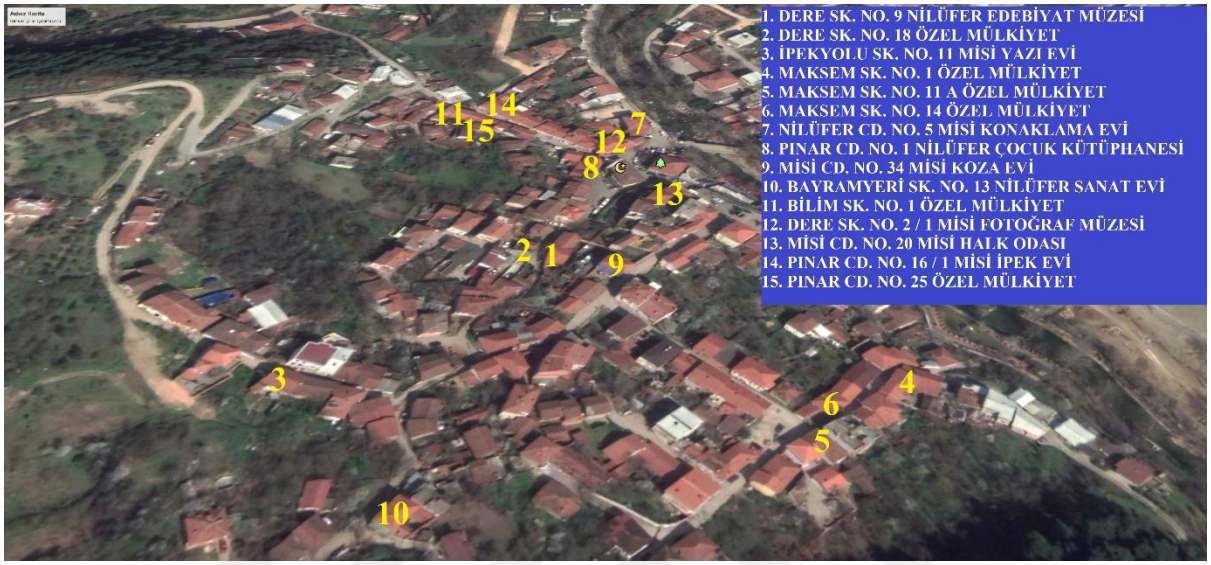
1. katta yer alan sofa doğu - batı eksenlidir. Sofa 80 m²'dir. Sofanın güneyinde dört adet pencere; doğusunda merdiven ve kuzeyinde iki adet oda bulunmaktadır.

Sofanın güneyinde dört büyük pencere vardır. Pencerelerden ikisi 1.34x1.25 m. ölçülerinde; birisi 1.60x1.25 m. ölçülerinde; birisi de 1.20x1.25 m. ölçülerindedir.

Sofanın kuzeyinde, evin ana cephesinde, iki oda bulunmaktadır. Odaların her biri 20 m²'ye sahiptir. Birisi kuzey ve batı yönünde, diğeri kuzey ve doğu yönündedir. İki odada sokağa bakan ikişer pencere bulunmaktadır. Pencereler 0.75x1.70 m. ölçülerindedir (Çizim 41) (Foto. 469 - 470).

Yapıda bulunan kapılar, tek kanatlı olup, ahşaptır. Kapılar; 0.90x2.10 m. ölçülerindedir. Yapının bütün pencereleri ahşaptır.

Yapı; BKVKBK'nun izni ve onayı ile evin mülk sahipleri tarafından, aslına uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Bu ev ile Bilim Sk. No:1'de yer alan ev, büyük ihtimalle, önceki zamanlarda birleşik tek bir ev olarak kullanılmıştır. Ancak zamanla mülk sahipleri tarafından, birleşik olan ev, ayrılmıştır. Böylece günümüzde iki ayrı ev olarak kullanılmaktadır.

Harita 3.1. Kataloğa dâhil edilen Misi Evlerinin haritadaki konumları

Kaynak: Google Earth programından düzenlenerek

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
DEĞERLENDİRME

Bursa'nın batı güzergâhındaki yolların kesiştiği konumda yer alan Misi Köyü, hem doğu hem de batıdan gelen kervanların uğrak yeri olmuştur. Bundan dolayı da Bursa'nın tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden burada inşa edilen evlerin de ayrı bir önemi vardır.

Yapılan araştırmalara göre zamanla meydana gelen olumsuzluklar ve günümüz yaşamına ayak uydurma telaşesiyle Misi Köyünde inşa edilen evlerden bazıları yok olmuştur. Günümüze ulaşan geleneksel evlerin tamamının 19. ve 20. yy'da inşa edildiği tespit edilmiştir.

Araştırmanın konusu olan evler 1855 ile Cumhuriyetin ilk yılları olan 1925 - 30 arasında yapılmıştır. Bu tarihlendirmeye hem tescil kararlarından hem de evlerin mimari özelliklerinden yola çıkılarak ulaşılmıştır.

Misi'de incelemeleri yapılıp değerlendirilen tescilli evler, Misi'nin Geleneksel Türk Evi mimarisi ve yaşamı hakkında fikir vermektedir. Evler; Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından, 23.01.1991 tarihinde tespit edilmiş ve tescilleri yapılmıştır. 31 adet tescilli evlerden 22'si ayakta kalmış, dokuzu da ne yazık ki zamana yenik düşerek yıkılmıştır. Ayakta olan evlerin birçoğu fonksiyonunu korumaktadır. 22 evden; dokuzu belediyeye, biri köy dışından şahsa, 12'si köyde yaşayan halka aittir. Yıkılmış olan dokuz evden beşinin harabe şeklinde bazı bölümleri durmaktadır. Geriye kalan dört evden üçü tamamen yıkılmış ve zemini arsa haline getirilmiştir. Bir adet konutun ise yalnızca dış cepheleri tarihi bir görünüme sahiptir. Betonarme olarak inşa edilmiş evin içi tamamen yenilenmiştir.

Tezde, tescilli ve günümüze ulaşmış 22 evden, 15'i kataloğa dâhil edilmiştir. Bunun sebebi Misi köyünde yaşayan halkın, evlerin araştırılmasına izin vermemesinden kaynaklanmıştır. Kataloğa dâhil edilen 15 adet evden 14'ü ayakta olup, yalnızca bir evin birçok bölümü yıkılmış kalanı da harabe şeklinde günümüzde durmaktadır. 15 adet evden dokuzu Osmanlı, altısı ise Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilmiştir.

Ayakta kalan ve belediyeye ait olan dokuz ev yakın zamanda restore ettirilerek, Misi Köyü'ne yeniden kazandırılmıştır. Restore ettirilen bu yapılar, Misi'nin kültür, sanat ve turizmine, önemli katkılar sağlamaktadır. Bu evler; Nilüfer Edebiyat Müzesi, Misi Yazı Evi, Misi Koza Evi, eski adıyla Misi Konaklama Evi günümüzdeki adıyla Mis Gibi Otel & Restaurant, Nilüfer Çocuk Kütüphanesi, Nilüfer Sanat Evi, Misi Fotoğraf Müzesi, Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi ve Misi İpek Evi'dir.

Günümüze ulaşan Misi Evleri; Gümüştepe Camii'nin etrafına konumlandırılmıştır. Gümüştepe Camii'nin etrafını çevreleyen sokakların ve caddelerin olduğu alan, halk arasında,

eski mahalle veya eski yerleşim yeri olarak anılmaktadır. Bu evlerden birer adedi Bayramyeri, Bilim, İpekyolu sokak ile Nilüfer caddesinde, iki adedi Misi caddesinde, üçer adedi Dere ve Maksem sokak ile Pınar caddesindedir.

Evler genelde ön cephe-sokak ve arka cephe-bahçe ilişkisi şeklinde yapılmıştır. Misi evleri iki ve üç katlı olarak inşa edilmiştir. 19. ve 20. yy.'da inşa edilen evlerde, Türk geleneği olan bahçe tarafından giriş terk edilmiştir. Misi evleri de bu yenilikten nasibi alarak, evlerin girişleri sokaktan sağlanmış ve böylece evler sokakla bütünleşmiştir. Bu dönemde bahçe arka planda kalmıştır. Ancak Misi evlerinden Nilüfer Edebiyat Müzesi ile Misi Fotoğraf Müzesi bir istisnadır. Bu iki evde, sokak cephesinde olan, küçük bahçeye bir kapı yapılarak, bahçeden de eve giriş sağlanmıştır. Misi Yazı Evi, Misi Fotoğraf Müzesi, Misi Halk Odası ve Misi İpek Evi gibi bahçeli evlerde, bodrum katlar bulunmaktadır. Misi'deki geleneksel evlerden Nilüfer Edebiyat Müzesi, Misi Yazı Evi ve Misi Koza Evi cadde ya da sokaktan birkaç basamakla yükseltilerek ayrılmıştır. Misi İpek Evi'nin zemini ise yapılmış olan yol çalışmalarından dolayı kot altında kalmıştır. Bundan dolayı bu eve sokaktan birkaç basamak ile ulaşılmaktadır. Misi Konaklama Evi, Nilüfer Çocuk Kütüphanesi, Nilüfer Sanat Evi, Misi Fotoğraf Müzesi ve Misi Halk Odası gibi evler ise sokak ile aynı zeminde inşa edilmiştir.

Araştırılan evlerden Bilim Sk. No: 1 ve Pınar Cd. No: 25'te yer alan evler, tek ev iken zamanla, büyük ihtimalle mirasçıların anlaşamamalarından kaynaklı olarak, iki ayrı ev haline getirilmiştir.

Maksem Sk. No: 1, Maksem Sk. No: 11 / A ve Maksem Sk. No: 14'te yer alan evlerde, zamanla değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle birlikte evlerde, birçok yenilik yapılmıştır. Ancak bu evler, yeniliklerden çok fazla etkilenmemiş, birçok özelliğini de korumayı başararak günümüze kadar gelebilmiştir.

19. ve 20. yy.'a ait olan ve dönemin belli başlı özelliklerini taşıyan bu evler, günümüzde Gümüştepe Mahallesi, Misi Köyü'nün geleneksel ev mimarisini oluşturmuşlardır.

4.1. Plan Özellikleri

Geleneksel evler; Misi'nin coğrafi durumu ve tabiatına yani iklimine ve o dönemki halkın sosyo - ekonomik durumu ile dönemin getirdiği koşullara göre şekillenmiştir.

Misi evlerinin zemin katları kargir, üst katları ise dolma tekniğinde yapılmışlardır[149]. Evler halkın çok rahat bir şekilde yaşayabileceği ölçülerde ve dengeli olarak tasarlanmışlardır. Evlerin girişi sokakla bütünleşen ön cephedeyken, bahçesi ise yan veya arka cephede yer

[149] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması,* 1990, s. 74, 80, 111.

almaktadır. Bu evlerin planını; bölgenin arazi yapısı, çevresi ve iklimi ile ailenin maddi durumu ve kendine göre belirlediği gereksinimler etkilemiştir. Böylece Türk evi plan sistemine ve bölgenin yerel değerlerine göre inşa edilmiş ve planlar uygulanmıştır.

4.1.1. Plan Tipleri

Değerlendirmeye alınan evlerin plan tipleri incelendiğinde, bu evlerin yapımında iklim ile birlikte arazi ve sosyo - ekonomik durumla birlikte, dış sofalı plan tipin yaygın olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Dış sofa haricinde ayrıca iç sofalı olarak da ikinci bir plan tipi kullanılmıştır. Bu evlerden 14'ü dış sofalı, bir adedi ise iç sofalı olarak tasarlanmıştır. Dış sofalı evlerden sekiz adedi Osmanlı (Foto. 1, 28, 32, 70, 109, 154, 181, 227) (Çizim 2, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 20), altı adedi ise Cumhuriyet Dönemi'nde (Foto. 313, 367, 373, 407, 435, 465) (Çizim 27, 29, 33, 35, 38, 40) inşa edilmiştir. Kat sayısı olarak dokuzu iki katlı, beşi ise üç katlıdır.

Araştırmaya konu olan evlerden sadece bir adet ev iç sofalı olarak inşa edilmiştir (Foto. 263) (Çizim 23). Osmanlı Dönemi'ne ait olan bu ev günümüzde belediye mülküne geçirilmiş olup Misi Koza Evi olarak kullanılmaktadır.

İç sofalı plan tipine sahip olan ev, sokak-bahçe düzenlemesine sahip olup, üç katlıdır. Çift kanatlı evin giriş kapısı, sokak cephesinde yer almaktadır. Bu planda zemin kat sofasının önünde, küçük boyutlarda bir giriş holü vardır.

Kataloğa dâhil edilen 15 evden dokuzu iki katlı, altısı üç katlıdır. İki katlı evlerden; altısı Osmanlı, üçü Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilmiştir. Üç katlı evlerden üçü Osmanlı, üçü Cumhuriyet Dönemi'ne aittir. Osmanlı Dönemi iki katlı evler; Dere ve Maksem sokak ile Pınar caddesindedir. Osmanlı Dönemi'ne ait üç katlı evler ise; İpekyolu sokak, Misi ve Nilüfer caddelerindedir. Cumhuriyet Dönemi'ne ait iki katlı evler; Bilim sokak, Misi ve Nilüfer caddelerindeyken, üç katlılar; Bayramyeri ve Dere sokak ile Pınar caddesindedir.

Misi evleri ile Sakarya ve çevresindeki evler, genellikle iki veya üç katlı şekilde inşa edilmişlerdir. Bu evlerin zemin katları genelde; taşlık, sofa, depo, kiler gibi hizmet alanları olarak ayrılmıştır. Üst katlar ise oturmaya ayrılmıştır[150].

Buna benzer özellikler Akçakoca evlerinde de görülmektedir. Bu evler de çoğunlukla iki katlı olup zemin katları daha çok günlük ihtiyaçların karşılandığı hizmet alanları olarak tasarlanmıştır[151].

---

[150] Yusuf Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* Atatürk Üni., Sos. Bil. Ens., San. Tar. ABD., Doktora Tezi, Erzurum, 2006, s. 238.

[151] Funda Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* Atatürk Üni., Sos. Bil. Ens., San. Tar. ABD., Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2012, s. 171.

İki ya da üç katlı ev örneklerine, Bolu ve Safranbolu'da da rastlanılmaktadır. Ancak Bolu'daki iki ve üç katlı evlerde, toplam yedi farklı kat planı uygulanmıştır[152]. Safranbolu'da da iki veya üç katlı evler tercih edilmiştir (K. F. 3 - 7)[153].

Geleneksel Türk Evi'nin karakteristik özelliklerinden biri olan ara kat, asma kat ya da orta katlar, Sakarya ve Misi evlerinde de görülür. Ara katlara çoğunlukla üç katlı evlerde rastlanılmaktadır. Bu katlar gündüz oturmak ve çalışmak için de kullanılmıştır[154].

Hem Sakarya hem de Misi evlerinde üst katlar; evlerin plan şemasını belirleyen asıl katlar olmuştur. Bu kat; ev yaşantısının esas bölümlerini oluşturmuştur. Diğer kat veya katlar; bu katı taşıyan kısımlar olmuşlardır[155]. Akçakoca[156], Bolu[157] ile Safranbolu[158] evlerinde de üst katlar benzer özelliğe sahiptir.

Sakarya, Akçakoca, Bolu, Safranbolu ile Misi evleri, sofanın konumuna göre planlanmışlardır. Bunlar da sofanın konumuna göre; dış sofalı ve iç sofalı şeklinde inşa edilmişlerdir[159]. Ancak Akçakoca evlerinde çoğunlukla iç sofalı plan şeması uygulanmıştır[160].

Marmara ve Batı Karadeniz dışında İç Anadolu'da inşa edilen köy evleri, eski Hititlerin 'hilani' evleri gibi tek katlı olarak inşa edilmiştir. Köylerden farklı olarak, kasaba ve şehirlerde iki katlılık (ara kat varsa üç katlılık) söz konusudur. Alt katlar genellikle; 'ahır' ve 'ambar'(depo) amacıyla kullanılmıştır. Bu evlerin ikinci katında; avluya bakan ve önü açık sofa, Ankara'da 'sergen', Kütahya'da 'yazlık', İzmir'de 'hanay' ve kimi bölgelerde ise 'tahtepus, hayat veya divanhane' olarak adlandırılmıştır[161]. Benzer plan özelliği Misi'deki evlerde de bulunmaktadır. Misi'deki üç katlı evlerde de alt veya bodrum katlar depo, bodrum kat olmayan evlerde ise birinci kat, ara kat şeklinde tasarlanmıştır.

İç Anadolu'da kerpiç malzemeli, çoğunlukla tek katlı ve küçük pencereli olan Konya Evleri, Hitit evleriyle büyük benzerlik göstermektedir[162]. Konya Evlerinin duvarları genellikle kalın olup, evler, yüksek yapılan som duvarlarla, sokaktan ayrılmıştır. Sokaktan ayrılan bu

---

[152] Ebru Eroğlu, *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler,* Gazi Üni., Sos. Bil. Ens., San. Tar. ABD., Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009, s. 285.
[153] Hale Gezer, *"Geleneksel Safranbolu Evlerinin Sürdürülebilirlik Açısından Değerlendirilmesi",* İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, İstanbul, 2013, S: 23, s. 27.
[154] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 238.
[155] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 238.
[156] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 171 - 172.
[157] Eroğlu, *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler,* 2009, s. 285.
[158] S. Gülçin Azezli (Bozkurt), *19. yy.'da Osmanlı Konut Mimarisinde İç Mekan Kurgusunun Safranbolu Örneğinde İrdelenmesi*, İst. Kültür Üni., Fen Bil. Ens., Sanat ve Tasarım Fak. ABD., İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Prog., Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009, s. 51.
[159] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 239.
[160] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 174.
[161] Kuban, *Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler*, 1982, s. 195.
[162] Celile Berk, *Konya Evleri*, Doçentlik Tezi, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, 1951, s.72.

evler; haremliği, selamlığı, bağı ve bahçesiyle birlikte tipik bir Türk evinin karakteristik özelliklerini taşımaktadır[163]. Ayrıca Konya evlerinin mutlaka bahçesi vardır[164]. Misi'de 10 adet ev bahçeye sahiptir. Ankara ve Konya evleri dışında Nevşehir'e bağlı Avanos ilçesindeki evler de genellikle iki katlı bazıları üç katlı olarak inşa edilmiştir. İki katlı evlerin ikinci, üç katlı evlerin ise üçüncü katları genellikle yazlık olarak kullanılmıştır. Bu katlar dış veya iç sofalı olarak tasarlanmıştır[165]. Plan açısından Avanos ile Misi evleri arasında benzerlik bulunmaktadır. Üç katlı inşa edilen evlerde en üst katların yazlık olarak kullanılması, dış veya iç sofalı plan tipine sahip olması, üç katlı evlerde alt katların ahır, depo gibi döneminde farklı ihtiyaçlar için ayrılması benzer plan özelliklerine sahip olduğunu göstermektedir. Ankara, Konya ve Avanos dışında Eskişehir Odunpazarı evleri bahçenin durumuna göre farklı planlarda inşa edilmiştir. Odunpazarı evlerinde; bahçe arkada ve ev önde sokakla bütünleşmiş veya bahçe yanda, evin iki cephesi sokağa bir cephesi bahçeye bakan veya bahçe ile ev ön cephede olup, eve hem ana giriş kapısından hem de bahçe kapısından giriş olacak şekilde farklı plan tipleri uygulanmıştır[166]. Misi evlerinde de bahçe, planı belirleyen önemli etkenlerden biri olmuştur. Bahçenin durumuna göre evin planının belirlenmesi açısından Odunpazarı ve Misi evleri büyük benzerlik göstermektedir.

İç Anadolu dışında Ege Bölgesi'nde bulunan Uşak evlerinde genellikle dış ve iç sofalı plan tipi tercih edilmiştir. Uşak evleri de iki katlı olarak inşa edilmiştir. Evlerin zemin katları ihtiyaca göre farklı amaçlarda kullanılmış, üst katlar genellikle oturma alanları olarak düzenlenmiştir. Evlerde bahçe, avlu gibi farklı bölümler de mevcuttur[167]. Bütün bu plan özellikleriyle Uşak ile Misi evleri arasında benzerlik vardır.

Sivas[168], Malatya[169] ve Erzurum[170] evlerinde iki ve üç katlı evler inşa edilmiştir. Sivas'ta bodrum, zemin ve birinci kat; Malatya'da zemin, birinci ve ikinci kat; Erzurum'da ise zemin ve birinci kat olmak üzere farklı kat planları uygulanmıştır. Sivas'ta bodrum katta ambar, depo; Malatya'da zemin katta mutfak, kiler ve depo olmak üzere günlük kullanıma ayrılan bölümler; Erzurum'da ise zemin katta günlük kullanımın dışında, tandırevi olarak tasarlanmış olan yemek pişirme, dinlenme ve depo gibi çok farklı amaçlarla kullanılmış bir ev mimarisi mevcuttur. Bu üç ilde de genel özellik olarak, zemin katlar günlük ihtiyaçların karşılanması, üst katlar ise

---

[163] Berk, *Konya Evleri,* 1951, s.111.
[164] Arif Nüshet Turgut, *Eski Konya Evleri*, Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi, 2003, s. 15.
[165] Mehmet Ali Esmer, *Avanos'un Eski Türk Evleri*, Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1992, s. 154.
[166] B. Yelda Olcay Uçkan - Erkan Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri,* Odunpazarı: Odunpazarı Belediyesi Yayınları, 2006, s. 54.
[167] Yüksel Sayan, *Uşak Evleri,* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1997, s. 138.
[168] N. Burhan Bilget, *Sivas Evleri,* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1993, s. 64.
[169] İsmail Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, Malatya: Malatya Büyükşehir Belediyesi, 2015, s. 11 - 13.
[170] Haşim Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri,* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1984, s. 79.

misafirlerin ağırlanması için düzenlenmiştir. Ayrıca üç ilde yaygın bir şekilde iç ve dış sofalı plan tipi tercih edilmiştir. Bütün bu plan özellikleriyle kıyaslandığında Misi ve yukarıda sayılan üç ildeki geleneksel evler büyük oranda benzerlik göstermektedir. Hem iç ve dış sofalı plan tipli evlerin olması, hem zemin katların günlük, üst katların ise misafirlerin kullanımı için ayrılması hem de iki ve üç katlı evlerin tercih edilmesi Misi ile Sivas, Malatya ve Erzurum evlerinin ortak özelliklere sahip olduğunu göstermektedir (K.F. 8 - 13).

Misi başta olmak üzere Marmara, Batı Karadeniz, Ege[171], İç[172] ve Doğu Anadolu[173] gibi birçok bölgenin bir diğer ortak özelliği, evlerde, ahşap karkas sisteminin kullanılmış olmasıdır. Bu sistemin tercih edilmesinin sebepleri; gelenekselliğin yanında, üst katlarda serbest plan uygulamasına imkân vermesi, duvar kalınlıklarından tasarruf edilmesi, depreme karşı dayanıklılığın[174] yanı sıra çok katlı yapılara fırsat sağlanması ve mimari çözüm kolaylıkları vermesinden [175] dolayı tercih edilen ve sıkça uygulanan bir sistem olmuştur.

4.1.2. Taşlık

Bursa evleri grubunun bir özelliği de bahçeli olmasıdır. Bu grupta yer alan Misi evlerinin çoğunluğunda bahçe bulunmaktadır. Zemin katta genelde taşlık adı verilen ve bahçeye açılan giriş bölümleri vardır. Taşlık denilmesinin sebebi bu bölümünün zemininin taş ile döşenmesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca zemin kattaki oda, mutfak, kiler, depo gibi evin önemli bölümleri taşlığa açılır.

4.1.3. Sofa

Kataloğa dâhil edilen 15 adet Misi evinde, oda ve evin diğer bölümleri sofaya açılmıştır. Bundan dolayı da evin planını belirleyen en önemli etken sofa olmuştur. Sofa ayrıca evin günlük oturma / toplanma yeri olarak da kullanılmıştır.

Misi evlerinde, bir ev hariç, tamamında dış sofalı plan tipi tercih edilmiştir. 19. yy.'ın etkisiyle evler sokakla bütünleştirilmiş, bahçe, evin yan tarafına ya da arka cephesine alınmıştır.

Üst katlardaki sofalara, genelde sofanın bir veya iki ucunda yer alan, ahşap bir merdiven ile çıkılır. Eğer bahçe evin arka cephesindeyse, üst katlarda sofanın bir tarafına odalar dizilmişken, diğer tarafına, bahçeye bakan, pencereler yerleştirilmiştir.

19. yy.'ın bir başka özelliği evin ana cephesinde üst katların genelde dışa taşkın yapılmış olmasıdır. Bu özellikten etkilenen Misi evlerinin çoğunda üst katlarda cumba şeklinde

[171] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 139.
[172] Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri*, s. 56; Bilget, *Sivas Evleri*, s. 51.
[173] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 12.
[174] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 263.
[175] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 176.

çıkmaların olması da planı ve sofayı etkilemiştir. Bu çıkmaya göre tasarlanan evlerde sofanın bir ucuna, köşk oda şeklinde, bir oda yerleştirilmiştir.

4.1.4. Oda

Evlerin zemin katları, Türk ev geleneği özelliğini yansıtan kışlık oturma ve hizmet odaları şeklinde tasarlanmıştır. Ayrıca kışın misafirler için hazırlanan bir oda, bu katta yer almıştır.

İki ve üç katlı evlerin zemin katı genellikle mutfak, kiler ya da depo ile bir veya iki odadan ibarettir. İki katlı evlerde ikinci kat yazlık şeklinde düzenlenmiş, üç katlı evlerde ikinci kat ara kat, üçüncü kat ise yazlık amacıyla yapılmıştır. İki katlı ve dış sofalı evlerde; sofanın bir yanına, iç sofalı evde ise sofanın iki yanına sıralanmış odalar vardır. En az iki odanın bulunduğu bu kat; yatma, yeme, yıkanma, oturma gibi günlük işlere tahsis edilmiştir (Foto. 54, 90, 132, 166, 206, 246, 283, 284, 352, 394, 428). İki katlı evlerde diğer odalara göre çok süslü, gösterişli ve genelde sokak cephesinde yer alan bir oda vardır. Bu oda başoda olup, genelde misafirlerin ağırlandığı odadır (Foto. 22, 101, 150, 177, 256, 420). Üç katlı evlerde; ikinci katlar, ara kat olarak düzenlenmiştir. Bu katta genelde, hizmet odaları ile oturma ve yatma odaları yer almıştır. Üçüncü katta ise yine bir başoda, büyük bir sofa ile yazlık odalar vardır (Foto. 59, 224, 310, 359, 405, 461).

Misi evlerindeki yazlık ve kışlık odalar; güneşin konumuna ve rüzgârın geliş yönüne göre şekillenmiştir. Yazlık odalar genelde, yapının üst katlarında ve köşelerde yer almış, çıkıntı şeklinde birçok evde bulunan bu odalar sokak cephesinde konumlandırılmışlardır.

Misi evlerinin odaları sade ve yalın bir şekilde tasarlanmıştır. Odaların ebatları oldukça küçük tutulmuş, tavanları ise alçak yapılmıştır. Bunun sebebi odaların çok kolay bir şekilde ısıtılması ve uzun süre sıcak tutulması düşüncesinden kaynaklanmıştır[176].

Evlerin odalarında raflara ve ocaklara da yer verilmiştir. Raflar günlük ihtiyacı karşılama amacıyla odalara yerleştirilmiştir. Cepheyi de etkileyen ocaklar ise hem ısıtma hem de günlük yemek pişirme amacıyla odalara konumlandırılmıştır. Ancak zamanla yaşanan değişimler sonucunda bu ocaklar, odalardan kaldırılmıştır[177].

---

[176] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 86.

[177] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 86.

4.2. Yapı Elemanları

4.2.1. Dış Yapı Elemanları

4.2.1.1. Kapılar

Kataloğa dâhil edilen 15 adet Misi evlerinde, sokaktan eve, taşlığa ve hem eve hem de bahçeye girilmektedir. Misi evlerinin giriş kapıları, üç ev hariç, tamamı iki kanatlı yapılmıştır. Dere Sk. No: 18, Maksem Sk. No: 14 ve Misi Halk Odası yapılarının giriş kapıları tek kanatlıdır. Evlerin giriş kapılarının tamamı ahşaptır. Misi evlerinin sokak cephesindeki bahçe kapıları ise tek kanatlıdır. Misi Fotoğraf Müzesi'ndeki bahçe kapısı günümüzde yenilenmiş olup, tamamen camdan yapılmıştır.

Sokak cephesinde yer alan ve ahşap olan evlerin giriş ve bahçe kapıları, o dönemde özellikle de yük hayvanlarının rahat bir şekilde girebilmesi için geniş ve yüksek tasarlanmıştır. Kapıların genişlikleri ortalama 1.80 - 2.20 m., yükseklikleri ise 2 - 2.5 m. arasında değişmektedir[178].

Evlerin giriş kapıları bir araya getirilen düşey tahtaların, ahşap kuşaklar ile bağlanmasıyla yapılmıştır. Ahşap kuşaklar ise bombeli çivilerle çakılmıştır.

Marmara ve Batı Karadeniz bölgesindeki Sakarya, Akçakoca, Bolu ve Safranbolu evlerinin ana giriş kapıları, sokakla aynı seviyededir. Misi'deki bazı evler sokak ile aynı seviyede, bazıları sokaktan iki veya üç basamak yükseltilmiş, bazıları ise sokağa göre daha düşük seviyededir. Giriş kapılarının birçoğu ahşap ve iki kanatlıdır[179]. Büyüklükleri de benzer olup, bir insanın hatta bir binek hayvanın çok rahat geçebileceği boyutlardadır[180]. Nadir de olsa, tek kanatlı ana kapılar da bulunmaktadır (K. F. 36 - 40). Bölgedeki evlerin bazılarında kapıların üstlerinde, sofayı aydınlatan pencerelere yer verilmiştir. Bu evlerin birçoğunda ana giriş kapılarında tokmak bulunmaktadır[181]. Ancak Akçakoca evlerinde, tokmağın yerini zil almıştır[182].

İç, Ege ve Doğu Anadolu'daki Avanos[183], Sivas[184], Uşak[185], Malatya[186] ve Erzurum[187] evlerindeki hem avlu hem de ana giriş kapıları genellikle çift kanatlıdır. Bu kapıların büyüklükleri ve genişlikleri yük hayvanının çok rahat geçebileceği ölçülerdedir. Bunun dışında

---

[178] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 104.
[179] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 183.
[180] Günay, *Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu,* Ankara, 1981, s. 20.
[181] Eroğlu, *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler,* 2009, s. 371.
[182] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 183.
[183] Esmer, *Avanos'un Eski Türk Evleri,* s. 20.
[184] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 47 - 50.
[185] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 107.
[186] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 11.
[187] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri,* s. 22.

avlusu olan evlerde avlu kapısı ile eve girilirken, avlusu olmayan evlerde direkt olarak eve giriş yapılmaktadır. Anadolu'nun farklı bölgelerinde yer alan evlerdeki giriş kapılarının bu özellikleri Misi evleriyle benzerlik göstermektedir (K.F. 41 - 46).

4.2.1.2. Pencereler

Evlerin zemin katlarında, mahremiyetin ön planda olmasından kaynaklı, pencere sayısı oldukça az tutulmuştur. Bu pencerelerin ölçüleri, geleneksel ev mimarisinin bir özelliği olan, oldukça küçük ebatlarda tasarlanmıştır.

19. yy.'ın bir özelliği olarak da evin üst katlarında çok sayıda pencereler kullanılmıştır. Misi evlerinin ara, birinci ve ikinci katlarında büyük ebatlarda ve çokça pencere açılmıştır. Bu sayede evlerin yeterince aydınlık olması amaçlanmıştır.

Evlerin ara, ikinci veya üçüncü kattaki pencerelerin genişlikleri 0.65 - 0.90 m., yükseklikleri ise 1.20 - 1.60 m. arasında değişkenlik göstermektedir[188].

Nilüfer Edebiyat Müzesi, Misi Yazı Evi ve Pınar Cd. No: 25'te yer alan evlerde olduğu gibi, evlerin giriş kapılarının üzerlerine, sofayı veya taşlığı aydınlatma amaçlı, aydınlık penceresi konumlandırılmıştır. Bu pencereler kare formlu olup, küçük boyutlarda yapılmıştır.

4.2.1.3. Balkon

Kataloğa dâhil edilen 15 adet Misi evlerinden yalnızca bir adedinde balkon mevcuttur.

Balkon, Misi Fotoğraf Müzesi'nin ikinci katında bulunmaktadır. Bu balkon, sokak cephesinde yer almakta ve evin giriş kapısının üst tarafına gelecek biçimde tasarlanmıştır (Foto. 374). Balkon, sokağa bakan, odanın tam ortasında yer alır. Balkon, odadan, bir kapı ile ayrılmıştır. Balkonun hem zemini hem de tavanı ahşapla kaplanmıştır. Ayrıca balkonun her iki yanına birer pencere konumlandırılmıştır.

4.2.1.4. Çıkmalar

Misi evlerinin 1. veya 2. katları, ön cephede, her zaman dışa taşkın bir şekilde yapılmıştır. Bu dışa taşkınlık evlerin çoğunda cumba şeklinde tasarlanmıştır. Ancak cumba olarak yapılmayan, düz ve sade ahşapla ile desteklenmiş çıkmalar da mevcuttur.

Misi evlerinde iki farklı çıkma tipi kullanılmıştır: tek cepheli ve iki cepheli çıkma tipleri. Çoğunlukla bitişik nizamlı inşa edilmiş olan evlerin, sokakla bütünleşmiş, ön cephesinde tek

---

[188] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması,* 1990, s. 88.

cepheli çıkma tipi tercih edilmiştir. İki cepheli çıkma tipi ise köşe parselde yer alan evlerin, ön iki cephesinde yaygın olarak kullanılmıştır.

Köşede yer alan arsa üzerine yapılan evlerde, iki cepheye sahip olduğu için, bu evlerde bulunan köşeli çıkmalar dikkat çekicidir. Köşe çıkmaların olduğu yerde, köşe desteği kullanılmıştır.

Düz, düzeltme veya köşe çıkmaların genişlikleri genelde 0.30 - 0.40 m. arasındadır. Çıkmalar payanda ve eli böğründe gibi ahşap taşıyıcılar ile desteklenmiştir[189].

4.2.1.5. Çatılar

Kataloğa dâhil edilen 15 adet Misi evlerinde iki farklı çatı sistemi kullanılmıştır. Bunlar; beşik ve kırma çatı sistemleridir.

Sakarya, Akçakoca, Bolu ve Safranbolu'daki evlerin çatıları, genelde kırma çatı şeklindedir. Kırma çatılar, dört yöne eğimli şekilde düzenlenmiştir.[190] Ayrıca bölgedeki diğer özellik de evlerin çatıları duvarların üzerine gelecek şekilde yapıldığı için, çatının yükü duvarlara bindirilmiş ve cepheler de buna göre düzenlenmiştir (K. F. 58 - 62)[191]. Misi evlerinde de genelde tercih edilen çatı sistemi kırma olmuştur. Yapının cephe düzenlemesi de diğer bölgelerde olduğu gibi çatının yükünü taşıyan duvarlara göre tasarlanmıştır.

Avanos[192], Uşak[193], Sivas[194], Malatya[195] ve Erzurum[196] evlerinde farklı çatı ve örtü sistemleri kullanılmıştır. Avanos'ta beşik veya tek eğimli çatı, Uşak ile Sivas yöresinde beşik ve kırma çatı, Malatya'da kavisli çatı, Erzurum'da ise yöreye özgü çatı sistemi tercih edilmiştir. Genel olarak Misi evleri ile Anadolu'nun çeşitli bölgelerindeki evlerin çatı sistemleri karşılaştırıldığında yaygın olarak kullanılmış olan kırma çatının hemen hemen her yerde tercih edilmiştir. Bundan dolayı Misi ile Anadolu'daki diğer bölgeler çok yakın benzerlik göstermektedir (K.F. 63 - 68).

---

[189] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 96.
[190] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler*, 2006, s. 273.
[191] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 179.
[192] Esmer, *Avanos'un Eski Türk Evleri,* s. 154.
[193] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 139.
[194] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 59.
[195] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 11.
[196] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri,* s. 21.

4.2.1.6. Saçaklar

Misi'deki evlerin saçakları genelde 0.70 ile 1.30 m. kadar uzatılmış olup, altları ahşapla kaplanmıştır. Kaplama olarak tahtalar tercih edilmiştir. Ayrıca saçak uçlarına da geniş alınlıklı tahtalar çakılmıştır.

Marmara ve Batı Karadeniz'deki evlerin bir başka özelliği de çatı uzantısı olan saçağın, su sorununu ortadan kaldırması için, girintili çıkıntılı şekilde yapılmamış olmasıdır. Saçaklar evlerin girinti ve çıkıntılarını toplayan dikdörtgen şeklindedirler[197]. Saçak altlarına da ahşaptan lambri yapılarak, evlerin cephe bütünlüğü sağlanmak istenmiştir. Ayrıca saçaklar kısa tutularak, altları ya bağdadi sıva ya da ahşapla kaplanmıştır[198]. Saçakların boyutları, yörelere göre değişmektedir. Saçaklar; duvarları, pencereleri, duvarlardaki süslemeleri ve sokaktan geçenleri yağmurdan ve güneşten koruma görevini üstlenmiştir. Kiremitlerin kaymasını engellemek amacıyla saçakta, bir pervaz bulunmaktadır (K. F. 47 - 51)[199].

İç, Ege ve Doğu Anadolu'daki evlerde yağıştan ve güneşten koruyan farklı tiplerde saçaklar kullanılmıştır. Sivas[200] evlerine saçak altları çoğunlukla sade ve düz bir şekildedir. Uşak[201] evlerinde de saçaklar sade bir görünüme sahiptir. Ancak bazı yapılarda sıvalı saçak yüzeyleri kalemişleri ile süslenmiştir. Malatya[202] evlerinde de çatı altlarında kavisli taşmalar mevcuttur (K.F. 52 - 57).

4.2.2. İç Yapı Elemanları

4.2.2.1. Kapılar

Misi evlerinde odaların kapı ölçüleri ortalama; 0,60x1 m. genişliğinde, 1.70x2 m. yüksekliğinde değişkenlik göstermektedir. Evlerdeki kapıların tamamı tek kanatlı olup, ahşaptır.

Odaların kapıları oldukça sade ve gösterişsiz yapılmıştır. Sofaya bakar vaziyette olan kapılar, odanın içine açılır. Kapı kanatları üç yönlü pervazla kaplıdır.

4.2.2.2. Merdivenler

Kataloğa dâhil edilen evlerde bulunan merdivenler ahşap malzeme ile yapılmıştır. Evlerdeki ahşap merdivenler, arazinin durumu ve sofaya göre, hem düz hem de döner merdiven şeklinde tasarlanmıştır.

---

[197] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 272.
[198] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 179.
[199] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 274.
[200] Bilget, *Sivas Evleri,* s. 58.
[201] Sayan, *Uşak Evleri,* s. 138.
[202] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri,* s. 11.

Merdivenlerin basamak ölçüleri genelde; 0.15 - 0.20 m. yüksekliğe, 0.70 - 1.10 m. genişliğe, 0.20 - 0.25 m. derinliğe sahiptir (Foto. 9, 43, 78, 147, 157, 190, 191, 239, 272, 300, 349, 390, 457).

4.2.2.3. Tavanlar

Misi evlerinin birçoğunda hem sofa, hem de odaların tavan kaplamalarında ahşap malzeme kullanılmış olsa da genellikle dikkat çeken herhangi bir tavan süslemesine rastlanmamıştır. Ancak yine de tavan kaplamalarının yapılmış olması, bu evlerde eskiden ahşap süslemenin olduğunu gösteren en önemli delildir. Tavan süslemesinin görüldüğü örneklerde birbirini kesen kalın tahtalardan oluşturulmuş tavanlara rastlanır.

Kataloğa dâhil edilen Misi evlerinde tavan süslemesi yoktur. Ancak günümüzde, dıştan tarihi bir ev görünümüne sahip, içten yıkılmış ve betonarme olan bir adet Misi evinin eski tavan süslemesinde, güneş motifi bulunmaktaydı. Tavan süslemesinde güneş motifinin olması, Misi evlerinde eskiden süslemelerin olduğu ve bu evlerin zamanında özenli bir şekilde yapıldığına dair önemli bir örnektir.

4.2.2.4. Döşemeler

Kataloğa dâhil edilen evlerin zemin kat döşemesinde, dere taşı ve toprak tercih edilmiştir. Üst katta, farklı boyutlara sahip, 0.50 - 0.60 m. aralıklarla döşenmiş kirişlerin üzerine, 0.3 - 0.4 m. kalınlığa sahip kaplama tahtalar mevcuttur.

Taşlık ve bahçe olan evlerde, bu bölümlerin döşemesinde taş tercih edilmiştir. Evlerin ara, birinci ve ikinci katlarında ise yer döşemeleri ahşaptır.

Restore edilen ve günlük kullanım alanları olan mutfak, depo, kiler gibi alanların zemini seramik ile döşenmiştir. Ayrıca restore edildikten sonra evlerin bahçesinde yer alan ve genelde evin tesisat ve ısıtma sisteminin olduğu odaların zeminleri de seramik ile kaplanmıştır. Bunların haricinde yenilenmiş olan lavaboların da zeminleri seramiktir.

4.2.2.5. Duvarlar

Misi evlerinden bodrum kata sahip olan evlerde, bodrum katın duvarları moloz taştan yapılmıştır. Bodrum katın duvarları 0.70 - 0.80 m. kalınlığındadır.

Misi evleri genellikle taş temeller üzerine oturtulmuş ve bu temeller üzerine zemin katın ahşap karkas sistemi yerleştirilmiştir. Zemin katın duvarları 0.60 - 0.80 m. kalınlığa sahiptirler. Zemin katlar kargir, üst katlar ise dolma tekniğinde yapılmışlardır[203].

Misi'deki evlerin zemin kat duvar kalınlıklarının aksine, üst katların duvar kalınlıkları ince yapılmıştır. Evlerin üst kat duvar kalınlıkları 0.20 - 0.40 m. arasında değişkenlik göstermektedir.

4.2.2.6. Nişler

Kataloğa dâhil edilen 15 adet Misi evinden, üç adet evde niş yer almaktadır. Bu evler; Maksem Sk. No: 1'deki ev, Maksem Sk. No: 14'teki ev ve Nilüfer Sanat Evi'dir.

Maksem Sk. No: 1'deki evin zemin katında bulunan bir adet niş, mutfağın kuzeyindeki odanın batı duvarındadır. Bu niş 2x0,5x0,25 m. ölçülerinde olup, raf şeklinde tasarlanmıştır.

Maksem Sk. No: 14'teki evin zemin katında iki adet ve evin üst katındaki odada bir adet olmak üzere toplamda üç adet niş vardır. Zemin kattaki nişler kare formlu yapılmış ve 0,80x0,80 m. ölçülerindedir. Üst kattaki odada yer alan niş, 1x1,10 m. ölçülerindedir. Zemin kattaki nişler raf olarak, odadaki niş ise yüklük olarak kullanılmaktadır.

Nilüfer Sanat Evi'nin ara katındaki mutfağında ve sofa duvarında birer adet, ara kattaki odada iki adet, üst kattaki iki odada birer adet olmak üzere evde toplamda altı adet niş bulunmaktadır. Mutfaktaki niş, kiler nişi olarak kullanılmaktadır. Niş 0,40x0,35x0,30 m. ölçülerindedir.

Sofadaki nişte herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu niş 1.05x0,90x0,50 m. ebatlarındadır. Ara katta yer alan odadaki iki adet niş, raf görevi görmektedir. Bu nişlerden biri büyük, diğeri de küçük boyutlardadır. Büyük niş 1.5x1.2x0,90 m., küçük niş ise 1x0,60x0,50 m. ölçülerindedir.

4.2.2.7. Ocaklar

Misi evlerinden yalnızca iki adet evde ocak bulunmaktadır. Bu evler: Nilüfer Sanat Evi ve Nilüfer Çocuk Kütüphanesi'dir.

Nilüfer Sanat Evi'nin mutfağında yer alan ocak niş şeklinde, ancak mutfaktaki nişten daha geniş ve yüksektir. Bu ocak mutfağın penceresiz ve sağır duvarına (Foto. 336) gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Ayrıca ocağın yanında kiler nişi yer almaktadır. Bu kiler raf şeklinde düzenlenmiştir.

---

[203] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 74, 80, 111.

Diğer ocak Nilüfer Çocuk Kütüphanesi'nin üst katındaki başodasında bulunmaktadır. Bu ocak, yarım daire şeklinde tasarlanmıştır. Ocak başodanın ana duvarına (Foto. 260) konumlandırılmıştır. Bu ocaklar, yemek pişirmek ve odaların ısınması amacıyla yapılmışlardır.

4.3. Malzeme Özellikleri

Günümüze ulaşan 19. ve 20. yy. Misi evlerinden kataloğa dâhil edilen 15 adet ev ahşap - karkas sistemiyle inşa edilmişlerdir[204]. Ana inşa malzemesi olarak taş, kerpiç ve ahşap tercih edilmiştir.

Misi, Sakarya, Akçakoca, Bolu ve Safranbolu evlerinde, bölgede çok fazla ağacın olmasından dolayı, genelde ana malzeme ahşaptır. Ahşabın yanında, tuğla, kerpiç, taş ve toprak da yardımcı malzeme olarak kullanılmıştır. Bu bölgelerde genellikle evlerin zemin kat duvarlarında taş, üst kısımlarında ahşap karkas (hımış) kullanılmıştır[205].

Anadolu'nun birçok yöresinde olduğu gibi İç, Ege ve Doğu Anadolu'daki evlerde de ana malzeme taştır. Taşın yanında ahşap en yaygın kullanılan malzeme olmuştur. Taş ve ahşabın yanında kerpiç, tuğla, toprak ve üst örtü malzemesi olarak kiremit tercih edilmiştir. Avanos[206], Odunpazarı[207], Sivas[208], Uşak[209], Malatya[210] ve Erzurum[211] evlerinde taş daimi malzeme olmuştur. Bu taş yöreye göre farklılık göstermektedir. Zemin veya bodrum katlarda taş, üst katlarda ise ahşap çatkılı karkas sistemi kullanılmıştır. Ahşap çatkılı karkas sistemde, kerpiç dolgudan sonra, evlerin iç ve dış yüzeyleri sıvanmıştır.

Sakarya, Akçakoca, Bolu, Safranbolu ile Misi evlerinde ahşap malzeme taşıyıcı sistemden başka evlerin dış sistemi olan; çatı iskelet sisteminde, saçaklarında, cephe kaplaması ile balkonda kullanılmıştır. Evlerin iç elemanlarından merdiven, kapı ve pencerelerde, döşemelerde ve tavanlarda da ahşap, çok yoğun bir şekilde uygulanmıştır[212]. Bunlardan başka kolay işlenebilir ve yenilenebilir olmasıyla taşıyıcı özelliğini kaybetmeden koruyabilmesine de imkân sağladığından dolayı bölgede, evin her yerinde ahşap malzeme tercih edilmiştir[213].

İç, Ege ve Doğu Anadolu bölgelerinde ahşap malzeme; evlerin iç ve dış doğramalarında, döşemelerinde, tavanlarda, sekilerde, pencerelerde, kapılarda, yüklüklerde, merdivenlerde ve

---

[204] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 22.
[205] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 175.
[206] Esmer, *Avanos'un Eski Türk Evleri,* s. 39.
[207] Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri,* s. 54.
[208] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 51.
[209] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 124.
[210] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 12.
[211] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri,* s. 19.
[212] Eroğlu, *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler,* 2009, s. 340.
[213] Gezer, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi,* 2013, s. 24.

bağdadi bölmelerde sıkça tercih edilmiştir. Ahşabın yoğun tercih edilmesinin sebebi hem kolay ulaşılabilir hem de karkas sistemde kolay uygulanabilir olmasından kaynaklanmıştır.

Temel duvarları taş örgülü olup, birinci kat seviyesine kadar çoğunlukla taş, nadir de olsa kerpiç ile örülü olan Ankara evlerinin aksine[214] Konya evleri, kerpiç ile örülü olup, düz damlı ve üzeri toprakla örtülüdür[215]. Konya evlerinde çatı yoktur. Bunun yerine evler; hasırın üzeri toprakla örtülmüştür. Evler taş temelli olup, 0.50 m.'lik kerpiç duvarlara sahiptir. Evlerin sokak kapıları da dâhil olmak üzere bütün kapıları ahşaptır. Kapıların bazıları tek kanatlıyken, bazıları da iki kanatlıdır[216].

4.3.1. Taş

Misi evlerinde yapı malzemelerinden biri olarak taş kullanılmıştır. Temel ve zemin katlar ile bahçe ve evin duvarlarının ana malzemesi taştır. Ayrıca dolgu malzemesi olarak da taş kullanılmıştır[217].

4.3.2. Kerpiç

Misi evlerinde kullanılan bir başka inşa malzemesi de kerpiçtir. Evlerin temellerinde, zemin katlarında, bahçelerin duvarlarında kerpiç tercih edilmiştir. Bütün bunlara ek kerpiç dolgu malzemesi olarak da kullanılmıştır[218].

4.3.3. Ahşap

Misi evlerinde inşa malzemesi başta olmak üzere birçok alanda ahşap malzeme ön plana çıkmıştır. Ahşap malzemenin öne çıkmasının sebebi ise; bölgenin yağışlı olması, ahşabın ucuz oluşu ve kolaylıkla erişilebilir olmasından kaynaklanmıştır. Ahşap malzeme hem dolgu, kaplama ve süsleme unsurlarında, hem de taşıyıcı eleman olarak kullanılmıştır. Karkas, hatıl gibi taşıyıcı sistemde, evin dışarıya açılmasını sağlayan kapılarda ve pencerelerde, üst kata çıkışı sağlayan merdivenlerde, nişlerde ve çatı yapımında ahşap malzeme kullanılmıştır.

Misi evlerinin genel özelliklerinden birisi de, hem zeminin hem de tavanın ahşapla kaplanmış olmasıdır (Foto. 12, 54, 90, 144, 165, 208, 242, 297, 328, 383, 433, 458). Bu

---

[214] Akok, *Ankara'nın Eski Evleri*, 1951, s. 5.
[215] Berk, *Konya Evleri*, 1951, s.72.
[216] Turgut, *Eski Konya Evleri*, s. 15.
[217] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 22.
[218] Güneş, *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, 1990, s. 22.

kaplamada süsleme olsun ya da olmasın, kaplamanın ana malzemesi, daima ahşaptır. Ahşaplardaki boşluklar yine ahşapla kapatılmıştır.

4.3.4. Sıva

Zemin katın dolgu malzemesi, kerpiç ve ahşaptır. Ayrıca dolgu malzemesi kerpiç veya taştan yapılmış duvarlar, toprak ve çamurla karıştırılarak sıvanmış ve kireçle boyanmıştır.

Evlerin hem zemin hem de üst katların iç ve dış duvarları, cepheleri ile diğer önemli mekânları genelde çamurla sıvanmış ve boyanmıştır.

4.3.5. Kiremit

Sakarya, Akçakoca, Bolu, Safranbolu, Avanos, Odunpazarı, Sivas, Uşak, Malatya, Erzurum ve Misi evlerinin bir ortak özelliği de çatı kaplamasında oluklu kiremit (alaturka kiremit) kullanılmış olmasıdır.

4.4. Cephe Özellikleri

Misi evlerinin cephe sisteminde; yapının yüksekliği, kat sayısı, giriş kapısının konumu, pencereler, çıkma şeklindeki cumbalar, saçaklar ve çatı gibi elemanlar dikkat çeker.

Misi evlerinin en önemli cephesi, sokağa cephesidir. Diğer cepheler özensiz, sıradan bir görünüm verir. Giriş kapısı, sokak cephesinde yer alır. Giriş cephesinde en önemli unsur; genelde çift kanatlı ve ahşaptan yapılmış kapıdır (Foto. 3, 34, 70, 111, 156, 183, 184, 229, 265, 315, 369, 375, 409, 437). Zemin kata, daha az pencere yerleştirilmiştir. Üst kata çıkıldıkça artan pencere sayısı, üst katta maksimum sayıya yükselmiş ve pencerelerin boyutları da büyümüştür. Misi evlerinde tek ya da çift kanatlı, içeri doğru açılan pencereler vardır. Bazı evlerde, özellikle de giriş kapısının üzerindeki aydınlık feneri ismi verilen pencereler, yine kapının üzerinde normal pencereler ve balkon kapısının her iki yanında yer alan pencereler yer almıştır (Foto. 3, 373, 374, 467).

Misi evlerine girişi sağlayan çift kanatlı kapılar, plana göre değişiklik göstermiş ve ön cephenin farklı yerlerine konumlandırılmıştır. Bahçeli evlerde bahçe kapıları, evin girişiyle aynı eksende yer alır. Bu kapılar evin arka cephesinde, genelde tek kanatlı ve özensiz şekilde yapılmışlardır.

Evlerin cephelerine; cumbalar, köşe dikmeleri, silmeler ve saçaklar ayrı bir zenginlik katmıştır. Çıkmalar yani cumbalar, evin sokakla bağlantısını sağlayan en önemli unsurdur. Cumbaları taşıyan mimari eleman; söveler ve dayanaklar olup bu öğeler hem işlevsel, hem de görsel açıdan cepheye ayrı bir renk katmıştır (Foto. 2, 33, 71, 155, 182, 228, 264, 466).

Misi evlerinde cepheye hareketlilik kazandıran bir başka mekân da balkondur. Sadece bir yapıda bulunan balkon; yapının giriş kapısının tam üzerine ve aynı eksende yapılmıştır. Böylece zemin kat ile üst kat arasında, özellikle de sokak cephesinde, denge sağlanmaya çalışılmıştır. Balkonun giriş kapısının her iki yanında, birer adet pencere vardır. Balkonun yer döşemesi ve tavanı, evle uyum sağlayacak şekilde, ahşaptır (Foto. 373, 374, 406).

Cepheyi hareketlendiren ve işlevsel özellik katan bir başka mimari eleman da saçaklardır. Misi evlerinde, dar saçakların yanında geniş saçaklar da kullanılmıştır.

Misi ve Marmara ile Batı Karadeniz bölgelerindeki evlerin cepheleri; konutun topografyası, arsanın konumu ile sokağın şekline göre düzenlenmiştir. Evlerin ön cepheleri, diğer cephelere göre daha özenlidir. Ön cephe, genelde sokakla bütünleştirilmiştir[219]. Ancak Bolu evlerinin çoğunun cephelerinde, belirli bir düzen ve simetri bulunmamaktadır (K. F. 14 - 18)[220].

Geleneksel Türk evinin bir başka karakteristik özelliği de pencere sıraları, cumbalar, cumbaları destekleyen eliböğründeler, gezemekler ve gezemekleri destekleyen ahşap sütunlar ile ön cephelerin hareketlendirilmesidir. Bu özellikler sayılan bölgelerde benzer şekillerde uygulanmıştır. Türk evinin belirgin özelliklerinden olan çıkmalar, Marmara ile Batı Karadeniz bölgelerindeki Misi, Sakarya, Akçakoca, Bolu ve Safranbolu evlerinde önemli dış cephe öğelerindendir. Çıkmalar, hem cephe hem de yöresel özelliklere göre farklı şekillerde uygulanmış[221] olup özellikle ön cephede, ana giriş kapılarının olduğu yerde, sokağa bakan yerlerde uygulanmıştır. Bunlar genelde, ahşap konsollarla desteklenmiş olup konsollar ise nadiren geometrik motiflerle süslenmiştir (K. F. 19 - 23).

İç Anadolu'da yer alan Ankara evlerinin en önemli özelliği; dış cephe duvarlarıdır. Evin duvarları, volkanik bir tür olan ve adına da Ankara taşı denilen kireçli andezit taşından yapılmıştır. Bu taş duvarların kireç harcıyla sıvanması, cepheye zengin bir görünüm katmıştır[222].

İç Anadolu, Ege ve Doğu Anadolu bölgelerindeki evlerde de sokağa bakan ana cephelere ayrı bir önem verilmiştir. Cephelere; pencere, konsol, ahşap veya taş balkon gibi unsurlarla, hareket kazandırılmıştır. Avanos[223]'ta zengin motifli cephe düzenlemesine sahip evler varken, Odunpazarı[224]'nda hem zengin hem de sade cephelere sahip evler bulunmaktadır.

---

[219] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 281.
[220] Eroğlu, *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler,* 2009, s. 364.
[221] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* 2012, s. 181.
[222] Haluk Sargın, *Yaşayan Eski Ankara Evleri*, Ankara: Mevsimsiz Yayınları, 2006, s.12.
[223] Esmer, *Avanos'un Eski Türk Evleri,* s. 40.
[224] Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri,* s. 60.

Uşak[225] evlerinin ana cepheleri tamamen sade bir görünümle yapılmışlardır. Sivas[226] evlerinde ana cephesi ile birlikte diğer cepheler de gösterişlidir. Bu gösteriş özellikle farklı tiplerde uygulanmış olan çıkmalarda kendini göstermektedir. Malatya[227] evlerinde de ana cepheye önem verilmiştir. Sadece başoda için veya bütün cepheyi kapsayan çıkmalar bulunmaktadır. Ayrıca üst katlardaki pencereler daha özenli tutulmuştur. Erzurum[228] evlerinde de ana cephede farklı unsurlar vardır. Barok sütunlar bunların başında gelmektedir. Farklı tiplere sahip çıkmalar, cephelerde kont ismi verilmiş olan duvara gömülü ağaçlar ve bacalar ana cephede yer almaktadır (K.F. 24 - 35).

4.5. Süsleme Özellikleri

Misi'deki geleneksel evlerin birçoğu, geniş aileler, zengin ve nüfuzlu aileler tarafından inşa ettirilmişlerdir. İlk inşa edildiğinde birçok ahşap süslemesi olan evler, zamanla yangın, deprem ve Yunan işgali gibi olumsuzluklardan dolayı büyük zararlar görmüştür. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra birçok ev tadilat görmüş olsa da döneminde yapılan süslemelerin çoğu günümüze gelememiştir. Bundan dolayı da günümüzdeki Misi evleri süsleme açısından pek de zengin değildir.

Süslemelerin günümüze ulaşamamasının bir nedeni de zamanla sahiplerinin el değiştirmesinden, evlerin yenilenmesinden kaynaklanmaktadır. Çalışmamıza konu olan yapılardan günümüze ulaşan örnekler arasında; kapı kanatları, çatı saçakları, ikinci veya üçüncü katlardaki çıkmalardır. Cumba ve kapı tokmaklarını da buna dâhil edebiliriz.

Evlerin cephelerinde ve giriş kapısı ile balkon kapısının her iki yanında yer alan pencereler de evler için süs unsurudur. Bu pencereler, genelde büyük yapıldığı için eve zenginlik katmıştır.

Çıkıntı şeklindeki bir yapıdaki balkon da evin önemli bir ögesi olmuştur. Balkonun zemininin ve tavanının ahşap malzemeyle yapılmış olması, eve ayrı bir zenginlik katmıştır.

Misi ile Marmara ve Batı Karadeniz bölgelerinde yer alan Sakarya, Akçakoca, Bolu ve Safranbolu'daki evlerin bir başka ortak özelliği de süslemelerde görülmektedir. Ahşap malzeme, süslemede en önemli unsur olmuştur. Bu süslemeler; kapı, döşeme, tavan, pencere, yüklük, dolap, gusülhane, niş, cumba, çatı saçakları gibi evin birçok önemli yerlerinde yoğunlaşmıştır[229]. Evlerde ahşaba işlenmiş geometrik ve bitkisel motifler, süslemelerde dikkat

[225] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 138.
[226] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 53.
[227] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 11.
[228] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri*, s. 23 - 24.
[229] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 286.

çeker. Ahşaptan yapılmış döşemeler, duvarlardaki nişler, pencereler, tavanlar ve dolaplar, hem evi hem de odayı zenginleştirmiş ayrıca evlere ve odalara çok farklı bir estetik kazandırmıştır[230].

Misi'de ile Anadolu'nun birçok bölgesinde karşımıza çıkan ve evlerin dış ile iç süslemesinde ön plana çıkan ahşap; İç, Ege ve Doğu Anadolu bölgelerinde de yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Misi, Avanos[231], Odunpazarı[232], Sivas[233], Uşak[234], Malatya[235] ve Erzurum[236] evlerinde kapılarda, pencerelerde, merdivenlerde, yüklüklerde, dolaplarda, yer döşemelerinde, tavanlarda, mutfak nişlerinde, saçaklarda, çıkmalarda ortak bir özellik olarak ahşap süsleme tercih edilmiştir.

Marmara ve Batı Karadeniz bölgelerindeki evlerin süsleme özelliklerinden biri de ana giriş kapıları üzerindeki ahşap süslemelerdir. Çoğunlukla bitkisel motiflerin işlendiği bu süslemeler, Osmanlı sanatının XIX. yy.'daki tipik motiflerini oluşturmuştur[237]. İç, Ege ve Doğu Anadolu bölgelerindeki evlerin ana giriş kapılarında ahşap süsleme bazı bölgelerde tercih edilmiştir. Avanos[238], Sivas[239] ve Malatya[240]'da giriş kapılarında ahşap süslemeye çok az yer verilmiştir. Buna karşılık Odunpazarı[241], Uşak[242] ve Erzurum[243] evlerinin ana giriş kapılarında zengin ahşap süsleme vardır.

Anadolu'da kimi yörelerde ana giriş kapılarında ahşap süsleme varken kimi yörelerde ise sade kapı tercih edilmiştir. Misi evlerinin kapılarında da hiçbir bir süsleme yer almaz. Bunun sebebi zamanla kapıların değiştirilmesinden kaynaklıdır. Bundan dolayı da evlerin ilk inşa edildiği dönemlerindeki kapı süslemelerinden hiçbir iz kalmamıştır.

Bölgelerdeki evlerin başka bir ortak özelliği de evlerin mimari bir elemanı olan ve cumbaları taşıyan ahşaptan yapılmış konsolların yüzeyindeki süslemelerdir. Ahşap konsollar bu bölgelerdeki birçok evde özenle ve zarif bir şekilde yapılmışlardır. Konsollar genelde yekpare olarak yapılmış ve üzerleri de ahşap çıtalarla kapatılmıştır[244].

---

[230] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi*, 2012, s. 184.
[231] Esmer, *Avanos'un Eski Evleri*, Gazi Üni., Fen Bil. Ens., Mimarlık ABD, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Şubat 1990, s. 50.
[232] Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri,* s. 64.
[233] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 60.
[234] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 132.
[235] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 13.
[236] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri,* s. 34.
[237] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler*, 2006, s. 288.
[238] Esmer, *Avanos'un Eski Evleri*, s. 51.
[239] Bilget, *Sivas Evleri*, s. 60.
[240] Aytaç, *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, s. 11.
[241] Uçkan, *Eskişehir Odunpazarı Evleri,* s. 60.
[242] Sayan, *Uşak Evleri*, s. 129.
[243] Karpuz, *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri*, s. 33.
[244] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler,* 2006, s. 288.

Anadolu'daki evler, özellikle de başodaların tavanları, zengin ahşap süslemelere sahiptir. Evlerdeki başodaların veya diğer odaların tavan göbeklerinde genellikle geometrik motifler yer almaktadır. Marmara ve Batı Karadeniz bölgelerinde basit veya süslü çıtaların çakılması ile geometrik formların elde edilmiştir[245]. Türk sanatında önemli bir yer tutan sekiz kollu yıldız motifi, bu evlerin bazılarında çıtakâri tekniği ile uygulanmıştır[246]. Ayrıca göbekli tavan veya ahşap kenar motifleri zenginleştirilmiş tavanlar da vardır[247]. İç, Ege ve Doğu Anadolu bölgelerindeki evlerde de farklı tekniklerle süslenmiş tavanlar mevcuttur. Avanos evlerinde dairesel biçimler ve sade yıldız motifler, Odunpazarı'nda sekizgen ve dikdörtgen motifler, Sivas'ta çıtakâri ve oyma tekniği, Uşak'ta zikzaklı motifler, Malatya'da oyma tekniği, Erzurum'da çıtalı ve tekne tekniği gibi Anadolu'nun birçok yöresinde benzer veya farklı çeşitlerde ahşap tavan göbekleri yapılmıştır. Fakat Misi evlerinde tavan süslemesine rastlanmaz. Günümüzde, dıştan tarihi bir ev görünümüne sahip, içten yıkılmış ve betonarme olan bir adet Misi evinin eski tavan süslemesinde, güneş motifi bulunmaktaydı (K. F. 69 - 80).

Süsleme açısından Misi'de tek örnek, çeşmeli evdir. Bu çeşme döneminin nüfuzlu ailesi tarafından yaptırıldığı aşikârdır. Döneminde hayrat amaçlı yapılan bu çeşme, evin ana cephesinde yer almaktadır. 19. yy.'da yaptırılan ve Osmanlı dönemine ait olan bu çeşme, batı eskinde, barok süsleme ile yapılmıştır. 19. yy.'ın bir özelliği olarak[248], çeşmenin süslemesinde çiçek motifi ön plana çıkartılmıştır.

4.5.1. Taş

Kataloğa dâhil edilen Misi evlerinde, taş süsleme çoğunlukla ya evlerin taşlığında ya da bahçelerinde tercih edilmiştir.

Evlerin taşlık ve bahçelerinde kayrak taşı kullanılmıştır. Ayrıca restore edilen evlerin taşlığında, bahçesinde ve bahçe duvarlarında yine süsleme unsuru olarak taş sıklıkla karşımıza çıkmaktadır.

4.5.2. Ahşap

Çift kanatlı giriş kapıları biraz gösterişli bir şekilde yapılmıştır. Kapıların üzerleri pervazlarla kaplanmıştır. Evlerde süsleme elemanları en fazla sokak cephesinde, daha doğrusu giriş cephesinde yer almaktadır. Bazı evlerin cumbalarında kullanılan söve payandaların satıhları silmelerle çevrelenmiştir.

---

[245] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi*, 2012, s. 186.
[246] Çetin, *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler*, 2006, s. 288.
[247] Naldan, *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi*, 2012, s. 186.
[248] Mustafa Denktaş, "Anadolu Türk Mimarisinde Çeşmeler", *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, C. 7., Ankara, 2002, s. 1304.

Misi evlerinin birçoğunda hem sofa, hem de odaların tavan kaplamalarında ahşap malzeme kullanılmış olsa da genellikle dikkat çeken herhangi bir tavan süslemesine rastlanmamıştır. Ancak yine de tavan kaplamalarının yapılmış olması, bu evlerde eskiden ahşap süslemenin olduğunu gösteren en önemli delildir. Tavan süslemesinin görüldüğü örneklerde birbirini kesen kalın tahtalardan oluşturulmuş tavanlara rastlanır.

4.5.3. Maden

Kataloğa dâhil edilen Misi evlerinde çok fazla süslemeye rastlanmamaktadır. Ancak yine de madenden yapılmış olan kapı halkaları ve tokmağı, evlerin giriş kapılarında kullanılmıştır.

4.5.3.1. Pirinç

Anadolu'nun diğer bölgelerinde olduğu gibi Misi evlerinde de figürsüz ve daire biçimli kapı halkaları tercih edilmiştir[249].

4 adet Misi evinde süsleme unsuru olarak, daire formatında kapı halkası bulunmaktadır. Bu evler; Misi Yazı Evi, Maksem Sk. No: 1'deki ev, Misi Konaklama Evi ve Misi Koza Evi'dir.

Misi evlerindeki kapı halkaları döküm tekniğinde yapılmıştır. Bu teknikle yapılan halkaların şekli tam yuvarlaktır. Ayrıca halkaların aynalıklarında, birçok yörede sıklıkla karşılaşılan, rumi ve palmet gibi bitkisel süslemeler işlenmiştir. Halkaların aynalıklarında kullanılan yöntem ise delme tekniği olmuştur[250].

4.5.3.2. Demir

Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde soyut hayvan figürlü kapı tokmakları kullanılmışken, az örnekleri olan somut biçimli hayvan figürlü kapı tokmağına Misi'deki bir evde rastlanılmıştır.

Sadece bir adet Misi evinde kapı tokmağı vardır. Bu ev Maksem Sk. No: 11 A'da yer almaktadır. Hayvan figürü olarak da aslan seçilmiştir. Kapı tokmağını, aslan figürü ağzında tutar şeklinde tasarlanmıştır.

Misi evlerinin birinde karşılaşılan aslan figürlü kapı tokmağı, dövme tekniği ile meydana getirilmiştir. Bu teknikle yapılan hayvan figürlü kapı tokmaklarının malzemesi demirdendir. Halkanın alt kısmına, ses çıkarması için, demirden bir kabara konulmuştur[251].

---

[249] Halit Çal, "Osmanlı Kapı Halkaları ve Tokmakları", *Osmanlı,* Yeni Türkiye Yayınları, C.11, Ankara, 1999, s. 276.
[250] Çal, "Osmanlı Kapı Halkaları ve Tokmakları", s. 276 - 277.
[251] Çal, "Osmanlı Kapı Halkaları ve Tokmakları", s. 279.

Bütün açılardan bakıldığında Marmara, Batı Karadeniz, İç, Ege ve Doğu Anadolu başta olmak üzere, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde yer alan, birçok yerleşimdeki Türk evleri; cephe, plan, malzeme ve süsleme açısından ortak özelliklere sahiptir. Bunun sebebi bütün Anadolu'da, her ne kadar farklı bölgelerde olsa dahi, özellikle evlerin plan ve yapım tekniklerinde bir bütünlüğün sağlanmış olmasından kaynaklanmaktadır. Plan ve yapım tekniklerinin yanında, hemen hemen bütün yörelerde kolay ulaşılabilir olduğu için başta taş ve ahşap malzeme tercih edilmesi de bütünlüğü sağlayan önemli bir unsur olmuştur. Bu bütünlük içinde yer alan Misi evleri, Anadolu'daki farklı bölgelerde bulunan evlerle birçok ortak özelliğe sahiptir. Bu özelliklerden yola çıkarak Misi evleri, Geleneksel Türk Evleri'nin karakteristiğini yansıtmaktadır. Misi evleri, başta aynı bölge olan Marmara ile yakın bölgeler olan İç, Ege ve Batı Karadeniz bölgelerindeki evlerle, büyük oranda benzerlik göstermektedir.

Misi evleri, bölgenin kendine has özellikleriyle ve ev sahiplerinin ekonomik gücü ile eve verilen öneme göre meydana getirilmiştir. Bursa'nın batı güzergâhındaki yolların kesiştiği yer olan Misi'deki evlerin tarihi öneminin yanında, kültürel önemi de oldukça büyüktür.

Tablo 4.1. Misi Evlerinin Genel Özellikleri

EV ADI	KAT SAYISI	CEPHE SAYISI	MALZEME	MEVCUT DURUMU	DÖNEMİ	ODA SAYISI	KONUM
Nilüfer Edebiyat Müzesi	2	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Osmanlı	3	Dere Sk No: 9
Özel Mülkiyet Evi 1	2	3	Ahşap, taş, kerpiç	Yıkılmış	Osmanlı	4	Dere Sk No: 18
Misi Yazı Evi	3	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Osmanlı	5	İpekyolu Sk No: 11
Özel Mülkiyet Evi 2	2	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Orijinal	Osmanlı	6	Maksem Sk No: 1
Özel Mülkiyet Evi 3	2	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Orijinal	Osmanlı	3	Maksem Sk No: 11 / A
Özel Mülkiyet Evi 4	2	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Orijinal	Osmanlı	2	Maksem Sk No: 14
Misi Konaklama Evi	3	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Osmanlı	8	Nilüfer Cd. No: 5
Nilüfer Çocuk Kütüphanesi	2	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Osmanlı	5	Pınar Cd No: 1
Misi Koza Evi	3	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Osmanlı	8	Misi Cd. No: 34
Nilüfer Sanat Evi	3	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Cumhuriyet	5	Bayramyeri Sk No: 13
Özel Mülkiyet Evi 5	2	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş,	Cumhuriyet	2	Bilim Sk No: 1
Misi Fotoğraf Müzesi	3	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Cumhuriyet	5	Dere Sk No: 2 / 1
Misi Halk Odası	2	2	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Cumhuriyet	5	Misi Cd. No: 20

EV ADI	KAT SAYISI	CEPHE SAYISI	MALZEME	MEVCUT DURUMU	DÖNEMİ	ODA SAYISI	KONUM
Misi İpek Evi	3	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Cumhuriyet	3	Pınar Cd. No: 16 / 1
Özel Mülkiyet Evi 6	2	1	Ahşap, taş, kerpiç	Ayakta, Restore edilmiş	Cumhuriyet	3	Pınar Cd. No: 25

SONUÇ

Bu çalışma, tarihi yaklaşık 4 bin yıl öncesine dayanan, Orhan Gazi tarafından 1316 yılında fethedilen ve her daim önemli bir yerleşim yeri olan, Misi Köyünde -günümüzdeki adıyla Gümüştepe Mahallesi- bulunan sivil mimari grubundan evleri esas almaktadır. Bu grupta yer alan ve Bursa Bölge Koruma Kurulu tarafından 1991 yılında tespiti yapılarak tescillenmiş 31 adet ev bulunmaktaydı.

31 adet evden dokuz adedi yıkılmıştır. Günümüze ulaşabilen ve ayakta olan 22 adedi orijinal şeklini korumayı başarmıştır. Yıkılan dokuz adet evden beşinin büyük kısmı yıkılmış bazıları günümüzde harabe şeklinde durmaktadır. Tamamen yıkılan dört evden üçünün zemini arsa haline getirilmiştir. Yıkılmış evlerden bir adedi de günümüzde dıştan tarihi bir ev görünümde olup, içi tamamen betonarme olarak yapılmıştır. Geçmişte ev sahiplerinin imkânları çerçevesinde ve elverdiği ölçüde, 22 adet evin bazı onarımlarla günümüze gelebildikleri tespit edilmiştir.

22 adet evden 15 adedi bu tezin kapsamında incelenebilmiş ve sunulmuştur. Çalışma kapsamında tarafımızdan araştırılan bu evlerin, geleneksel Türk evi özelliklerini taşıdığı değerlendirilerek gerekli tespitler yapılmıştır. Tespit ve tescilleri yapılan 15 adet evin; plan, cephe, malzeme ve süsleme unsurları tez çerçevesinde incelenmiştir.

Araştırılan 15 adet ev, 19. yy. ikinci yarısı ile 20. yy. ikinci çeyreğinin başlarında, inşa edildiği anlaşılmıştır. Bundan dolayı evler Osmanlı ve Cumhuriyet olmak üzere iki farklı dönemde inşa edilmiştir.

Ön cephesi sokakla bütünleşmiş ve arka cephesi bahçeli olan Misi evleri; iki veya üç katlı ve Türk evi plan anlayışına göre yapılmışlardır. 15 adet evden 14 adedi dış sofalı, biri iç sofalı olmak üzere Misi evlerinde iki farklı plan tipi uygulanmıştır. Ancak evlerin meydana getirilişinde; coğrafi durum, bölgenin iklimi, gelenek ve görenek ile ailenin sosyo - ekonomik durumu etkili olmuştur. Genelde iki katlı evlerin zemin katları kışlık, üst katları ise yazlık olarak kullanılacak şekilde düzenlenmiştir. Üç katlı evlerde ise ikinci katlar genelde ara kat olarak planlanmıştır.

Ahşap karkas tekniğinde inşa edilen 15 adet evin inşasında ahşap, taş ve kerpiç malzeme kullanılmıştır. Evlerde kullanılan malzeme ve yapım tekniklerine bakıldığı zaman, çevrede kolayca bulunabilen ve yöreye özgü malzeme olan ahşap, taş ve kerpiç tercih edilmiştir. Evlerin yapım teknikleri, yörenin ustaları tarafından uygulanmıştır.

Misi evlerinin dış süslemeleri ve cephe özellikleri genellikle sade bir görünüme sahiptir. Dış cephe süslemelerini, giriş kapısı, pencerelerin şekil ve düzenleri, çıkma halinde cumbalar ve saçaklar oluşturur. Evlerin iç dekorlarını; başta kapı olmak üzere; niş, pencere, merdiven ve tavan süslemeleri meydana getirmiştir. Ancak Misi evlerinin hem dış hem de iç cephede diğer evlerdeki gibi süslemelere rastlanılmamıştır. Bunun sebebi zamanla değişikliğe uğrayan ve ilk inşa edildiği dönemlerdeki süslemelerin günümüze ulaşamamasından kaynaklanmaktadır.

İncelenen 15 adet evden; 14 adedi ayakta olup, biri yıkılmıştır. 14 adet ev sağlam durumda olup, içlerinde oturanlar ve hem belediye hem de özel kişiler tarafından işletilenler vardır. 14 adet evden sadece biri boş ve bakımsız bir vaziyettedir.

15 adet evden; belediyeye ait olan dokuz ev ile özel mülkiyete ait iki ev olmak üzere, toplamda 11 adet ev, aslında uygun bir şekilde, restore edilmiştir. Kalan dört evden bir evin büyük çoğunluğu yıkılmış bazı bölümleri harabe şeklinde ayakta durmaktadır. Kalan üç adet evden ikisi orijinalliğini korumaya devam etmektedir. Geriye kalan bir evde ise günümüz ihtiyaçlarından kaynaklı olarak değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler evin zemini, tavanı, kapıları, merdiveni ve pencerelerini kapsamıştır.

15 adet evden dokuzu Osmanlı, altısı Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilmiştir. Dokuz adet Osmanlı evinden beşi belediyeye, dördü özel mülkiyete aittir. Altı adet Cumhuriyet evinden dördü belediyeye ait, ikisi ise özel mülkiyettir. Belediyeye ait olup, Osmanlı Dönemi'nde inşa edilen beş adet ev; Nilüfer Edebiyat Müzesi, Nilüfer Çocuk Kütüphanesi, Misi Yazı Evi, Misi Konaklama Evi ve Misi Koza Evi'dir. Belediyeye ait Cumhuriyet Dönemi dört adet ev ise; Nilüfer Sanat Evi, Misi Fotoğraf Müzesi, Misi Halk Odası ve Misi İpek Evi'dir.

15 adet evden dokuzu iki katlı, altısı üç katlıdır. Bu evlerden sekizi tek cepheli, altısı iki cepheli, biri ise üç cephelidir. Osmanlı Dönemi'ne ait evlerden altısı iki katlı, üçü üç katlıdır. Cumhuriyet Dönemi evlerinden üçü iki katlı, üçü ise üç katlıdır.

15 adet evin 10'unda bahçe bulunmaktadır. Bu evlerin ön cepheleri sokakla bütünleşmiştir. Bahçe; evlerin arka cephesinde konumlandırılmıştır. Bu evlerde içeriye doğru sokak, sofa, oda ve bahçe düzenlemesi vardır. Bu durum 19. yy.'ın bir özelliği olarak ortaya çıkmıştır.

Yapılan bu çalışma neticesinde evlerin, Anadolu'daki geleneksel evler ile plan, malzeme, cephe ve süsleme açısından kıyaslandığında, Geleneksel Türk Evi özellikleriyle inşa edildikleri görülmüştür. Bu evler, Misi gibi önemli bir yerde yapılmış olmaları ve ayrıca da kültür mirasımız olan Türk evine ait özellikleri taşımaları açısından dikkate değerdir.

ÖNERİLER

Sonuç olarak restore edilmiş 11 adet ev dışında, yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan birçok Misi evinin korunması için tarih ve kültür bilinci oluşturularak acilen birtakım önlemler alınmalıdır. Bundan dolayı da korunması gerekli tarihi ve kültürel evlerin bir an önce tadilat veya restorasyonlarının yapılarak, Misi'nin kültür, sanat ve turizmi başta olmak üzere, Misi köyüne ve halkına kazandırılması gereklidir.

Yapılacak olan restorasyon veya tadilat çalışmalarında, evler özgün halde yeniden yapılması gerekmektedir. Tescilli evlerin mimarisine herhangi bir zarar vermeden, Misi'nin kültürüne ve turizmine yönelik faaliyetler amaçlanmalıdır. Bu konuda Nilüfer Belediyesi oldukça başarılı çalışmalar yapmış olup, tescilli olan dokuz adet evi restore ettirerek, özgün hallerini bozmadan, evlere yeniden işlevsellik kazandırmıştır.

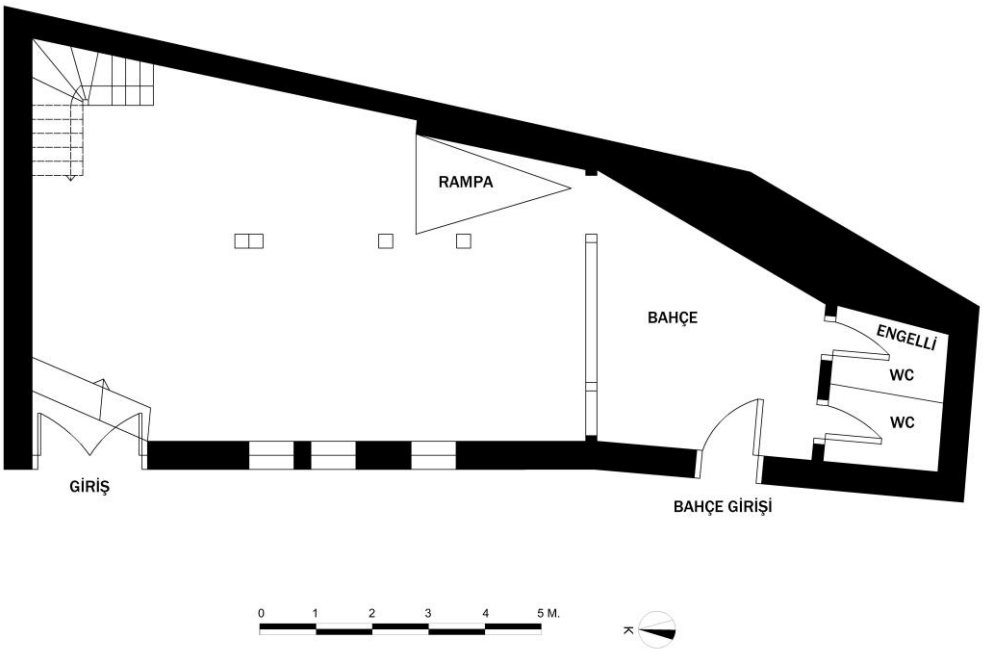
Yeniden ayağa kaldırılması gereken evler, Misi'nin kültürüne, turizmine, ekonomisine hizmet amaçlı, özgün mimariyi bozmadan farklı amaçlar için kullanılabilir. Bunların başında, misafir evi / evleri şeklinde kullanılabilir. Eskiden köylerde var olan ve köye gelen misafirlerin konakladığı misafir evleri, köyler ve köylüler için çok değerli olmuştur. Bundan dolayıdır ki Misi'de de bu değerimiz tescilli evlerde yaşatılabilir.

Çalışmamızda incelenen ve günümüzdeki adıyla Mis Gibi Otel olan tescilli ev gibi butik otel olarak da işlevsellik verilebilir. Çok sayıda turistin ziyaret ettiği Misi Köyü'nde butik oteller açılarak, konaklamaya yönelik faaliyetler de ön plana çıkartılmış olur.

Nilüfer Belediyesi'nin restore ettirdiği Nilüfer Çocuk Kütüphanesi gibi, Misi'nin tarihi ve kültürü başta olmak üzere Misi'nin de içinde olduğu bölgeyle alakalı bilgilerin yer aldığı ve herkesin kullanımına açık, restore edilecek tescilli bir ev, kütüphane olarak kullanılabilir.

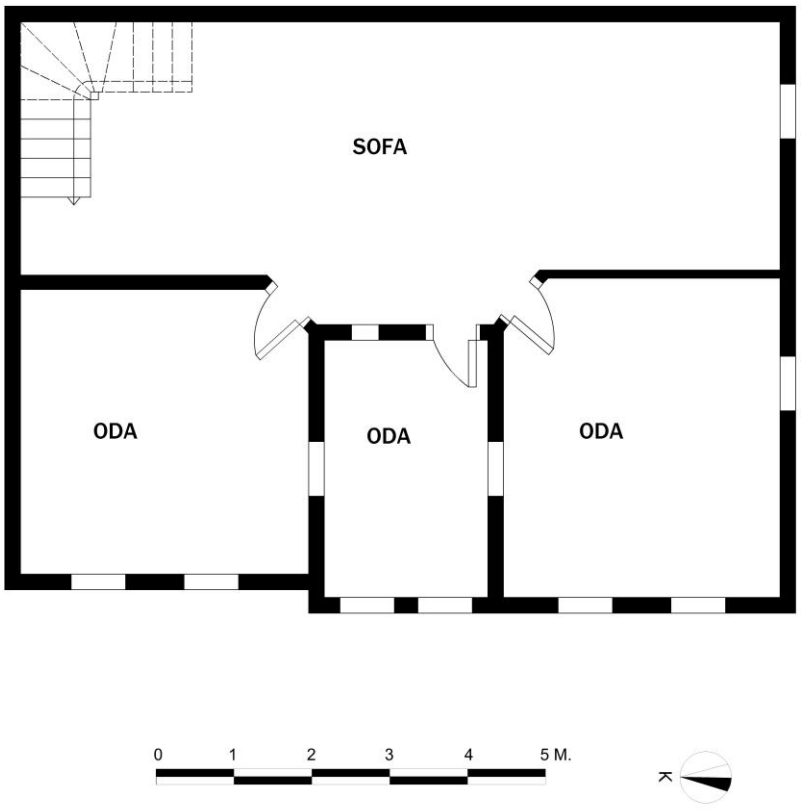
Bir diğer kullanım şekli olarak, eskiden Misi'nin önemli gelir kaynağı olan üzüm yetiştiriciliğinden yola çıkarak, bağ evi / evleri yapılabilir. Üzüm yetiştiriciliğine eskiden olduğu gibi önem verilirse ve her sene Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde yapılan bağ bozumu şenlikleri gibi farklı etkinlikler bağ evlerinde gerçekleşirse, Misi'nin kendine has kültürü vurgulanmış olur. Böylece Misi'nin ekonomisine, kültürüne ve iyi bir tanıtımla da turizmine katkı sağlanarak, Misi çok daha önemli hale gelir.

ÇİZİMLER

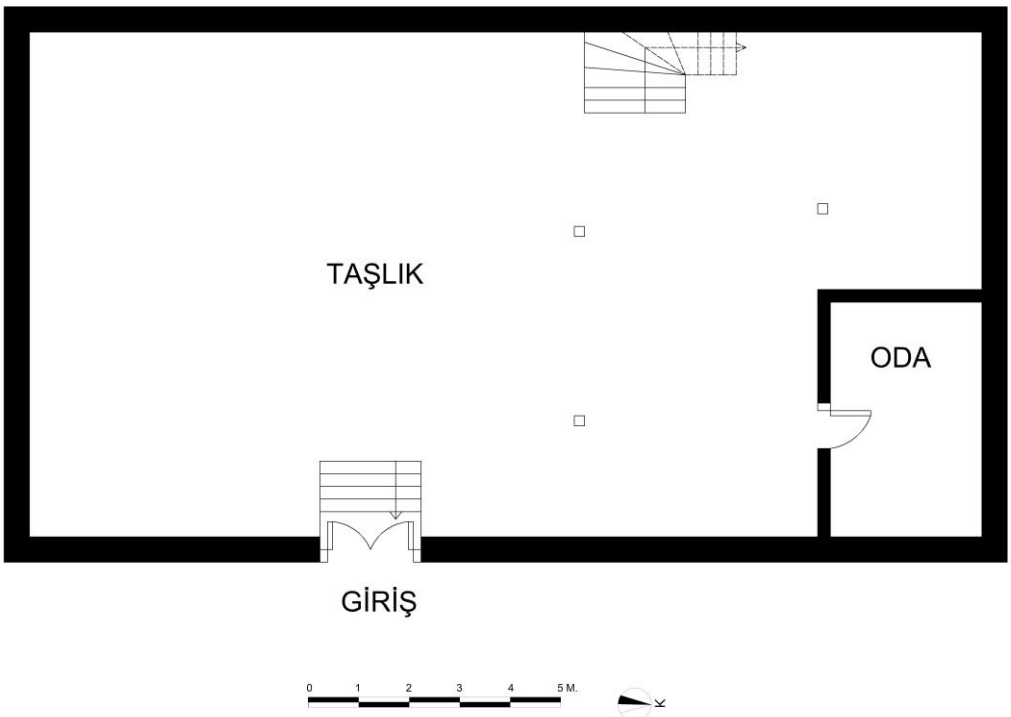
Çizim 1. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi Zemin Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

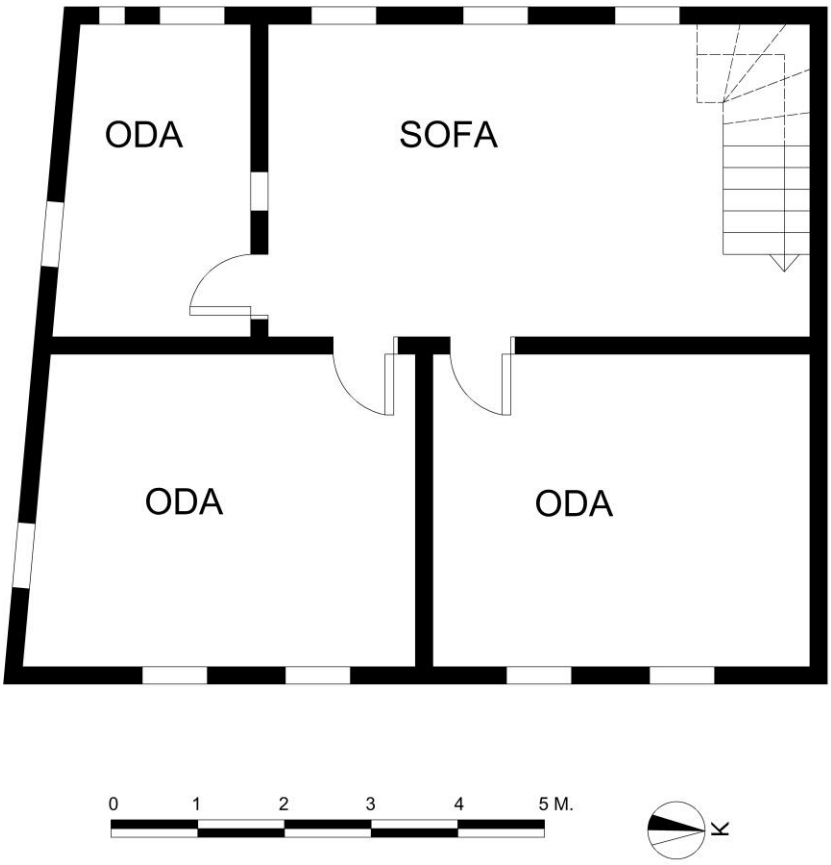
Çizim 2. Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

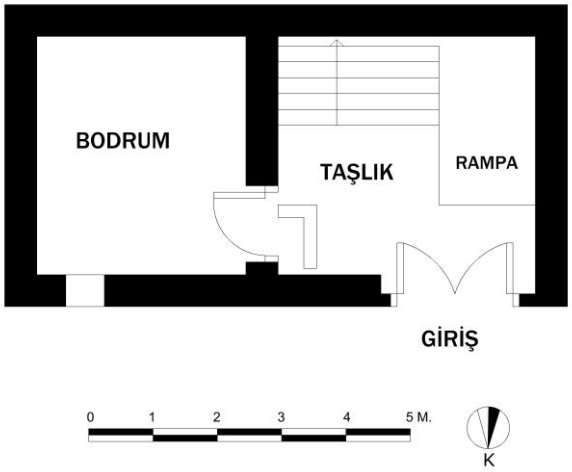
Çizim 3. Özel Mülkiyete Ait Ev 1 Zemin Kat Planı

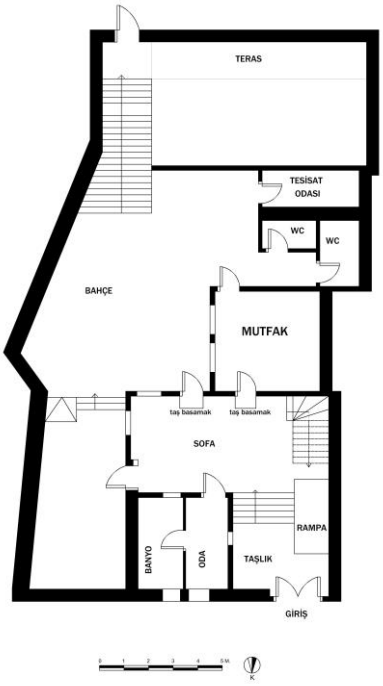
Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

Çizim 4. Özel Mülkiyete Ait Ev 1 1. Kat Planı

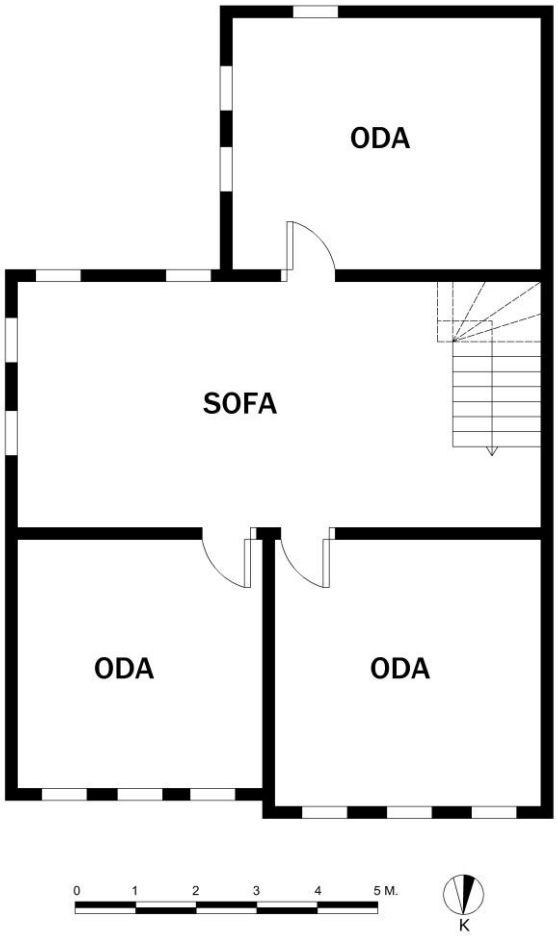
Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

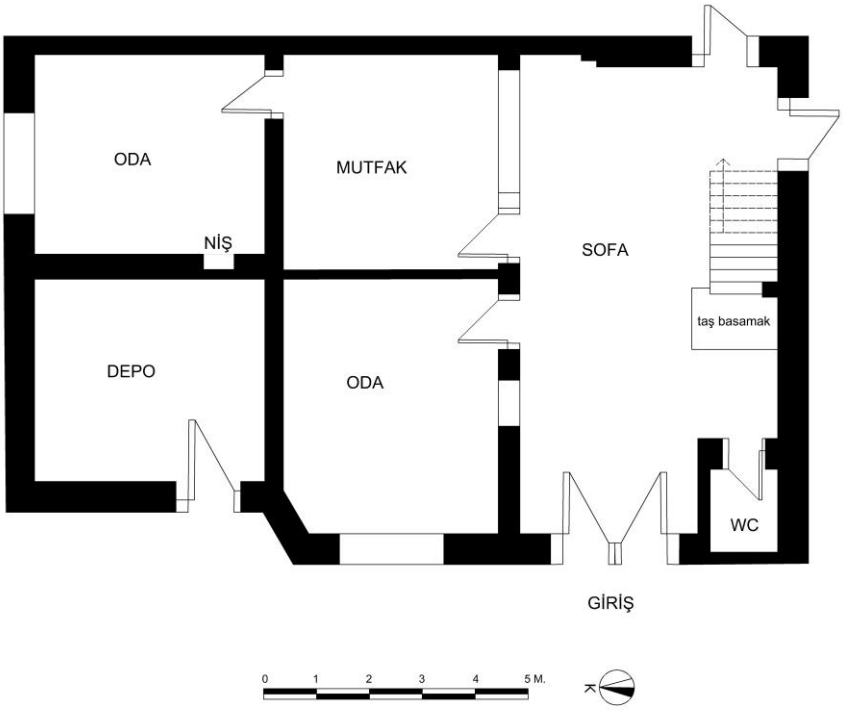
Çizim 5. Misi Yazı Evi Bodrum Kat Planı **Çizim 6. Misi Yazı Evi Zemin Kat Planı**

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

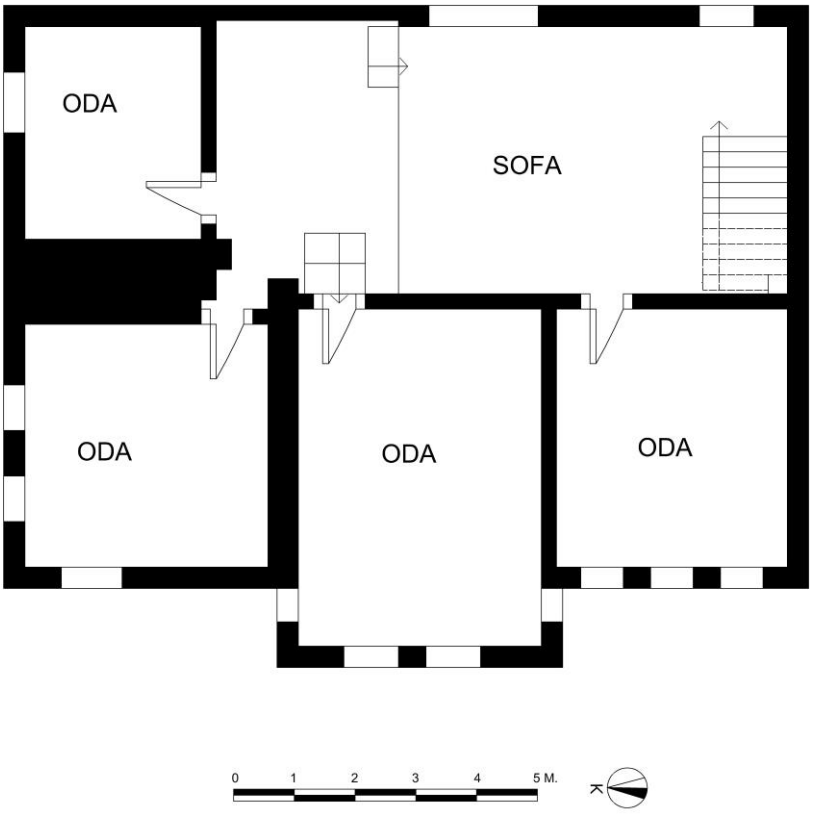

Çizim 7. Misi Yazı Evi 1. Kat Planı

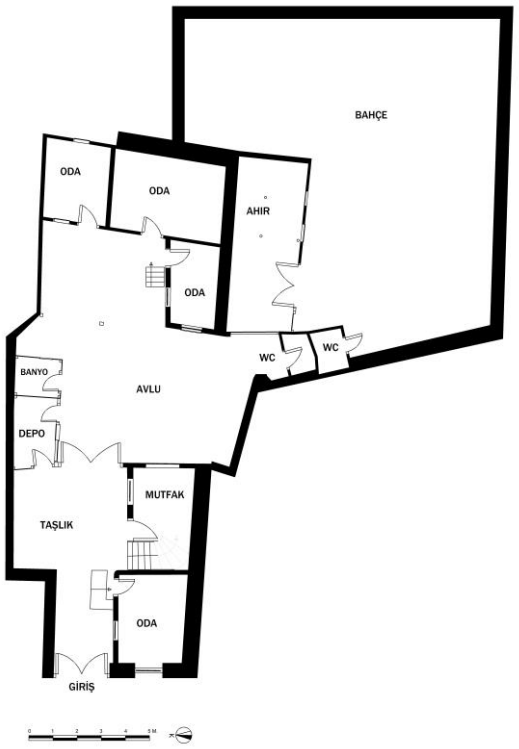
Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

Çizim 8. Özel Mülkiyete Ait Ev 2 Zemin Kat Planı

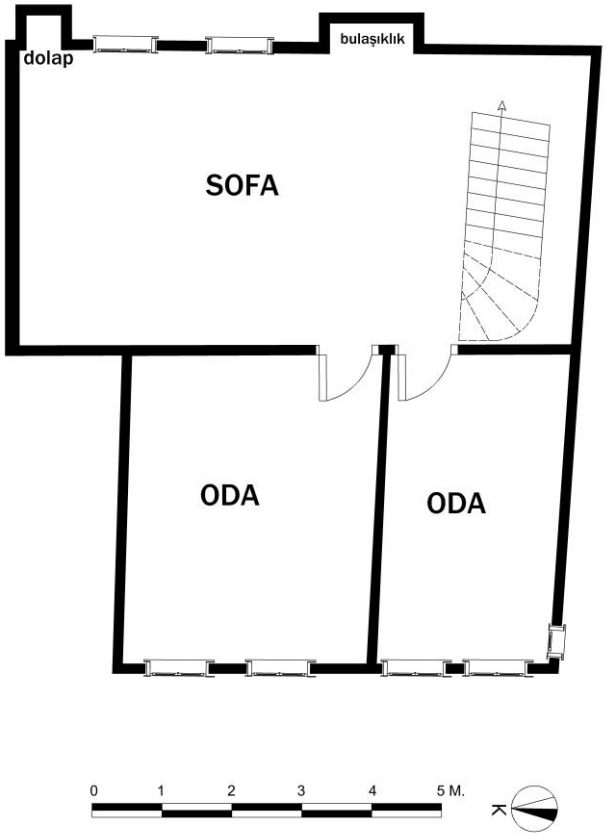

Çizim 9. Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. Kat Planı

Çizim 10. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Zemin Kat Planı

Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

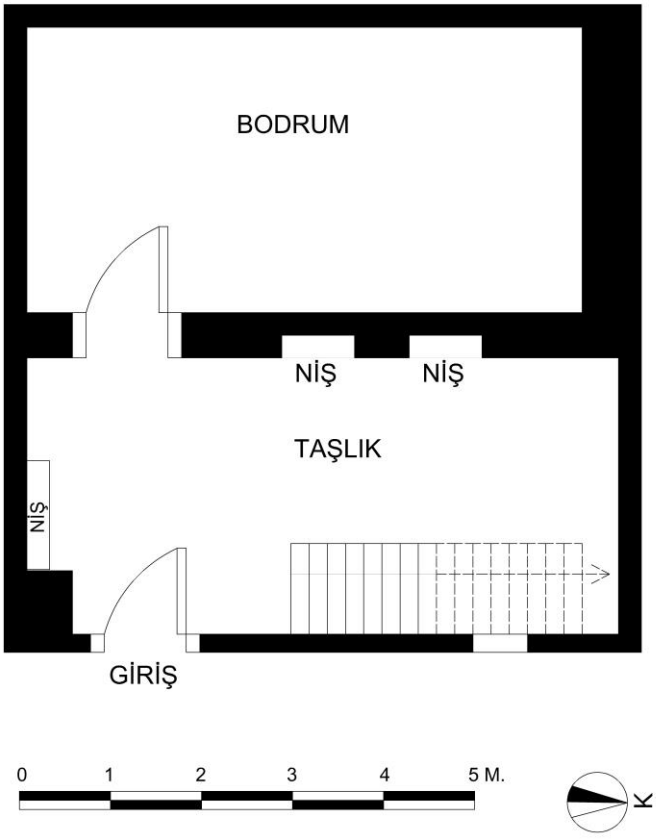
Çizim 11. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. Kat Planı

Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

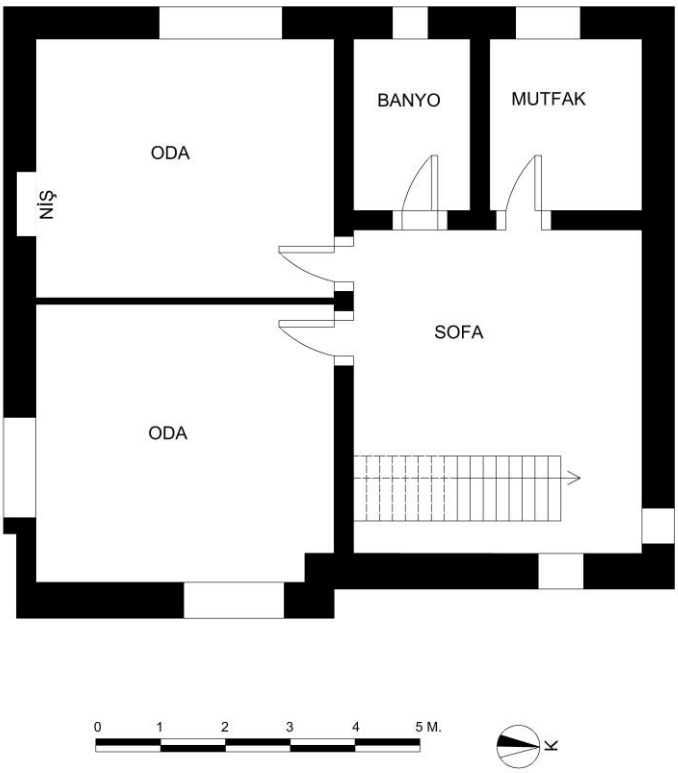

Çizim 12. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Batı Cephe (2017)

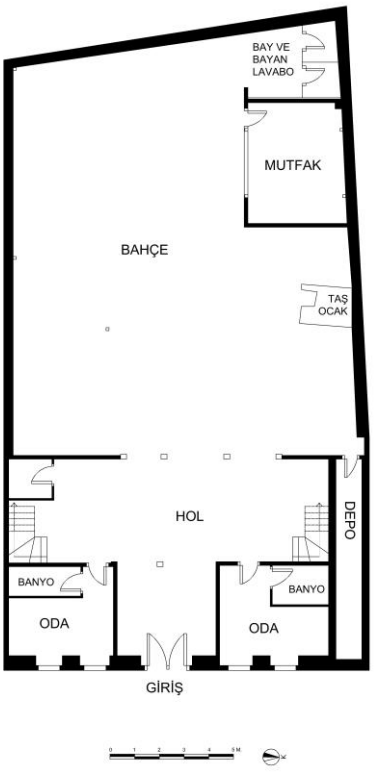
Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

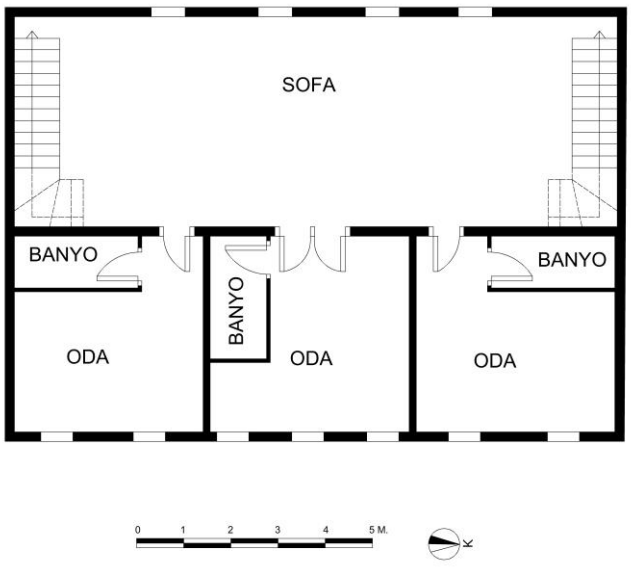
Çizim 13. Özel Mülkiyete Ait Ev 4 Zemin Kat Planı

Çizim 14. Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. Kat Planı

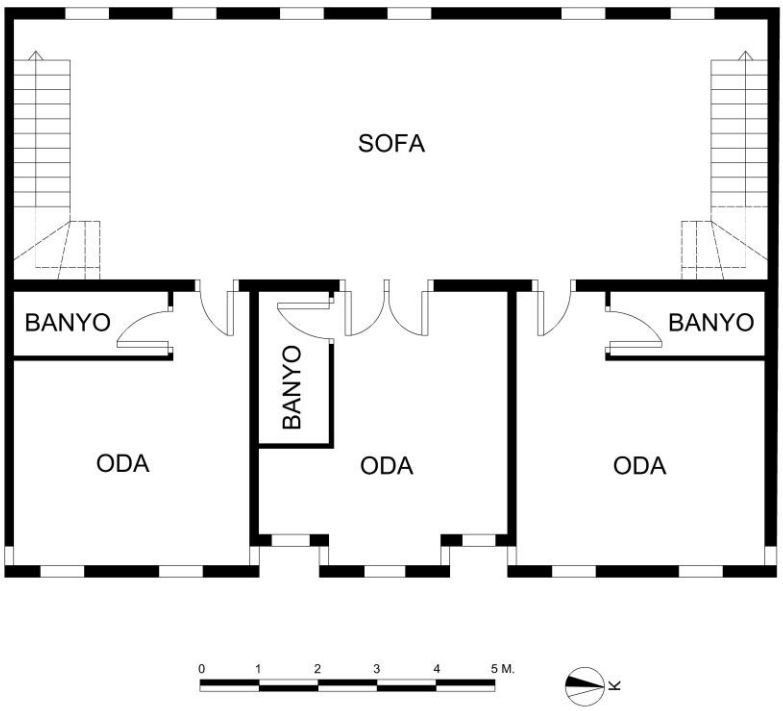

Çizim 15. Misi Konaklama Evi Zemin Kat Planı

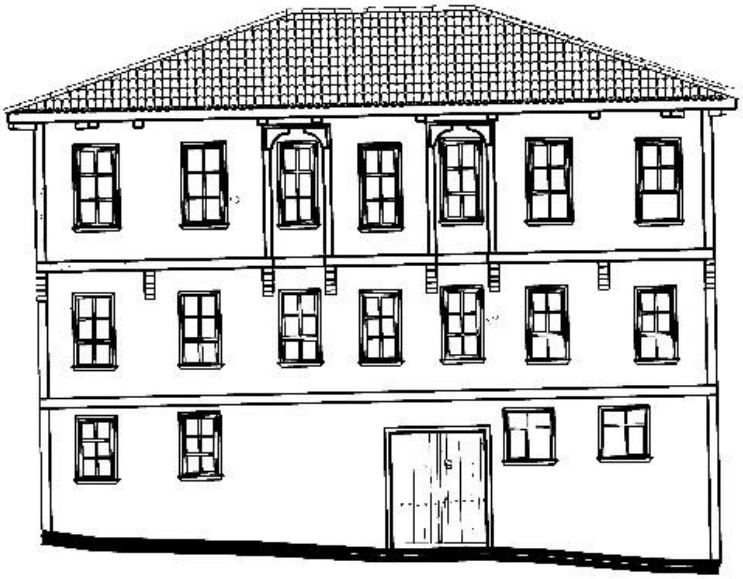
Çizim 16. Misi Konaklama Evi 1. Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

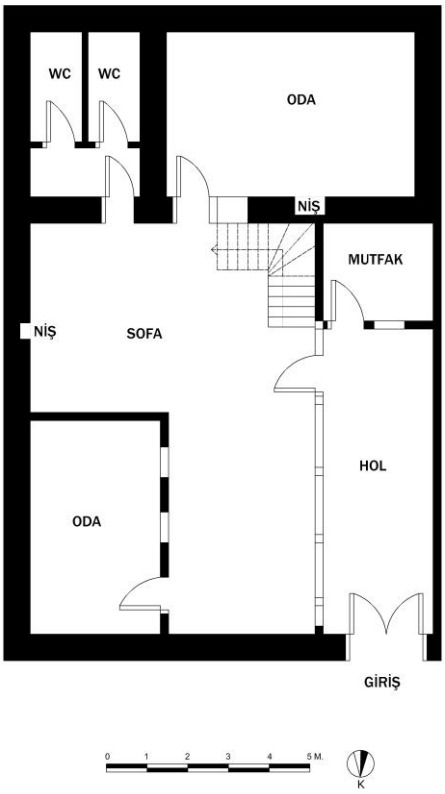
Çizim 17. Misi Konaklama Evi 2. Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

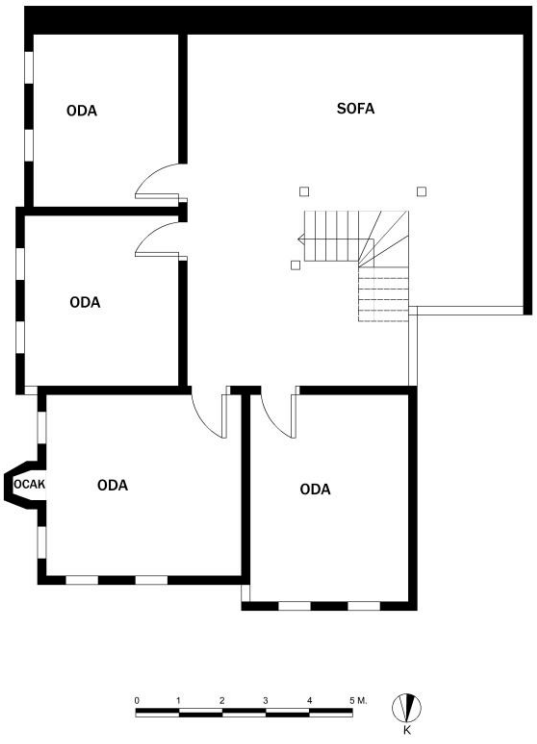
Çizim 18. Misi Konaklama Evi Doğu Cephe (2010)

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

Çizim 19. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi Zemin Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

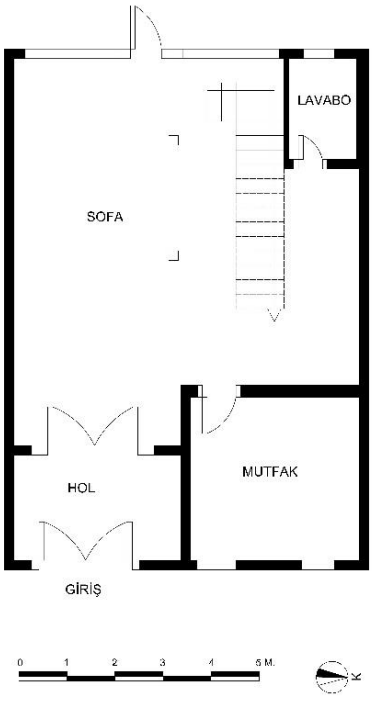
Çizim 20. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1. Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

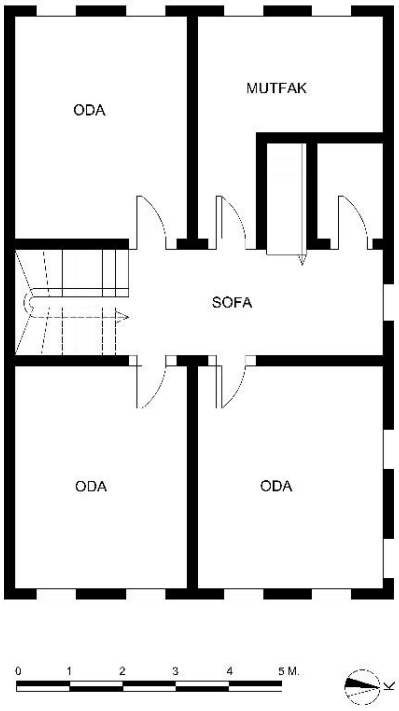

Çizim 21. Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi Kuzey Cephe (2017)

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

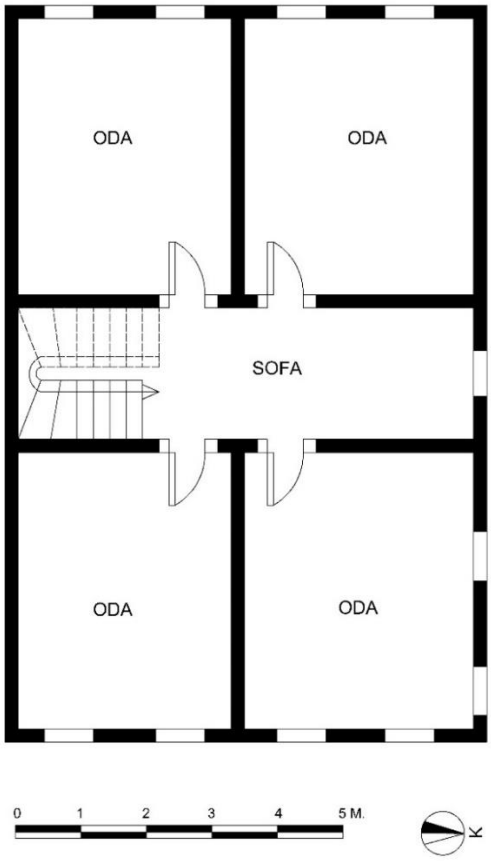

Çizim 22. Misi Koza Evi Zemin Kat Planı

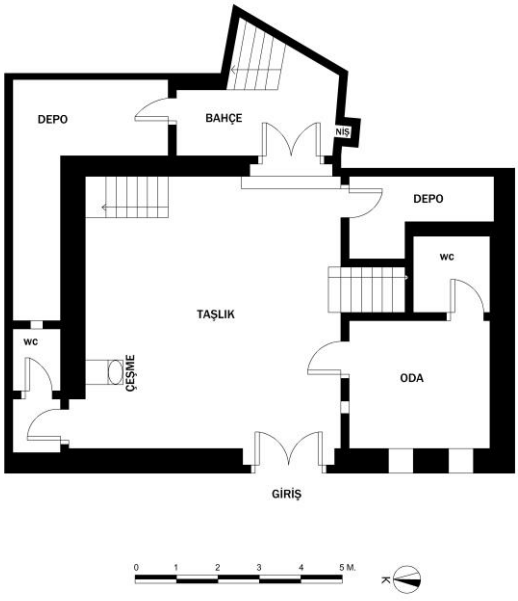
Çizim 23. Misi Koza Evi 1. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

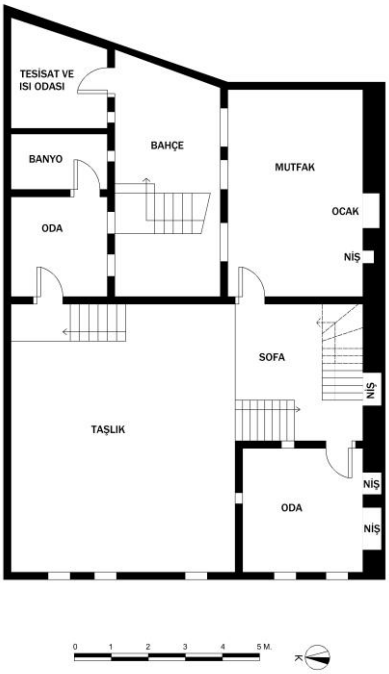

Çizim 24. Misi Koza Evi 2. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

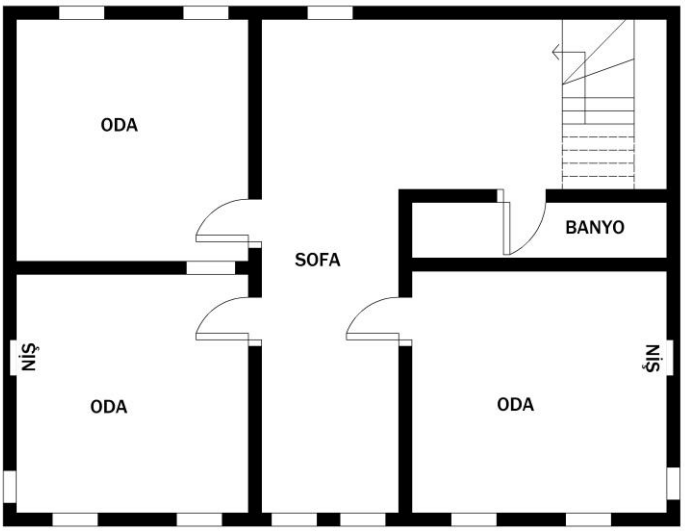

Çizim 25. Misi Nilüfer Sanat Evi Zemin Kat Planı

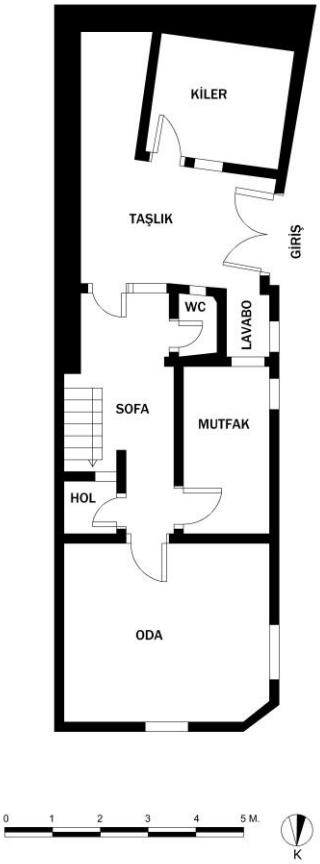
Çizim 26. Misi Nilüfer Sanat Evi Ara Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

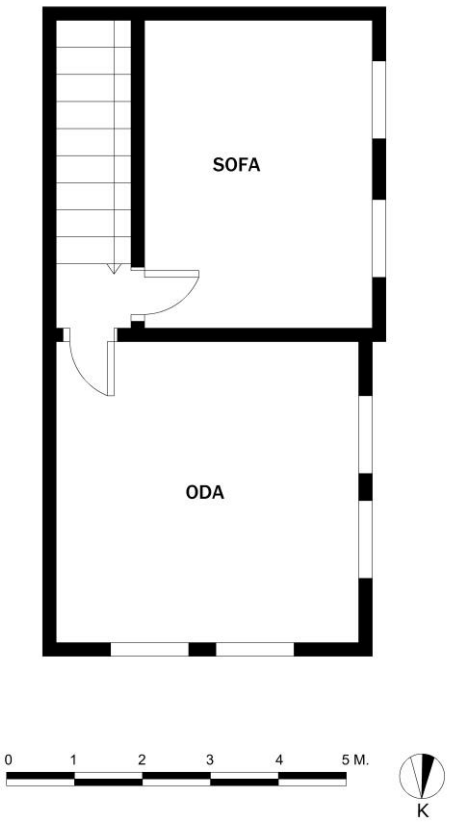
Çizim 27. Misi Nilüfer Sanat Evi 1. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

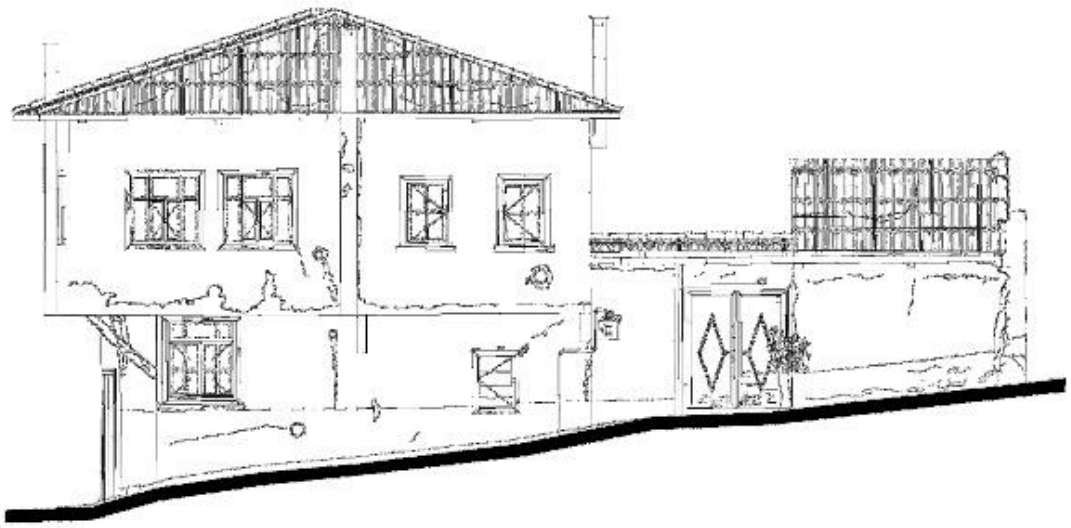
Çizim 28. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 Zemin Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

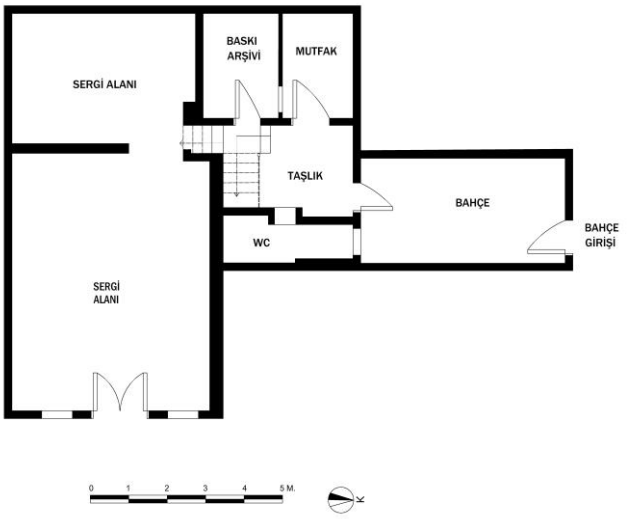
Çizim 29. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 1. Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

Çizim 30. Özel Mülkiyete Ait Ev 5 Batı Cephe (2013)

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

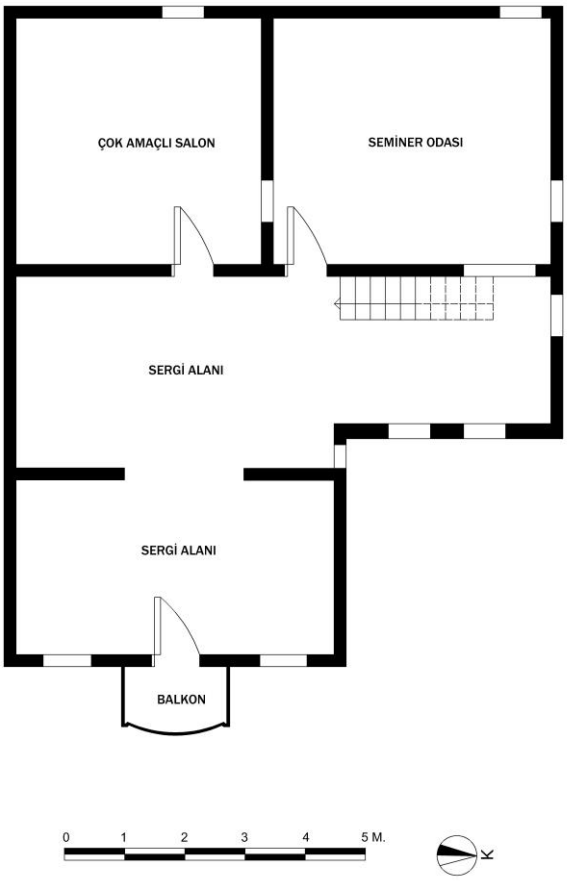

Çizim 31. Misi Fotoğraf Müzesi Bodrum Kat Planı

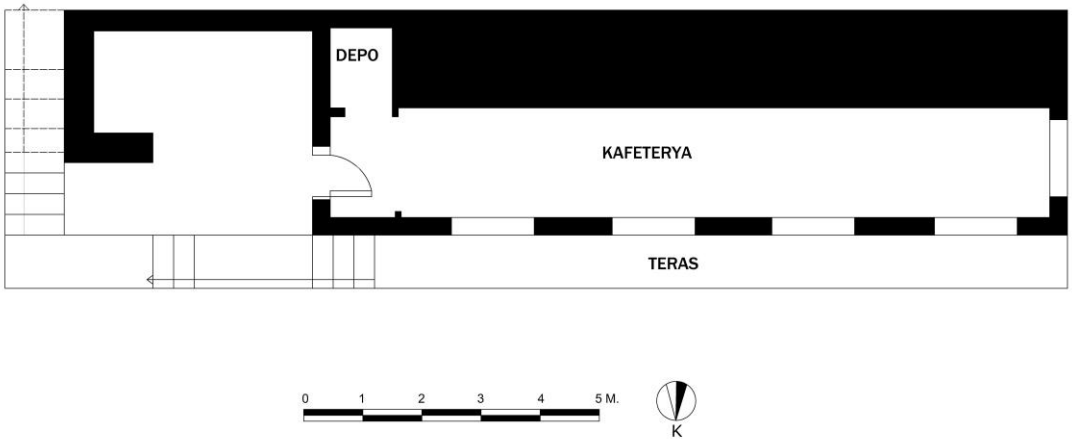
Çizim 32. Misi Fotoğraf Müzesi Zemin Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

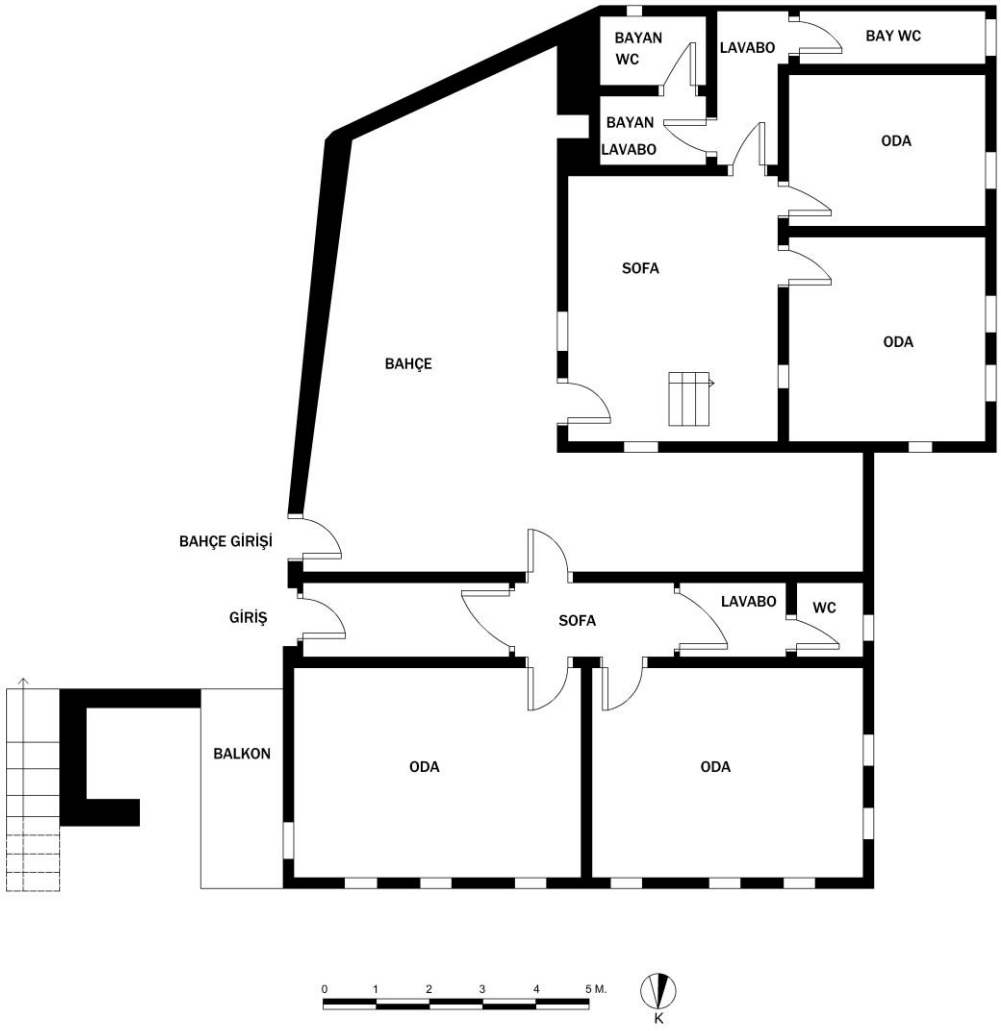
Çizim 33. Misi Fotoğraf Müzesi 1. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

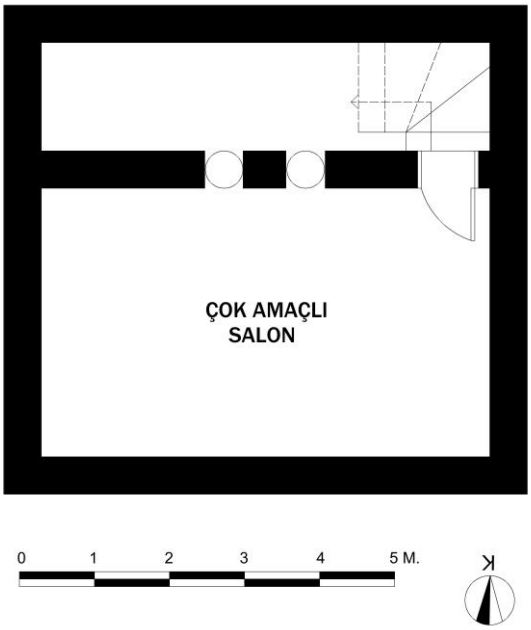
Çizim 34. Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi Bodrum Kat Planı

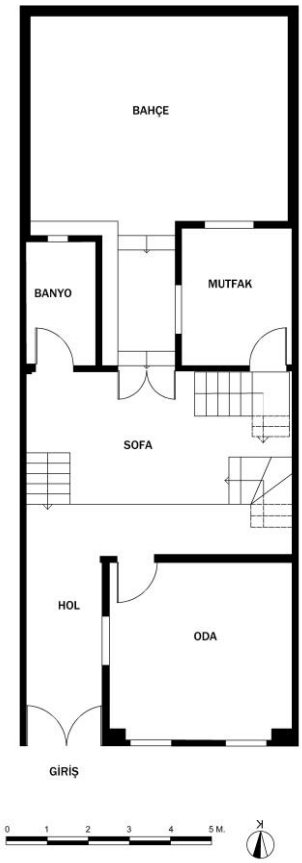
Kaynak: Nilüfer Bld'nden ve Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

Çizim 35. Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi Zemin Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld'nden ve Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

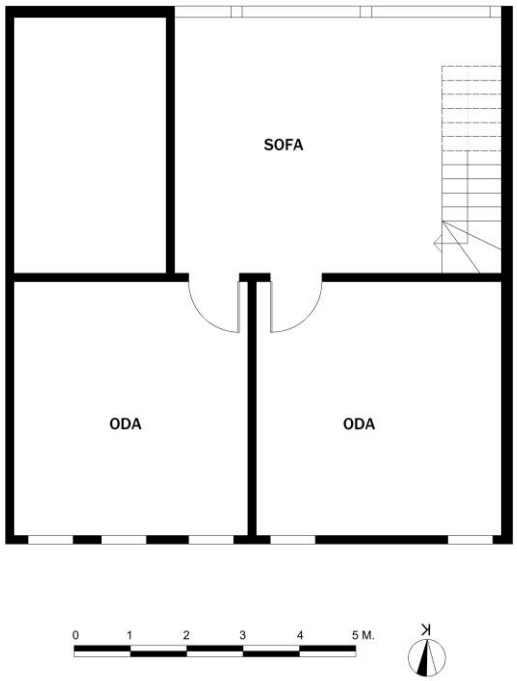

Çizim 36. Misi İpek Evi Bodrum Kat Planı

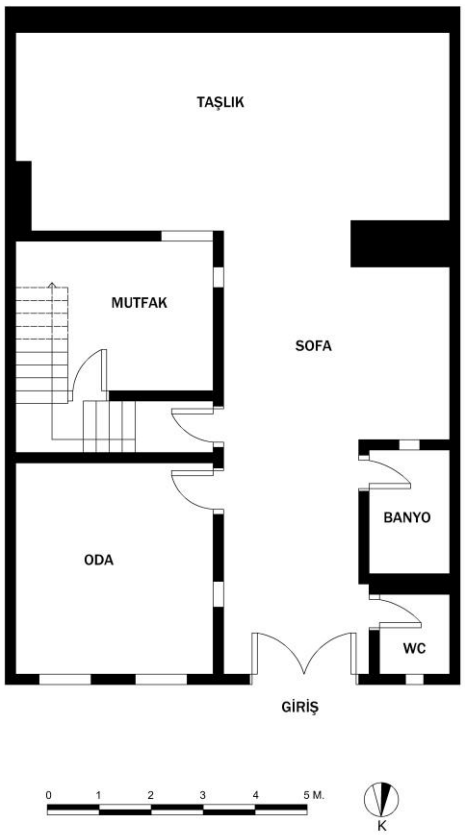
Çizim 37. Misi İpek Evi Zemin Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

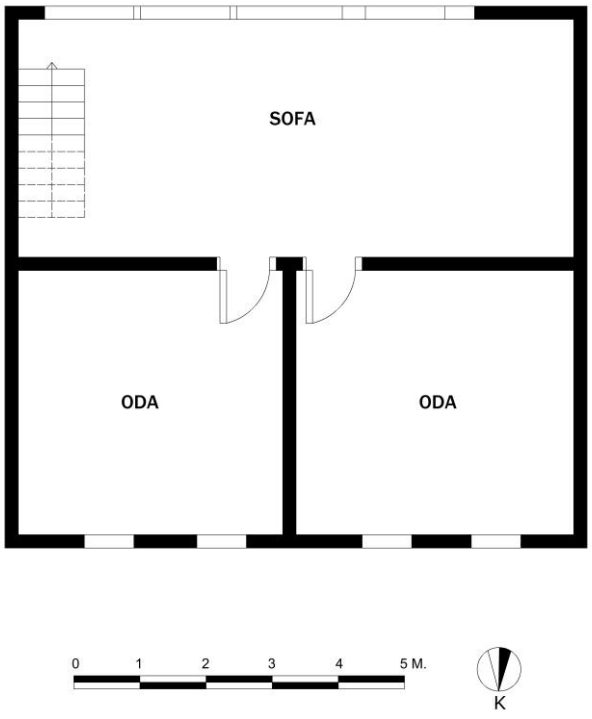
Çizim 38. Misi İpek Evi 1. Kat Planı

Kaynak: Nilüfer Bld.'nden düzenlenerek

Çizim 39. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 Zemin Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

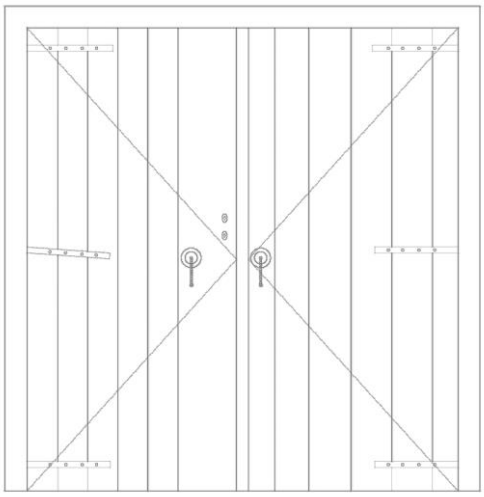
Çizim 40. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1. Kat Planı

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

Çizim 41. Özel Mülkiyete Ait Ev 6 Kuzey Cephe (2013)

Kaynak: Atabey Mimarlık'tan düzenlenerek

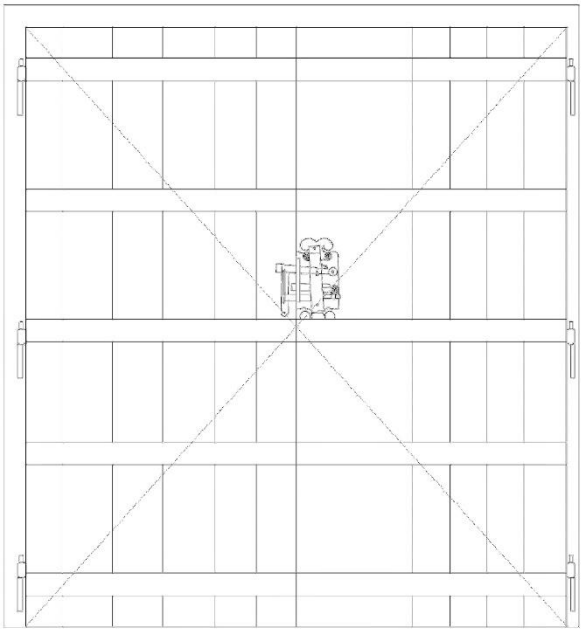
DIŞ GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

Çizim 42. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Giriş Kapısı Dıştan Detay

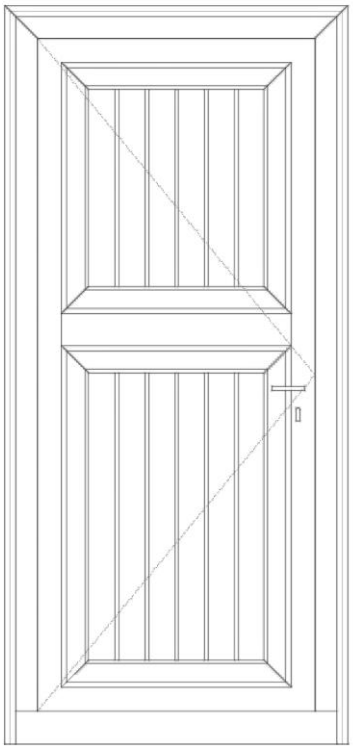
Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

Çizim 43. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Giriş Kapısı İçten Detay

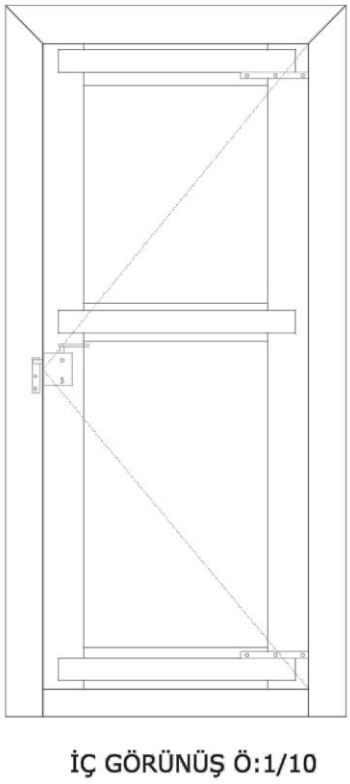
Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

İÇ GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

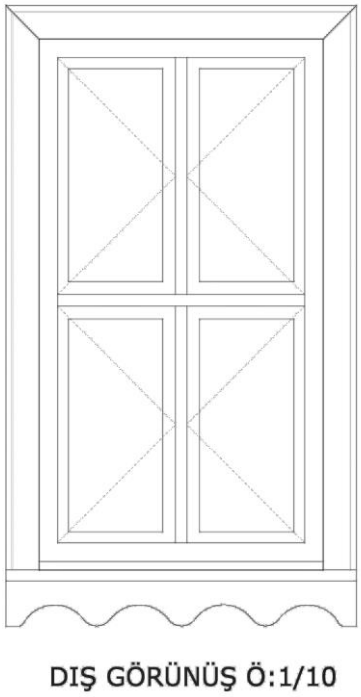

Çizim 44. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Oda Kapısı Dıştan Detay

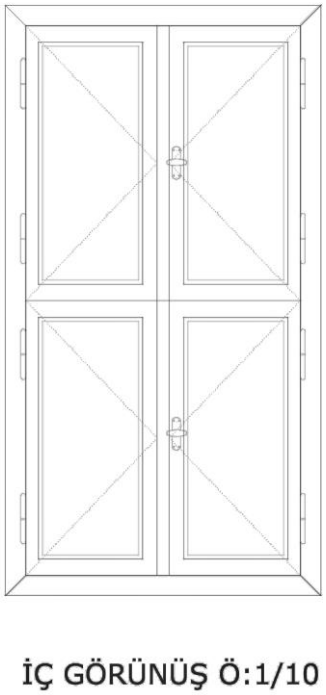

Çizim 45. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Oda Kapısı İçten Detay

Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

Çizim 46. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Pencere Dıştan Detay

Çizim 47. Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Pencere İçten Detay

Kaynak: Mimar Ahmet Aydın'dan düzenlenerek

FOTOĞRAFLAR

Foto. 1: Nilüfer Edebiyat Müzesi genel görünümü (2020)

Foto. 2: Nilüfer Edebiyat Müzesi cumbanın görünümü (2020)

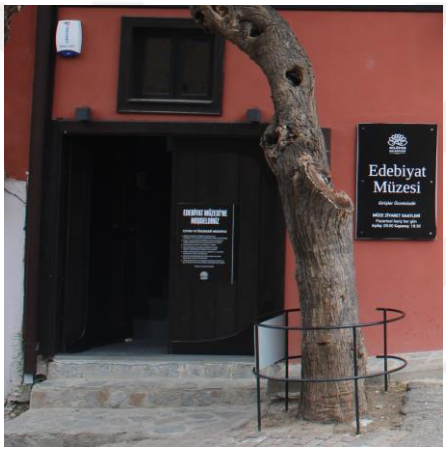

Foto. 3: Nilüfer Edebiyat Müzesi giriş kapısı ve pencerenin görünümü (2020)

Foto. 4: Nilüfer Edebiyat Müzesi zemin kat sergi alanının genel görünümü (2020)

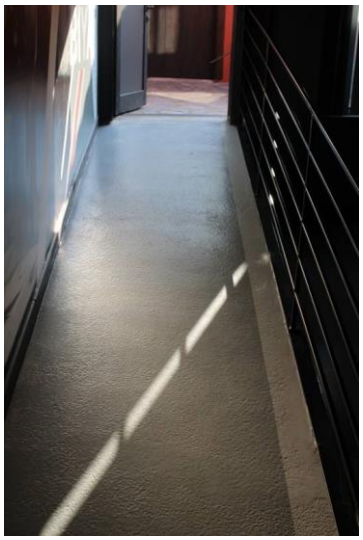

Foto. 5: Nilüfer Edebiyat Müzesi zemin kattaki rampanın görünümü (2020)

Foto. 6: Nilüfer Edebiyat Müzesi iç bahçenin genel görünümü (2020)

Foto. 7: Nilüfer Edebiyat Müzesi
iç bahçenin genel görünümü (2020)

Foto. 8: Nilüfer Edebiyat Müzesi
lavabo kapısının görünümü (2020)

Foto. 9: Nilüfer Edebiyat Müzesi
merdivenin görünümü (2020)

Foto. 10: Nilüfer Edebiyat Müzesi 1. kat
sofanın doğu duvarı (2020)

Foto. 11: Nilüfer Edebiyat Müzesi
sofanın güney duvarı (2020)

Foto. 12: Nilüfer Edebiyat Müzesi
sofanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 13: Nilüfer Edebiyat Müzesi
1. odanın kapısı (2020)

Foto. 14: Nilüfer Edebiyat Müzesi
1. odanın batı duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 15: Nilüfer Edebiyat Müzesi
1. odanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 16: Nilüfer Edebiyat Müzesi
1. odanın doğu duvarı (2020)

Foto. 17: Nilüfer Edebiyat Müzesi
1. odanın güney duvarı (2020)

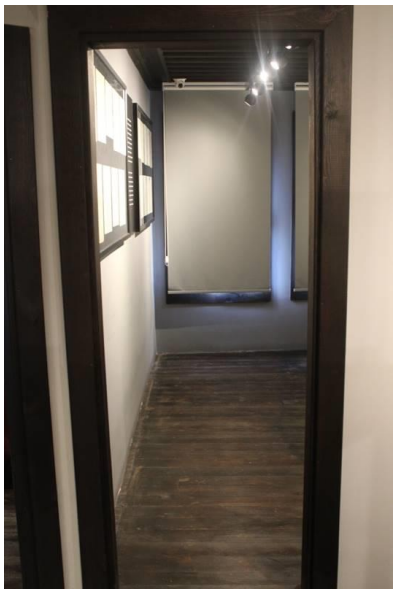

Foto. 18: Nilüfer Edebiyat Müzesi
2. odanın kapısı (2020)

Foto. 19: Nilüfer Edebiyat Müzesi
2. odanın pencereleri (2020)

Foto. 20: Nilüfer Edebiyat Müzesi
2. odanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 21: Nilüfer Edebiyat Müzesi
2. odanın güney ve doğu duvarları (2020)

Foto. 22: Nilüfer Edebiyat Müzesi
3. odanın kapısı (2020)

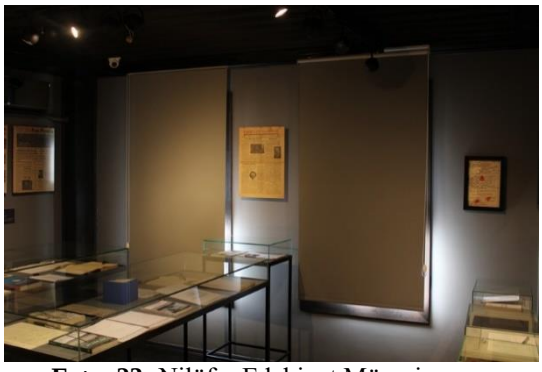

Foto. 23: Nilüfer Edebiyat Müzesi
3. odanın batı duvarı (2020)

Foto. 24: Nilüfer Edebiyat Müzesi
3. odanın güney duvarı (2020)

Foto. 25: Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 26: Nilüfer Edebiyat Müzesi 3. odanın doğu duvarı (2020)

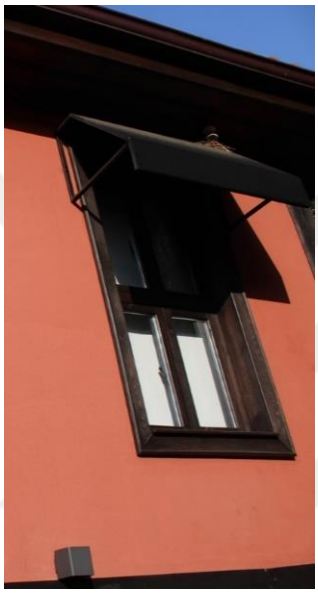

Foto. 27: Nilüfer Edebiyat Müzesi sofanın penceresi (2020)

Foto. 28: Özel Mülkiyete Ait Ev 1 genel görünüm (2020)

Foto 29: Özel Mülkiyete Ait Ev 1 giriş kapısı görünümü (2020)

Foto. 30: Özel Mülkiyete Ait Ev 1 yıkılmış olan batı cephenin görünümü (2020)

Foto. 31: Özel Mülkiyete Ait Ev 1 ayakta kalan batı cephesi (2020)

Foto. 32: Misi Yazı Evi genel görünümü (2020)

Foto. 33: Misi Yazı Evi cumbadan detay (2020)

Foto. 34: Misi Yazı Evi giriş kapısı (2020)

Foto. 35: Misi Yazı Evi bodrum kapısı (2020)

Foto. 36: Misi Yazı Evi bodrum katın penceresi (2020)

Foto. 37: Misi Yazı Evi bodrum kat detay (2020)

Foto. 38: Misi Yazı Evi taş basamaklar (2020)

Foto. 39: Misi Yazı Evi taşlıktan zemin katın görünümü (2020)

Foto. 40: Misi Yazı Evi zemin katın doğu duvarı (2020)

Foto. 41: Misi Yazı Evi güney duvarı (2020)

Foto. 42: Misi Yazı Evi batı duvarı (2020)

Foto. 43: Misi Yazı Evi merdivenden detay (2020)

Foto. 44: Misi Yazı Evi zemin kattaki odanın genel görünümü (2020)

Foto. 45: Misi Yazı Evi zemin kattaki odanın doğu duvarı (2020)

Foto. 46: Misi Yazı Evi odada bulunan banyo kapısı (2020)

Foto. 47: Misi Yazı Evi odada taşlığa bakan penceresi (2020)

Foto. 48: Misi Yazı Evi mutfağın kapısı (2020)

Foto. 49: Misi Yazı Evi mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 50: Misi Yazı Evi mutfağın bahçeye bakan pencereleri (2020)

Foto. 51: Misi Yazı Evi bahçedeki lavabolar ve tesisat odası (2020)

Foto. 52: Misi Yazı Evi bahçedeki lavabo ve tesisat odalarının kapıları (2020)

Foto. 53: Misi Yazı Evi sofanın doğu ve güney duvarlarının görünümü

Foto. 54: Misi Yazı Evi sofanın batı duvarı ve merdivenin görünümü

Foto. 55: Misi Yazı Evi sofanın güneyindeki pencerelerden detay (2020)

Foto. 56: Misi Yazı Evi sofanın doğusundaki pencerelerden detay (2020)

Foto. 57: Misi Yazı Evi sofanın kuzeyindeki 2 oda kapısının görünümü (2020)

Foto. 58: Misi Yazı Evi 1. odanın pencerelerinden detay (2020)

Foto. 59: Misi Yazı Evi
2. odanın genel görünümü (2020)

Foto. 60: Misi Yazı Evi güney
cephedeki odanın kapısı (2020)

Foto. 61: Misi Yazı Evi
odanın iç görünümü (2020)

Foto. 62: Misi Yazı Evi
odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 63: Misi Yazı Evi odanın
doğu duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 64: Misi Yazı Evi
odanın batı duvarının görünümü (2020)

Foto. 65: Misi Yazı Evi bahçeden genel görünüm (2020)

Foto. 66: Misi Yazı Evi bahçeden doğu cepheye bakış (2020)

Foto. 67: Misi Yazı Evi bahçedeki taş merdiven (2020)

Foto. 68: Misi Yazı Evi bahçede bulunan teras (2020)

Foto. 69: Misi Yazı Evi bahçe kapısı (2020)

Foto. 70: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 genel görünüm (2020)

Foto. 71: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 cumba (2020)

Foto. 72: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşme (2020)

Foto. 73: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşmeden detay (2020)

Foto. 74: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşmeden detay (2020)

Foto. 75: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 çeşme havuzundan detay (2020)

Foto. 76: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 taşlığın genel görünümü (2020)

Foto. 77: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 bahçe kapısının görünümü (2020)

Foto. 78: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 merdiven ile taşlığın görünümü (2020)

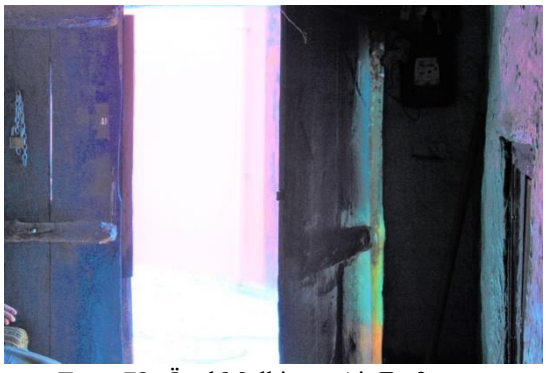

Foto. 79: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 taşlıktan kapının görünümü (2020)

Foto. 80: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın taşlığa bakan cephesi (2020)

Foto. 81: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın genel görünümü (2020)

Foto. 82: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odada yer alan niş (2020)

Foto. 83: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odadan taşlığın görünümü (2020)

Foto. 84: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 85: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfaktan detay (2020)

Foto. 86: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfaktan taşlığa bakış (2020)

Foto. 87: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 mutfak ile bitişik oda kapısının görünümü (2020)

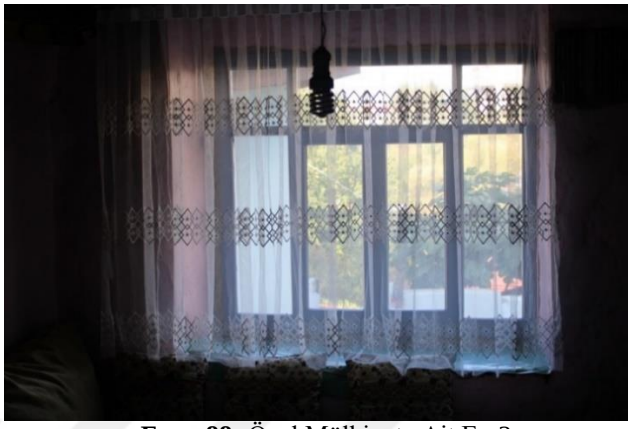

Foto. 88: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odanın penceresi (2020)

Foto. 89: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 odadaki nişin görünümü (2020)

Foto. 90: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 1. katın sofası (2020)

Foto. 91: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 sofadan detay (2020)

Foto. 92: Özel Mülkiyete Ait Ev 2 sofanın iki farklı zemini (2020)

Foto. 93: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
sofada bulunan merdiven ve pencere (2020)

Foto. 94: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
1. odanın penceresi (2020)

Foto. 95: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
1. odadan detay (2020)

Foto. 96: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
1. odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 97: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
1. ve 2 oda kapılarına sofadan bakış (2020)

Foto. 98: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
2. odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 99: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
2. odanın pencereleri (2020)

Foto. 100: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
3. odanın kapısı (2020)

Foto. 101: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
3. odanın genel görünümü (2020)

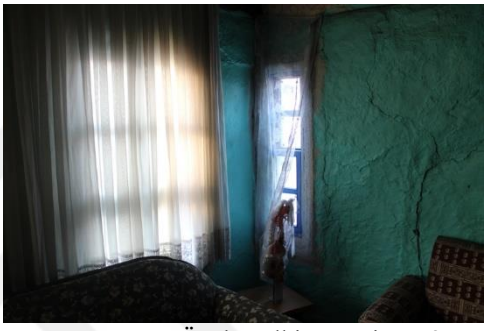

Foto. 102: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
3. odanın pencereleri (2020)

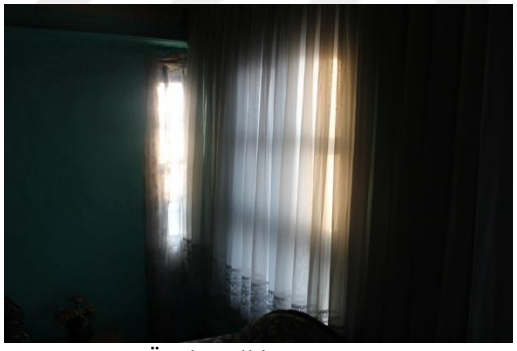

Foto. 103: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
3. odanın pencereleri (2020)

Foto. 104: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
3. odadan detay (2020)

Foto. 105: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
4. odanın kapısı (2020)

Foto. 106: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
4. odanın pencereleri (2020)

Foto. 107: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
4. odadan detay (2020)

Foto. 108: Özel Mülkiyete Ait Ev 2
4. odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 109: Özel Mülkiyete Ait Ev 3
genel görünüm (2020)

Foto. 110: Özel Mülkiyete Ait Ev 3
1. katın görünümü (2020)

Foto. 111: Özel Mülkiyete Ait
Ev 3 giriş kapısı (2020)

Foto. 112: Özel Mülkiyete Ait Ev 3
taşlık ve odanın genel görünümü (2020)

Foto. 113: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın tavanı (2020)

Foto. 114: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın zemini (2020)

Foto. 115: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın dıştan görünümü (2020)

Foto. 116: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 bahçeden sofa altının görünümü (2020)

Foto. 117: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofa altının tavanı (2020)

Foto. 118: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfağın sofa altından görünümü (2020)

Foto. 119: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 120: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 mutfak penceresinin bahçeden görünümü (2020)

Foto. 122: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 depo ve banyonun görünümü (2020)

Foto. 121: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluyu çevreleyen depo ve banyo (2020)

Foto. 124: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda bulunan oda ve depo (2020)

Foto. 123: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluyu çevreleyen banyonun içten görünümü (2020)

Foto. 125: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda bulunan odanın genel görünümü (2020)

Foto. 126: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın genel görünümü (2020)

Foto. 127: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın tavanı (2020)

Foto. 128: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer odanın zemini (2020)

Foto. 129: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ile bitişik oda merdivenleri (2020)

Foto. 130: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın genel görünümü (2020)

Foto. 131: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın tavanından detay (2020)

Foto. 132: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 odanın bahçeden genel görünümü (2020)

Foto. 133: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 depodan detay (2020)

Foto. 134: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 deponun tavanı (2020)

Foto. 135: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer deponun görünümü (2020)

Foto. 136: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 diğer deponun tavanı (2020)

Foto. 137: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ile bitişik odanın deposundan detay (2020)

Foto. 138: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ile bitişik odanın deposunun tavanı (2020)

Foto. 139: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 avluda yer alan ahırın genel görünümü (2020)

Foto. 140: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahırın tavanı (2020)

Foto. 141: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 ahır ve lavabo kapısı (2020)

Foto. 142: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 lavabonun görünümü (2020)

Foto. 143: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın kuzey cephesi (2020)

Foto. 144: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın güney cephesi (2020)

Foto. 145: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın pencereleri (2020)

Foto. 146: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 sofanın pencereleri (2020)

Foto. 147: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 merdiven (2020)

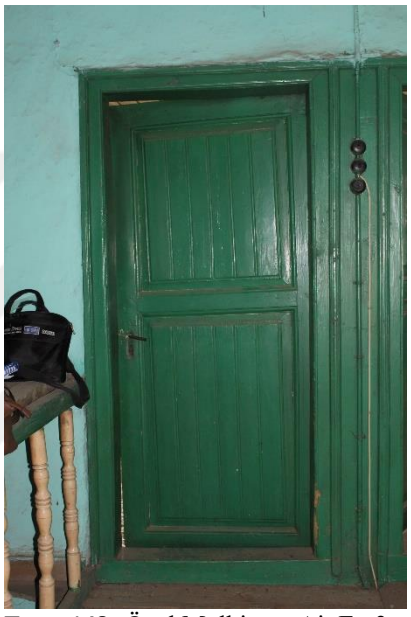

Foto. 148: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odanın kapısı (2020)

Foto. 149: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odanın pencereleri (2020)

Foto. 150: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 1. odadan detay (2020)

Foto. 151: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odanın kapısı (2020)

Foto. 152: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odanın pencereleri (2020)

Foto. 153: Özel Mülkiyete Ait Ev 3 2. odadan detay (2020)

Foto. 154: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 genel görünümü (2020)

Foto. 155: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 cumbanın görünümü (2020)

Foto. 156: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 giriş kapısı (2020)

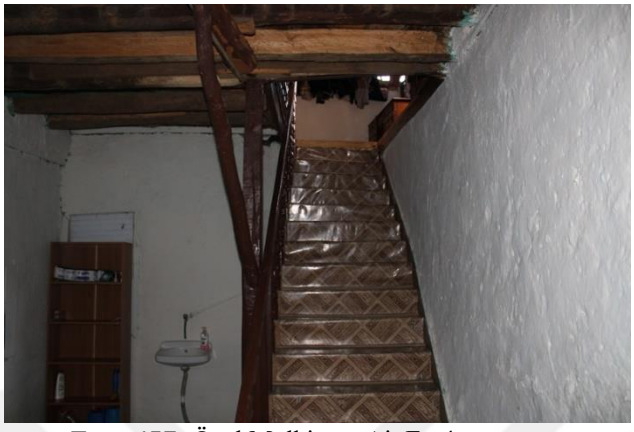

Foto. 157: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlığın ve merdiven (2020)

Foto. 158: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 giriş kapısının taşlıktan görünümü (2020)

Foto. 159: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlığın genel görünümü (2020)

Foto. 160: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlıkta yer alan deponun kapısı (2020)

Foto. 161: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 depodan detay (2020)

Foto. 162: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 taşlığın tavanından detay (2020)

Foto. 163: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 sofanın doğu duvarı (2020)

Foto. 164: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 sofanın pencereleri (2020)

Foto. 165: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfak ve banyo kapısı (2020)

Foto. 166: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 odaların kapıları (2020)

Foto. 167: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfaktan detay (2020)

Foto. 168: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfağın penceresi (2020)

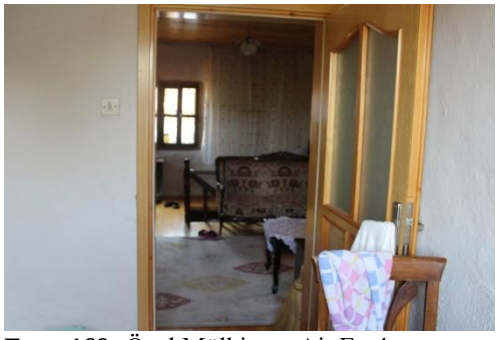

Foto. 169: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 mutfaktan sofanın görünümü (2020)

Foto. 170: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 banyo (2020)

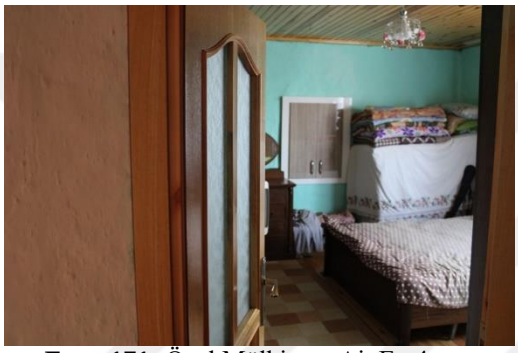

Foto. 171: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın kapısından görünümü (2020)

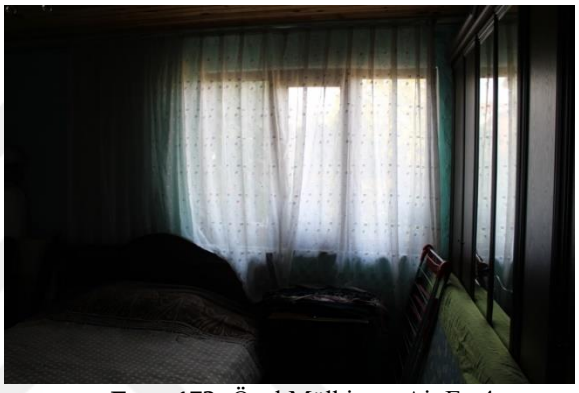

Foto. 172: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın penceresi (2020)

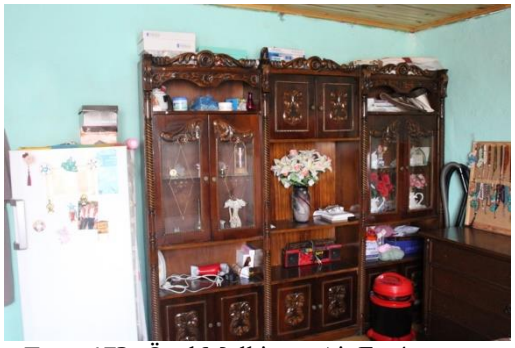

Foto. 173: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın doğu duvarı (2020)

Foto. 174: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın kuzey duvarı (2020)

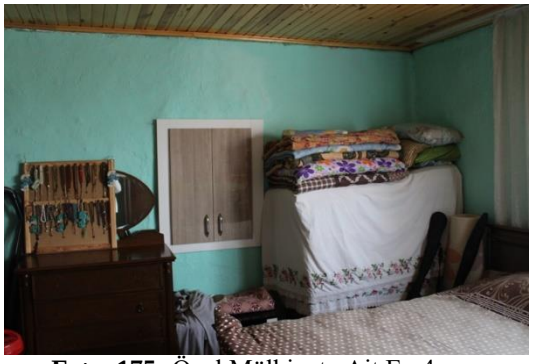

Foto. 175: Özel Mülkiyete Ait Ev 4
1. odanın güney duvarı (2020)

Foto. 176: Özel Mülkiyete Ait Ev 4 1. odanın güney duvarında yer alan niş (2020)

Foto. 177: Özel Mülkiyete Ait Ev 4
2. odanın genel görünümü (2020)

Foto. 178: Özel Mülkiyete Ait Ev 4
2. odanın kapısı (2020)

Foto. 179: Özel Mülkiyete Ait Ev 4
2. odanın güneyinde yer alan pencere (2020)

Foto. 180: Özel Mülkiyete Ait Ev 4
2. odanın doğusunda bulunan pencere (2020)

Foto. 181: Misi Konaklama Evi genel görünümü (2020)

Foto. 182: Misi Konaklama Evi cumbanın görünümü (2020)

Foto. 183: Misi Konaklama Evi giriş kapısı (2020)

Foto. 184: Misi Konaklama Evi giriş kapısı (2020)

Foto. 185: Misi Konaklama Evi holün girişinin görünümü (2020)

Foto. 186: Misi Konaklama Evi bahçeden holün görünümü (2020)

Foto. 187: Misi Konaklama Evi holün batı ve güney duvarının görünümü (2020)

Foto. 188: Misi Konaklama Evi holün güney duvarının görünümü (2020)

Foto. 189: Misi Konaklama Evi holün kuzey duvarının görünümü (2020)

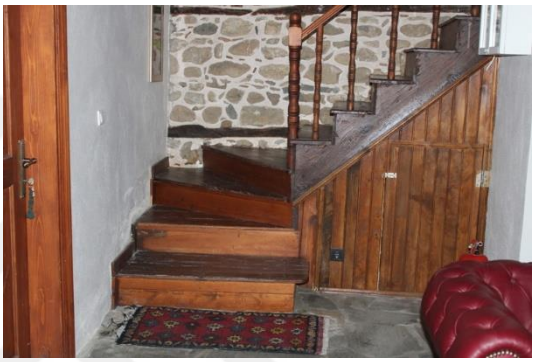

Foto. 190: Misi Konaklama Evi holün güneyinde bulunan merdiven (2020)

Foto 191: Misi Konaklama Evi holün kuzeyinde bulunan merdiven (2020)

Foto. 192: Misi Konaklama Evi holün doğusunda yer alan oda kapısı (2020)

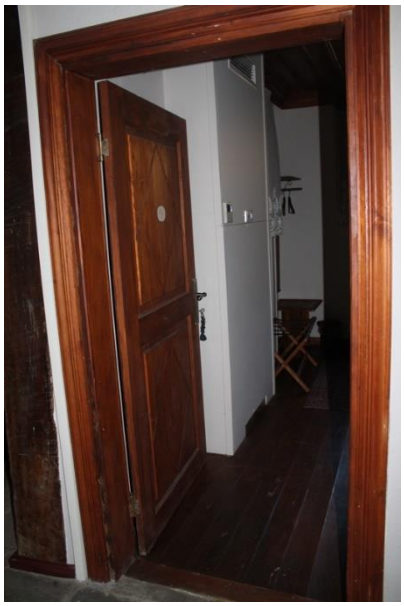

Foto. 193: Misi Konaklama Evi holün doğusunda yer alan odanın kapısı (2020)

Foto. 194: Misi Konaklama Evi kapıdan odanın görünümü (2020)

Foto. 195: Misi Konaklama Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 196: Misi Konaklama Evi odanın pencereleri (2020)

Foto. 197: Misi Konaklama Evi bahçenin güney duvarından detay (2020)

Foto. 198: Misi Konaklama Evi bahçenin güney ve batı duvarı (2020)

Foto. 199: Misi Konaklama Evi bahçenin güney ve batı duvarından detay (2020)

Foto. 200: Misi Konaklama Evi bahçenin batı duvarı (2020)

Foto. 201: Misi Konaklama Evi bahçenin kuzey duvarındaki mutfak (2020)

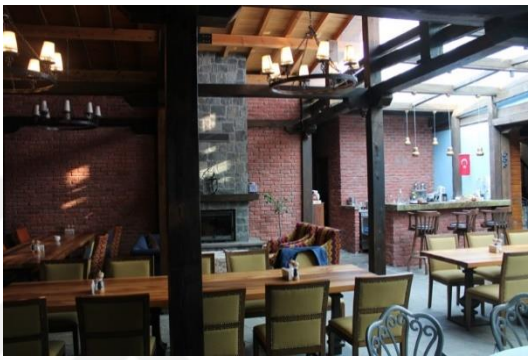

Foto. 202: Misi Konaklama Evi bahçenin kuzey duvarının genel görünümü (2020)

Foto. 203: Misi Konaklama Evi bahçede yer alan taş ocak (2020)

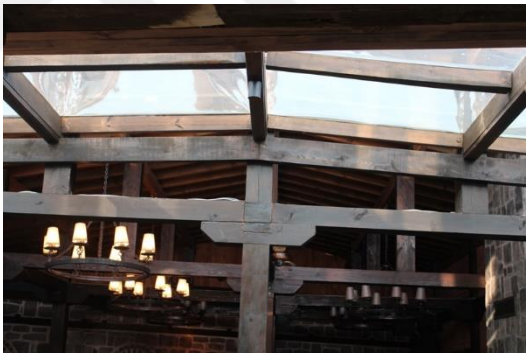

Foto. 204: Misi Konaklama Evi bahçenin tavanından detay (2020)

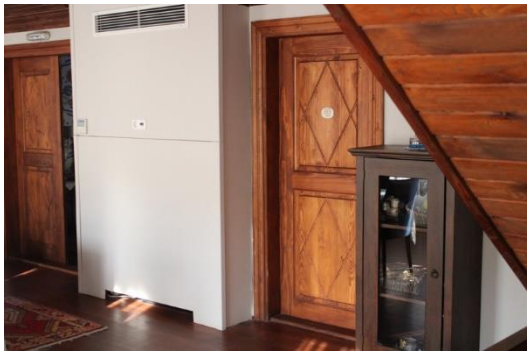

Foto. 205: Misi Konaklama Evi 1. kat sofada yer alan oda kapısı (2020)

Foto. 206: Misi Konaklama Evi sofanın doğusunda bulunan odalar (2020)

Foto. 207: Misi Konaklama Evi sofanın güneyinden kuzeyine bakış (2020)

Foto. 208: Misi Konaklama Evi sofanın kuzeyinden güneyine bakış (2020)

Foto. 209: Misi Konaklama Evi 1. katta yer alan oda kapısı (2020)

Foto. 210: Misi Konaklama Evi odanın kuzey duvarının görünümü (2020)

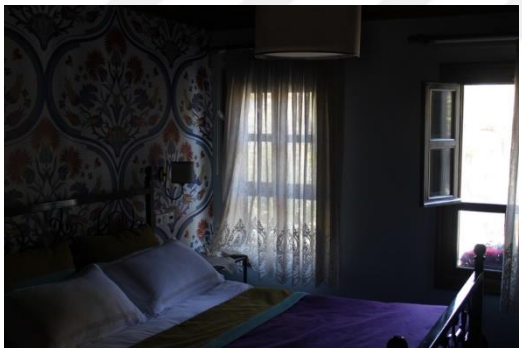

Foto. 211: Misi Konaklama Evi odanın doğusunda bulunan pencereler (2020)

Foto. 212: Misi Konaklama Evi odanın pencerelerinden detay (2020)

Foto. 213: Misi Konaklama Evi odanın pencerelerinin görünümü (2020)

Foto. 214: Misi Konaklama Evi odanın güney duvarı (2020)

Foto. 215: Misi Konaklama Evi sofada bulunan diğer odanın kapısı (2020)

Foto. 216: Misi Konaklama Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 217: Misi Konaklama Evi odanın kuzey ve doğu duvarı (2020)

Foto. 218: Misi Konaklama Evi odanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 219: Misi Konaklama Evi odanın güney duvarı (2020)

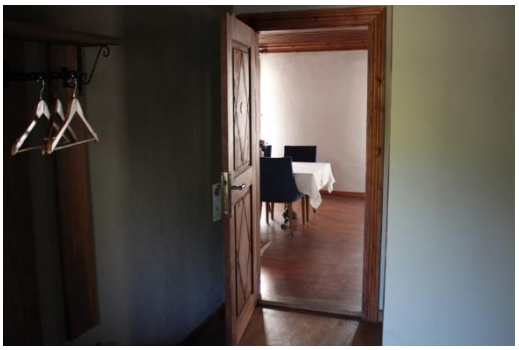

Foto. 220: Misi Konaklama Evi odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 221: Misi Konaklama Evi 2. kat odaya eklenmiş sofaya bakış (İnternet)

Foto. 222: Misi Konaklama Evi 2. kat odaya eklenmiş sofadan odaya bakış (İnternet)

Foto. 223: Misi Konaklama Evi 2. kat odanın pencereleri (İnternet)

Foto. 224: Misi Konaklama Evi 2. kat odanın genel görünümü (İnternet)

Foto. 225: Misi Konaklama Evi 2. kat diğer odaya eklenmiş sofanın görünümü (İnternet)

Foto. 226: Misi Konaklama Evi 2. kat diğer odanın genel görünümü (İnternet)

Foto. 227: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi genel görünümü (2020)

Foto. 228: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi cumbanın görünümü (2020)

Foto. 229: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi giriş kapısı ve ana cephenin görünümü (2020)

Foto. 230: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi girişte yer alan hol (2020)

Foto. 231: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın kapısı (2020)

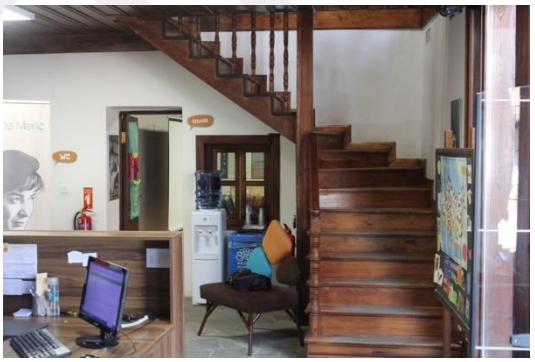

Foto. 232: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın görünümü (2020)

Foto. 233: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofada yer alan oda ve lavabo (2020)

Foto. 234: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi zemin katta yer alan oda kapısı (2020)

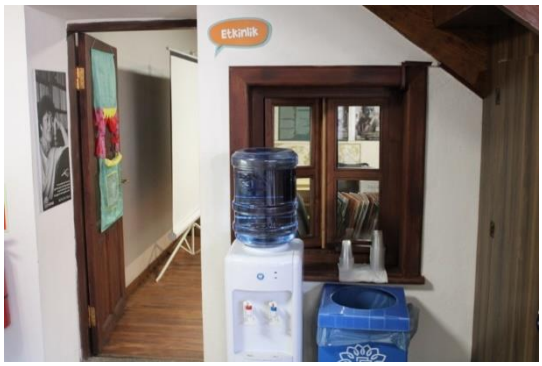

Foto. 235: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın sofaya bakan penceresi (2020)

Foto. 236: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın genel görünümü (2020)

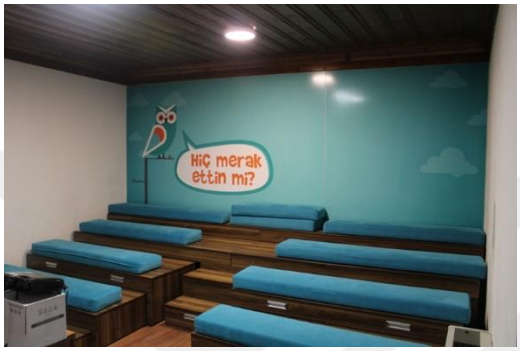

Foto. 237: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odadan detay (2020)

Foto. 238: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın kapısı ve penceresi (2020)

Foto. 239: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi merdiven (2020)

Foto. 240: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1.kat sofasının doğu ve güney duvarı (2020)

Foto. 241: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofadan detay 1.kat (2020)

Foto. 242: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın güney ve batı duvarı (2020)

Foto. 243: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın batı duvarı (2020)

Foto. 244: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofadan detay (2020)

Foto. 245: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın pencereleri (2020)

Foto. 246: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi sofanın doğusunda yer alan odalar (2020)

Foto. 247: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi 1. katta yer alan odanın kapısı (2020)

Foto. 248: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 249: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın güney duvarı (2020)

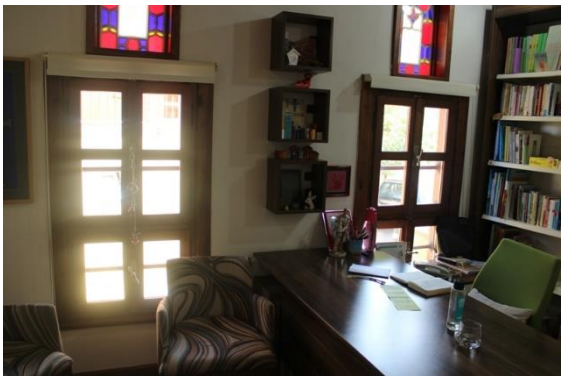

Foto. 250: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencereleri (2020)

Foto. 251: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın kapısı (2020)

Foto. 252: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın genel görünümü (2020)

Foto. 253: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odanın pencereleri (2020)

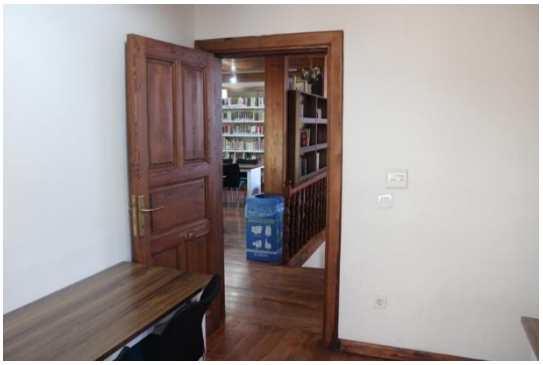

Foto. 254: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi diğer odadan sofanın görünümü (2020)

Foto. 255: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi köşe odanın kapısı (2020)

Foto. 256: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odada bulunan ocak (2020)

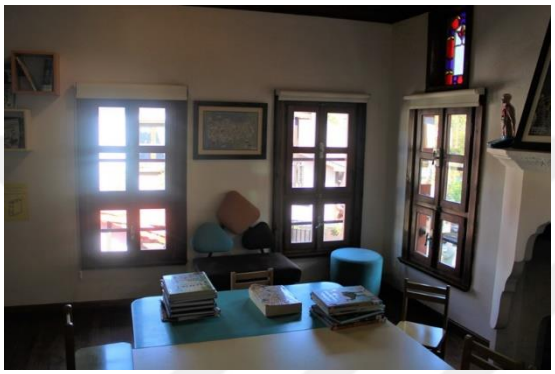

Foto. 257: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencereleri (2020)

Foto. 258: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın pencerelerinden detay (2020)

Foto. 259: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odanın kuzey ve batı duvarı (2020)

Foto. 260: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odadaki ocağın dıştan görünümü (2020)

Foto. 261: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi odaların dıştan görünümleri (2020)

Foto. 262: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi kuzey cephedeki odanın pencereleri (2020)

Foto. 263: Misi Koza Evi genel görünüm (2020)

Foto. 264: Misi Koza Evi cumba (2020)

Foto. 265: Misi Koza Evi giriş kapısı (2020)

Foto. 266: Misi Koza Evi giriş kapısından hol (2020)

Foto. 267: Misi Koza Evi holün kapısı (2020)

Foto. 268: Misi Koza Evi sofanın güney duvarı (2020)

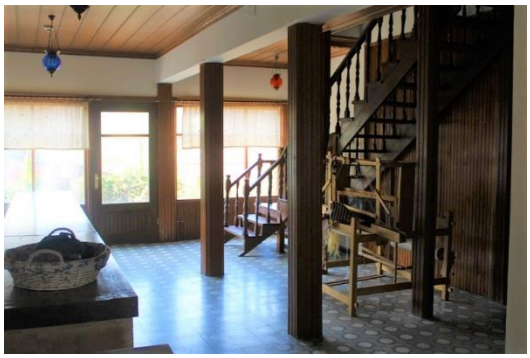

Foto. 269: Misi Koza Evi sofa (2020)

Foto. 270: Misi Koza Evi sofanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 271: Misi Koza Evi sofadan hole bakış (2020)

Foto. 272: Misi Koza Evi merdivenden sofaya bakış (2020)

Foto. 273: Misi Koza Evi mutfak kapısından mutfak (2020)

Foto. 274: Misi Koza Evi mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 275: Misi Koza Evi mutfaktan sofaya bakış (2020)

Foto. 276: Misi Koza Evi dıştan mutfak pencereleri (2020)

Foto. 277: Misi Koza Evi sofanın kuzey cephesindeki lavabo (2020)

Foto. 278: Misi Koza Evi sofanın batısında yer alan bahçe kapısı (2020)

Foto. 279: Misi Koza Evi sofanın batısında bulunan pencere (2020)

Foto. 280: Misi Koza Evi bahçenin genel görünümü (2020)

Foto. 281: Misi Koza Evi 1. kat sofasının güney cephesi (2020)

Foto. 282: Misi Koza Evi sofanın kuzey cephesi (2020)

Foto. 283: Misi Koza Evi sofanın batısındaki odalar (2020)

Foto. 284: Misi Koza Evi sofanın doğusundaki odalar (2020)

Foto. 285: Misi Koza Evi sofanın batısındaki 1. oda (2020)

Foto. 286: Misi Koza Evi 1. odanın güney duvarı (2020)

Foto. 287: Misi Koza Evi 1. odanın pencerelerinden detay (2020)

Foto. 288: Misi Koza Evi sofanın batısındaki 2. oda (2020)

Foto. 289: Misi Koza Evi 2. odanın pencereleri (2020)

Foto. 290: Misi Koza Evi 2. odanın tavanından detay (2020)

Foto. 291: Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 1. oda (2020)

Foto. 292: Misi Koza Evi 1. odanın güney ve doğu duvarları (2020)

Foto. 293: Misi Koza Evi 1. odanın pencerelerinden detay (2020)

Foto. 294: Misi Koza Evi sofanın doğusundaki 2. oda (2020)

Foto. 295: Misi Koza Evi 2.odanın kuzeyindeki pencereleri (2020)

Foto. 296: Misi Koza Evi 2. odanın doğusundaki pencereleri (2020)

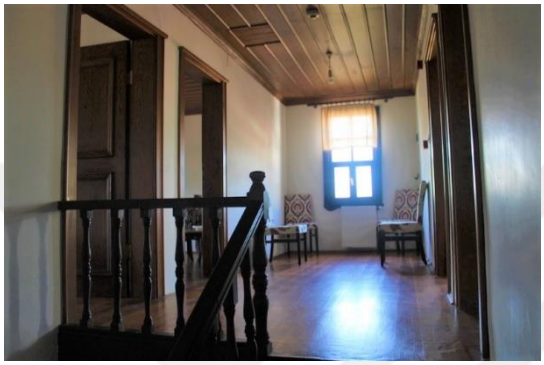

Foto. 297: Misi Koza Evi 2. kat sofası (2020)

Foto. 298: Misi Koza Evi sofanın batısındaki odalar (2020)

Foto. 299: Misi Koza Evi sofanın doğusundaki odalar (2020)

Foto. 300: Misi Koza Evi sofanın güneyindeki döner merdiven (2020)

Foto. 301: Misi Koza Evi sofanın batısındaki 1. oda (2020)

Foto. 302: Misi Koza Evi odanın pencereleri (2020)

Foto. 303: Misi Koza Evi
odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 304: Misi Koza Evi
sofanın batısındaki 2. oda (2020)

Foto. 305: Misi Koza Evi
odanın pencereleri (2020)

Foto. 306: Misi Koza Evi
odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 307: Misi Koza Evi
sofanın doğusundaki 1. oda (2020)

Foto. 308: Misi Koza Evi
odanın pencereleri (2020)

Foto. 309: Misi Koza Evi
sofadan 2. odaya bakış (2020)

Foto. 310: Misi Koza Evi
sofanın doğusundaki 2. oda (2020)

Foto. 311: Misi Koza Evi odanın
kuzey duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 312: Misi Koza Evi odanın
sokağa bakan pencereleri (2020)

Foto. 313: Nilüfer Sanat Evi
genel görünümü (2020)

Foto. 314: Nilüfer Sanat Evi
dışa taşkın 1. katın görünümü (2020)

Foto. 315: Nilüfer Sanat Evi giriş kapısı (2020)

Foto. 316: Nilüfer Sanat Evi taşlıktan giriş kapısının görünümü (2020)

Foto. 317: Nilüfer Sanat Evi taşlıktan bahçe kapısının görünümü (2020)

Foto. 318: Nilüfer Sanat Evi ana cephede yer alan pencereler (2020)

Foto. 319: Nilüfer Sanat Evi taşlıktan lavabo kapısı (2020)

Foto. 320: Nilüfer Sanat Evi taşlıkta bulunan çeşme (2020)

Foto. 321: Nilüfer Sanat Evi taşlığın kuzeyindeki merdiven (2020)

Foto. 322: Nilüfer Sanat Evi taşlıktan sofanın genel görünümü (2020)

Foto. 323: Nilüfer Sanat Evi taşlıkta yer alan odanın kapı ve penceresi (2020)

Foto. 324: Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 325: Nilüfer Sanat Evi odanın ana cephedeki pencereleri (2020)

Foto. 326: Nilüfer Sanat Evi odanın taşlığa bakan cephesi (2020)

Foto. 327: Nilüfer Sanat Evi sofa merdiveni (2020)

Foto. 328: Nilüfer Sanat Evi sofanın genel görünümü (2020)

Foto. 329: Nilüfer Sanat Evi sofada yer alan niş (2020)

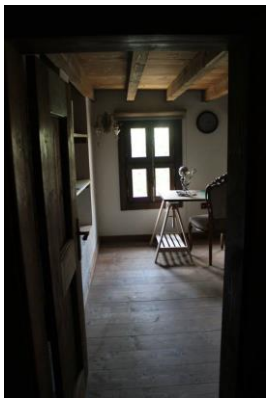

Foto. 330: Nilüfer Sanat Evi ara katta bulunan odanın kapısı (2020)

Foto. 331: Nilüfer Sanat Evi
odanın genel görünümü (2020)

Foto. 332: Nilüfer Sanat Evi
odadaki nişlerin görünümü (2020)

Foto. 333: Nilüfer Sanat Evi
odanın taşlığa bakan penceresi (2020)

Foto. 334: Nilüfer Sanat Evi
odanın sofaya bakan penceresi (2020)

Foto. 335: Nilüfer Sanat Evi
mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 336: Nilüfer Sanat Evi
mutfakta bulunan ocak ve niş (2020)

Foto. 337: Nilüfer Sanat Evi
mutfaktan sofanın görünümü (2020)

Foto. 338: Nilüfer Sanat Evi
mutfaktan bahçe kapısına bakış (2020)

Foto. 339: Nilüfer Sanat Evi bahçede yer alan tesisat odası (2020)

Foto. 340: Nilüfer Sanat Evi bahçenin görünümü (2020)

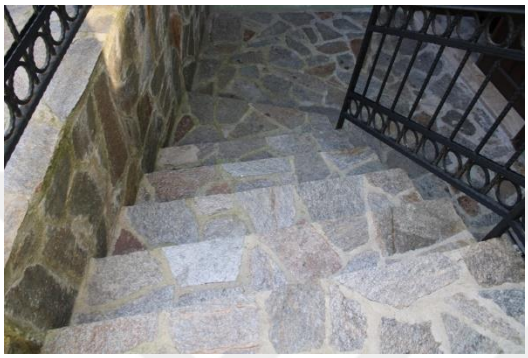

Foto. 341: Nilüfer Sanat Evi bahçedeki merdiven (2020)

Foto. 342: Nilüfer Sanat Evi bahçeden mutfağın görünümü (2020)

Foto. 343: Nilüfer Sanat Evi diğer odanın kapısı (2020)

Foto. 344: Nilüfer Sanat Evi odanın pencereleri (2020)

Foto. 345: Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 346: Nilüfer Sanat Evi odanın tavanı (2020)

Foto. 347: Nilüfer Sanat Evi
odada bulunan banyonun kapısı (2020)

Foto. 348: Nilüfer Sanat Evi
banyonun genel görünümü (2020)

Foto. 349: Nilüfer Sanat Evi
merdiven (2020)

Foto. 350: Nilüfer Sanat Evi
1. kat sofasının genel görünümü (2020)

Foto. 351: Nilüfer Sanat Evi
sofanın güney cephesi (2020)

Foto. 352: Nilüfer Sanat Evi sofanın
batısında bulunan pencereleri (2020)

Foto. 353: Nilüfer Sanat Evi sofanın güneyindeki pencere (2020)

Foto. 354: Nilüfer Sanat Evi doğu cephedeki odanın kapısı (2020)

Foto. 355: Nilüfer Sanat Evi doğu cephedeki odanın pencereleri (2020)

Foto. 356: Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 357: Nilüfer Sanat Evi odadan kapının ve sofanın görünümü (2020)

Foto. 358: Nilüfer Sanat Evi batı cephedeki odanın kapısı (2020)

Foto. 359: Nilüfer Sanat Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 360: Nilüfer Sanat Evi odanın batı duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 361: Nilüfer Sanat Evi odanın kuzey ve doğu duvarı (2020)

Foto. 362: Nilüfer Sanat Evi odanın güney duvarı ve giriş kapısı (2020)

Foto. 363: Nilüfer Sanat Evi güney cephedeki odanın kapısı (2020)

Foto. 364: Nilüfer Sanat Evi odada yer alan niş ile pencereler (2020)

Foto. 365: Nilüfer Sanat Evi odanın batı duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 366: Nilüfer Sanat Evi odanın kuzey cephesi (2020)

Foto. 367: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 genel görünüm (2020)

Foto. 368: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 cumbanın genel görünümü (2020)

Foto. 369: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 giriş kapısı (2020)

Foto. 370: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 zemin kattaki odanın pencereleri (2020)

Foto. 371: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 batı cephedeki pencereler (2020)

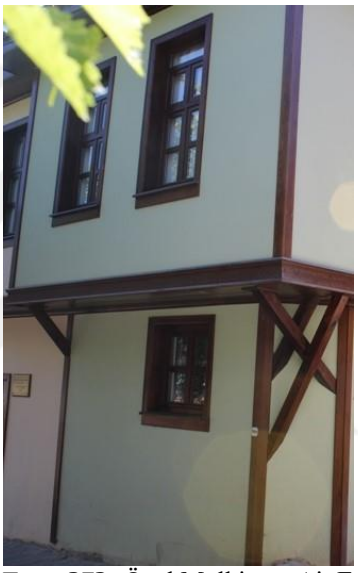

Foto. 372: Özel Mülkiyete Ait Ev 5 kuzey cephedeki pencereler (2020)

Foto. 373: Misi Fotoğraf Müzesi genel görünüm (2020)

Foto. 374: Misi Fotoğraf Müzesi balkonun görünümü (2020)

Foto. 375: Misi Fotoğraf Müzesi giriş kapısı (2020)

Foto. 376: Misi Fotoğraf Müzesi taşlıktan bahçenin görünümü (2020)

Foto. 377: Misi Fotoğraf Müzesi bahçeden taşlığa bakış (2020)

Foto. 378: Misi Fotoğraf Müzesi bahçenin tavanından detay (2020)

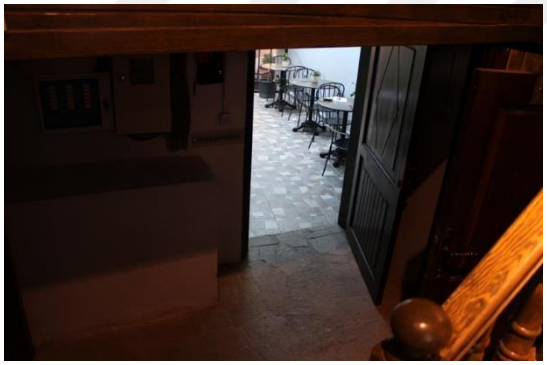

Foto. 379: Misi Fotoğraf Müzesi taşlığın genel görünümü (2020)

Foto. 380: Misi Fotoğraf Müzesi taşlıkta yer alan merdivenler (2020)

Foto. 381: Misi Fotoğraf Müzesi sergi kapı ve pencerelerin görünümü (2020)

Foto. 382: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının güney duvarı (2020)

Foto. 383: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının güney ve batı duvarı (2020)

Foto. 384: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarı (2020)

Foto. 385: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarından detay (2020)

Foto. 386: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının batı duvarı (2020)

Foto. 387: Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanının güney duvarı (2020)

Foto. 388: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanından merdivenlerin görünümü (2020)

Foto. 389: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanından merdiven ve taşlık (2020)

Foto. 390: Misi Fotoğraf Müzesi merdiven (2020)

Foto. 391: Misi Fotoğraf Müzesi odanın kapısı (2020)

Foto. 392: Misi Fotoğraf Müzesi 1. kattaki sergi alanının güney duvarı (2020)

Foto. 393: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzey duvarı (2020)

Foto. 394: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının genel görünümü (2020)

Foto. 395: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının pencereleri (2020)

Foto. 396: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının kuzeyindeki merdiven (2020)

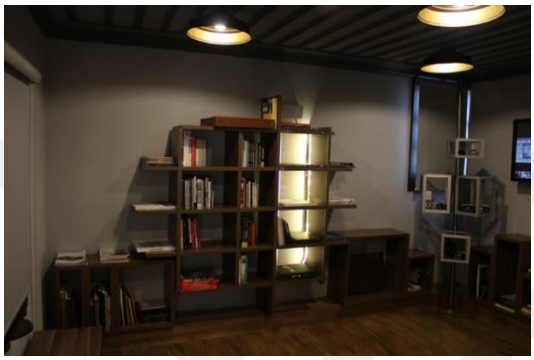

Foto. 397: Misi Fotoğraf Müzesi odanın batı duvarı (2020)

Foto. 398: Misi Fotoğraf Müzesi odanın kuzey duvarı (2020)

Foto. 399: Misi Fotoğraf Müzesi odanın doğu duvarındaki penceresi (2020)

Foto. 400: Misi Fotoğraf Müzesi odanın kapısının içten görünümü (2020)

Foto. 401: Misi Fotoğraf Müzesi diğer odanın kapısı (2020)

Foto. 402: Misi Fotoğraf Müzesi diğer odada yer alan pencere (2020)

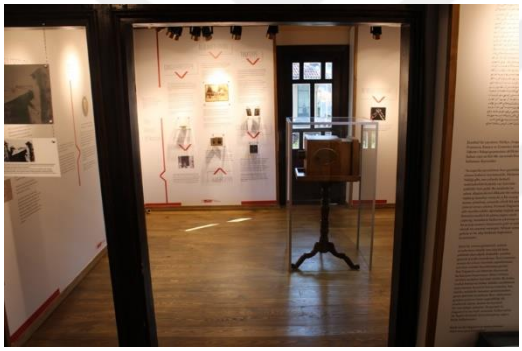

Foto. 403: Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanı (2020)

Foto. 404: Misi Fotoğraf Müzesi diğer sergi alanının kuzey ve doğu duvarı (2020)

Foto. 405: Misi Fotoğraf Müzesi sergi alanının genel görünümü (2020)

Foto. 406: Misi Fotoğraf Müzesi balkon kapısı (2020)

Foto. 407: Misi Halk Odası genel görünüm (2020)

Foto. 408: Misi Halk Odası genel görünüm (2020)

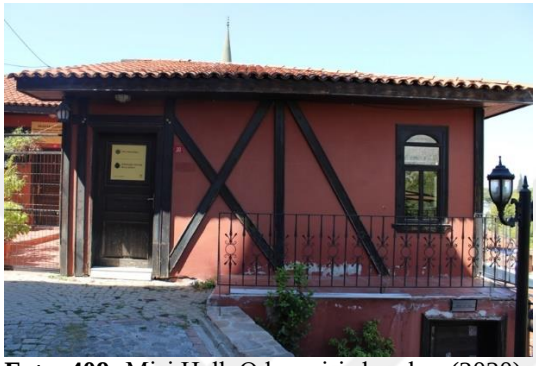

Foto. 409: Misi Halk Odası giriş kapıları (2020)

Foto. 410: Misi Halk Odası kafe ve terasın genel görünümü (2020)

Foto. 411: Misi Halk Odası kafe kapısı (2020)

Foto. 412: Misi Halk Odası terasa bakan pencereler (2020)

Foto. 413: Misi Halk Odası terasın görünümü (2020)

Foto. 414: Misi Halk Odası terasa bakan pencerelerden detay (2020)

Foto. 415: Misi Halk Odası sofanın kapısı (2020)

Foto. 416: Misi Halk Odası sofanın ilk bölümü (2020)

Foto. 417: Misi Halk Odası sofayı çevreleyen oda ve lavabo kapıları (2020)

Foto. 418: Misi Halk Odası sofaya girişi sağlayan bahçe kapısı (2020)

Foto. 419: Misi Halk Odası odadan sofaya bakış (2020)

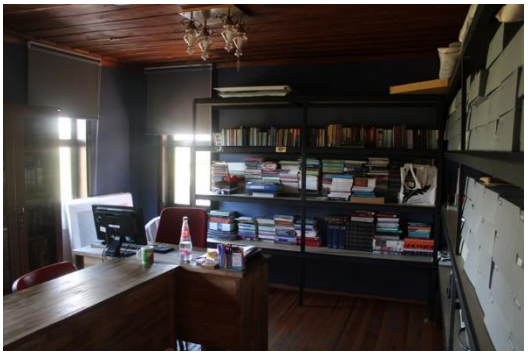

Foto. 420: Misi Halk Odası odanın genel görünümü (2020)

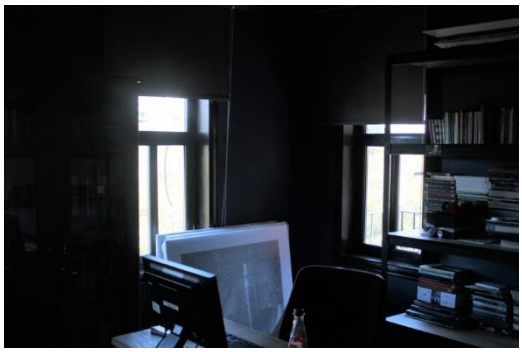

Foto. 421: Misi Halk Odası odanın pencereleri (2020)

Foto. 422: Misi Halk Odası odanın pencereleri (2020)

Foto. 423: Misi Halk Odası diğer odanın genel görünümü (2020)

Foto. 424: Misi Halk Odası diğer odanın kuzey duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 425: Misi Halk Odası diğer odanın batı duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 426: Misi Halk Odası diğer binanın ana cephesi (2020)

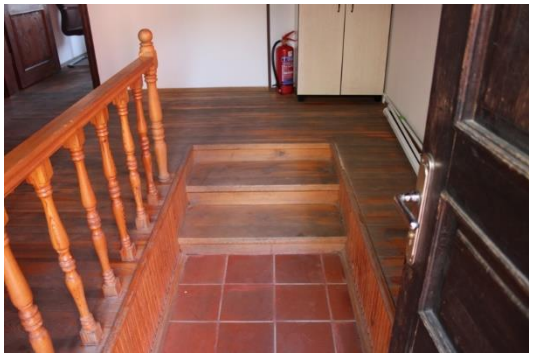

Foto. 427: Misi Halk Odası sofanın zemini (2020)

Foto. 428: Misi Halk Odası sofanın genel görünümü (2020)

Foto. 429: Misi Halk Odası sofanın kuzey ve doğusundaki pencereleri (2020)

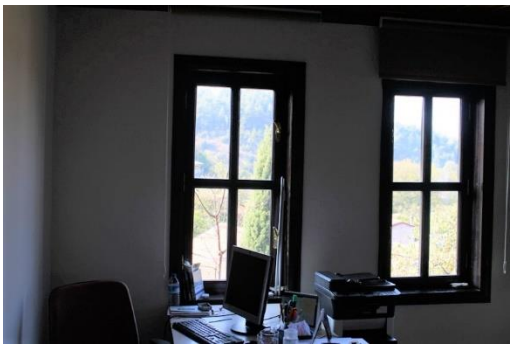

Foto. 430: Misi Halk Odası 1. odanın batı duvarındaki pencereleri (2020)

Foto. 431: Misi Halk Odası 1. odanın kuzey ve batı duvarı (2020)

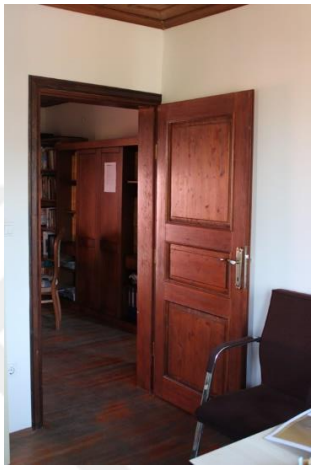

Foto. 432: Misi Halk Odası 1. odadan sofaya bakış (2020)

Foto. 433: Misi Halk Odası 2. odadan sofaya bakış (2020)

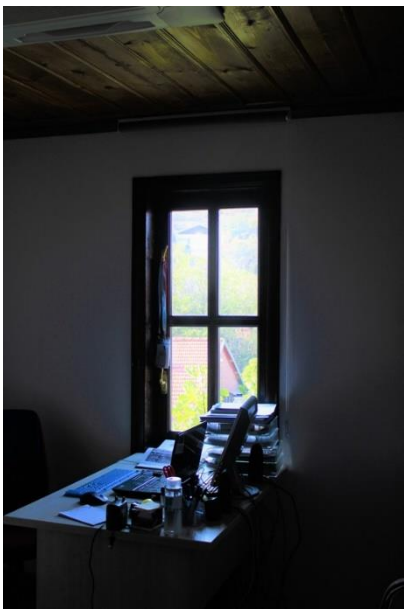

Foto. 434: Misi Halk Odası 2. odanın batı duvarındaki penceresi (2020)

Foto. 435: Misi İpek Evi
genel görünüm (2020)

Foto. 436: Misi İpek Evi
1. katın görünümü (2020)

Foto. 437: Misi İpek Evi zemin kat (2020)

Foto. 438: Misi İpek Evi bodrum kat (2020)

Foto. 439: Misi İpek Evi
bodrum kat merdiveni (2020)

Foto. 440: Misi İpek Evi
holden taşlığın görünümü (2020)

Foto. 441: Misi İpek Evi
merdivenden holün görünümü (2020)

Foto. 442: Misi İpek Evi
holden giriş kapısı (2020)

Foto. 443: Misi İpek Evi holün görünümü (2020)

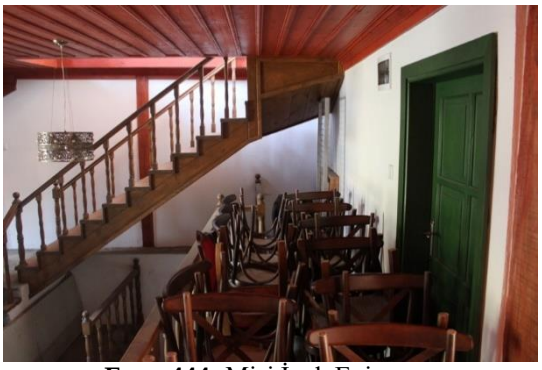

Foto. 444: Misi İpek Evi holün doğu cephesi (2020)

Foto. 445: Misi İpek Evi odanın hole bakan penceresi (2020)

Foto. 446: Misi İpek Evi odanın genel görünümü (2020)

Foto. 447: Misi İpek Evi odanın pencereleri (2020)

Foto. 448: Misi İpek Evi odanın dıştan görünümü (2020)

Foto. 449: Misi İpek Evi banyo ve bahçe kapıları (2020)

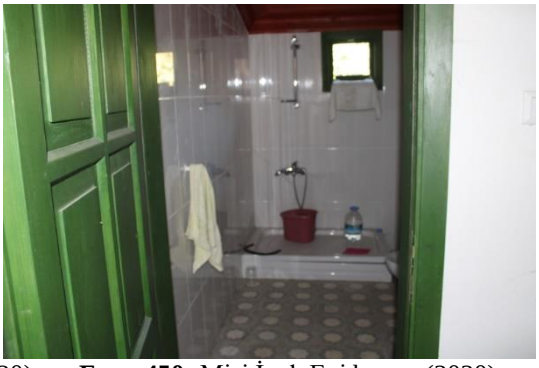

Foto. 450: Misi İpek Evi banyo (2020)

Foto. 451: Misi İpek Evi banyonun bahçeden görünümü (2020)

Foto. 452: Misi İpek Evi bahçe kapısından bahçenin görünümü (2020)

Foto. 453: Misi İpek Evi bahçe (2020)

Foto. 454: Misi İpek Evi bahçeden taşlık ve zemin kat (2020)

Foto. 455: Misi İpek Evi mutfağın genel görünümü (2020)

Foto. 456: Misi İpek Evi mutfağın penceresinden detay (2020)

Foto. 457: Misi İpek Evi
mutfaktan merdivenin görünümü (2020)

Foto. 458: Misi İpek Evi 1. katın sofası (2020)

Foto. 459: Misi İpek Evi
sofanın bahçeye bakan cephesi (2020)

Foto. 460: Misi İpek Evi
1. odadan sofaya bakış (2020)

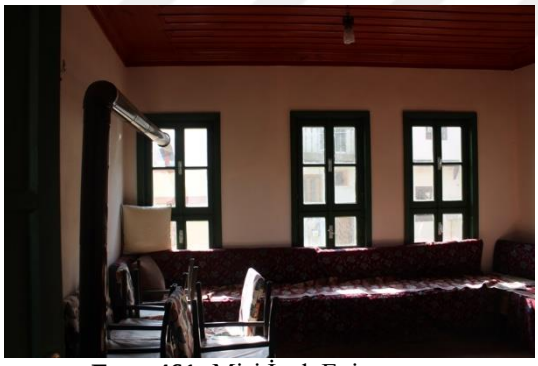

Foto. 461: Misi İpek Evi
1. odanın genel görünümü (2020)

Foto. 462: Misi İpek Evi
2. odanın kapısı (2020)

Foto. 463: Misi İpek Evi
dıştan 1. odanın pencereleri (2020)

Foto. 464: Misi İpek Evi dıştan
2. odanın pencereleri (2020)

Foto. 465: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 genel görünüm (2020)

Foto. 466: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 cumba (2020)

Foto. 467: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 giriş kapısı ve aydınlık penceresi (2020)

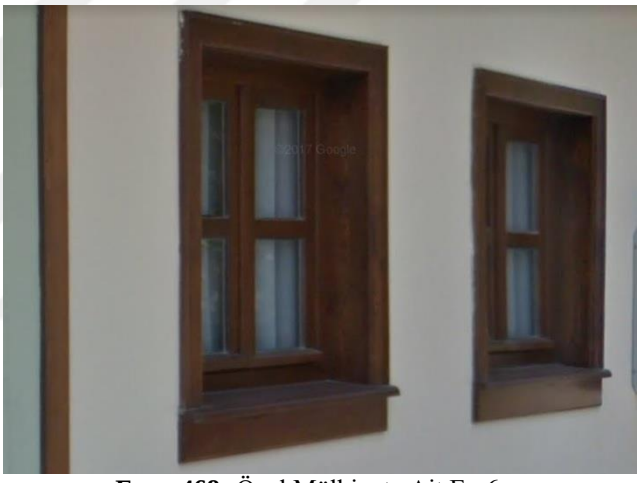

Foto. 468: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 odanın pencereleri (2020)

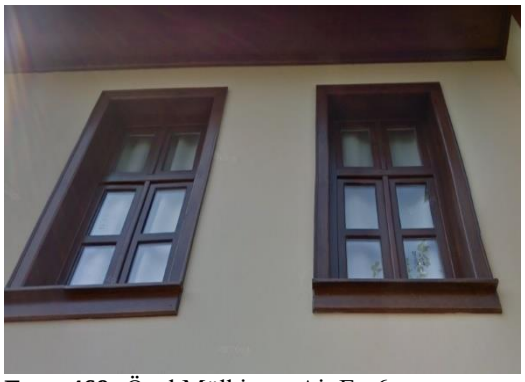

Foto. 469: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1.kattaki odanın pencereleri (2020)

Foto. 470: Özel Mülkiyete Ait Ev 6 1.kattaki diğer odanın pencereleri (2020)

Foto 471: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'deki evler (2020)

Foto. 472: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'deki evler (2020)

Foto. 473: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'deki evler (2020)

Foto. 474: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'de balkonlu bir ev (2020)

Foto. 475: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'deki Masal Evi (2020)

Foto. 476: Tescil dışında kalan Pınar Cd.'deki Masal Evi (2020)

Foto. 477: Tescil dışında kalan Misi Cd.'deki ev (2020)

Foto. 478: Tescil dışında kalan Misi Cd.'deki ev (2020)

Foto. 479: Tescil dışında kalan Maksem Sk.'taki evler (2020)

Foto. 480: Tescil dışında kalan Maksem Sk.'taki evler (2020)

Foto. 481: Tescil dışında kalan Maksem Sk.'taki ev (2020)

Foto. 482: Tescil dışında kalan Maksem Sk.'taki ev (2020)

Foto. 483: Tescil dışında kalan Maksem Sk.'taki ev (2020)

Foto. 484: Tescil dışında kalan Bardakçı Sk.'taki evler (2020)

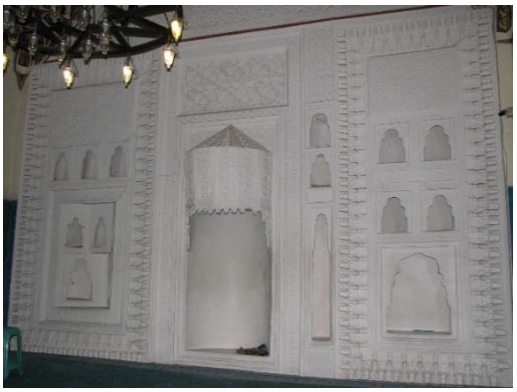
Foto. 485: Tescil dışında kalan Bardakçı Sk.'taki ev (2020)

Foto. 486: Tescil dışında kalan Bardakçı Sk.'taki ev (2020)

K.F. 1: Bursa Yeşil Cami'nin doğusundaki Tâbhane odasında yer alan ocak

K.F. 2: Bursa Yeşil Cami'nin batısındaki Tâbhane odasında bulunan ocak

K.F. 3: Akçakoca'da iki katlı inşa edilmiş Rafiye Kolçak Evi

K.F. 4: Sakarya'da üç katlı inşa edilmiş Alicanlar Evi

K.F. 5: Bolu'da iki katlı inşa edilmiş Ali Bey Konağı

K.F. 6: Safranbolu'da iki katlı inşa edilmiş Mehveş Hanım Konağı

K.F. 7: Misi'de üç katlı inşa edilmiş Nilüfer Sanat Evi

K.F. 8: Avanos'ta iki katlı eve örnek

K.F. 9: Odunpazarı'nda üç katlı eve örnekler

K.F. 10: Sivas'ta iki katlı eve örnekler

K.F. 11: Uşak'ta iki katlı eve örnek

K.F. 12: Malatya'da üç katlı eve örnek

K.F. 13: Erzurum'da iki katlı eve örnek

K.F. 14: Akçakoca'da ön cepheye örnek: Ayşe Şen Evi

K.F. 15: Bolu'da ön cepheye örnek: Benliay Konağı

K.F. 16: Safranbolu'da ön cepheye örnek: Asmazlar Bağ Evi

K.F. 17: Sakarya'da ön cepheye örnek: Orhan Gürev Evi

K.F. 18: Misi'de ön cepheye örnek: Misi Konaklama Evi

K.F. 19: Avanos'ta ön cepheye örnek

K.F. 20: Odunpazarı'nda ön cepheye örnek

K.F. 21: Sivas'ta ön cepheye örnek

K.F. 22: Uşak'ta ön cepheye örnek

K.F. 23: Malatya'da ön cepheye örnek

K.F. 24: Erzurum'da ön cepheye örnek

K.F. 25: Akçakoca'da cumbalı ev örneği: Bankacılık ve Sigortaya ait ev

K.F. 26: Bolu'da cumbalı ev örneği: Emine Tağcı Evi

K.F. 27: Safranbolu'da cumbalı eve örnek: Mümtazlar Konağı

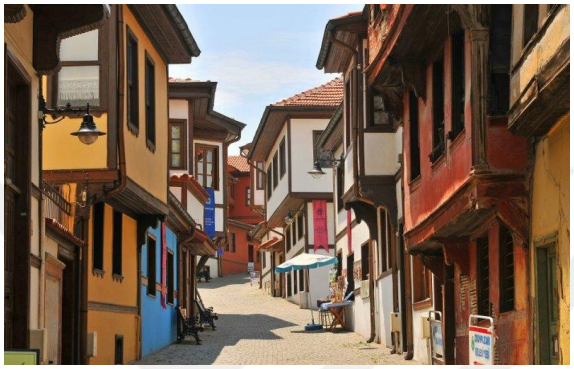
K.F. 28: Sakarya'da cumbalı eve örnek: Sabahattin Berber Evi

K.F. 29: Misi'de cumbalı eve örnek: Nilüfer Çocuk Kütüphanesi

K.F. 30: Avanos'ta cumbalı eve örnek

K.F. 31: Odunpazarı'nda cumbalı evlere örnekler

K.F. 32: Sivas'ta cumbalı eve örnek

K.F. 33: Uşak'ta cumbalı eve örnek

K.F. 34: Malatya'da cumbalı eve örnekler

K.F. 35: Erzurum'da cumbalı eve örnek

K.F. 36: Giriş kapısına Akçakoca'dan örnek: Talat Uğur Evi

K.F. 37: Giriş kapısına Bolu'dan örnek: Fethiye Sarı Evi

K.F. 38: Giriş kapısına Safranbolu'dan örnek: Selvili Köşk

K.F. 39: Giriş kapısına Misi' den örnek: Misi Fotoğraf Müzesi

K.F. 40: Giriş kapısına Sakarya'dan örnek: Ali Efendi Evi

K.F. 41: Avanos'ta giriş kapısına örnek

K.F. 42: Odunpazarı'nda giriş kapısına örnek

K.F. 43: Sivas'ta giriş kapısına örnek

K.F. 44: Uşak'ta giriş kapısına örnek

K.F. 45: Malatya giriş kapısına örnekler

K.F. 46: Erzurum giriş kapısına örnek

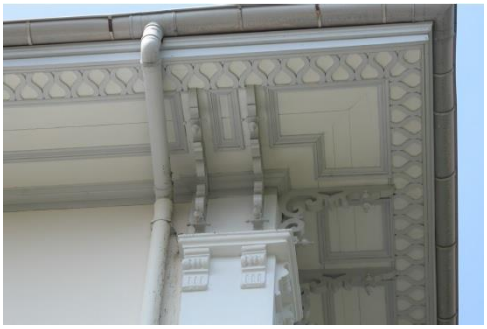
K.F. 47: Saçaklı eve
Akçakoca'dan örnek: Murat Aksu Evi

K.F. 48: Saçaklı eve
Bolu'dan örnek: Ali Bey Konak

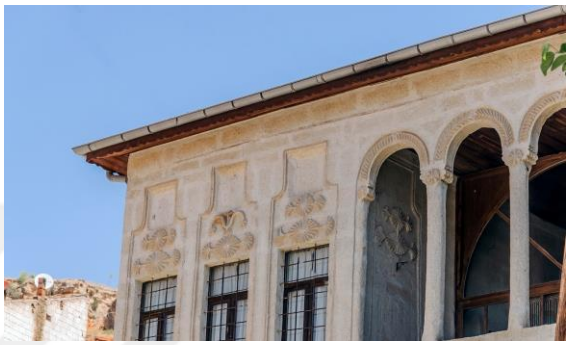
K.F. 49: Saçaklı eve Safranbolu'dan örnek: Hüma Hatun Konağı

K.F. 50: Saçaklı eve Sakarya'dan örnek: Halk Evi

K.F. 51: Saçaklı eve Misi'den örnek: Misi İpek Evi

K.F. 52: Avanos'ta saçaklı eve örnek

K.F. 53: Odunpazarı'nda saçaklı eve örnek

K.F. 54: Sivas'ta saçaklı eve örnek

K.F. 55: Uşak'ta saçaklı eve örnek

K.F. 56: Malatya'da saçaklı eve örnek

K.F. 57: Erzurum'da saçaklı eve örnek

K.F. 58: Çatılı eve Akçakoca'dan örnek: Feyzullah Akan Evi

K.F. 59: Çatılı eve Bolu'dan örnek: Emine Tağcı Evi

K.F. 60: Çatılı eve Safranbolu'dan örnek: Mümtazlar Konağı

K.F. 61: Çatılı eve Sakarya'dan örnek: Fenerli Ev

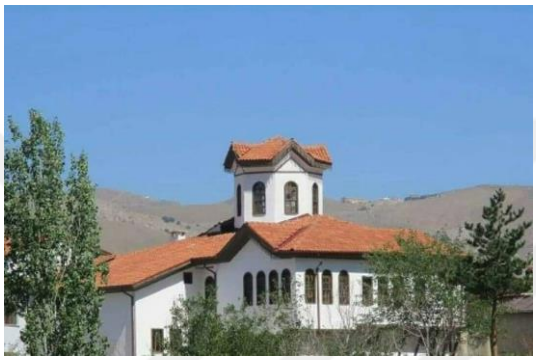
K.F. 62: Çatılı eve Misi'den örnek: Misi Koza Evi

K.F. 63: Avanos'ta çatılı eve örnek

K.F. 64: Odunpazarı'nda çatılı evlere örnek

K.F. 65: Sivas'ta çatılı eve örnek

K.F. 66: Uşak'ta çatılı eve örnek

K.F. 67: Malatya'da çatılı eve örnek

K.F. 68: Erzurum'da çatılı evlere örnekler

K.F. 69: Tavan süslemesine
Akçakoca'dan örnek: Talat Uğur Evi

K.F. 70: Tavan süslemesine
Bolu'dan örnek: Erva Sultan Evi

K.F. 71: Tavan süslemesine
Safranbolu'dan örnek: Sipahioğlu Konağı

K.F. 72: Tavan süslemesine Sakarya'dan
örnek: Yanık Ertekinler Evi

K.F. 73: Tavan süslemesine Misi'de
yıkılmış bir evden örnek:
Maksem Sk. No: 5'te bulunan ev

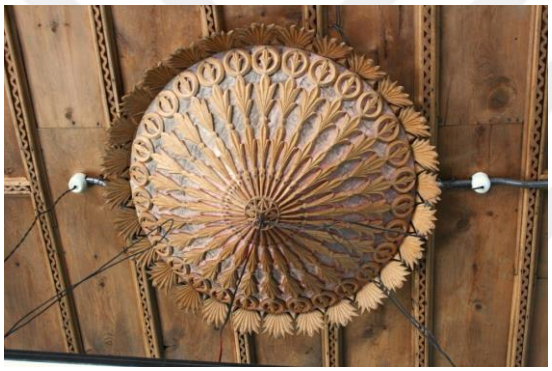
K.F. 74: Tavan süslemesine günümüz
Misi evlerinden örnek: Nilüfer Sanat Evi

K.F. 75: Avanos'ta tavan süslemesine bir örnek

K.F. 76: Odunpazarı'nda tavan süslemesine bir örnek

K.F. 77: Sivas'ta tavan süslemesine bir örnek

K.F. 78: Erzurum kırlangıç örtüye bir örnek

K.F. 79: Erzurum mertekli örtüye bir örnek

K.F. 80: Erzurum tavan süslemesine bir örnek

KAYNAKÇA

I. Yayınlar

AKDENİZ, H. (2014), "Bursa Evi", *Bursa Köylerinde Geleneksel Mimari ve Arkeoloji,* Edt. Aziz Elbas, C.1., Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa.

AKIN, N. (1997), "Ev", *Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi*, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Sanat Vakfı, Yapı Endüstri Yayınları, İstanbul, s.568 - 570.

AKSOY, F. (2011), *17 ve 18. yy. Evleri Yapı Çözümlemesi*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

ALKAYA, H. B. (2006), *Bursa ve Çevresindeki Ziyaret Yerleri ve Bunların Etrafında Oluşan Dini İnançlar,* Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.

ALTINÇEKİÇ, H. - AZEZLİ (BOZKURT), S. G. (2013), "Anadolu'da Geleneksel Konut ve Avluların Özellikleri ile Tarihsel Gelişiminin Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi", *Journal of the Faculty of Forestry,* İstanbul Üniversitesi, İstanbul, s.70 – 91.

ASLANAPA, O. (1984), *Türk Sanatı*, Remzi Yayınları, İstanbul.

ATEŞ, M. (2008), *Geleneksel Türk Konutlarının Plan Kurgusu Ve Karakteristik Özelliklerinin İrdelenmesi, Restorasyon İle Birlikte Yeni İşlev Verilen İstanbul Konaklarının İncelenmesi*, Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilimdalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

AYTAÇ, İ. (2015), *Geleneksel Malatya Evleri Envanteri*, Malatya Büyükşehir Belediyesi, Malatya.

AZEZLİ (BOZKURT), S. G. (2009), *19. yy.'da Osmanlı Konut Mimarisinde İç Mekân Kurgusunun Safranbolu Örneğinde İrdelenmesi*, İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Fakültesi Ana Bilim Dalı, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

BERK, C. (1951), *Konya Evleri*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Doçentlik Tezi, İstanbul.

BİLGET, N. B. (1993), *Sivas Evleri*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

BOZKURT, N. (1995), "Ev", *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı, C.11, İstanbul, s.502 - 507.

CANSEVER, T. (2002), "Türk Evinin Mimarisi", *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, C.12., Ankara.

CENGİZ, İ. (2014), *Yaşayan Müze Bursa*, Bursa Kültür AŞ., Bursa.

CEZAR, M. (1977), *Anadolu Öncesi Türklerde Şehir ve Mimarlık*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

ÇAL, H. (1999), "Osmanlı Kapı Halkaları ve Tokmakları", *Osmanlı*, Yeni Türkiye Yayınları, C.11., Ankara, s. 275 - 284.

ÇETİN, Y. (2006), *Sakarya ve İlçelerinde Türk Dönemi Sivil Mimari Eserler*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi, Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum.

ÇINAR, S. (2012), "Cephe Bezemeleri ile Öne Çıkan Bir Grup Erzurum Evi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.5., S.22., Erzurum, s.367 - 390.

ÇORUHLU, Y. (2017), *Erken Devir Türk Sanatı*, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul.

DEMİRCİ, D. (2009), "Geleneksel Isparta Evlerinde Giriş Düzenlemeleri", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Isparta, S.20, s.187 - 201.

DENİZ, R. (2007), *Bursa'da Cumalıkızık Evleri*, Atatürk Üniversitesi, Fen – Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Bitirme Tezi, Erzurum.

DENKTAŞ, M. (2002), "Anadolu Türk Mimarisinde Çeşmeler", *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, s. 1299 - 1306.

EKŞİ, S. (2011), *Sakarya İli Sapanca İlçesi Geleneksel Konut Mimarisi*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Bölümü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.

ELDEM, S. H. (1996), "Bursa Evleri", *Bir Masaldı Bursa*, Engin Yenal (Ed.), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, s.191 - 197.

ELDEM, S.H., AKOZAN, F. (1982), *Topkapı Sarayı: Bir Mimari Araştırma*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, İstanbul.

ELDEM, S. H. (1984 - 87), *Türk Evi*, C.1 - 3, Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı (TAÇ), İstanbul.

EROĞLU, E. (2009), *Bolu İl Merkezinde Bulunan Eski Evler*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ERUZUN, C. (1989), "Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi", *Mimarlık*, Yayın İletişim, Yıl: 27, S.4, İstanbul, s.68 - 71.

ESMER, M. A. (1990), *Avanos'un Eski Evleri*, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ESMER, M. A. (1992), *Avanos'un Eski Türk Evleri*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

EVLİYA ÇELEBİ (1999), *Seyahatname*, Zekeriya Kurşun - Seyit Ali Kahraman - Yücel Dağlı (Drl.), C. 2., Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

GEZER, H. (2013), "Geleneksel Safranbolu Evlerinin Sürdürülebilirlik Açısından Değerlendirilmesi", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi,* Y: 12, S: 23, İstanbul, s. 13 - 31.

GÜNAY, R. (1981), *Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

GÜNAY, R. (1998), *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.

GÜNEŞ, E. (1990), *Gümüştepe (Misi) Köyünde Yer Alan Sivil Mimarlık Örneklerinin İncelenmesi ve Restorasyon Araştırması*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

GÜRSOY, E. (2015), "Uşak'taki Tarihi Evlerde Giriş Düzenlemeleri", *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,* Volume 10/6, Ankara, s. 499 - 520.

KARPUZ, H. (1984), *Türk İslam Mesken Mimarisinde Erzurum Evleri*, Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

KARPUZ, H. (1993), *Erzurum Evleri*, Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

KAYSERLİ, A. - GÖK, Y. (2013), "Geleneksel Erzurum Evlerinin Kültürel Coğrafya Perspektifinden İncelenmesi", *Doğu Avrupa Dergisi*, C. 18, S. 30, s. 175 - 216.

KÖŞKLÜ, Z. - ÖNAL, R. Ç. (2017), "Erzurum İspir / Yedigöl Köyünde Bulunan Geleneksel Evler", *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, S. 38, s. 177 - 195.

KUBAN, D. (1995), *Türk Hayatlı Evi*, Eren Yayıncılık, İstanbul.

KUBAN, D. (1982), "Türk Ev Geleneği Üzerine Gözlemler", *Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler*, İstanbul.

KÜÇÜKERMAN, Ö. (1973), *Anadolu'daki Geleneksel Türk Evinde Mekân Organizasyonu Açısından Odalar*, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını, İstanbul.

KÜÇÜKERMAN, Ö. (1985), *Kendi Mekânının Arayışı İçinde Türk Evi*, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını, İstanbul.

NALDAN, F. (2012), *Akçakoca'dan Bir Grup Ev Mimarisi,* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi, Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

NİLÜFER BELEDİYESİ (2016), *Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı*, Nilüfer Belediyesi, Bursa.

ÖCALAN, H. B. (1996), "Şer'iye Sicillerine Göre Bursa'da Sosyal Hayat", *Bir Masaldı Bursa,* Edt. Engin Yenal, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, s. 83 - 90.

ÖGEL, B. (1996), *Türk Kültür Tarihine Giriş*, C. III, İstanbul.

ÖNAL, R. Ç. (2016),"Erzurum / İspir İlçesinde Geleneksel Ev Mimarisi", *XX. Uluslararası Ortaçağ Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu*, C. 2., Sakarya, s. 743 - 760.

SARGIN, H. (2006), *Yaşayan Eski Ankara Evleri*, Mevsimsiz Yayınları, Ankara.

SAYAN, Y. (1997), *Uşak Evleri*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

SEÇKİN, N. (1990), *Topkapı Sarayı'nın Biçimlenmesine Egemen Olan Tasarım Gelenekleri Üzerine Bir Araştırma*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı Başkanlığı, Doktora Tezi, İstanbul.

SÖZEN, M. (2001), *Türklerde Ev Kültürü*, Türk Hava Yolları Yayınları, İstanbul.

ŞAHİN, M. (2017), *Bursa ve İlçeleri Kültür Envanteri - III Nilüfer İlçesi II. Kitap,* Nilüfer Belediyesi Yayınları, Bursa.

TOMSU, L. (1950), *Bursa Evleri*, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Doçentlik Tezi, İstanbul.

TURGUT, A. N. (2003), *Eski Konya Evleri*, Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya.

UÇKAN, E. - UÇKAN, B. Y. O. (2006), *Eskişehir Odunpazarı Evleri*, Odunpazarı Belediyesi Yayınları, Odunpazarı.

ULUTAŞ, O. (2014), *Nilüfer'in Hikâyesi*, Nilüfer Belediyesi Yayınları, Bursa.

YAVAŞ, A. (2000), *Ortaçağ Konut Mimarisi Üzerine Bir Araştırma: Anadolu Selçuklu Köşkleri*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

YENAL, E. (2013), *Osmanlı (Baş) Kenti Bursa*, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa.

II. İnternet Kaynakları

https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr (erişim tarihi: 16.11.2020)

http://www.bursadakultur.org/niluferin_tarihi.htm (erişim tarihi: 16.11.2020)

https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/bursa/gezilecekyer/misi-koyu (erişim tarihi: 16.11.2020)

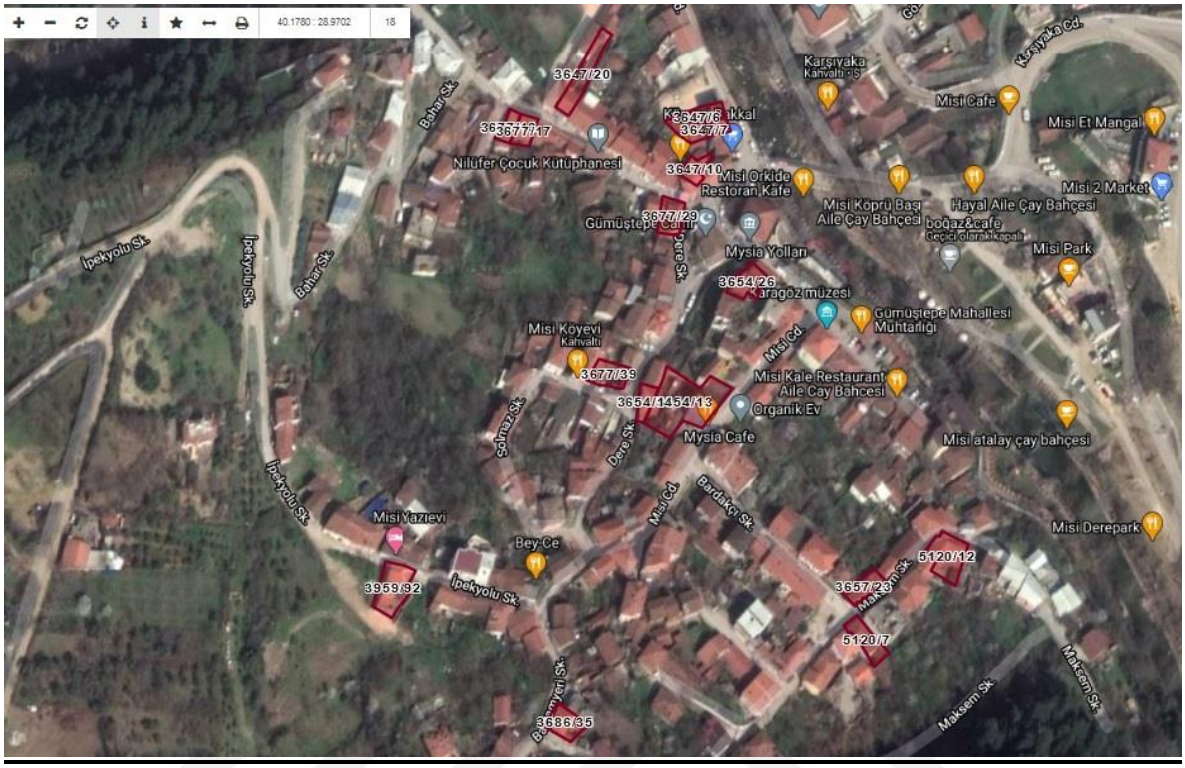
http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfm?sayfa=mimarlik&DergiSayi=381&RecID=2990 (erişim tarihi: 16.11.2020)

http://www.nilufer.bel.tr/niluferbelediyesi-228-misi_koruma_ve_yasatma_projesi (erişim tarihi: 16.11.2020)

http://www.nilufer.gov.tr/misi-koyu (erişim tarihi: 16.11.2020)

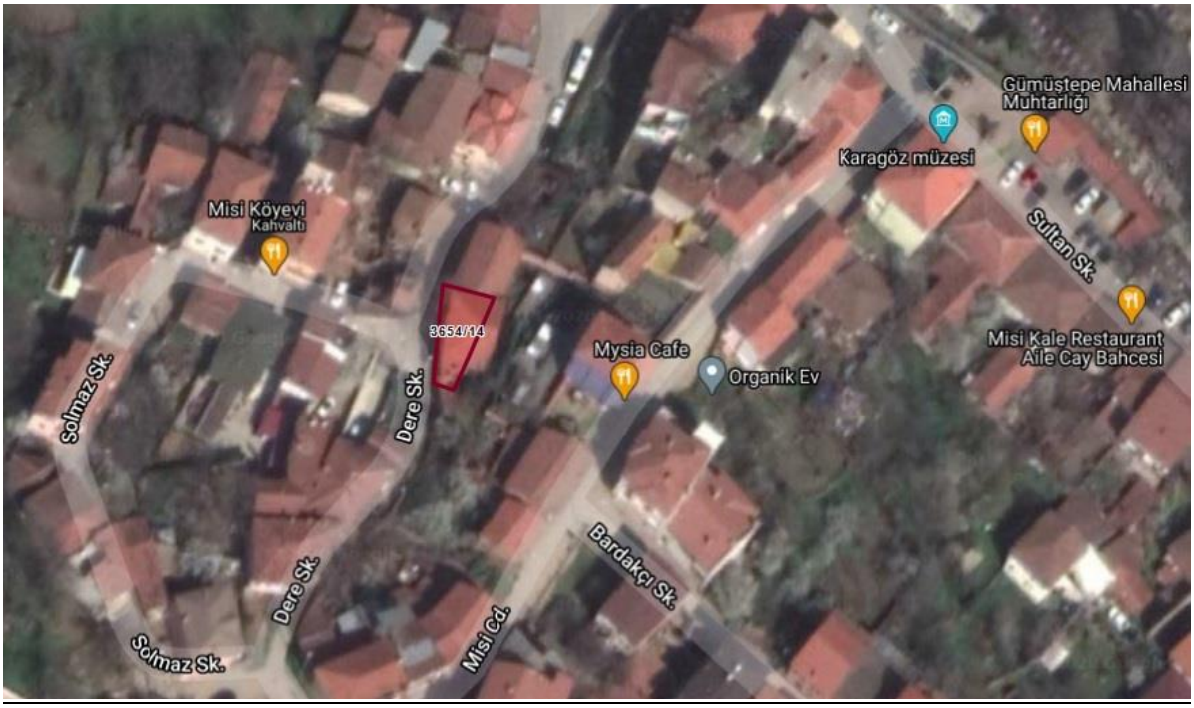
https://parselsorgu.tkgm.gov.tr (erişim tarihi: 16.11.2020)

EKLER

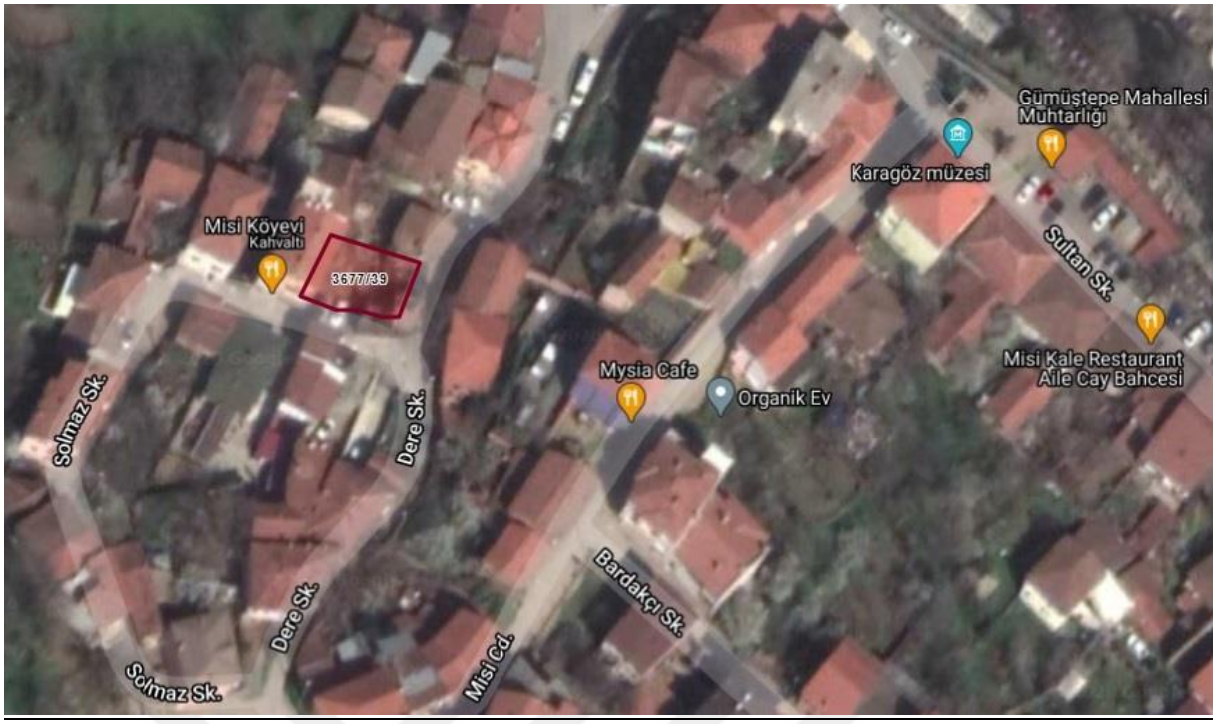
Ek 1: Misi Köyü Evlerinin Genel Ada Parsel Bilgileri

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

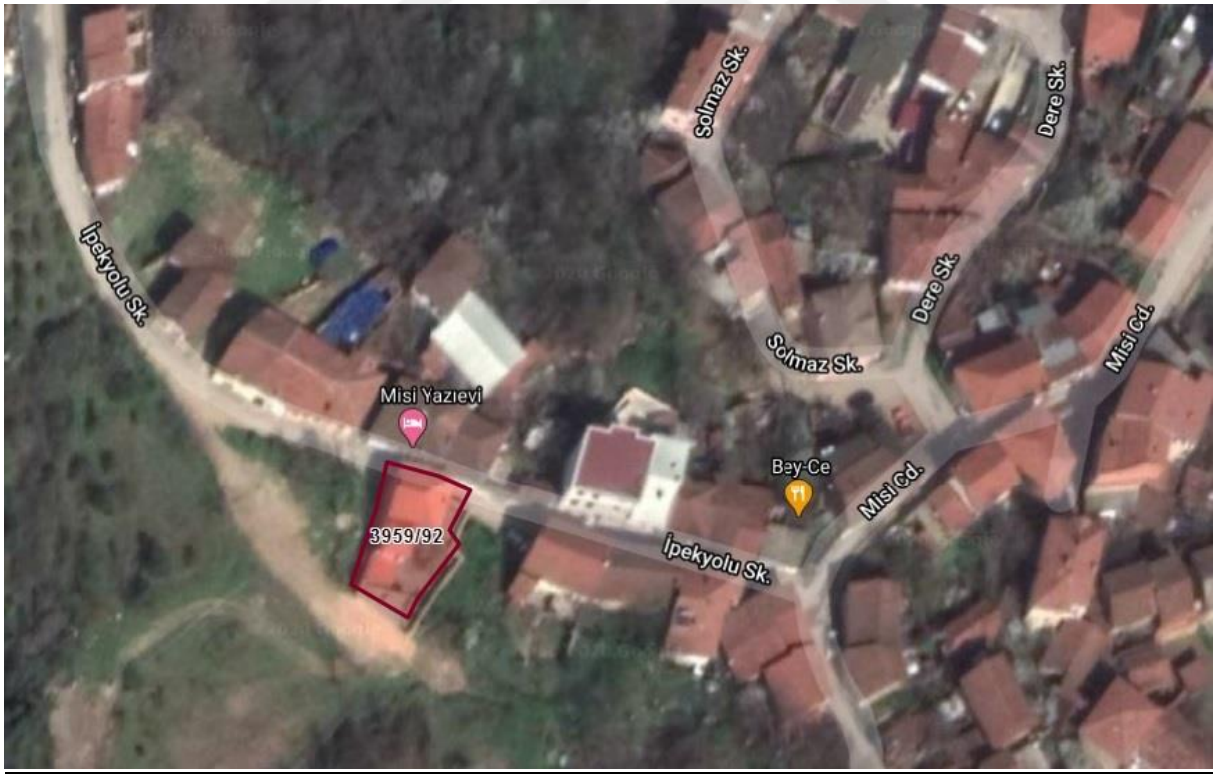
Ek 2: Misi Nilüfer Edebiyat Müzesi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

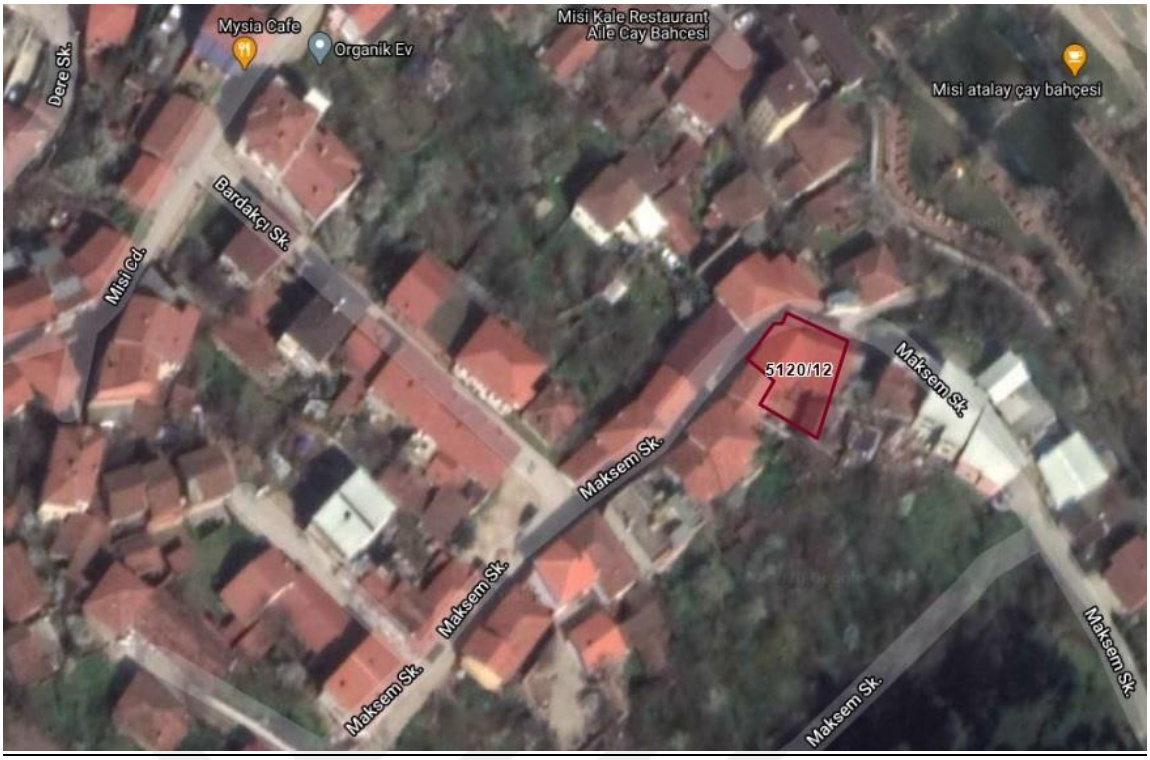
Ek 3: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 1 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

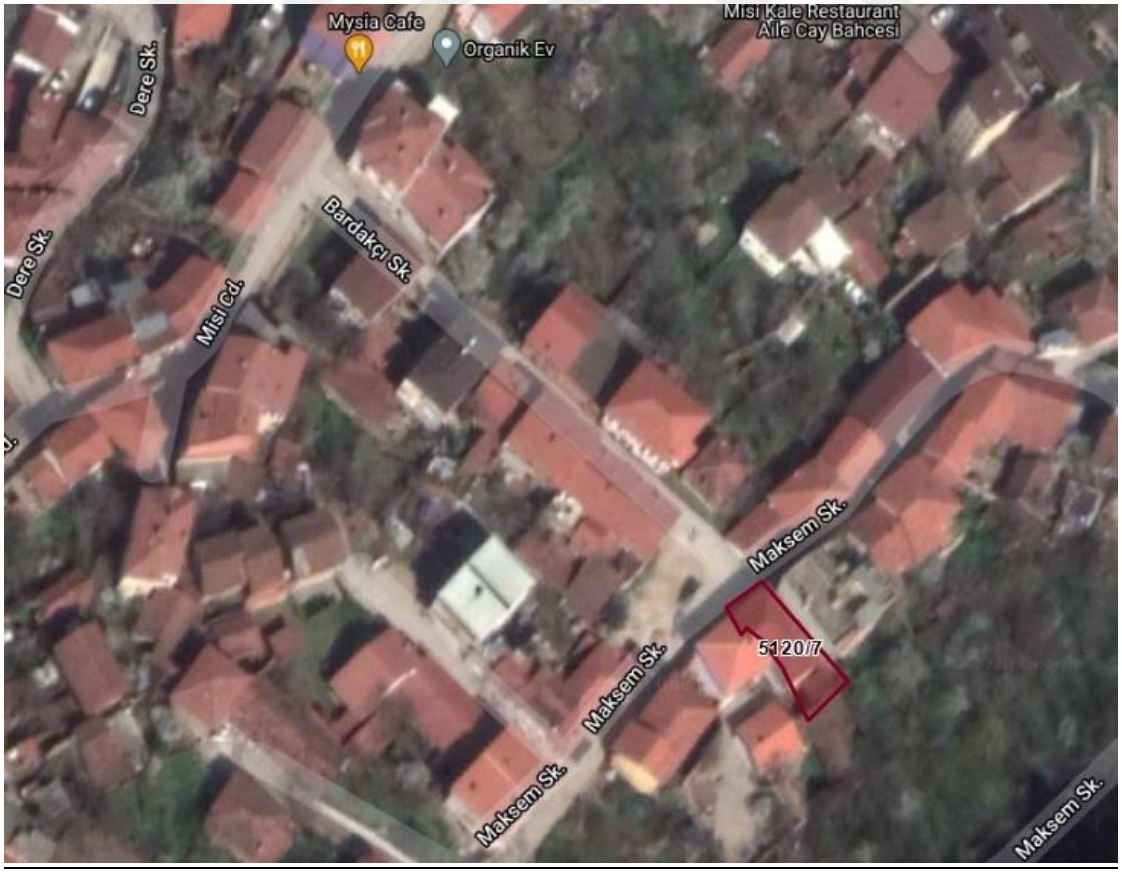
Ek 4: Misi Yazı Evi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

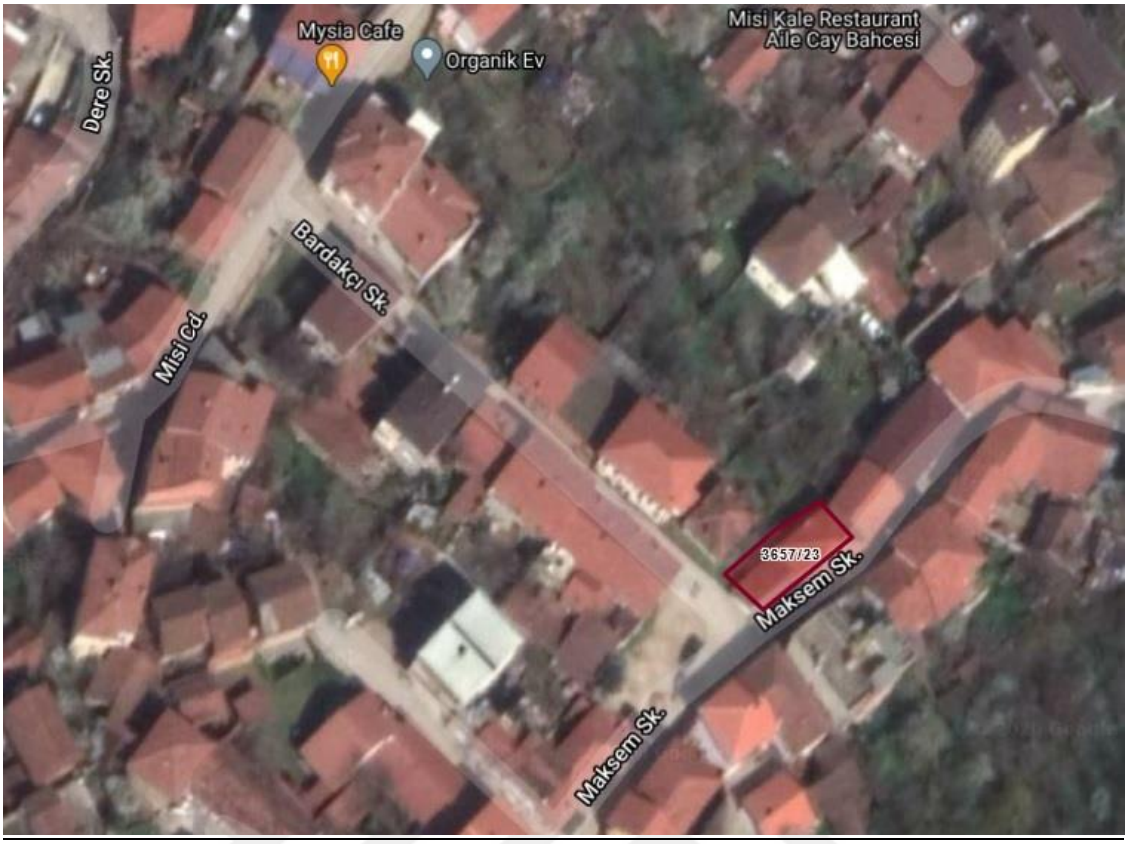
Ek 5: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 2 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

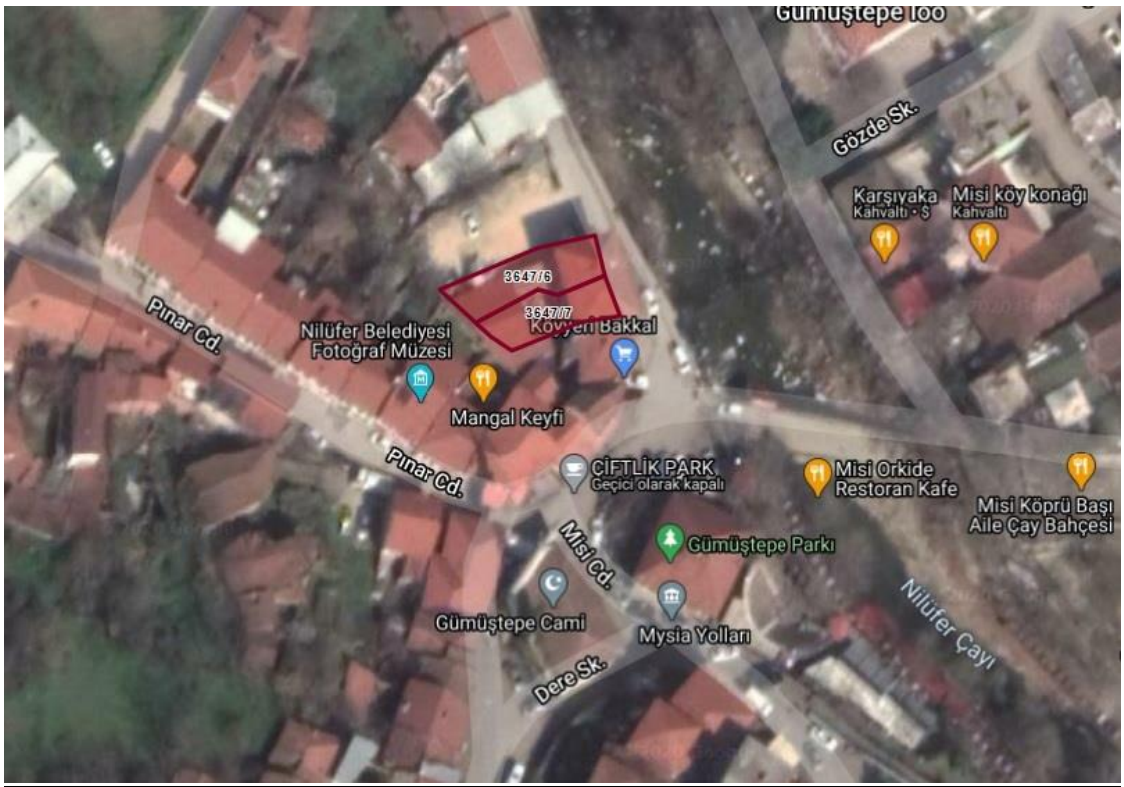
Ek 6: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 3 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

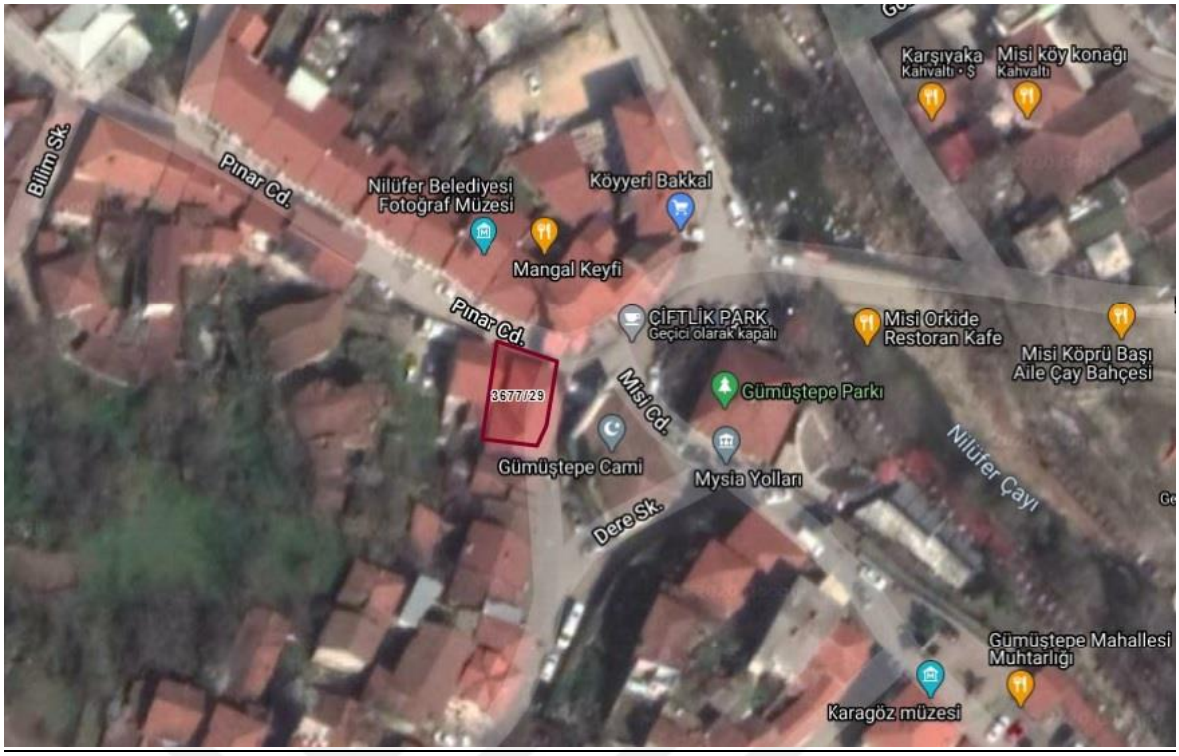
Ek 7: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 4 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

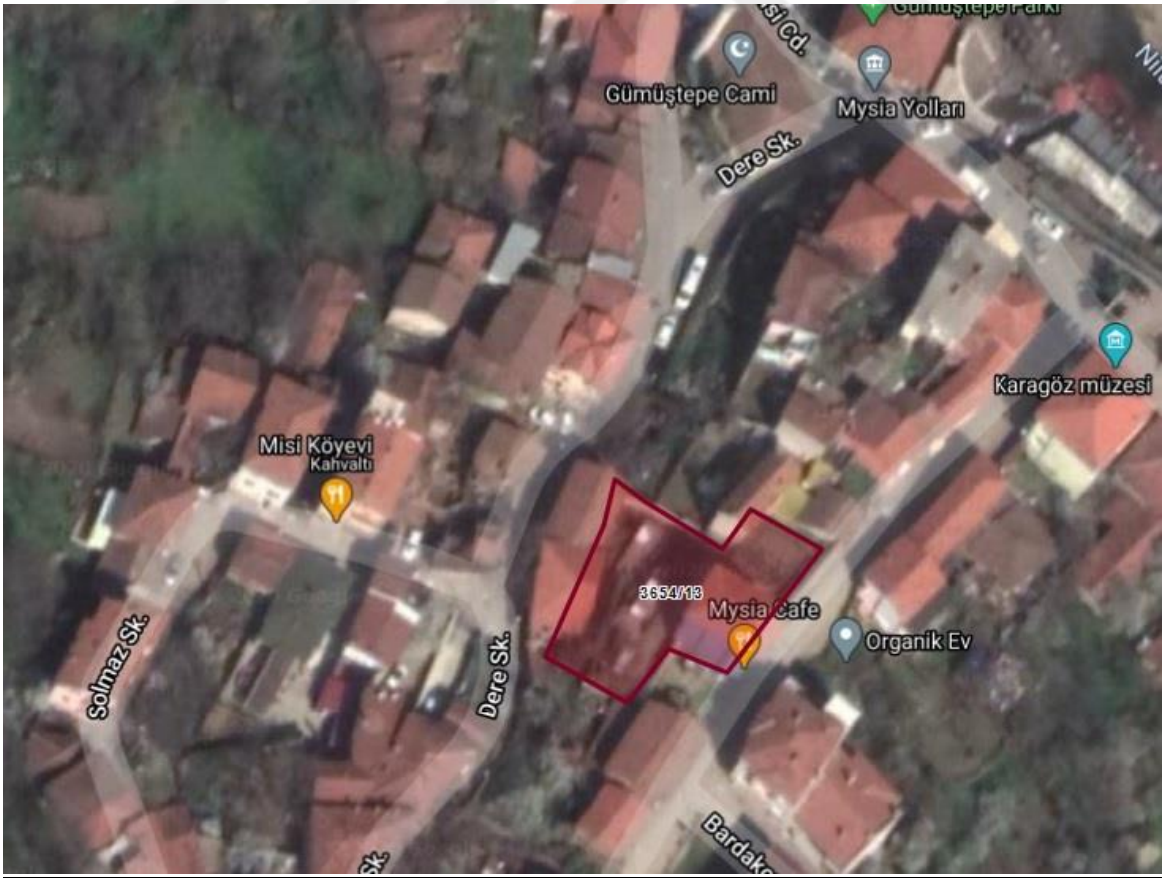
Ek 8: Misi Konaklama Evi (Günümüzde Mis Gibi Otel) Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

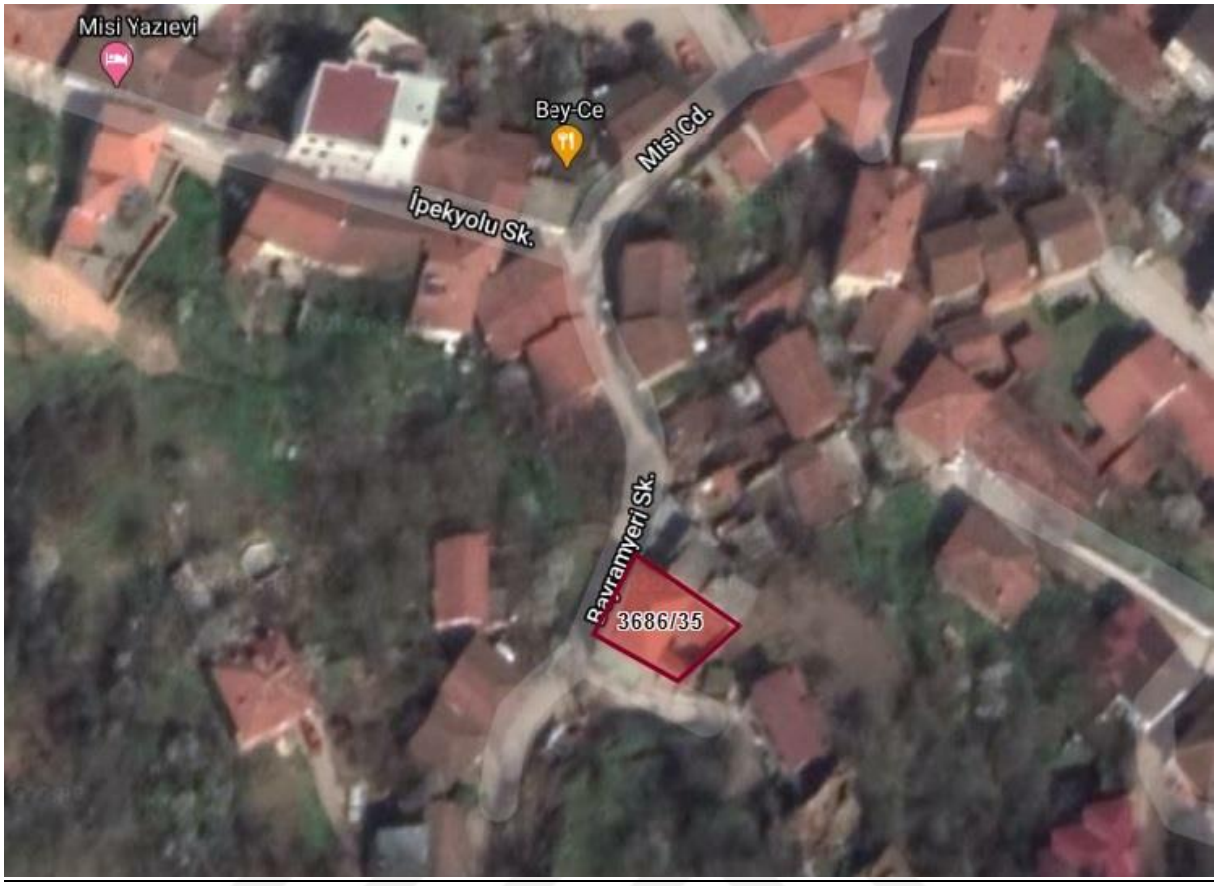
Ek 9: Misi Nilüfer Çocuk Kütüphanesi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

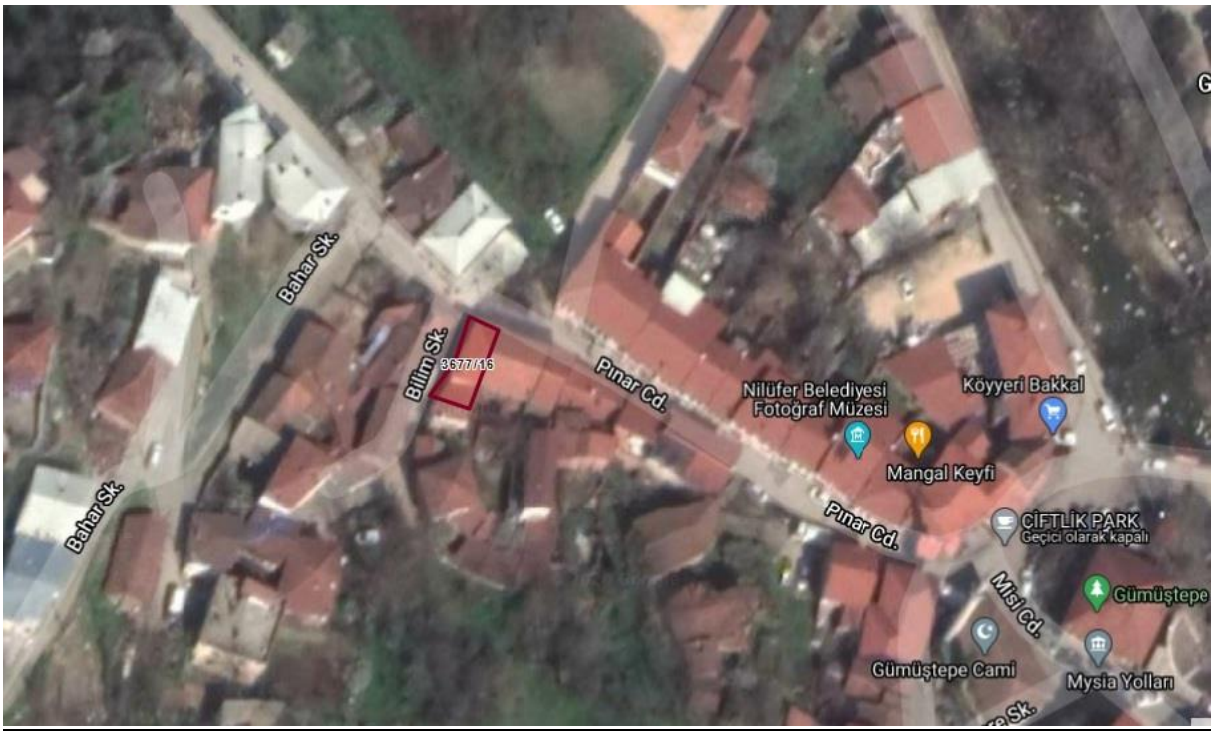
Ek 10: Misi Koza Evi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

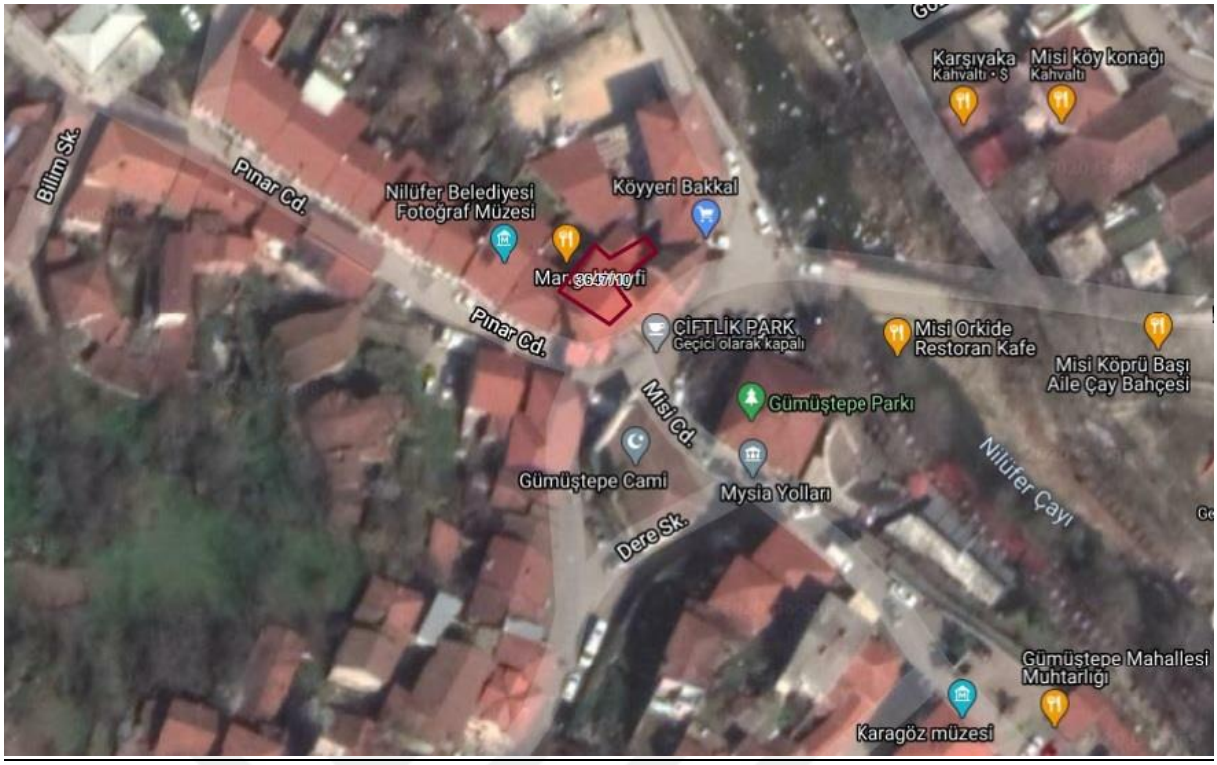
Ek 11: Misi Nilüfer Sanat Evi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

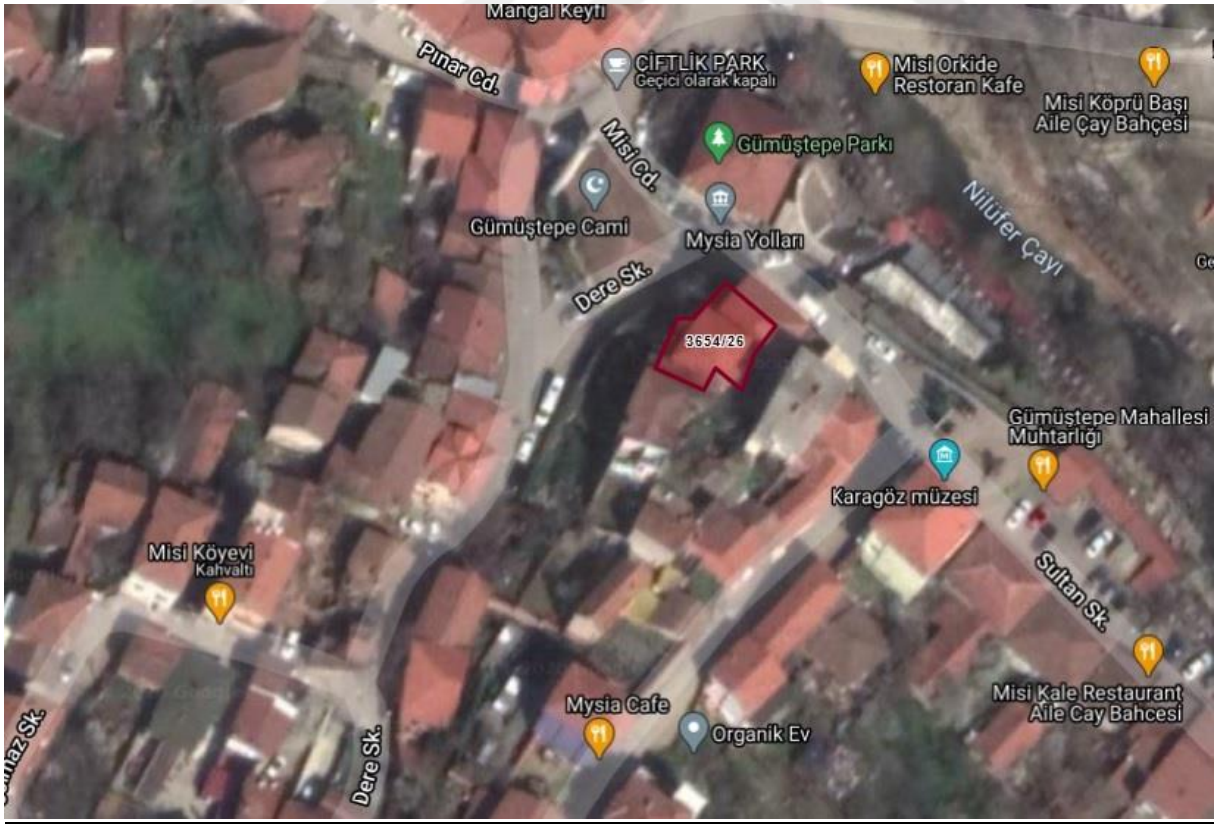
Ek 12: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 5 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

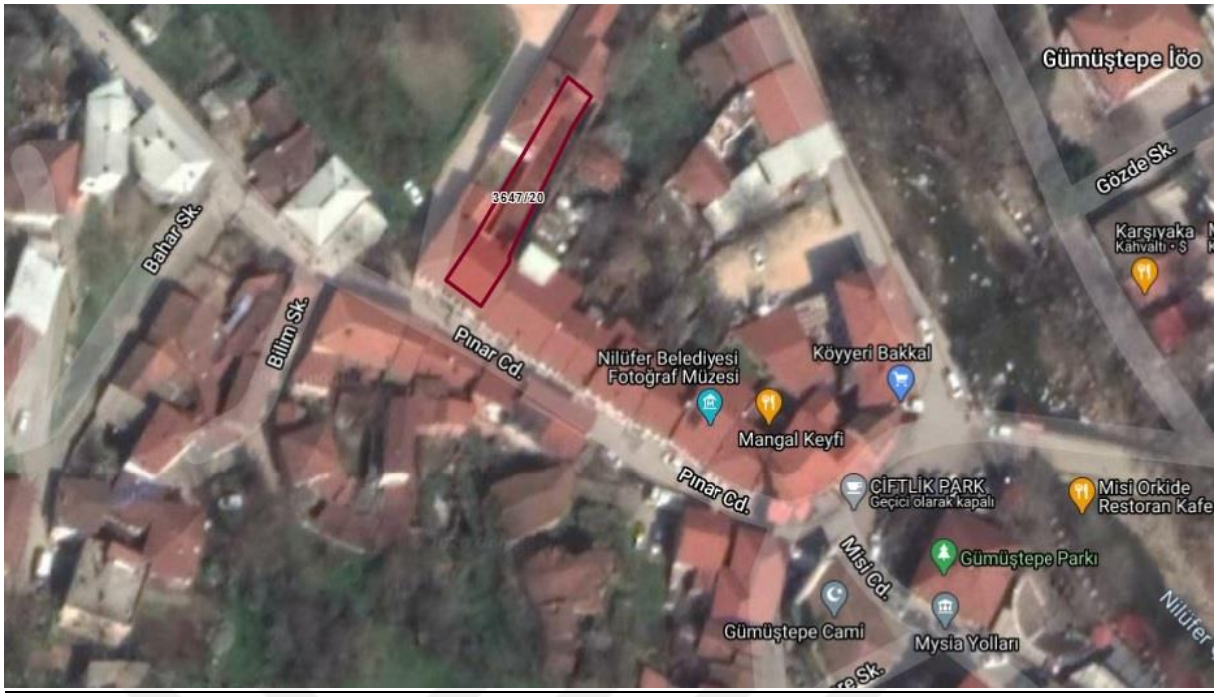
Ek 13: Misi Fotoğraf Müzesi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

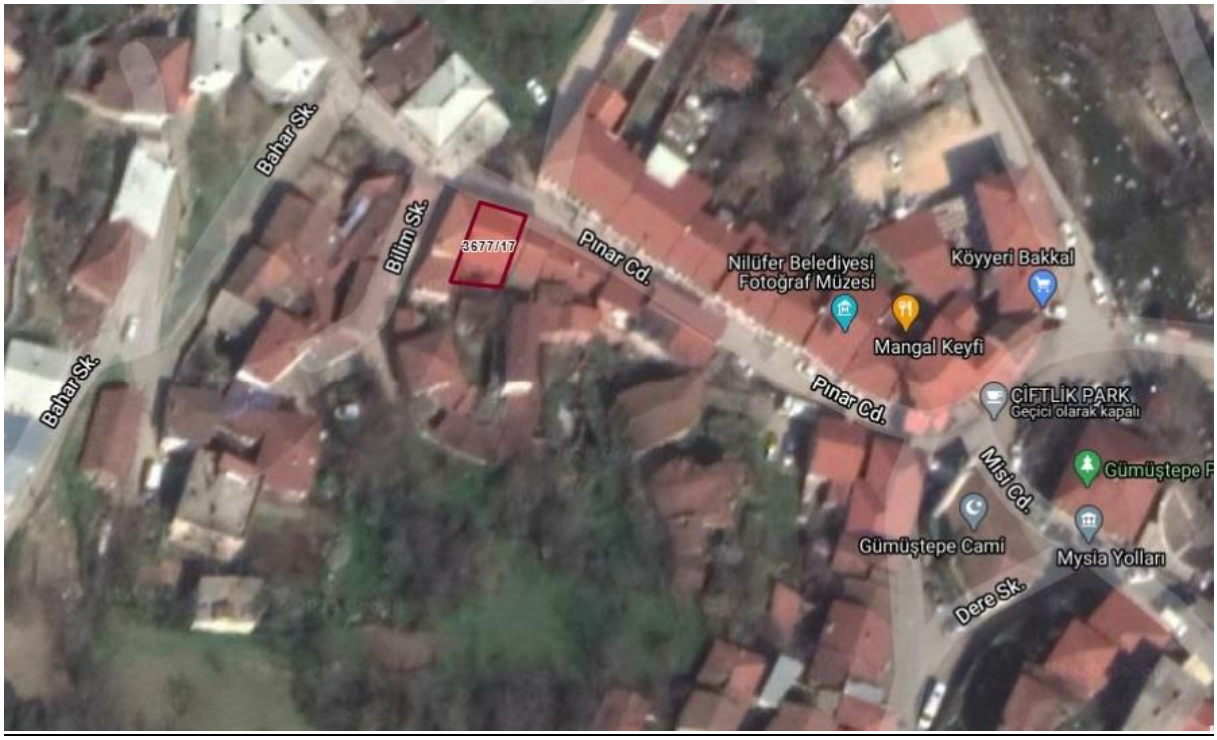
Ek 14: Misi Halk Odası & Arkeologlar Derneği Bursa Şubesi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

Ek 15: Misi İpek Evi Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

Ek 16: Misi Özel Mülkiyete Ait Ev 6 Ada Parsel Bilgisi

Kaynak: parselsorgu.tkgm.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI	Adil Mesut ACAR
Doğum Yeri - Tarihi	Bursa - Osmangazi / 13.05.1989
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Malcılar Lisesi
Lisans Diploması	Uludağ Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi, Bursa, 2012
Yüksek Lisans Diploması	Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Antalya, 2020
Tez/ Dönem Projesi Konusu	Bursa Misi (Gümüştepe) Köyü Geleneksel Konut Mimarisi
Yabancı Dil	İngilizce
BİLİMSEL FAALİYETLER	
Hakemli Dergide Yayımlanan Makale Adil Mesut ACAR, "Geleneksel Yenişehir Konutları ve Özellikleri", Tarih ve Uygarlık İstanbul Dergisi, Ekim 2016, 9. sayı, s. 291 - 302.	
İŞ DENEYİMİ	
Staj	Şehit Jandarma Er Selim Koçdemir Lisesi (Sanat Tarihi Pedagojik Formasyon Eğitimi)
Çalıştığı Kurumlar	Sakarya Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Asistan
E-Posta	mesad19@gmail.com